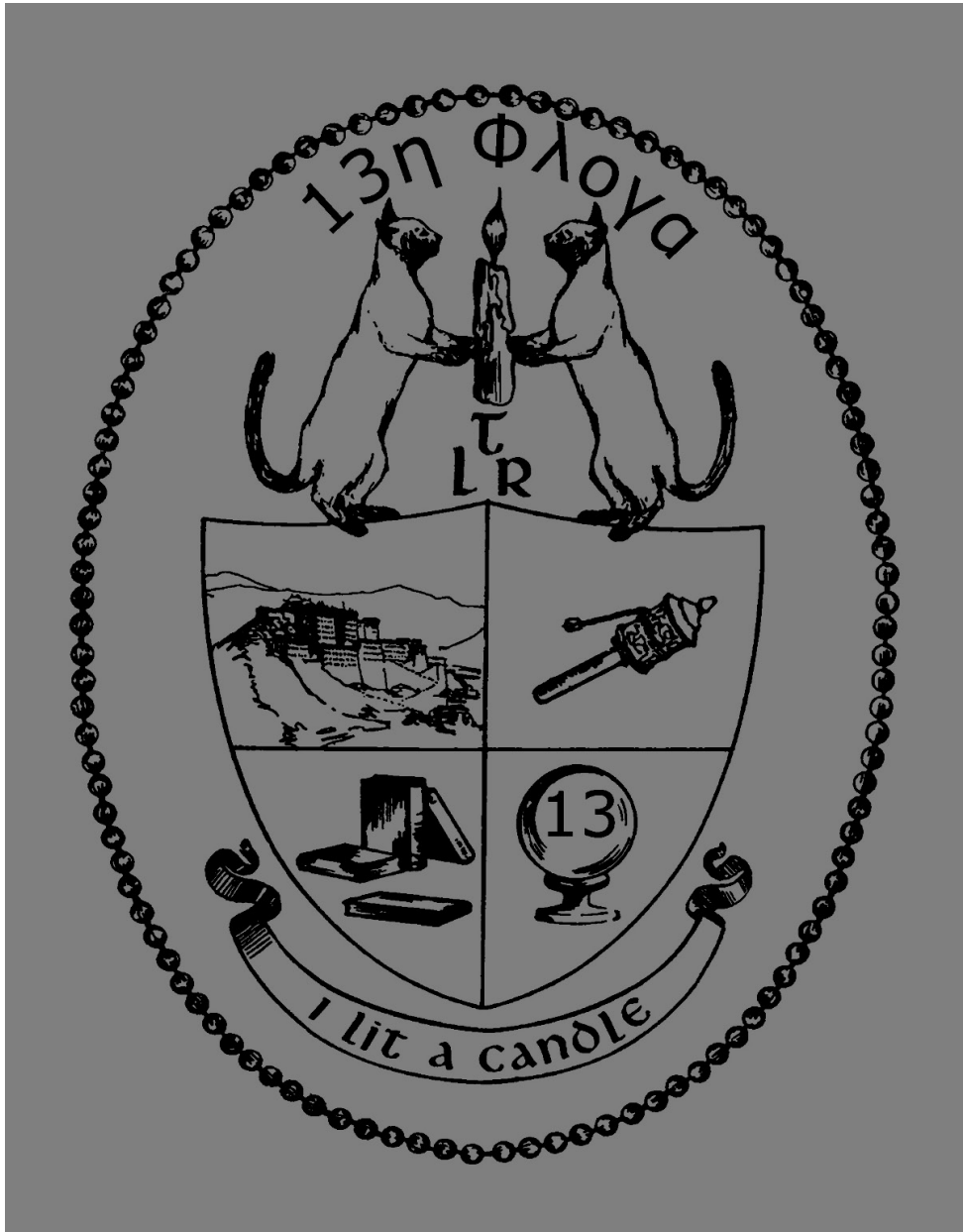

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΝΑ ΑΝΑΨΕΙΣ ΕΝΑ ΚΕΡΙ
ΠΑΡΑ ΝΑ ΚΑΤΑΡΙΕΣΑΙ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....	80
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ.....	99
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ.....	117
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ.....	133
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ.....	151
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ.....	165
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ.....	184
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ.....	195
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	197
ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ.....	203

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η κυρία Μάρθα Μακ Γκουχούγκλυ προχώρησε με σταθερό βήμα προς την πόρτα τής κουζίνας της έχοντας ένα τσαλακωμένο χαρτί από εφημερίδα στο χοντρό, σαν λουκάνικο, χέρι της. Έξω, στο ξεραμένο κομμάτι Γης το σκεπασμένο με αγριόχορτα, που χρησίμευε σαν πίσω κήπος, σταμάτησε για λίγο και κοίταξε τριγύρω. Εκείνη τη στιγμή έμοιαζε με έναν δυνατό ταύρο στην εποχή του ζευγαρώματος, όταν περιμένει την άφιξη των αντιπάλων του. Ικανοποιημένη ή και δυσαρεστημένη που δεν υπήρχε κανένας αντίπαλος στα περίχωρα, προχώρησε βιαστικά προς τον μισογκρεμισμένο φράκτη που καθόριζε τα όρια του κήπου της. Τεντώνοντας με χάρη πάνω από τη συνηθισμένη της θέση το κάτι παραπάνω από πλούσιο στήθος της, έκλεισε τα μάτια της κι άνοιξε το στόμα της. Έ, Μώντ. Φώναξε προς την κατεύθυνση του γειτονικού κήπου. Ή φωνή της χτύπησε πάνω στον τοίχο του γειτονικού εργοστασίου και δημιούργησε ηχώ χέν, Μώντ, που είσαι. Κλείνοντας το στόμα της κι ανοίγοντας τα μάτια της περίμενε τα αποτελέσματα. Από την κατεύθυνση του μεθεπόμενου σπιτιού ακούστηκε ο θόρυβος ενός πιάτου που πέφτει και σπάει κι αμέσως μετά άνοιξε ή πόρτα και εμφανίστηκε μία μικροκαμωμένη, κοκαλιάρα γυναίκα που σκούπιζε ενοχλημένη τα χέρια της στην τσαλακωμένη ποδιά της. 9

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Λοιπόν. Φώναξε ξερά. Τι θέλεις. Έ Μώντ, το είδες αυτό. Ξαναφώναξε ή Μάρθα ανεμίζοντας το τσαλακωμένο κομμάτι τής εφημερίδας που κρατούσε. Πώς να ξέρω αν το έχω δει, αν δεν μου το δείξεις. Μούγκρισε ή Μώντ. Ίσως και να το έχω δει, ίσως κι όχι. Τι είναι τέλος πάντων, κανένα σεξουαλικό σκάνδαλο. Ή κυρία Μάρθα Μακ Γκουχούγκλυ ψαχούλεψε την τσέπη τής ποδιάς της και τράβηξε κάτι μεγάλα κοκάλινα γυαλιά στολισμένα με πολυάριθμες μικρές πέτρες. Τα σκούπισε προσεχτικά με την άκρη τής φούστας της και τα φόρεσε πετώντας τα μαλλιά της πάνω άπ' τα αυτιά της. Έπειτα, σκουπίζοντας με θόρυβο τη μύτη της πάνω στο μανίκι της, φώναξε. Είναι από το Ντομίνιον, ο ανιψιός μου μου το έστειλε. Ντομίνιον. Τι μαγαζί είναι αυτό. Έχουν τίποτε εκπτώσεις. Φώναξε ή Μώντ δείχνοντας τώρα κάποιο ενδιαφέρον ή Μάρθα μούγκρισε οργισμένα και αηδιασμένα. Όχι. Μα δεν ξέρεις τίποτα. Ντομίνιον, ξέρεις, Καναδάς. Το Ντομίνιον του Καναδά. Ο ανιψιός μου μου το έστειλε. Περίμενε λίγο, έρχομαι αμέσως απομακρύνοντας το στήθος της από τον φράχτη και βάζοντας πάλι τα γυαλιά της στην τσέπη τής ποδιάς της, διέσχισε τον κατάξερο κήπο και πήρε το δρομάκι που βρισκόταν στην άκρη του. Ή Μώντ αναστέναξε αδύναμα και άρχισε να προχωράει αργά για να τη συναντήσει. Κοίτα αυτό. Φώναξε ή Μάρθα μόλις συναντήθηκαν στο δρομάκι μπροστά στην πόρτα του κήπου του κενού χώρου που υπήρχε ανάμεσα στα δύο σπίτια. Κοίτα τι ανοησίες γράφουν τώρα. Ψυχή. Δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα. Όταν πεθάνεις, είσαι πεθαμένος, έτσι πουφ. Το πρόσωπό της άστραψε, έτριξε το χαρτί κάτω από τη μακριά λεπτή μύτη τής Μώντ κι είπε θυμωμένα. Πώς τα καταφέρνουν και γλυτώνουν μ' όλα αυτά, δεν ξέρω. Πεθαίνεις, είναι σαν να σβήνεις ένα κερί και τίποτε άλλο μετά. Ο φτωχός ο άντρας μου, ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή του, πάντοτε έλεγε, πριν πεθάνει, ότι θα ήταν πολύ μεγάλη ανακούφιση να ήξερε ότι δεν θα Ξανασυναντούσε τους παλιούς συνεταίρους του.¹⁰

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Και με αυτή τη σκέψη μόνο, φύσηξε τη μύτη της μισοκλαίγοντας. 'Η Μώντ ο' χάγκικς κοιτούσε πέρα από τη μύτη της περιμένοντας υπομονετικά να τής περάσει ή έξαψη. Τελικά άρπαξε μια ευκαιρία και ρώτησε. Μα τι είναι αυτό το άρθρο που σε έχει αναστατώσει τόσο. 'Η Μάρθα Μακ Γκουχούγκλυ τής έδωσε αμίλητη το τσαλακωμένο κομμάτι άπ' την εφημερίδα που είχε προκαλέσει όλη αυτή την ταραχή. 'Όχι αγαπητή μου, είπε κάποια στιγμή ξαφνικά, έχοντας ξαναβρεί τη φωνή της, την άλλη πλευρά πρέπει να διαβάσεις. 'Η Μώντ γύρισε το χαρτί άπ' την άλλη πλευρά και ξανάρχισε το διάβασμα, σχηματίζοντας με τα χείλη της σιωπηλά τις λέξεις που διάβαζε. 'Έλα. Φώναξε, απίστευτο. 'Η Μάρθα χαμογέλασε με θριαμβευτική ικανοποίηση. Λοιπόν, είπε. Είναι περίεργο, έ, που αυτά τα πράγματα τυπώνονται. Τι βγάζεις άπ' αυτό. 'Η Μώντ στριφογύρισε το χαρτί αρκετές φορές, ξανάρχισε να διαβάζει τη λάθος πλευρά και τελικά είπε. 'Ω. Ξέρω, ή Ελεν Χενσμπάουμ θα μας πει, ξέρει τα πάντα γύρω άπ' αυτά. Διαβάζει βιβλία. 'Ω. Δεν μπορώ να την υποφέρω αυτή τη γυναίκα, απάντησε ή Μάρθα. πες μου, ξέρεις τι μου είπε παλιά. Μου είπε, μακάρι να φυτρώσουν ζαχαρότευτλα στην κοιλιά σας. Ο Θεός να φυλάει, κυρία Μακ Γκουχούγκλυ. Να τι μου είπε, μπορείς να το φανταστείς. Το θράσος αυτής τής γυναίκας. Φιού. Αλλά όμως ξέρει τα μυστικά, ξέρει πολλά γύρω άπ' αυτά τα πράγματα κι αν θέλουμε να φτάσουμε ως τον πάτο αυτουνού, ανέμισε βίαια το δυστυχισμένο κομμάτι χαρτί τότε θα πρέπει να παίξουμε το παιχνίδι της και να την υποστούμε. 'Έλα, πάμε να τη βρούμε. 'Η Μάρθα έδειξε κάτω στο δρομάκι κι είπε. Νατηνε, κρεμάει τα εσώρουχά της, είναι πολύ φανταχτερή, πρέπει να το παραδεχτώ. Για κοίτα αυτά τα καινούργια πράγματα, θα πρέπει να υπάρχει ειδικός λόγος για να τα φοράς. Για μένα, ή παλιά καλή μόδα είναι ο,τι πρέπει. Σήκωσε τη φούστα της για να δείξει.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Σε κρατάει πιο ζεστή όταν δεν υπάρχει κανένας άντρας, έτσι. Γέλασε βραχνά κι οι δυο γυναίκες κατηφόρισαν το δρομάκι προς την Ελεν Χενσμπάουμ και τη μπουγάδα της. Καθώς ήταν έτοιμες να στρίψουν και να μπουν στον κήπο της Χενσμπάουμ, ο ήχος μιας πόρτας που έκλεινε με δύναμη τις σταμάτησε. Από το γειτονικό κήπο εμφανίστηκε ένα σορτσάκι από τα πιο καυτά των καυτών. Μαγεμένες οι δυο γυναίκες έμειναν να κοιτάζουν. Σιγά σιγά το βλέμμα τους ταξίδεψε προς τα πάνω κι έφτασε στο διαφανές μπλουζάκι και στο όχι ιδιαίτερα έξυπνο, βαμμένο πρόσωπο. Φιού. Μουρμούρισε ή Μώντ οχάγκις, υπάρχει ακόμα ζωή στη μικρή μας πόλη. Έμειναν σιωπηλές και κοιτούσαν καθώς το νέο κορίτσι με το καυτό σορτς τις προσπέρασε περπατώντας όχι και με πολύ μεγάλη σταθερότητα πάνω σε κάτι τακούνια τόσο ψηλά όσο χαμηλή ήταν ή ηθική της. Σε κάνει να νιώθεις γερασμένη, έτσι δεν είναι. Είπε ή Μάρθα Μακ Γκουχούγκλυ. Χωρίς καμιά άλλη κουβέντα προχώρησαν προς το σπίτι της Χενσμπάουμ που τη βρήκαν να κοιτάζει την κοπέλα που συνέχιζε τον δρόμο της. Πολύ καλημέρα σας, κυρία Χενσμπάουμ, είπε ή Μάρθα, βλέπω ότι έχετε θέα στην άκρη του δρόμου, έ. Ακούστηκε ένα πνιχτό γελάκι. Ή Ελεν χενσμπάουμ συνοφρυώθηκε θυμωμένα καθώς κοίταξε στην άκρη στο δρομάκι. Χχχ. Αυτή. Φώναξε. Θα έπρεπε να έχει πεθάνει μέσα στην κοιλιά της μάνας της. Αναστέναξε και σηκώθηκε να φτάσει το σκοινί που κρεμούσε τα ρούχα της, δείχνοντας έτσι ότι πράγματι φορούσε από τα καινούργια εσώρουχα. Κυρία Χενσμπάουμ, άρχισε ή Μώντ, ξέρουμε πόσο διαβασμένη είστε και πόσα ξέρετε γι' αυτά τα πράγματα κι έτσι ήρθαμε να σάς συμβουλευτούμε. Σταμάτησε και ή Ελεν Χενσμπάουμ χαμογέλασε καθώς είπε. Ελάτε κυρίες μου, περάστε μέσα και θα φτιάξω ένα τσάι για σάς αυτό το κρύο πρωινό. Θα μας κάνει καλό να ξεκουραστούμε λίγο. Γύρισε και προχώρησε προς τη μεριά του σπιτιού της που ήταν τόσο περιποιημένο που του είχαν δώσει το όνομα μικρή Γερμανία. Τόσο περιποιημένο και καθαρό ήταν. Το δοχείο με το νερό έβραζε, το τσάι έβγαζε αχνούς. 12

Η Κυρία Ελεν Χενσμπάουμ πρόσφερε γλυκά μπισκότα κι έπειτα είπε. Τώρα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

τι μπορώ να κάνω για σάς. Ή Μώντ έδειξε τη Μάρθα κι είπε. Έχει μία παράξενη ιστορία από τον Καναδά ή κάποιο άλλο μακρινό τόπο. Εγώ δεν μπορώ να καταλάβω τίποτε. Ή Μάρθα θα σάς τα πει. Ή Μάρθα κάθισε πιο ίσια κι είπε. Να, κοιτάξτε αυτό. Μου το έστειλε ο ανιψιός μου. Είχε κάτι φασαρίες με μία παντρεμένη και το έσκασε σε κάποια πόλη που λέγεται Μόντρεαλ, στο Ντομίνιον. Γράφει καμιά φορά. Μου έστειλε κι αυτό το γράμμα του. Δεν τα πιστεύω αυτά τα πράγματα. Πρότεινε το μισοσκισμένο χαρτί που βρισκόταν τώρα σε πολύ χειρότερη κατάσταση εξαιτίας τής κακομεταχείρισης. Ή κυρία Ελεν Χενσμπάουμ πήρε ανυπόμονα ότι είχε μείνει και το ακούμπησε προσεχτικά πάνω σ' ένα καθαρό κομμάτι χαρτί. Να, έτσι. Φώναξε με ενθουσιασμό ξεχνώντας τελείως και τα συνήθως τέλεια Αγγλικά της. Καλό ντέν είναι. Θα το διαβάσετε καθαρά για μας και θα μας πείτε τι πιστεύετε. Ρώτησε ή Μώντ. Έτσι ή κυρία Χενσμπάουμ καθάρισε τη φωνή της, ρούφηξε το τσάι της και άρχισε. Από το Μόντρεαλ Σταρ, βλέπω. Δευτέρα 31η Μάιου 1971. Χμμμ. Ενδιαφέρον. Ναι έχω βρεθεί σ' αυτή την πόλη. Έκανε μία μικρή παύση και μετά άρχισε το διάβασμα. Είδε τον εαυτό του ν' αφήνει το σώμα του. Ένα θύμα πάθησης τής καρδιάς περιγράφει την αίσθηση του θανάτου. Καναδικός τύπος Τορόντο. Ένας άντρας άπ' το Τορόντο που έπαθε καρδιακή προσβολή πέρυσι λέει ότι είδε τον εαυτό του να αφήνει το σώμα του κι είχε περίεργες αισθήσεις γαλήνης στη διάρκεια μιας κριτικής περιόδου, όταν ή καρδιά του είχε σταματήσει. Ο μπ. Λέσλι Σάρπ, 68 χρόνων, λέει ότι στη διάρκεια του χρόνου που ή καρδιά του δεν χτυπούσε μπορούσε και παρατηρούσε τον εαυτό του καταπρόσωπο. Ο κύριος Σάρπ περιγράφει την εμπειρία του στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού του καναδικού ιατρικού συνδέσμου σε ένα κομμάτι άρθρου γραμμένο από τους δρ. Ρ. Λ. Μάκ μιλαν και δρ. Κ.γ.γκ. Μπράουν, συνδιευθυντές στη 13

Μονάδα παρακολούθησης τής στεφανιαίας στο γενικό νοσοκομείο του Τορόντο. Στο κείμενο αυτό οι γιατροί είπαν. Αυτή θα μπορούσε να είναι ή

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

αίσθηση τής ψυχής που αφήνει το σώμα. Ο κύριος Σάρπ οδηγήθηκε στο νοσοκομείο αφού πρώτα ο οικογενειακός του γιατρός διέγνωσε έναν πόνο στο αριστερό του χέρι σαν εμφάνιση καρδιακής προσβολής. Το επόμενο πρωινό, λέει ο κύριος Σάρπ, θυμάται που κοίταζε το ρολόι του, ενώ βρισκόταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι γεμάτος με τα καλώδια του καρδιογράφου και ενδοφλέβιους σωλήνες. Τότε ακριβώς έβγαλα έναν βαθύ, βαθύ αναστεναγμό και το κεφάλι μου έπεσε προς τα δεξιά. Σκέφτηκα. Γιατί το κεφάλι μου έγειρε προς τα δεξιά. Δεν το κούνησα. Θα πρέπει να βυθίζομαι στον ύπνο. Και τότε βρίσκομαι να κοιτάζω το σώμα μου από τη μέση και πάνω, καταπρόσωπο, σαν να κρατούσα έναν καθρέφτη και εγώ να βρισκόμουν στην κάτω αριστερή γωνία. Σχεδόν αμέσως είδα τον εαυτό μου να βγαίνει από το σώμα μου. Έβγαινε από το κεφάλι μου και τους ώμους μου. Δεν έβλεπα τα κάτω άκρα μου. Το σώμα που με άφηνε δεν ήταν ακριβώς σε μορφή ατμού, αν και μόλις απελευθερώθηκε τελείως φάνηκε να απλώνεται, είπε ο κύριος Σάρπ. Και ξαφνικά βρίσκομαι καθισμένος πάνω σε ένα πολύ μικρό αντικείμενο που ταξίδευε με μεγάλη ταχύτητα, προς τα πάνω, προς τον σκούρο, μπλεγκρίζο ουρανό, με μία γωνία 45 μοιρών. Κάτω, προς τα αριστερά είδα μία καθαρή άσπρη ουσία, που έμοιαζε με σύννεφο, να κινείται πάνω σε μία γραμμή που θα διέκοπτε την πορεία μου. Το σχήμα ήταν τελείως ορθογώνιο, αλλά ήταν γεμάτο με τρύπες σαν να ήταν ένας σπόγγος. Η επόμενη αίσθηση μου ήταν σαν να έπλεα μέσα σε ένα φωτεινό απαλό φως ένα θαυμάσιο αίσθημα. Συνέχισα να πετάω απολαμβάνοντας την πιο όμορφη αίσθηση γαλήνης. Τότε ακριβώς ένιωσα κάτι χτυπήματα στην αριστερή μου πλευρά. 14

Δεν με έκαναν να πονέσω, αλλά με ταρακούνησαν τόσο που δεν μπορούσα να κρατήσω την ισορροπία μου. Άρχισα να τα μετράω και όταν έφτασα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

στο έξη είπα δυνατά. Τι συμβαίνει, τι μου κάνετε. Κι άνοιξα τα μάτια μου. Είπε ότι αναγνώρισε τους γιατρούς και τις νοσοκόμες που βρίσκονταν γύρω του οι όποιοι του είπαν ότι είχε υποστεί καρδιακή προσβολή και ότι για να ξαναρχίσει ή καρδιά του να χτυπάει κανονικά τον είχαν διαπεράσει με ηλεκτρισμό. Μάλιστα. Αναφώνησε ή Ελεν Χενσμπάουμ καθώς τελείωσε το διάβασμά της και κάθισε να κοιτάει τις δύο γυναίκες που βρίσκονταν απέναντι της. Πόσο ενδιαφέρον. Ξαναείπε. Ή Μάρθα Μακ Γκουχούγκλυ χαμογέλασε με ικανοποίηση κι ευχαρίστηση που είχε δείξει στην ξένη γυναίκα κάτι που δεν το είχε ξαναείδε παλιά. Καλό Ε. Χαμογέλασε τα γνήσια φούμαρα, Ε. Ή Ελεν Χενσμπάουμ χαμογελούσε μ' ένα αινιγματικό τρόπο καθώς ρώτησε. Ώστε το βρίσκετε περίεργο, Ε. Νομίζετε ότι είναι πώς το είπατε φούμαρα. Όχι κυρίες μου, αυτό είναι κάτι συνηθισμένο. Κοιτάξτε θα σάς δείξω. Σηκώθηκε όρθια και προχώρησε σε ένα άλλο δωμάτιο. Εκεί, πάνω σε μία κομψή βιβλιοθήκη υπήρχαν ακουμπισμένα βιβλία. Περισσότερα βιβλία άπ' όσα είχε δει ποτέ ή Μάρθα σ' ένα σπίτι. Ή Ελεν Χενσμπάουμ προχώρησε και πήρε μερικά. Κοιτάξτε, είπε, ξεφυλλίζοντας τις σελίδες σαν να χάιδευε έναν παλιό κι αγαπημένο φίλο. Κοιτάξτε νάτα, όλα και περισσότερα ακόμα γραμμένα. Ή ΑΛΗΘΕΙΑ. Ή ΑΛΗΘΕΙΑ που μας την έφερε ένας άνθρωπος που έχει τιμωρηθεί και κυνηγηθεί, επειδή λέει την ΑΛΗΘΕΙΑ. Και τώρα, επειδή ένας ηλίθιος δημοσιογράφος γράφει ένα άρθρο, οι άνθρωποι πιστεύουν ότι είναι αληθινό. Ή κυρία Μακ Γκουχούγκλυ κοίταξε με περιέργεια τους τίτλους. Το τρίτο μάτι, θεραπευτής από τη Λάσα. Τι είναι αυτά. Μουρμούρισε προτού κοιτάξει και τους υπόλοιπους τίτλους. Έπειτα γυρίζοντας είπε. Δεν τα πιστεύετε αυτά, έτσι δεν είναι.15

Να πάρει ή ευχή, αυτά είναι φαντασία. Ή Ελεν Χενσμπάουμ ξεκαρδιστικέ στα γέλια. Φαντασία. Άρθρωσε τελικά. Φαντασία. Έχω μελετήσει αυτά τα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

βιβλία και ξέρω ότι είναι αλήθεια. Από τότε που διάβασα το Αποκρυφισμός μπορώ και κάνω μόνη μου Αστρικά ταξίδια. Ή Μάρθα την κοίταξε ηλίθια. Ή φτωχή μας φίλη μπερδεύει τα Γερμανικά με τα Αγγλικά, σκέφτηκε. Αστρικό ταξίδι. Τι είναι αυτό. Καινούργια αεροπορική γραμμή ή τίποτε τέτοιο. Ή Μώντ στεκόταν πιο πέρα με το στόμα ανοιχτό. Όλα αυτά ξεπερνούσαν τις δυνάμεις της. Το μόνο που ήθελε αυτή να διαβάσει ήταν το κυριακάτικο παράρτημα με όλα τα τελευταία σεξουαλικά εγκλήματα. Αυτό το Υστρικό, Αστρικό ταξίδι ή όπως αλλιώς το λένε τι είναι. Ρώτησε ή Μάρθα. Είναι πραγματικό. Θα μπορούσε να έρθει ο γέρος μου, που έχει πεθάνει κι έχει φύγει, ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή του, να ξαναγυρίσει και να μου πει που έχει καταχωσιάσει τα λεφτά του προτού τα τινάξει. Ναι, σάς λέω. Ναι θα μπορούσε να γίνει, αν υπήρχε κανένας σωστός λόγος για αυτό. Αν ήταν για το καλό των άλλων ναι. Όλα τα περίμενα εκτός άπ' αυτό, φώναξε μία μπερδεμένη Μάρθα. Τώρα θα φοβάμαι να κοιμηθώ τη νύχτα μη τυχόν ξανάρθει ο γέρος μου και με τρόμαξε κι αρχίσει πάλι τα ίδια. Κούνησε το κεφάλι της λυπημένα, καθώς μουρμούρισε. Πάντοτε ήταν καταπληκτικός στο κρεβάτι. Ή Ελεν Χενσμπάουμ σέρβιρε λίγο ακόμα τσάι. Ή Μάρθα Μακ Γκουχούγκλυ έδειξε τα βιβλία. Μπορώ να πάρω ένα άπ' αυτά, κυρία Ελεν. Ρώτησε. Ή κυρία Χενσμπάουμ χαμογέλασε. Όχι, αποκρίθηκε. Ποτέ δεν δανείζω τα βιβλία μου, γιατί ένας Συγγραφέας πρέπει να ζήσει άπ' αυτό το τιποτένιο ποσό που λέγεται δικαιώματα και που φτάνει το επτά στα εκατό νομίζω. Αν εγώ δανείζω βιβλία, τότε στερώ από τον συγγραφέα τα λεφτά του που τα χρειάζεται για να ζήσει. Έμεινε για λίγο σιωπηλή και μετά είπε. Κοίτα, πρότεινε, θα σου αγοράσω 16

Μία σειρά από βιβλία για δώρο κι έτσι θα μπορέσεις να διαβάσεις την αλήθεια μόνη σου. Εντάξει. Ή Μάρθα κούνησε το κεφάλι της με αμφιβολίες. Να, δεν ξέρω, είπε. Δεν ξέρω. Δεν μ' αρέσει ή ιδέα ότι όταν εμείς

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

βάζουμε ένα σώμα περιποιημένο μέσα στο φέρετρο και το θάβουμε στη Γη, αυτό μπορεί άνετα να ξανάρθει και να μας αλλάξει τα φώτα. Ή Μώντ που ένωθε λίγο έξω απ' τα πράγματα, σκέφτηκε ότι είχε έρθει ή ώρα να πει κι αυτή δυο λογάκια. Ναι, είπε διατακτικά. Όταν φεύγει σαν γκρίζος καπνός από την καμινάδα του κρεματορίου, αυτό θα πρέπει να είναι το τέλος του. Μα κοίτα, διέκοψε ή Μάρθα, ρίχνοντας μία αυστηρή ματιά στη Μώντ. Αν, όπως λέτε, υπάρχει ζωή μετά τον θάνατο, γιατί δεν υπάρχει καμιά απόδειξη. Φεύγουν, δεν ακούμε πια τίποτε απ' αυτούς. Φεύγουν αν πράγματι ζούσαν, θα έρχονταν σε επαφή μαζί μας ο Θεός να φυλάει. Ή κυρία Χενσμπάουμ κάθισε σιωπηλή για ένα λεπτό έπειτα σηκώθηκε και πήγε σ' ένα μικρό γραφείο. Κοιτάξετε, είπε, καθώς γύριζε με μία φωτογραφία στα χέρια της. Κοιτάξετε αυτό. Αυτή είναι μία φωτογραφία του δίδυμου αδελφού μου. Είναι αιχμάλωτος των Ρώσων, στη Σιβηρία. Ξέρουμε ότι είναι ζωντανός, μας το είπε ο ερυθρός σταυρός. Κι όμως δεν μπορούμε να πάρουμε κανένα μήνυμά του. Εγώ είμαι το δίδυμο του και ξέρω ότι είναι ζωντανός. Ή Μάρθα κάθισε και κοίταξε την φωτογραφία στριφογυρίζοντας την στα χέρια της. Ή μητέρα μου είναι στη Γερμανία, στην Ανατολική Γερμανία. Κι αυτή είναι ζωντανή, αλλά δεν μπορούμε να επικοινωνήσουμε. Κι όμως, αυτοί οι δύο άνθρωποι είναι ακόμα στη Γη, είναι ακόμα μαζί μας. Κι ας υποθέσουμε ότι είχατε ένα φίλο στην Αυστραλία που θα θέλατε να του τηλεφωνήσετε. Ακόμα κι αν είχατε τον αριθμό του, ακόμα και τότε θα έπρεπε να πάρετε υπόψη σας τη διαφορά τής ώρας, θα έπρεπε να χρησιμοποιήσετε κάτι μηχανικές κι ηλεκτρικές συσκευές. Κι ακόμα και τότε μπορεί να μην τα καταφέρνατε να μιλήσετε στον φίλο σας. Μπορεί να ήταν απασχολημένος 17

Σε δουλειά, ή να βρισκόταν σε κάποια διασκέδαση. Κι αυτό γίνεται για την άλλη πλευρά του κόσμου. Σκεφτείτε τις δυσκολίες του να τηλεφωνήσεις στην άλλη πλευρά αυτής τής. Ζωής. Ή Μάρθα άρχισε να γελάει. Ω Θεέ

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μου, Ω Θεέ μου. Κυρία Χενσμπάουμ είστε φοβερή. Είπε. Τηλέφωνο, λέει, με την άλλη πλευρά της ζωής. Για μία στιγμή, όμως. Είπε ξαφνικά ή Μώντ αρκετά αναστατωμένη. Ναι σίγουρα, κάτι είναι αυτό. Ο γιος μου είναι στο ηλεκτρονικό τμήμα του BBC και μας έχει πει ξέρετε τώρα πώς μιλάνε τα αγόρια για κάποιον γέρο περίεργο που είχε εφεύρει ένα τέτοιο τηλέφωνο που δούλευε με μικρο συχνότητες ή κάτι τέτοιο αλλά μετά όλα χάθηκαν. Υποθέτω ότι θα ανακατεύτηκε ή εκκλησία. Ή κυρία Χενσμπάουμ χαμογέλασε ευχαριστημένη στη Μώντ και πρόσθεσε. Ναι είναι αλήθεια, αυτός ο Συγγραφέας που σάς έλεγα τα ξέρει όλα. Το μηχάνημα σταμάτησε εξαιτίας της έλλειψης χρημάτων για την προώθησή του, πιστεύω. Αλλά όμως, τελικά, μηνύματα μας έρχονται πράγματι. Δεν υπάρχει θάνατος. Τότε απόδειξε το, είπε ή Μάρθα απότομα. Δεν μπορώ να σάς το αποδείξω, έτσι στα καλά καθούμενα, απάντησε ήρεμα ή κυρία Χενσμπάουμ, αλλά κοιτάξτε το μ' αυτόν τον τρόπο. Πάρτε ένα κομμάτι πάγο κι ας πούμε ότι αυτό αντιπροσωπεύει το σώμα. Ο πάγος λιώνει κι αυτό είναι το σώμα που αποσυντίθεται και τότε έχουμε το νερό που είναι ή ψυχή που φεύγει. Ανοησίες. Φώναξε ή Μάρθα. Μπορούμε να δούμε το νερό, αλλά δείξτε μου την ψυχή. Με διακόψετε, κυρία Μακ Γκουχούγκλυ, απάντησε ή κυρία Χενσμπάουμ. Το νερό εξατμίζεται σε αόρατο ατμό, κι αυτό αντιπροσωπεύει το στάδιο της ζωής μετά τον θάνατο. Ή Μώντ ήταν πολύ μπερδεμένη, γιατί δεν μπορούσε να παρακολουθήσει τη συζήτηση. Μετά από μερικά λεπτά δισταγμού είπε. Υποθέτω, κυρία Χενσμπάουμ, ότι αν θέλουμε να έρθουμε σε επαφή με τους πολυαγαπημένους μας νεκρούς πηγαίνουμε σε μία συγκέντρωση Πνευματιστών 18

Που μας φέρνουν σε επικοινωνία με τα Πνεύματα. Όχι, Θεέ μου. Είπε ή Μάρθα, γελώντας και βλέποντας με ζήλια τη συζήτηση να φεύγει απ' τα χέρια της. Αν θέλεις Πνεύματα μπορείς να πας στην κοντινή παμπ και να πεις μία γουλιά ούισκι. Ή γριά, ή κυρία Κνικεργουάκερ, υποτίθεται ότι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

είναι καλό μέντιουμ και αύτηνής τής αρέσουν και τα άλλα Πνεύματα. Ή Ελεν Χενσμπάουμ κούνησε λυπημένα το κεφάλι της. Όχι κυρίες μου, απάντησε. Δεν πηγαίνω σε συγκεντρώσεις Πνευματιστών. Δεν τις πιστεύω. Πολλοί άπ' αυτούς που πηγαίνουν πιστεύουν πράγματι, αλλά Ω, τους οδηγούν σε λάθος δρόμο. Κοίταξε το ρολόι και πήδηξε όρθια αλαφιασμένη. Mein lieber Gott Φώναξε. Το φαγητό του άντρα μου δεν το έχω κάνει ακόμα. Ξαναβρίσκοντας την αυτοκυριαρχία της είπε περισσότερο ήρεμα. Αν το θέμα σάς ενδιαφέρει, ελάτε το απόγευμα στις τρεις να μιλήσουμε περισσότερο. Τώρα έχω τα καθήκοντά μου. Η Μάρθα κι ή Μώντ σηκώθηκαν και προχώρησαν προς την πόρτα. Ναι, είπε ή Μάρθα, μιλώντας εκ μέρους και των δυο τους, θα έρθουμε στις τρεις όπως μας είπατε. Περπάτησαν μαζί στον πίσω κήπο και βγήκαν στο δρομάκι. Και μόνο, όταν χωρίζονταν μίλησε για πρώτη φορά μόνο ή Μάρθα. Λοιπόν, δεν ξέρω, παρατήρησε. Πράγματι δεν ξέρω. Αλλά ας συναντηθούμε εδώ κατά τις τρεις παραδέκα. Γεια. Κι έτσι γύρισε προς το σπίτι της, ενώ ή Μώντ συνέχισε να προχωράει προς τα πάνω στο δρομάκι για το δικό της. Στο σπίτι των Χενσμπάουμ, ή κυρία Ελεν, τριγύριζε επιδεικνύοντας μία ελεγχόμενη Γερμανική ικανότητα, ψιθυρίζοντας περιέργες λέξεις, πετάγοντάς πιάτα και μαχαιρικά πάνω στη σωστή τους θέση στο τραπέζι, σαν να ήταν κάποιος καλοπληρωμένος ζογκλέρ σε κάποιο κέντρο του Βερολίνου. Την ώρα που ή μπροστινή πόρτα έκλεινε και ακούστηκαν τα μετρημένα βήματα του άντρα της όλα ήταν έτοιμα το φαγητό είχε σερβιριστεί. Ο Ήλιος είχε περάσει από το ζενίθ του και τώρα κατευθυνόταν προς τη Δύση, όταν ή Μώντ βγήκε από το σπίτι της και προχώρησε προς το σπίτι τής φίλης της. Είχε μία εξωφρενική εμφάνιση, ντυμένη με ένα λουλουδάτο φόρεμα που είχε αγοραστεί μετά από αγώνα από ένα κατάστημα ευκαιριών, κοντά στο Γουάππινγκ στέπς. Γιού, χού, Μάρθα. Φώναξε καθώς έφτασε στην πόρτα του κήπου.19

Ή Μάρθα άνοιξε την πόρτα και κοίταξε αφηρημένα τη Μώντ. Να με πάρει ο διάβολος. Είπε με ταραγμένη φωνή. Ήρθε ή ώρα τελικά, έ. Ή Μώντ έδειξε ξαφνιασμένη. Ή φούστα σου είναι πολύ στενή, Μάρθα, είπε. Φαίνονται οι γραμμές από τις ζαρτιέρες σου και τα εσώρουχά σου. Με ποιον θα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

μιλήσεις, τέλος πάντων. Και για να λέμε την αλήθεια, ή Μάρθα είχε πράγματι φοβερή εμφάνιση. Το ταγέρ της με το μαργαριταρένιο γκριζο χρώμα ήταν υπερβολικά σφιχτό. Ένας μαθητής τής ανατομίας δεν θα συναντούσε καμιά δυσκολία στο να εντοπίσει τα διάφορα κύρια σημεία του σώματός της περιλαμβανομένου και του Linea Alba. Τα τακούνια της ήταν τόσο ψηλά ώστε την ανάγκαζαν να στέκεται με στητό το σώμα και αυτό το εντελώς αφύσικο ύψος την έκανε να μη μπορεί να διατηρεί την ισορροπία της και να κουνιέται μπρος πίσω, δεξιά αριστερά. Έχοντας κι αυτό το σημαντικό απόθεμα στη θέση του στήθους, ή Μάρθα κατέληξε τελικά σε μία αξιοσημείωτη στάση έμοιαζε με Αμερικανό στρατιώτη σε παρέλαση. Περπάτησαν κι οι δυο μαζί στο δρομάκι και μπήκαν στον πίσω κήπο τής Χενσμπάουμ. Ή κυρία Χενσμπάουμ άνοιξε την πόρτα με το πρώτο χτύπημα και τις δέχτηκε μέσα. Θεέ μου. Κυρία Χενσμπάουμ, ψέλλισε ή Μώντ με κάποια έκπληξη, καθώς μπήκαν στο σαλόνι, αρχίσατε να ασχολείστε με την πώληση βιβλίων. Μα όχι, κυρία, ο Χάγκις, είπε χαμογελαστά ή Γερμανίδα. Σκέφτηκα ότι σάς ενδιέφερε πολύ το θέμα τής ψυχικής επιστήμης και έτσι σάς αγόρασα ένα σετ από τα βιβλία του Ράμπια για την κάθε μία σας σαν δώρο. Τζίι. Μουρμούρησε ή Μάρθα, ξεφυλλίζοντας ένα από τα βιβλία περίεργος γέρος, έτσι δεν είναι. Βγαίνει πράγματι μία γάτα έτσι από το κεφάλι του. Ή κυρία Χενσμπάουμ ξέσπασε σε γέλια και το πρόσωπό της έπαιρνε συνέχεια ένα όλο και πιο κόκκινο χρώμα. 20

Μα όχι, είπε στο τέλος, οι έκδοτες κάνουν ο,τι θέλουν με τα εξώφυλλα των βιβλίων. Ο Συγγραφέας δεν ανακατεύεται μ' αυτό το θέμα. Περιμένετε θα σάς δείξω και μ' αυτά τα λόγια απομακρύνθηκε τρέχοντας προς τις σκάλες και γύρισε με κομμένη την αναπνοή κρατώντας μία μικρή φωτογραφία. Να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

με τι μοιάζει ο Συγγραφέας. Του είχα γράψει μία φορά, μου απάντησε και μου έστειλε κι αυτή τη φωτογραφία που από τότε τη φυλάω σαν θησαυρό. Αλλά κυρία Χενσμπάουμ, είτε ή Μάρθα κάπως ερεθισμένη, καθώς κάθισαν να συζητήσουν. Κυρία Χενσμπάουμ δεν έχετε καμία απόδειξη για τίποτε. Είναι όλα φαντασία. Κάνετε λάθος κυρία Μακ Γκουχούγκλυ, απάντησε ή κυρία Χενσμπάουμ. Υπάρχει απόδειξη, αλλά την απόδειξη αυτή πρέπει να τη νιώσεις, πρέπει να τη ζήσεις. Ο αδερφός μου βρίσκεται στα χέρια των Ρώσων. Είπα σε κάποια φίλη μου, τη δεσποινίδα Ρόντα Κάρρ, ότι με επισκέφτηκε στον Αστρικό Κόσμο και μου είπε ότι βρίσκεται σε μία φυλακή που τη λένε Ονηπροπέτροβσκ. Μου είπε ότι είναι ένα μεγάλο συγκρότημα φυλακών στη Σιβηρία. Ποτέ μου δεν το είχα ξανακούσει. Ή δεσποινίδα Ρόντα Κάρρ δεν μου είπε τίποτε τότε, αλλά μερικές βδομάδες αργότερα μου έγραψε και μου το επιβεβαίωσε. Έχει κάποια σχέση με κάποιον οργανισμό και μπόρεσε να κάνει κάποιες έρευνες μέσω κάποιων φίλων. Αλλά το πιο ενδιαφέρον είναι ότι μου είπε ότι πολλοί άνθρωποι τής έχουν πει διάφορα πράγματα για τους συγγενείς τους που βρίσκονται στη Ρωσία κι όλα αυτά, είπε, τα είχαν βρει με μυστικιστικά μέσα. Ή Μώντ που μέχρι τώρα καθόταν με το στόμα ανοιχτό, ίσιωσε το σώμα της κι είπε. Ή μητέρα μου μου είχε πει κάποτε ότι είχε πάει σε μία Πνευματιστική συγκέντρωση και είχε ακούσει μερικά σωστά πράγματα. Το κάθε τι που της είχαν πει βγήκε αληθινό. Μα γιατί λέτε ότι αυτές οι συγκεντρώσεις δεν είναι καλές, κυρία Χενσμπάουμ. Μα όχι δεν είπα ότι όλες οι συγκεντρώσεις αυτού του είδους δεν είναι καλές. Είπα μόνο ότι δεν τις πιστεύω. Στην άλλη πλευρά του θανάτου υπάρχουν κακόβουλες οντότητες που μπορούν να διαβάσουν τις σκέψεις των ανθρώπων και μας παίζουν περιέργα παιχνίδια. 21

Διαβάζουν τις σκέψεις και δίνουν μηνύματα που υποτίθεται ότι προέρχονται από κάποιον Ινδό οδηγό ή από κάποιο πεθαμένο αγαπητό πρόσωπο. Τα περισσότερα μηνύματα είναι ανόητα, δεν λένε τίποτε, αλλά μερικές φορές, τελείως τυχαία, ακούγεται και κάτι που είναι σχεδόν σωστό. Θα πρέπει να κοκκινίζουν λιγάκι όταν θα διαβάζουν τις δικές μου σκέψεις,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μουρμούρησε ή Μάρθα. Ποτέ δεν ήμουν κορίτσι του κατηχητικού. Ή κυρία Χενσμπάουμ χαμογέλασε και συνέχισε. Οι άνθρωποι έχουν λάθος ιδέες για αυτούς που έχουν περάσει στην άλλη πλευρά. Εκεί, αυτοί έχουν δουλειά να κάνουν, δεν τριγυρίζουν εδώ κι εκεί περιμένοντας με αγωνία να απαντήσουν σε ανόητες ερωτήσεις. Έχουν τα δικά τους πράγματα να κάνουν. Θα απαντούσατε εσείς μ' ευχαρίστηση, κυρία Ο'χάγκις, σε μερικά ανόητα τηλεφωνήματα τη στιγμή που έχετε πολύ δουλειά να κάνετε και σάς πιέζει ο χρόνος. Εσείς κυρία Μακ Γκουχούγκλυ θα καλοδεχόσασταν κάποιον ενοχλητικό που θα σάς επισκεπτόταν τη στιγμή που εσείς θα είχατε αργήσει για το μπίνγκο. Ναι, έχει δίκιο, ξέρεις, μουρμούρησε ή Μάρθα. Αλλά εσείς μιλήσατε για Ινδούς οδηγούς. Έχω ακούσει μερικά πράγματα γι' αυτούς. Γιατί πρέπει οπωσδήποτε να είναι Ινδοί. Κυρία Μακ Γκουχούγκλυ μην ακούτε αυτές τις ιστορίες, απάντησε ή κυρία Χενσμπάουμ. Ή φαντασία των ανθρώπων φτιάχνει Ινδούς οδηγούς, Θιβητιανούς οδηγούς, κλπ. Κλπ. Για σκεφτείτε αυτό, εδώ, σ' αυτή τη ζωή, θεωρούν τους Ινδούς, τους Θιβητιανούς, τους Κινέζους σαν φτωχούς υποανάπτυκτους έγχρωμους ιθαγενείς που δεν αξίζουν ούτε και μία δεύτερη σκέψη. Πώς, τότε, μόλις πάνε στην άλλη πλευρά, τους θεωρούμε ξαφνικά σαν ψυχικές αυθεντίες. Όχι, πολλοί απληροφόρητοι άνθρωποι υιοθετούν έναν Ινδό οδηγό, γιατί αυτό είναι πιο μυστηριώδες. Στην πραγματικότητα ο μόνος οδηγός του καθενός είναι ο Υπερνός του. Ά. Αυτά που λέτε εμείς δεν τα καταλαβαίνουμε, κυρία Χενσμπάουμ. Μας έχετε μπερδέψει μ' όλα αυτά.22

Ή κυρία Χενσμπάουμ χαμογέλασε κι είπε. Έτσι είναι τα πράγματα κι εσείς θα πρέπει ν' αρχίσετε να διαβάζετε, ίσως από το τρίτο μάτι. Κι αν μας το επιτρέπετε, μπορούμε να ξαναρθούμε να κουβεντιάσουμε. Ρώτησε ή Μώντ Ο'χάγκις. Μα και βέβαια μπορείτε, θα ήταν μεγάλη μου χαρά, απάντησε καταδεκτικότητα ή κυρία Χενσμπάουμ. Γιατί να μην κανονίσουμε να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Ξανασυναντηθούμε εδώ, σε μία βδομάδα από σήμερα, την ίδια ώρα. Κι έτσι λίγα λεπτά αργότερα, οι δύο κυρίες περπατούσαν πάλι πάνω στο δρομάκι, κουβαλώντας ή κάθε μία ένα πάκο με βιβλία που ήταν το δώρο της κυρίας Ελεν Χενσμπάουμ. Κι όμως θα προτιμούσα να μας είχε πει περισσότερα γύρω άπ' το τι γίνεται όταν πεθαίνουμε, είπε σκεπτικά ή Μώντ. Σύντομα θα ξέρεις κι εσύ τι γίνεται, απάντησε ή Μάρθα. Τα φώτα έμειναν αναμμένα για πολύ ώρα στα σπίτια των Μακ Γκουχούγκλυ και των Ο'χάγκις. Βαθιά μέσα στη νύχτα μία λάμψη φωτός διαπερνούσε την κόκκινη κουρτίνα της κρεβατοκάμαρας της Μάρθας. Μερικές φορές, ένας δυνατός άνεμος σήκωνε τις βαριές πράσινες κουρτίνες του καθιστικού δωματίου της Μώντ δείχνοντάς την να κάθεται σε μία ψηλή καρέκλα κρατώντας σφιχτά στα χέρια της ένα βιβλίο. Ένα λεωφορείο προσπέρασε μεταφέροντας τους νυχτερινούς καθαριστές των γραφείων πίσω από σπίτι τους. Πέρα μακριά, ένα τραίνο περνούσε, με το βαρύ του φορτίο από τα εισαγόμενα αυτοκίνητα να πηγαίνει πέρα δώθε και να προκαλεί το τρίξιμο των γραμμών. Ακούστηκε το ουρλιαχτό μιας σειρήνας. Αστυνομία ή νοσοκομειακό, δεκάρα δεν έδινε ή Μώντ που ήταν απορροφημένη στο βιβλίο της. Από το ρολόι του δημαρχείου ακουγόταν το χτύπημα των λεπτών και των ωρών πράγμα που έδειχνε ότι το πρωί προχωρούσε. Τελικά το φως έσβησε από την κρεβατοκάμαρα της Μάρθας. Και σε λίγο έσβησε και το φως από το καθιστικό δωμάτιο της Μώντ, ενώ για λίγα λεπτά αργότερα μία λάμψη φωτός φάνηκε στην κρεβατοκάμαρά της. Ο θόρυβος από τον γαλατά, τάραξε την ησυχία της σκηνης. Σε λίγο ήρθαν κι οι οδοκαθαριστές με τα αυτοκίνητά τους και τον μεταλλικό τους θόρυβο.

23

Τα λεωφορεία γλίστρησαν στους δρόμους για να πάρουν τους πρωινούς εργατές, μισοκοιμισμένους ακόμα, και να τους πάνε στη δουλειά τους. Καπνός φάνηκε να βγαίνει από μυριάδες καμινάδες. Πόρτες ανοιγόκλειναν βιαστικά, καθώς οι άνθρωποι έτρεχαν στον καθημερινό τους αγώνα με τον χρόνο και τα τραίνα. Τελικά τραβήχτηκε ή κόκκινη κουρτίνα από το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

παράθυρο τής Μάρθας και μάλιστα με τόση δύναμη ώστε να χορεύει. Το έκπληκτο, αγουροξυπνημένο πρόσωπο τής Μάρθας κοίταξε με κενό βλέμμα έναν αδιάφορο Κόσμο. Τα μαλλιά της, τυλιγμένα για το βράδυ, την έκαναν να έχει μία άγρια αφρόντιστη εμφάνιση, ενώ το τεράστιο φανελένιο νυχτικό της τόνιζε το μεγαλόσωμο κορμί της και τα μεγαλύτερα από το κανονικό στήθη της. Αργότερα, στο σπίτι των ο Χάγκις, άνοιξε ή πόρτα, ένα χέρι βγήκε κι έπιασε το μπουκάλι με το γάλα που βρισκόταν στο σκαλί. Μετά από ένα αρκετά μεγάλο διάστημα, ή πόρτα άνοιξε πάλι κι εμφανίστηκε ή Μώντ ντυμένη με τα ρούχα του σπιτιού. Τίναξε κουρασμένα δύο χαλάκια, χασμουρήθηκε δυνατά και ξαναμπήκε μέσα για να συνεχίσει το καθάρισμα του σπιτιού της. Μία μοναχική γάτα βγήκε μέσα από κάποια σκοτεινή γωνιά, κοίταξε τριγύρω προτού τολμήσει να βγει στον δρόμο. Ακριβώς στη μέση του δρόμου, σταμάτησε, κάθισε κι έκανε την τουαλέτα της, το πρόσωπό της, τα αυτιά της, τα πόδια της και την ουρά της, προτού εξαφανιστεί σε κάποια άλλη γωνιά ψάχνοντας για το πρωινό της.²⁴

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλόγα 1972

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τίμον. Τιμον ή φωνή ήταν στριγγή, γεμάτη φόβο μ' εκείνων τον τραχύ τόνο που σε ταρακουνάει και σου τεντώνει τα νεύρα σου. Τίμον, ξυπνά, ο πατέρας σου πεθαίνει. Σιγά σιγά το μικρό αγόρι άρχισε να ξαναγυρίζει από την άβυσσο του τέλειου ύπνου. Σιγά σιγά, παλεύοντας με την ομίχλη του ύπνου, προσπάθησε ν' ανοίξει τα μολυβένια ματοτσίνορα. Τίμον, πρέπει να ξυπνήσεις, ο πατέρας σου πεθαίνει. Ένα χέρι άρπαξε τα μαλλιά του και τον ταρακούνησε άγρια. Ο Τίμον άνοιξε τα μάτια του. Ξαφνικά κατάλαβε την ξένη τραχιά φωνή, που έμοιαζε με γιάκ που στριγγλίζει, σκέφτηκε. Σηκώθηκε περίεργος επάνω και κούνησε το κεφάλι του πέρα δώθε προσπαθώντας να δει μέσα στη σκοτεινιά του μικρού δωματίου. Πάνω σε έναν μικρό πάγκο βρισκόταν ένα πέτρινο πιάτο που μέσα του κολυμπούσε στο λάδι ένα κομμάτι βούτυρο. Τοποθετημένο χωρίς καμιά ιδιαίτερη προσοχή πάνω στο άλιωτο βούτυρο, ένα κομμάτι από χοντρό ύφασμα χρησίμευε σαν κάποιο είδος κεριού. Τώρα τρεμόσβυνε, μισόσβυνε σχηματίζοντας αχνές σκιές πάνω στους τοίχους. Ένα ξαφνικό ρεύμα έκανε το λιγοστό φως να γίνει ακόμα πιο αχνό. Τρεμόσβησε, ταρακουνήθηκε και ή μικρούλα φλόγα έγινε ακόμα πιο μικρή. Έπειτα ανανεωμένη άπ' αυτό το μικρό διάλυμα ξανάλαμψε με νέα δύναμη στέλλοντας δάχτυλα καπνού σ' όλο το δωμάτιο 25

Τιμον. Ο πατέρας σου πεθαίνει, πρέπει να τρέξεις στον Λάμα. Φώναξε μ' απελπισία ή μητέρα του. Αργά αργά, ακόμα ναρκωμένος από τον ύπνο, ο Τίμον σηκώθηκε και τύλιξε το μοναδικό του ρούχο τριγύρω του. Η τραχιά φωνή γινόταν γρήγορη, έπειτα αργή ξαναπαίρνοντας τον μονότονο παγερό ρυθμό της. Ο Τίμον πλησίασε τη γωνία που ήταν σκυμένη ή μητέρα του. Κοιτάζοντας με τον φόβο μέσα στα μάτια του, ο Τίμον ένιωσε τον

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

τρόμο να σέρνεται μέσα του καθώς αντίκρισε το πρόσωπο του πατέρα του που το τρεμάμενο φως το έκανε να φαίνεται ακόμα πιο φρικιαστικό. Γαλάζιο ήταν το χρώμα του, γαλάζιο με μία σκληρή, παγωμένη έκφραση να κυριαρχεί. Γαλάζιο με τα σημάδια τής καρδιακής προσβολής. Τεντωμένο με τα σημάδια του παγερού θανάτου, αν κι ακόμα ο πατέρας ζούσε. Τίμον. Είπε ή μητέρα του. Πρέπει να πας να βρεις τον Λάμα, γιατί διαφορετικά ο πατέρας σου θα πεθάνει χωρίς να έχει κανέναν να τον καθοδηγήσει. Βιάσου, βιάσου. Γυρίζοντας απότομα ο Τίμον έτρεξε στην πόρτα. Έξω τα αστέρια έλαμπαν με μία σκληρή παγωμένη λάμψη μέσα στη σκοτεινιά που έρχεται πριν την αυγή, την ώρα που ο άνθρωπος έχει τις μεγαλύτερες πιθανότητες να κάνει λάθος και να λιγοψυχήσει. Ο τσουχτερός αέρας, που ερχόταν παγωμένος από τα ψηλά βουνά, στριφογύριζε παρασέρνοντας μικρές πέτρες και σχηματίζοντας σύννεφα από λεπτή σκόνη. Το μικρό αγόρι, μόλις δέκα χρόνων, καθόταν τρέμοντας προσπαθώντας να διαπεράσει με τη ματιά του το σκοτάδι, ένα σκοτάδι που το διαπερνούσαν ελάχιστα τα λαμπερά αστέρια. Δεν υπήρχε Φεγγάρι, ήταν ή λάθος εποχή του μήνα. Τα βουνά υψώνονταν απότομα και σκοτεινά και μόνο ένα απαλό κόκκινο χρώμα έδειχνε ποιά ήταν τα όρια τους με τον ουρανό. Το μόνο φως που φαινόταν ήταν πέρα κοντά στον ποταμό μία αχνή τρεμουλιαστή κίτρινη λάμψη. Γρήγορα το παιδί άρχισε να τρέχει, να πηδάει, να κλωτσάει τις πέτρες που του έκοβαν το δρόμο πάνω στη μεγάλη του αγωνία να φτάσει αυτό το φως. Σκληρά κομμάτια Γης κολλούσαν κάτω από τα γυμνά του πόδια προξενώντας του δυνατό πόνο. Στρογγυλά χαλίκια, υπολείμματα ίσως κάποιας αρχαίας θάλασσας, πεταγόντουσαν, στο διάβα του.26

Οι καιροφαγωμένοι βράχοι τον κοίταζαν μέσα από τη σκοτεινιά που επικρατεί πριν από την αυγή και του έγδερναν το σώμα, καθώς μικρός περνούσε ξυστά δίπλα τους με την καρδιά του γεμάτη φόβο. Το ασθενικό φως πέρα μακριά τον προέτρεπε να συνεχίσει τον δρόμο του. Πίσω του ο πατέρας του πέθαινε χωρίς να υπάρχει κανένας Λάμα κοντά του να καθοδηγήσει τα βήματα τής ψυχής του. Συνέχισε να τρέχει. Σε λίγο ή

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

αναπνοή του έβγαине απότομα και λαχανιασμένα στον λεπτό αέρα. Σε λίγο ένιωθε στο σώμα του τους πόνους που προσβάλλουν εκείνους που προσπαθούν μ' όλες τους τις δυνάμεις να τρέξουν. Οι πόνοι έγιναν τόσο δυνατοί που τον ανάγκασαν να σταματήσει το τρέξιμο του και τα επόμενα βήματα να τα κάνει περπατητά προσπαθώντας λαχανιασμένα να αναπνεύσει. Το φως έλαμπε πέρα μακριά, ένα σημάδι ελπίδας σε έναν ωκεανό απελπισίας. Τι θα γίνονταν τώρα αυτοί, σκέφτηκε. Πώς θα ζούσαν. Τι θα έτρωγαν. Ποιος θα τους πρόσεχε, ποιος θα τους προστάτευε. Ή καρδιά του χτυπούσε τόσο δυνατά που φοβήθηκε μήπως τιναχτεί έξω από το φουσκωμένο του στήθος. Ο ιδρώτας τον έλουζε κι ο παγωμένος αέρας τον έκανε ν' ανατριχιάζει. Το μοναδικό του ρούχο ήταν τριμμένο, λιωμένο, μία ελάχιστη προστασία ενάντια στα στοιχεία τής φύσης. Ήταν φτωχοί, απελπιστικά φτωχοί και τώρα θα γίνονταν ακόμα περισσότερο με τον θάνατο του πατέρα, που κέρδιζε τον καθημερινό μισθό. Το φως συνέχισε να λάμπει, ένα καταφύγιο σ' έναν ωκεανό φόβου. Έλαμπε, τρεμόσβηνε, χαμήλωνε και ξαναδυνάμωνε σαν να ήθελε να θυμίσει στο μοναχικό αγόρι ότι ή ζωή του πατέρα του έσβηνε σιγά σιγά αλλά θα ξαναποκτούσε τη λάμψη όταν θα βρισκόταν πέρα από τα σύνορα αυτού του σκληρού Κόσμου. Ξανάρχισε να τρέχει σαν τρελός, διπλώνοντας τους ώμους, έχοντας το στόμα του ανοιχτό, προσπαθώντας να τεντώσει κάθε του μυ και να προλάβει τα δευτερόλεπτα που χτυπούσαν αδιάφορα. Το φως γινόταν όλο και πιο μεγάλο σαν να ήταν κάποιο αστέρι που τον καλωσόριζε σπίτι. Δίπλα του ο ευτυχισμένος ποταμός κατακυλούσε παίζοντας με τις μικρές πέτρες που είχε παρασύρει μαζί του από τα θεόρατα βουνά.²⁷

Τα νερά του είχαν πάρει ένα σκοτεινό ασημί χρώμα κάτω από το απαλό φως των αστεριών. Τώρα το αγόρι μπορούσε να διακρίνει μπροστά του τον σκούρο όγκο ενός μικρού μοναστηριού που ξεπρόβαλε ανάμεσα στο ποτάμι και στο βουνό. Κοιτάζοντας το φως και το ποτάμι, ή προσοχή του είχε απορροφηθεί δεν πρόσεξε και στραμπούληξε ελαφρά τον αστράγαλό του πράγμα που τον έκανε να πέσει με δύναμη πάνω στο χώμα, με

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

τεντωμένα τα χέρια, μπρούμυτα πάνω στο πρόσωπό του. Μισοκλαίγοντας από τον πόνο και το ξάφνιασμα σηκώθηκε με κόπο όρθιος και συνέχισε το δρόμο του. Ξαφνικά, ακριβώς μπροστά του, εμφανίστηκε μία μορφή. Ποιος βρίσκεται μπροστά στους τοίχους μας. Ρώτησε μία βαθιά γέριχη φωνή. Ά. Και τι σε φέρνει στην πόρτα μας αυτή την ώρα του πρωινού. Συνέχισε ή φωνή. Ο Τίμον κοιτάζοντας με προσοχή πίσω από τα μουσκεμένα από τα δάκρυα ματοτσίνορα του είδε ένα γερμένο γέροντα μοναχό να βρίσκεται μπροστά του. Μα είσαι χτυπημένος έλα μέσα, θα σε φροντίσω, συνέχισε ή φωνή. Αργά αργά ο Γέροντας γύρισε κι προχώρησε μπροστά προς το μικρό μοναστήρι. Ο Τίμον στεκόταν ανοιγοκλείνοντας τα μάτια του μπροστά στο ξαφνικό φως κάποιας μικρής λάμπας λίπους, ένα φως που ήταν πράγματι λαμπερό μετά από τη σκοτεινιά τής νύχτας. Ο αέρας ήταν βαρύς από τη μυρωδιά του θυμιάματος. Ο Τίμον στάθηκε για λίγο με τη γλώσσα δεμένη, χωρίς να μπορεί να πει τίποτε και μετά είπε το μήνυμά του. Ο πατέρας μου, πεθαίνει και ή μητέρα μου μ' έστειλε γρήγορα να φέρω βοήθεια για την καθοδήγηση στο ταξίδι του. Πεθαίνει. Το φτωχό αγόρι σωριάστηκε στο πάτωμα, σκεπάζοντας τα γεμάτα δάκρυα μάτια του με τα χέρια του. Ο Γέροντας απομακρύνθηκε και μετά από λίγο ακούστηκαν από το διπλανό δωμάτιο ψίθυροι. Ο Τίμον καθόταν στο πάτωμα βουτηγμένος μέσα στα δάκρυα αυτό οίκτου και τρόμου. Σε λίγο τον συνέφερε μία καινούργια φωνή που έλεγε. Παιδί μου. Παιδί μου. Α. Είναι ο νεαρός Τίμον, ναι σε ξέρω παιδί μου. 28

Ο Τίμον υποκλίθηκε με σεβασμό και μετά σηκώθηκε αργά όρθιος σκουπίζοντας τα μάτια του με την άκρη του χιτώνα του και σκεπάζοντας έτσι το βρεγμένο πρόσωπό του μ' όλη τη σκόνη που είχε γεμίσει ο χιτώνας του από τον δρόμο. Πες μου, αγόρι μου, είπε ο Λάμα, γιατί αυτός ήταν ο άνθρωπος που είχε αναγνωρίσει τον Τίμον. Για μία φορά ακόμα ο Τίμον είπε την ιστορία του κι όταν τέλειωσε, ο Λάμα είπε. Έλα, θα πάμε μαζί, θα σου δώσουμε ένα μικρό άλογο. Πιες πρώτα αυτό το τσάι, φάε αυτό το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

τσάμπα, γιατί πρέπει να δυναμώσεις, ή μέρα θα είναι μεγάλη και δύσκολη. Ο Γέροντας μοναχός ήρθε προς το μέρος του με την τροφή κι ο Τίμον κάθισε στο πάτωμα να τη φάει, ενώ ο Λάμα βγήκε έξω για να κάνει τις απαραίτητες προετοιμασίες. Σε λίγο ακούστηκε θόρυβος από άλογα κι ο Λάμα ξαναμπήκε στο δωμάτιο. 'Α, τελείωσες. Μπράβο, τότε μπορούμε να φύγουμε, είπε και απομακρύνθηκε αφήνοντας τον Τίμον να τον ακολουθήσει. Τώρα, πέρα κοντά στα βουνά που στεφάνωναν την κοιλάδα τής Λάσα, φάνηκαν οι πρώτες χρυσές αναλαμπές του φωτός χαιρετίζοντας τη γέννηση μιας καινούργιας μέρας. Ξαφνικά μία λάμψη φωτός πέρασε μέσα από κάποιο ορεινό πέρασμα και για ένα λεπτό άγγιξε το σπίτι των γονιών του Τίμον στην πέρα άκρη του δρόμου. Ακόμα κι ή μέρα πεθαίνει, αγόρι μου, είπε ο Λάμα, αλλά σε λίγες ώρες ξαναγεννιέται σαν καινούργια. Το ίδιο γίνεται μ' όλα τα ζωντανά πράγματα. Κοντά στην πόρτα βρίσκονταν τρία άλογα ανυπόμονα να ξεκινήσουν, ενώ τα πρόσεχε όχι και με τόση μεγάλη επιτυχία ένας μαθητευόμενος λίγο μεγαλύτερος από τον Τίμον. Θα πρέπει να τα καβαλήσουμε αυτά τα πράγματα, ψιθύρισε ο μαθητευόμενος στον Τίμον, βάλε τα χέρια σου μπροστά στα μάτια του, αν θέλεις να το κάνεις να σταματήσει. Κιάν πρόσθεσε σκυθρωπά δεν σταματάει με τίποτε, τότε καλύτερα να πηδήσεις. Ο Λάμα ανέβηκε γρήγορα στο άλογό του. Ο νεαρός μαθητευόμενος βοήθησε τον Τίμον ν' ανέβει στο δικό του και ύστερα, με την έκφραση τής μεγαλύτερης απογοήτευσης, πήδηξε στο δικό του κι ακολούθησε τους άλλους δύο που είχαν ήδη εξαφανιστεί μέσα στο σκοτάδι που ακόμα κάλυπτε τη γύρω περιοχή.²⁹

Χρυσές αναλαμπές φωτός είχαν ξαπλωθεί πάνω στις κορυφές των βουνών, καθώς ο Ήλιος άρχισε να βγαίνει σιγά σιγά απ' τα Ανατολικά. Ή παγωμένη υγρασία αντικαθρέφτιζε μυριάδες χρώματα και σκιές χρωμάτων από τα κομμάτια του πάγου. Γιγαντιαίες σκιές, σκιές τής νύχτας έδιναν τη θέση τους στη μέρα που πλησίαζε. Οι τρεις μοναχικοί ταξιδιώτες, απλά μόρια σκόνης μέσα στην απεραντοσύνη τής γυμνής Γης, συνέχιζαν τον δρόμο τους μέσα από τον γεμάτο βράχους δρόμο, ξεφεύγοντας όλο και πιο εύκολα, εξαιτίας του αυξανόμενου φωτός, τις απότομες διαβάσεις. Σε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

λίγο μπορούσε να διακριθεί μία μοναχική μορφή καθισμένη μπροστά στην πόρτα ενός έρημου σπιτιού, μία γυναίκα που προσπαθούσε σκεπάζοντας τα μάτια της να διακρίνει το τι γίνεται πέρα στο μονοπάτι. Ελπίζοντας για τη βοήθεια που φαινόταν να αργεί τόσο πολύ. Οι τρεις αναβάτες συνέχισαν το δρόμο τους, διαλέγοντας να περνούν ανάμεσα από το πιο κατάλληλο μονοπάτι. Δεν ήξερα ότι μπορούσες να τα καταφέρεις τόσο καλά, αγόρι μου, είπε ο Λάμα στον Τίμον, θα πρέπει να έκανες ένα τρομακτικό ταξίδι. Αλλά ο φτωχός Τίμον ήταν πολύ κουρασμένος και φοβισμένος για ν' απαντήσει. Ακόμα και τώρα δεν στεκόταν σταθερά πάνω στη ράχη του άλογου. Συνέχισαν κι οι τρεις το ταξίδι τους σιωπηλοί. Στην πόρτα ή γυναίκα καθόταν με δεμένα τα χέρια της και έσκυψε το κεφάλι της σαν σημάδι σεβασμού μπροστά τους. Ο Λάμα κατέβηκε από το άλογό του και τράβηξε προς τη θλιμμένη γυναίκα. Ο νεαρός μαθητευόμενος κατέβηκε από το άλογό του κι έτρεξε να βοηθήσει τον Τίμον, αλλά ήταν πολύ αργά. Ο μικρός είχε γλιστρήσει κάτω, μόλις το άλογο είχε σταματήσει το τρέξιμο. Άγιε Λάμα, είπε τρεμουλιαστά ή γυναίκα, ο άντρας μου έχει σχεδόν πεθάνει, προσπάθησα να τον κρατήσω συνειδητό, αλλά φοβόμουν ότι θα αργήσετε πολύ να έρθετε. Ώ. Τι θα κάνουμε. Έλα, δείξε μου τον δρόμο, ζήτησε ο Λάμα κι ακολούθησε τη γυναίκα που γύρισε και μπήκε μέσα στο σπίτι. 30

Το σπίτι ήταν σκοτεινό. Λαδωμένο ύφασμα κάλυπτε τις τρύπες στον τοίχο. Δεν υπήρχε εδώ γυαλί και τα καλολαδωμένα υφάσματα που τα έφερναν από την Ινδία έκαναν την ίδια δουλειά δίνοντας μία παράξενη απόχρωση και δημιουργώντας μία ιδιότυπη μυρωδιά. Μία μυρωδιά που την αποτελούσαν ξεραμένο λάδι αναμειγμένο με τη μυρωδιά της συνέχεια αναμμένης λάμπας λίπους. Το πάτωμα ήταν από λεπτή άμμο και οι τοίχοι από χοντρές πέτρες τοποθετημένες ή μία πάνω στην άλλη. Τα κενά ήταν καλυμμένα από λίπος γιάκ. Μία μικρή φωτιά, από λίπος γιάκ επίσης,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

σιγόκαιγε στο κέντρο του δωματίου κι ο καπνός ανέβαινε προς τα πάνω και έφευγε από κάποια τρύπα τής σκεπής που είχε φτιαχτεί γι' αυτόν τον σκοπό. Στην άκρη, στον πέρα τοίχο, απέναντι από την είσοδο βρισκόταν ένα στρώμα, ένα στρώμα που με την πρώτη ματιά μπορεί να το έπαιρνες για ένα σωρό χαλιών μαζεμένων σε μία άκρη, αλλά αυτή ή εικόνα διαλυόταν αμέσως, καθώς από το στρώμα έρχονταν βραχνοί ήχοι. Ή βραχνή, κοφτή φωνή ενός άντρα που προσπαθούσε να κρατήσει την αναπνοή του μέσα στο σώμα του, οι ήχοι ενός άντρα που έφτανε στα τελευταία του. Ο Λάμα προχώρησε προς το μέρος του κι έριξε τη ματιά του μέσα από μία σκοτεινιά που επικρατούσε πάνω στον άντρα που βρισκόταν ξαπλωμένος κάτω. Ήταν ένας ηλικιωμένος, λεπτός άντρας, χαραγμένος από τα βάσανα τής ζωής, ένας άντρας που είχε ζήσει σύμφωνα με όλες τις πίστες των προγόνων του χωρίς ποτέ να βασανίζει το μυαλό του με καμία δική του σκέψη. Τώρα βρισκόταν εκεί, ξαπλωμένος, αναπνέοντας δύσκολα, με πρόσωπο μπλε από την έλλειψη οξυγόνου. Καθόταν εκεί χάνοντας τη ζωή του, παλεύοντας να διατηρήσει κάποια συνειδητότητα, γιατί ή πίστη του, που ήταν ή παραδοσιακή πίστη, έλεγε ότι το ταξίδι για τον άλλο Κόσμο θα ήταν πιο εύκολο αν υπήρχε ή καθοδήγηση από έναν εκπαιδευμένο Λάμα. Κοίταξε προς τα πάνω και κάποια έκφραση κάποια περαστική έκφραση χαράς καθρεφτίστηκε στο χλωμό του πρόσωπο όταν κατάλαβε ότι ο Λάμα είχε έρθει. Ο Λάμα κάθισε δίπλα στον ετοιμοθάνατο και έβαλε τα χέρια του πάνω στους κροτάφους του μουρμουρίζοντας καθησυχαστικά λόγια. 31

Κοντά του ο νεαρός μαθητευόμενος έβγαλε βιαστικά μέσα από έναν πάκο θυμιατήρια και θυμιάματα. Έπειτα παίρνοντας από ένα σακούλι προσάναμα. Τσακμακόπετρα και σίδηρο άρχισε ν' ανάβει το προσάναμα, ώστε να μπορεί να αναφτεί το θυμιάμα όποτε χρειαζόταν. Δεν ήταν γι' αυτόν ο εύκολος, χωρίς σεβασμό τρόπος ανάματος του θυμιάματος από τη λάμπα του λίπους. Αυτό θα έδειχνε έλλειψη σκέψης για το θυμιάμα, έλλειψη σεβασμού για το τελετουργικό. Αυτός θα άναβε το θυμιάμα με τον παραδοσιακό τρόπο, γιατί ήταν ένας πρόθυμος μικρός που ήθελε να γίνει

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

κι αυτός κάποτε Λάμα. Ο Λάμα καθισμένος στη θέση του λωτού κοντά στον ετοιμοθάνατο, πάνω στο πάτωμα, ένευσε στον μαθητευόμενο ν' ανάψει το πρώτο θυμιάμα. Το άναψε με τέτοιο τρόπο ώστε ή φλόγα μόλις κι άγγιξε το θυμιάμα που στην αρχή κοκκίνισε κι έπειτα με λίγο φύσημα άναψε κι έβγαλε τη χαρακτηριστική μυρωδιά. Ο Λάμα μετακίνησε ελαφρά τα χέρια του πάνω στο κεφάλι του άντρα κι είπε. Ώ Πνεύμα, που είσαι έτοιμο να φύγεις από αυτή τη σάρκινή θήκη, σου ανάβουμε αυτό το θυμιάμα ώστε να σου τραβήξουμε την προσοχή, να δεχτείς τη σωστή καθοδήγηση και να βρεις το εύκολο μονοπάτι ανάμεσα στους κινδύνους που ή φαντασία σου θα τοποθετήσει μπροστά σου. Πάνω στο πρόσωπο του ετοιμοθάνατου είχε ξαπλωθεί ένα περίεργο αίσθημα γαλήνης. Τώρα ήταν σκεπασμένο με ιδρώτα, ένα λεπτό στρώμα υγρασίας. Ο θάνατος πλησίαζε. Ο Λάμα κούνησε το κεφάλι του γνέφοντας στον μαθητευόμενο. Ο νεαρός έγειρε μπροστά κι άναψε το δεύτερο θυμιάμα, φύσηξε τη φλόγα και το άφησε να καεί. Ώ. Πνεύμα που πρόκειται να φύγεις για τη μεγάλη πραγματικότητα, την αληθινή ζωή πέρα άπ' αυτήν, ήρθε ή ώρα τής ελευθερίας σου. Ετοιμάσου να στρέψεις τη συνείδησή σου προς εμένα όταν αφήσεις αυτό, το σημερινό σώμα, γιατί έχω τόσα πολλά να σου πω. Πρόσεχε. Ο Λάμα έγειρε μπροστά του και τοποθέτησε τα δάχτυλά του πάνω στην κορυφή του κεφαλιού του άντρα. Ή βαριά αναπνοή του ετοιμοθάνατου γινόταν όλο και πιο ρογχώδης. Το στήθος 32

Ξαφνικά ακούστηκε ένας μικρός απότομος ήχος, κάτι σχεδόν σαν βήχας, και το σώμα του τεντώθηκε προς τα πάνω, στηριζόμενο στο πίσω μέρος του κεφαλιού του και στις φτέρνες του. Για ένα διάστημα που φάνηκε ατέλειωτο, έμεινε εκεί, ένα σκληρό τόξο από σάρκα και κόκαλα. Έπειτα τελείως ξαφνικά το σώμα πετάχτηκε προς τα πάνω, τινάχτηκε ώστε τελικά βρέθηκε ένα, ίσως δύο, ίντσες πάνω από το χώμα. Έπειτα χαλάρωσε, βούλιαξε σαν να ήταν μισογεμισμένο σακούλι πεταγμένο αδιάφορα στο χώμα. Ένα τελευταίο απελπισμένο ρεύμα αέρα ξέφυγε από τα πνευμόνια,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

το σώμα στριφογύρισε και έμεινε ακίνητο, αλλά εξακολούθησε να ακούγεται ο θόρυβος από τα υγρά, από τα όργανα και τις αρθρώσεις. Ο Λάμα ένευσε πάλι στον μαθητευόμενο, που άναψε αμέσως το τρίτο θυμίαμα. Πνεύμα που τώρα απελευθερώθηκες από αυτό το βασανισμένο σώμα, πρόσεχε πριν αρχίσεις το ταξίδι σου, πρόσεχε γιατί, εξαιτίας τής λαθεμένης γνώσης σου, εξαιτίας των λαθεμένων φαντασιώσεων σου έχεις ν' αντιμετωπίσεις φίδια που μπορούν να εμποδίσουν την ηρεμία αυτού του ταξιδιού σου. Πρόσεχε με, γιατί θα σου δείξω τα βήματα που πρέπει να κάνεις και το μονοπάτι που πρέπει ν' ακολουθήσεις. Πρόσεχε. Έξω από το μικρό δωμάτιο ο πρωινός αέρας είχε αρχίσει να σηκώνεται, καθώς ή λίγη ζέστη από τις ακτίνες του Ήλιου, που υψωνόταν πάνω από τα βουνά, άρχισε να διαταράσσει την παγωνιά τής μεγάλης νύχτας. Ακόμα και με αυτές τις αχνές ακτίνες και τη λίγη ζέστη σηκώθηκαν από το κρύο έδαφος ρεύματα αέρα και παρέσυραν στο ταξίδι τους κομμάτια χώματος. Τα λαδωμένα υφάσματα του ανοίγματος του δωματίου βομβαρδίζονταν συνέχεια μ' αυτά τα κομμάτια χώματος που ατά μάτια τής φοβισμένης γυναίκας φάνταζαν σαν δαίμονες που προσπαθούσαν να μπουν στο σπίτι για να πάρουν τον άντρα τής, που κειτόταν νεκρός τώρα πια μπροστά τής. Σκέφτηκε πόσο περίεργα ήταν όλα αυτά. Ένα λεπτό πριν ήταν παντρεμένη με έναν ζωντανό άντρα, έναν άντρα που για χρόνια ολόκληρα την πρόσεχε, έναν άντρα που τής είχε δώσει όση ασφάλεια χρειαζόταν στη ζωή τής, αλλά ακριβώς το επόμενο λεπτό αυτός ο άντρας ήταν νεκρός, νεκρός, νεκρός πάνω στο πάτωμα του δωματίου τους.³³

Αναρωτήθηκε τι θα γινόταν τώρα. Τώρα δεν τής είχε μείνει τίποτε εκτός από έναν γιο που ήταν πολύ νέος για να δουλέψει, πολύ μικρός για να βγάλει λεφτά κι αυτή ή ίδια υπέφερε από μία αρρώστια που έπιανε συχνά τις γυναίκες που δεν έχουν βοήθεια τη στιγμή τής γέννησης του παιδιού. Όλα αυτά τα χρόνια, τόσα χρόνια όσο ήταν ο γιος τής, μετά βίας τα είχε καταφέρει. Ο Λάμα που βρισκόταν γονατισμένος πάνω στο πάτωμα, έκλεισε τα μάτια του πτώματος κι έβαλε μικρά χαλίκια πάνω στα κλειστά χείλη για να τα διατηρήσει κλειστά. Έβαλε μία λωρίδα ύφασμα κάτω από το σαγόνι και μετά την έδεσε πάνω από την κορυφή του κεφαλιού. Μ'

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

αυτόν τον τρόπο το στόμα θα έμενε σίγουρα κλειστό. Έπειτα, μετά από ένα νόημά του, ανάφτηκε και το τέταρτο θυμιάμα και μπήκε στη σωστή του θέση, στο θυμιατό. Τώρα υπήρχαν τέσσερα θυμιάματα και ο καπνός που έβγαινε απ' αυτά ανέβαινε προς τα πάνω σε ίσια γραμμή, ώστε είχες την εντύπωση ότι κάποιος είχε ζωγραφίσει με μπλέ γκρί κιμωλία την πορεία του, τόσο ευθεία ήταν ή γραμμή που ακολουθούσε μέσα σ' αυτό το δωμάτιο, ένα δωμάτιο χωρίς κανένα ρεύμα. Ο Λάμα μίλησε πάλι. 'Ω Πνεύμα που έχεις αποχωριστεί από το σώμα που βρίσκεται μπροστά μας, το τέταρτο θυμιάμα έχει αναφτεί για να σου τραβήξει την προσοχή και να σε κρατήσει εδώ, ενώ εγώ θα μιλάω, θα σου λέω γι' αυτά που θα συναντήσεις. 'Ω Πνεύμα, που σε λίγο θ' αρχίσεις την περιπλάνησή σου, κράτα τα λόγια μου ώστε να μπορέσεις να βρεις το δρόμο σου. Ο Λάμα κοίταξε λυπημένος το πτώμα φέρνοντας στο μυαλό του την εκπαίδευση που είχε πάρει. Ήταν τηλεπαθητικός, διορατικός, μπορούσε να δει την Αύρα του ανθρώπινου σώματος, αυτήν την περίεργη, χρωματιστή πολύχρωμη φλόγα που περιβάλλει το ανθρώπινο σώμα. Τώρα, καθώς κοιτούσε το νεκρό σώμα, έβλεπε ότι ή φλόγα είχε σχεδόν εξαφανιστεί. Τώρα, στη θέση των χρωμάτων του ουράνιου τόξου και πολλών άλλων χρωμάτων, υπήρχε ένα γκρίζο μπλε χρώμα που γινόταν όλο και πιο σκοτεινό. 34

Αλλά ξεκινώντας από το σώμα, το γκρίζο μπλε χρώμα ανέβαινε προς τα πάνω κι έφτανε περίπου σε ύψος μισό μέτρο από πάνω του. Εκεί, επικρατούσε μεγάλη κίνηση, βίαιη κίνηση, ήταν σαν να υπήρχαν πολλοί πυροφόροι μπερδεμένοι, πυροφόροι που, εκπαιδευμένοι σαν στρατιώτες, προσπαθούσαν να πάνε στην καθορισμένη τους θέση. Τα μικρά μόρια του φωτός μετακινούνταν, στριφογύριζαν, εμπλέκονταν και μπροστά στα μάτια του Λάμα, μπροστά στο τρίτο του μάτι, εμφανίστηκε γρήγορα ένα αντίγραφο του πτώματος, παρουσιάζοντας όμως τον νεκρό σαν έναν νέο άντρα. Ήταν μία λεπτή μορφή που πέταγε γυμνή μισό μέτρο περίπου πάνω

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

από το νεκρό σώμα. Που και που σηκωνόταν λίγο και μετά ξανάπεφτε στην προηγούμενη θέση. Σηκωνόταν κι έπεφτε, ξανάπαιρνε την προηγούμενη θέση, σηκωνόταν κι έπεφτε και συνέχεια οι λεπτομέρειες γίνονταν όλο και πιο καθαρές. Το λεπτό, ομιχλώδες σώμα αποκτούσε όλο και πιο συγκεκριμένη σύσταση. Ο Λάμα καθόταν και περίμενε, ενώ το γκριζωπό μπλε φως του νεκρού σώματος γινόταν όλο και πιο αχνό, ενώ το πολύχρωμο φως που αποτελούσε το σώμα που πετούσε γινόταν όλο και πιο δυνατό, όλο και πιο ζωηρό, με συγκεκριμένη σύσταση. Τελικά, έγινε μία ξαφνική διόγκωση και ένα πήδημα και το φάντασμα βρέθηκε με το κεφάλι πάνω και τα πόδια προς τα κάτω. Ο πολύ αδύναμος δεσμός ανάμεσα στο νεκρό σαρκικό σώμα και στο ζωντανό Πνεύμα κόπηκε και το Πνεύμα ήταν τώρα ολοκληρωμένο, τελείως ανεξάρτητο από το προηγούμενο σώμα που το φιλοξενούσε. Τότε αμέσως απλώθηκε στο δωμάτιο ή μυρωδιά του θανάτου, αυτή ή παράξενη μυρωδιά του σώματος που αρχίζει να αποσυντίθεται, μία δυσάρεστη μυρωδιά που χτυπούσε τα ρουθούνια ψηλά, ανάμεσα στα μάτια. Ο νεαρός μαθητευόμενος, που καθόταν κοντά στα θυμιάματα, σηκώθηκε προσεκτικά και προχώρησε προς την ανοιχτή πόρτα. Κάνοντας μία τελετουργική υπόκλιση στη χήρα και στο γιο της, τον Τίμον, τους έσπρωξε ευγενικά έξω από το δωμάτιο κι έκλεισε την πόρτα. Καθισμένος με την πλάτη του προς την πόρτα, σταμάτησε ένα λεπτό για να μουρμουρίσει στον εαυτό του. Φιού. Τι μυρωδιά προχώρησε 35

αργά προς το παράθυρο, που το σκέπαζε το λαδωμένο ύφασμα, και το σήκωσε σε μία γωνιά για να μπει καθαρός αέρας. Ένας ολόκληρος χείμαρρος από άμμο παρασυρμένη από τον αέρα μπήκε μέσα στο δωμάτιο και τον ανάγκασε να αρχίσει να βήχει και να φταρνίζεται. Κλείσε αυτό το παράθυρο. Είπε ο Λάμα με χαμηλή, αλλά οργισμένη φωνή. Κοιτάζοντας μέσα από σχεδόν κλειστά μάτια, ο μαθητευόμενος τα κατάφερε να βρει ψηλαφιστά το κομμάτι το ύφασμα που τώρα ανέμιζε και να το ξανατοποθετήσει στην προηγούμενη θέση του. Έ, τελικά πήρα και λίγο φρέσκο αέρα. Όλα είναι καλύτερα απ' αυτή τη μυρωδιά. Σκέφτηκε, καθώς ξαναγύριζε στην θέση του, πίσω από τα τέσσερα θυμιάματα. Το σώμα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

βρισκόταν ακίνητο πάνω στο πάτωμα. Από το εσωτερικό του ερχόταν ο θόρυβος των υγρών που είχαν πάψει να κυλούν και έβρισκαν το κανονικό τους επίπεδο. Ερχόταν ο θόρυβος των οργάνων που εγκατέλειπαν τη ζωή. Ένα σώμα δεν πεθαίνει αμέσως, αλλά κατά στάδια, όργανο με όργανο. Αρχικά έχουμε το θάνατο των ανώτερων κέντρων του εγκεφάλου και μετά, στη διαδικασία του εγκεφάλου, παύουν να λειτουργούν, παύουν να παράγουν αυτά τα υγρά ή να βοηθούν την πορεία των ουσιών που είναι απαραίτητες για την διατήρηση της ζωής σ' αυτόν το σύνθετο μηχανισμό που τον λέμε σώμα. Καθώς η δύναμη της ζωής αφήνει τα όρια αυτού του σώματος, συγκεντρώνεται έξω απ' αυτό και δημιουργεί μίαν άμορφη μάζα ακριβώς πάνω από το σώμα. Η μάζα δημιουργείται εξαιτίας του μαγνητισμού που υπάρχει, όταν ακόμα επικρατεί λίγη ζωή. Στην εξέλιξη, καθώς όλο και περισσότερα όργανα παύουν να λειτουργούν, ή ομιχλώδης μορφή που πετάει πάνω από το παράθυρο αρχίζει να μοιάζει όλο και περισσότερο με το σώμα. Τελικά, όταν η ομοιότητα γίνει πλήρης, τότε παύει να υπάρχει η μαγνητική προσέλκυση και το Πνευματικό σώμα είναι έτοιμο να ξεκινήσει για το επόμενο ταξίδι. Τώρα το Πνεύμα ήταν έτοιμο και κρατιόταν πάνω στο σώμα μόνο με κάτι ευθραστες κλωστές. Πηγαίνοερχόταν και ήταν τρομοκρατημένο, γεμάτο σύγχυση το να αποκτάς τη ζωή πάνω στη Γη ήταν μία τραυματική εμπειρία.³⁶

Αυτό σήμαινε θάνατο μιας άλλης μορφής ύπαρξης. Ο Γήινος θάνατος σήμαινε ότι το Πνευματικό σώμα ξαναγεννιόταν σε έναν άλλο Κόσμο, σ' έναν Πνευματικό Κόσμο. Τώρα ή μορφή πετούσε πότε ψηλά, πότε βούλιαζε προς τα κάτω και περίμενε τις οδηγίες του τηλεπαθητικού Λάμα που είχε αφιερώσει όλη του τη ζωή στο να βοηθάει εκείνους που άφηναν τη Γη. Ο Λάμα κοίταζε με προσοχή, χρησιμοποιώντας τις τηλεπαθητικές του αισθήσεις, το Πνεύμα. Προσπαθούσε να συλλάβει την ικανότητα του και με το τρίτο μάτι να ξεχωρίσει τις λεπτομέρειες της μορφής. Τελικά έσπασε τη σιωπή που επικρατούσε με τηλεπαθητικές οδηγίες. Ο απελευθερωμένο Πνεύμα, είπε ο Λάμα, πρόσεχε τις σκέψεις μου ώστε ο δρόμος σου να γίνει εύκολος. Κράτα τις οδηγίες που θα σου δώσω για το ποιό μονοπάτι πρέπει

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

ν' ακολουθήσεις, γιατί εκατομμύρια ψυχές πριν από σένα έχουν πάρει το ίδιο μονοπάτι και εκατομμύρια θα σε ακολουθήσουν. Ή οντότητα που πετούσε ψηλά, που μέχρι πρόσφατα ήταν ένας ζωντανός άντρας, αναπήδησε αλαφρά. Μία αχνή πράσινη λάμψη τη σκέπασε. Ένα ελαφρό τρεμούλιασμα τη διαπέρασε και μετά ξανάπεσε στην αδράνεια. Αλλά τώρα υπήρχε ή αίσθηση, αν και ακόμα ήταν πολύ αδιόρατη, ότι τώρα αυτή ή οντότητα συνερχόταν σιγά σιγά από το κώμα τής μετάβασης άπ' τον Γήινο θάνατο στη γέννηση στον Πνευματικό επίπεδο. Ο Λάμα παρατηρούσε, μελετούσε, υπολόγιζε, εκτιμούσε. Τελικά ξαναμίλησε τηλεπαθητικά λέγοντας. Ω Πνεύμα που μόλις έχεις απελευθερωθεί από τα δεσμά τής σάρκας, άκουσέ με. Ένα πέμπτο θυμίαμα ανάβεται για να σου τραβήξει την προσοχή ώστε να δεχτείς την καθοδήγησή μου. Ο νεαρός μαθητευόμενος ασχολείτο με το πρόβλημα του πώς θα βγει έξω να παίξει. Αυτός ο καιρός ήταν ιδανικός για το πέταγμα αετού. Τώρα όμως αναπήδησε και βιάστηκε ν' ανάψει το πέμπτο θυμίαμα, φυσώντας τη φλόγα με τόση ενεργητικότητα ώστε το θυμίαμα κοκκίνισε αμέσως. Ο καπνός ανέβηκε προς τα πάνω και περιτύλιξε με λεπτά δάχτυλα την πνευματική μορφή που έπλεε πάνω από το νεκρό σώμα. Ο νεαρός μαθητευόμενος ξαναγύρισε στο πρόβλημα του σχετικά με το πέταγμα του αετού. 37

Αν το νήμα ήταν τοποθετημένο λίγο πιο πίσω, σκέφτηκε, τότε θα δημιουργούταν μία μεγαλύτερη γωνία επίθεσης του αέρα και αυτό θα ανάγκαζε τον αετό να ανέβει πιο γρήγορα. Αλλά αν το έκανε αυτό οι στοχασμοί του κόπηκαν πάλι από τα λόγια του Λάμα. Ω απελευθερωμένο Πνεύμα, έλεγε ο Λάμα ή ψυχή σου πρέπει να βρίσκεται σε εγρήγορση. Περιπλανήθηκες πολύ από τις προλήψεις τής άγνοιας. Σου φέρνω τη γνώση. Το έκτο θυμίαμα ανάβεται για να σου φέρει τη γνώση, γιατί πρέπει να γνωρίζεις τον εαυτό σου, προτού αρχίσεις το ταξίδι σου. Ο μαθητευόμενος έψαξε σαν τρελός μέσα στη σκοτεινιά για το έκτο θυμίαμα που του είχε πέσει από τα χέρια μουρμουρίζοντας μία εξήγηση που δεν την είχε μάθει στο μοναστήρι. Τελικά τα δάχτυλά του βρήκαν το θυμίαμα που

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

βιάστηκε να το ανάψει και να τι βάλει στη θέση του. Ο Λάμα του έριξε μία ματιά γεμάτη αποδοκιμασία και συνέχισε τις οδηγίες του προς το απελευθερωμένο Πνεύμα. 'Η ζωή σου από την κούνια ως τον τάφο ήταν βουλιαγμένη μέσα στις προλήψεις και στους λαθεμένους φόβους. Μάθε ότι πολλές από τις πίστεις σου δεν έχουν βάση. Μάθε ότι πολλοί από τους δαίμονες που φοβάσαι ότι θα σε κυνηγήσουν είναι δικά σου κατασκευάσματα. Το έβδομο θυμίαμα ανάβεται για να σε κρατήσει εδώ ώστε να πάρεις τις απαραίτητες οδηγίες για το ταξίδι που σε περιμένει. Ο μαθητευόμενος τώρα ήταν έτοιμος, το θυμίαμα ανάφτηκε, άφησε τον καπνό του και ο Λάμα συνέχισε τις οδηγίες του. Εμείς δεν είμαστε παρά μαριονέτες εκείνου που βρίσκεται ψηλά. Μας έχει βάλει πάνω στη Γη ώστε να δοκιμάσει τα Γήινα πράγματα. Εμείς μόνο αχνά μπορούμε να καταλάβουμε ότι είμαστε αθάνατοι, ελάχιστα νιώθουμε τις αιώνιες σχέσεις μας κι ακριβώς επειδή δεν ξέρουμε τίποτε, φανταζόμαστε, φοβόμαστε και δημιουργούμε. Σταμάτησε κι έμεινε να κοιτάει την ομιχλώδη σιωπηλή μορφή που βρισκόταν μπροστά του. Κοιτούσε κι είδε το βαθμιαίο ξύπνημα, την αρχή του ερχομού της συνείδησης. Ένωσε τον πανικό, την αβεβαιότητα, ένωσε, έστω κι ελάχιστα, το τρομερό σοκ που νιώθει ο καθένας όταν απομακρύνεται από τους γνωστούς χώρους, από τα γνωστά του πράγματα.³⁸

Ένωσε και κατάλαβε. Το Πνεύμα βούλιαξε και ταρακουνήθηκε. Ο Λάμα του μίλησε. Μίλα με τις σκέψεις σου. Θα πιάσω αυτές τις σκέψεις, αν τα καταφέρεις και συνέλθεις από αυτό το σοκ. Σκέψου ότι μπορείς να μου μιλήσεις. Το Πνεύμα μετακινήθηκε και πλανήθηκε. Ρίγη διαπέρασαν όλο το σώμα και σε λίγο ακούστηκε ή φωνή του, ή φωνή μιας τρομαγμένης ψυχής, μία φωνή που έμοιαζε με την πρώτη κραυγή που βγάζει το μικρό πουλάκι όταν βγαίνει απ' το αβγό. Είμαι χαμένος μέσα στην αγριότητα, είπε, φοβάμαι όλους αυτούς τους δαίμονες που με περιτριγυρίζουν. Φοβάμαι εκείνους που μπορούν να με πάρουν στον κάτω Κόσμο και να με κάψουν ή να με παγώσουν. Ο Λάμα χαμογέλασε με συμπάθεια και έπειτα είπε. Πνεύμα τρομοκρατημένο. Άκουσε με. Άφησε όλους αυτούς τους

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

άχρηστους φόβους σου κι άκουσε με. Δώσε μου την προσοχή σου ώστε να σε καθοδηγήσω και να σου φέρω την ηρεμία. Σ' ακούω άγιε Λάμα, απάντησε το Πνεύμα, και θα φροντίσω ν' ακολουθήσω τα λόγια σου. Ο Λάμα έκανε νόημα στον νεαρό ακόλουθο που έπιασε αμέσως ένα θυμίαμα. Ώ φοβισμένο Πνεύμα, είπε, ο Λάμα, αυτό το όγδοο θυμίαμα ανάβεται για σένα, για να μπορείς να καθοδηγηθείς. Ο μαθητευόμενος άναψε βιαστικά το θυμίαμα και ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα το έβαλε αμέσως στο θυμιατήρι, που ήθελε ένα ακόμα για να γεμίσει τελείως. Ο άνθρωπος πάνω στη Γη, είπε ο Λάμα, είναι ένα ον που προτιμάει να πιστεύει αυτό που δεν υπάρχει παρά αυτό που υπάρχει. Ο άνθρωπος στρέφεται προς τις προλήψεις και τις λαθεμένες πίστεις. Εσύ, Πνεύμα, φοβάσαι τους δαίμονες που σε περιτριγυρίζουν. Αλλά δεν υπάρχει κανένας δαίμονας, εκτός από εκείνους που το μυαλό σου έχει φτιάξει και οι όποιοι θα εξαφανιστούν σαν καπνός όταν αναγνωρίσεις την αλήθεια. Τριγύρω σου το μόνο που υπάρχει είναι Πνευματικές μορφές που αντανακλούν τις σκέψεις του τρόμου σου, καθώς μία ήρεμη λίμνη θα αντικαθρέφτιζε τα χαρακτηριστικά του προσώπου που θα έσκυβε από πάνω της.³⁹

Αυτά τα στοιχεία δεν έχουν Πνεύμα, είναι πλάσματα τής στιγμής, μοιάζουν με τις σκέψεις του μεθυσμένου ανθρώπου. Μη φοβάσαι. Δεν υπάρχει τίποτε που να μπορεί να σε βλάψει. Το Πνεύμα τρεμούλιασε από τον τρόπο κι είπε, τηλεπαθητικά. Αλλά τους βλέπω τους δαίμονες, βλέπω κάτι τέρατα με τεντωμένα τα χέρια τους προς το μέρος μου. Θα με φάνε. Βλέπω τα χαρακτηριστικά εκείνων που έβλαψα στη ζωή μου που έρχονται τώρα να με εκδικηθούν. Ο Λάμα ύψωσε τα χέρια του κι είπε. Πνεύμα πρόσεξε με. Κοίταξε με σταθερό βλέμμα τον χειρότερο από όλους τους δαίμονες σου. Κοίταξέ τον σταθερά και σκέψου ότι έχει φύγει. Δες τον να εξαφανίζεται σαν καπνός κι αυτός θα εξαφανιστεί, γιατί υπάρχει μόνο στη φαντασία σου. Σκέψου το τώρα, σε διατάζω. Το Πνεύμα ταλαντεύτηκε και ανεβοκατέβηκε. Τα χρώματά του κάλυψαν όλη τη γκάμα του φάσματος

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

και τότε ξαφνικά ακούστηκε, τηλεπαθητικά, μία θριαμβευτική κραυγή. Έφυγε έφυγαν. Το Πνεύμα μία συρρικνωτόταν, μία μεγάλωνε, σαν να ήταν κάποιος άνθρωπος στη Γη που ανέπνεε λαχανιασμένος μετά από μία μεγάλη προσπάθεια. Δεν υπάρχει τίποτε να φοβάσαι, εκτός από τον φόβο, είτε ο Λάμα, αν δεν φοβάσαι, τότε τίποτε δεν μπορεί να σε βλάψει. Τώρα θα σου πω τι θ' ακολουθήσει κι εσύ θα πρέπει να συνεχίσεις το ταξίδι σου προς το φως. Το Πνεύμα τώρα έλαμπε με καινούργια χρώματα, τώρα έδειχνε εμπιστοσύνη, ο φόβος είχε χαθεί. Τώρα περίμενε να ακούσει τι βρισκόταν μπροστά του. Τώρα είναι ή ώρα, είτε ο Λάμα, για να συνεχίσεις το ταξίδι σου. Όταν θα σ' απελευθερώσω τότε θα νιώσεις μία μεγάλη τάση να ανέβεις προς τα πάνω. Μην αντισταθείς. Τα ρεύματα τής ζωής θα σε μεταφέρουν μέσα από σύννεφα ομίχλης. Τρομακτικά πρόσωπα θα σε κοιτάνε καθώς θα περνάς, αλλά εσύ μη φοβάσαι μόλις τα διατάξεις θα φύγουν. Κράτησε τις σκέψεις σου καθαρές, το μυαλό σου ήρεμο. Σύντομα θα βρεθείς σε ένα ευχάριστο πράσινο λιβάδι. Εκεί θα νιώσεις τη χαρά τής ζωής. Φίλοι θα έρθουν να σε βοηθήσουν και να σε καλοδεχτούν. Μη φοβάσαι. Απάντησε τους, γιατί εδώ δεν πρόκειται να συναντήσεις κανέναν που να μπορεί να σου κάνει κακό. 40

Το Πνεύμα μετακινούταν ελαφρά, καθώς σκεφτόταν τα λόγια που είχε ακούσει. Ο Λάμα συνέχισε. Σύντομα θα σε οδηγήσουν σαν φίλοι στην αίθουσα των αναμνήσεων, σ' εκείνο τον τόπο που είναι ή αποθήκη όλης τής γνώσης, όπου κάθε πράξη, είτε καλή είτε κακή που έχει γίνει από οποιοδήποτε πρόσωπο, καταγράφεται. Στην αίθουσα των αναμνήσεων θα μπεις μόνος σου και θα δεις τη ζωή σου όπως ήταν κι όπως θα έπρεπε να ήταν. Εσύ και μόνο εσύ θα κρίνεις την επιτυχία ή όχι των πράξεών σου. Δεν υπάρχει κανένας άλλος κριτής, δεν υπάρχει καμία κόλαση, εκτός από εκείνη που ή ένοχη συνείδησή σου θα δημιουργήσει. Δεν υπάρχει αιώνια καταδίκη, ούτε αιώνια βάσανα. Αν έχεις αποτύχει στη ζωή σου, τότε εσύ και μόνον εσύ μπορείς να αποφασίσεις να γυρίσεις αργότερα πίσω στη Γη και να κάνεις άλλη μία προσπάθεια. Ο Λάμα σταμάτησε και έκανε νόημα στον μαθητεύομενο που πήρε το τελευταίο θυμιάμα. Ω Πνεύμα, που έχεις

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

δεχτεί τώρα τις οδηγίες σου, είπε ο Λάμα, συνέχισε το ταξίδι σου. Ταξίδεψε με ειρήνη. Ταξίδεψε ξέροντας ότι δεν έχεις τίποτε να φοβηθείς εκτός από τον ίδιο τον φόβο. Πήγαινε αργά αργά το Πνεύμα υψώθηκε, σταμάτησε για μία στιγμή για να ρίξει μία τελευταία ματιά στο δωμάτιο, έπειτα διαπέρασε την οροφή του σπιτιού κι εξαφανίστηκε από τα ανθρώπινα μάτια. Ο Λάμα κι ο μαθητευόμενος σηκώθηκαν όρθιοι μάζεψαν τα πράγματά τους και βγήκαν από το δωμάτιο. Αργότερα, καθώς ο Ήλιος έφτανε στο ζενίθ του, μία γυρτή φιγούρα πλησίασε το μικρό σπίτι και μπήκε μέσα. Σε λίγο ξαναβγήκε κρατώντας στην πλάτη του το άψυχο σώμα που ήταν τα Γήινα υπολείμματα από τον πατέρα του Τίμον. Το πήρε και το μετέφερε πάνω στο μονοπάτι που έβγαζε εκεί όπου συνήθιζαν να τεμαχίζουν τα σώματα ώστε να μπορούν τα πτηνά, τα όρνια, να το φάνε και με την πάροδο του χρόνου αυτό να ξαναγυρίσει, μ' άλλη μορφή, στη μητέρα Γη.41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Χό. Χό. Χό. Το δωμάτιο έτριξε από το ξαφνικό γέλιο. Ο λεπτός νεαρός άντρας που καθόταν κουλουριασμένος με την πλάτη του προς τη μεριά απ' όπου ακούστηκε το γέλιο τινάχτηκε προς τα πάνω σαν να είχε δεχθεί κάποια σφαίρα. Έ, Τζάς. Βρυχήθηκε μία φωνή. Το διάβασες αυτό. Ο κύριος Τζάστιν Τάουν σκέπασε προσεκτικά το φορητό όργανο που το έπαιζε με τόση αγάπη και σηκώθηκε όρθιος. Αν διάβασα τι. Ρώτησε σκυθρωπά. Ο κύριος Ντέννις Ντολλυβόγκα χαμογελούσε πλατιά, καθώς

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

κουνούσε ένα βιβλίο πάνω από το κεφάλι του. Ώ αδερφέ μου. Φώναξε. Αυτός ο τύπος φαίνεται να πιστεύει ότι όλοι εμείς οι ομοφυλόφιλοι είμαστε άρρωστοι. Πιστεύει ότι έχουμε αδενικά προβλήματα, ότι είμαστε όντα κι ανδρικά και γυναικεία. Χό. Χό. Χό. Ο Τζάστιν διέσχισε το δωμάτιο και πήρε το βιβλίο από τον φίλο του. Ήταν ανοιχτό στη σελίδα 99, αφού, πάνω σε μία έκσταση ευθυμίας το δέσιμο σ' εκείνο το σημείο είχε σπάσει. Ο Ντέννις κοίταξε πάνω από τον ώμο του φίλου του και με το μακρύ του δάχτυλο έδειξε μία ορισμένη σελίδα. Εκεί είπε. Από εκεί αρχίζει. Διάβασε το Τζάς. Αυτός ο τύπος θα πρέπει να είναι πολύ στενοκέφαλος. Προχώρησε προς ένα χαμηλό καναπέ και ξάπλωσε αναπαυτικά πάνω του, τοποθετώντας αδιάφορα το χέρι του πάνω στη ράχη του. 42

Ο Τζάστιν σκούπισε τα γυαλιά του, τα έβαλε στη μύτη του και βάζοντας το μαντήλι του πίσω στην τσέπη του, σήκωσε το βιβλίο και άρχισε να διαβάζει. Στο μεγάλο ανακάτωμα που υπάρχει κατά τη μεταφορά από τον Αστρικό Κόσμο σ' αυτόν που εμείς ονομάζουμε Γη, γίνονται ορισμένα μπερδέματα. Το να γεννιέσαι είναι μία τραυματική εμπειρία, είναι μία κατάσταση πολύ βίαιη. Ένας πολύ ευαίσθητος μηχανισμός μπορεί εύκολα να διαταραχτεί. Για παράδειγμα, πρόκειται να γεννηθεί ένα παιδί και η μητέρα του σ' όλη την εγκυμοσύνη της δεν είναι και πολύ προσεχτική σ' αυτά που τρώει, σ' αυτά που κάνει κι έτσι το μωρό δεν έχει πάρει αυτό που θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε χημική ισορροπία. Το μωρό μπορεί να υποφέρει από έλλειψη κάποιας χημικής ουσίας κι έτσι να έχει σταματήσει ή ανάπτυξη ορισμένων αδένων. Ας υποθέσουμε ότι το μωρό ήταν να βγει κοριτσάκι, αλλά, εξαιτίας της έλλειψης ορισμένων χημικών, γεννιέται αγόρι, ένα αγόρι με θηλυκές τάσεις. Οι γονείς μπορεί να καταλάβουν ότι το μικρό τους έχει κάποια θηλυπρέπεια επάνω του και ν' αρχίσουν τις τιμωρίες και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

τα παρόμοια ή να προσπαθήσουν να του βάλουν μυαλό και να τον κάνουν πιο ανδροπρεπές, αλλά δεν μπορεί να γίνει τίποτε. Αν οι αδένες δεν λειτουργούν σωστά, τότε δεν έχει καμιά σημασία ή εξωτερική εμφάνιση, το αγόρι είναι κορίτσι μέσα σε αντρικό σώμα. Ή σεξουαλική του ωριμότητα μπορεί να μην αναπτυχθεί ικανοποιητικά, μπορεί να στραφεί σε μη αποδεκτές καταστάσεις. Στο σχολείο μπορεί να γίνει απροσάρμοστο, αλλά φυσικά το παιδί δεν μπορεί να κάνει τίποτε για να τα αντιμετωπίσει όλα αυτά. Όταν φτάσει στην αντρική ηλικία, τότε ανακαλύπτει ότι δεν μπορεί να κάνει τα φυσιολογικά πράγματα αντίθετα τον έλκουν τα αγόρια κι οι άντρες. Και φυσικά αυτό γίνεται γιατί όλες του οι επιθυμίες είναι οι επιθυμίες γυναίκας. Ή ψυχή ή ίδια είναι γυναικεία, αλλά εξαιτίας άτυχων καταστάσεων, κατέληξε σε αντρικό σώμα με αντρικά όργανα, που δεν μπορούν ίσως να χρησιμοποιηθούν, αλλά που υπάρχουν. Ο άντρας αυτός γίνεται τότε ο,τι ονομάζουμε ομοφυλόφιλος 43

όσο πιο μεγάλη θηλυπρέπεια έχει ή ψυχή, τόσο ισχυρότερες είναι οι ομοφυλοφιλικές τάσεις. Αν μία γυναίκα έχει αντρική ψυχή, τότε δεν θα ενδιαφέρεται για κανέναν άντρα, αλλά για άλλες γυναίκες, γιατί ή ψυχή της, που βρίσκεται πιο κοντά στον Υπερνού της, άπ' ότι το φυσικό σώμα, του μεταφέρει μπερδεμένα μηνύματα κι αυτός δίνει λάθος διαταγές. Εντάξει, προχώρα. Και ή φτωχή αντρική ψυχή δέχεται αυτή τη διαταγή που απευθύνεται σε άντρα, όλο της το ενδιαφέρον συγκεντρώνεται σε μία γυναίκα κι έτσι έχουμε το φαινόμενο να κάνουν έρωτα δύο γυναίκες. Αυτή ή γυναίκα ονομάζεται λεσβία. Το όνομα έχει παρθεί από κάποιο Ελληνικό νησί όπου τέτοιες σχέσεις ήταν συνηθισμένες. Δεν πρέπει να καταδικάζουμε τους ομοφυλόφιλους, δεν είναι πρόστυχοι, αντίθετα θα έπρεπε ίσως να θεωρηθούν άρρωστοι. Είναι άνθρωποι που έχουν αδενικά προβλήματα και αν ή ιατρική και οι γιατροί χρησιμοποιούσαν το μυαλό με το όποιο γεννήθηκαν, τότε θα έκαναν κάτι γύρω από τις αδενικές παθήσεις. Αν μία λεσβία ή ένας ομοφυλόφιλος (άντρας) μπορούν να βρουν κάποιο συμπαθή γιατρό, τότε μπορούν να πάρουν ορμόνες και να καλυτερεύσουν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

τις συνθήκες ζωής τους πάρα πολύ, μπορούν να κάνουν τη ζωή υποφερτή. Δυστυχώς όμως στις μέρες μας μ' αυτή την κατηγορία των γιατρών που φαίνεται ότι ενδιαφέρεται μόνο για τα λεφτά, πρέπει να ψάξει κανείς πολύ για να βρει έναν καλό γιατρό. Αλλά είναι τελείως άδικο να καταδικάζουμε έναν ομοφυλόφιλο, δεν είναι δικό του ή δικό της λάθος. Είναι δυστυχισμένοι άνθρωποι, γιατί βρίσκονται σε σύγχυση, δεν μπορούν να καταλάβουν τι τους έχει συμβεί και δεν μπορούν να κάνουν τίποτε για να εμποδίσουν αυτό που στο κάτω κάτω θεωρείται το ισχυρότερο ένστικτο των ανδρών ή των γυναικών το ένστικτο της αναπαραγωγής. Σ' αυτή την περίπτωση δεν μπορούν να προσφέρουν και σοβαρή βοήθεια κι αυτοί οι κυνηγοί κεφαλιών, ή αλλιώς ψυχολόγοι, γιατί χρειάζεται να περάσουν χρόνια για να κάνουν πράγματα που ο μέσος άνθρωπος θα έκανε μέσα σε λίγες μέρες. Αν δοθεί μία καθαρή εξήγηση στους ομοφυλόφιλους 44

γύρω από τα αδενικά προβλήματα που έχουν, τότε κι αυτοί θα μπορέσουν πιο εύκολα να προσαρμοστούν. Όμως, οι νόμοι θα έπρεπε να διορθωθούν και να φροντίζουν γι' αυτές τις περιπτώσεις, αντί να κυνηγούν και να καταπιέζουν αυτό που στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτε παραπάνω από μία αρρώστια. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να βοηθήσει κανείς αυτούς τους ανθρώπους. Ο πρώτος είναι ότι θα μπορούσε κάποιο άτομο με κατανόηση, μεγαλύτερο στην ηλικία να εξηγήσει με μεγάλη συμπάθεια στον ομοφυλόφιλο τι ακριβώς έχει συμβεί. Ο δεύτερος είναι ο ίδιος με τον πρώτο, αλλά επί πλέον θα μπορούσε να δοθεί στον ομοφυλόφιλο κάτι που θα του ανέστειλε τις σεξουαλικές τάσεις. Ο τρίτος είναι πάλι ο ίδιος, όσον αφορά την εξήγηση του θέματος, αλλά εδώ ένας καλός γιατρός θα μπορούσε να δώσει ορμόνες ή ενέσεις τεστοστερόνης που θα βοηθούσαν ουσιαστικά το σώμα να προσαρμοστεί σεξουαλικά. Το πιο ουσιαστικό πράγμα είναι ότι κανείς δεν πρέπει ποτέ, ποτέ να καταδικάζει έναν ομοφυλόφιλο. Δεν είναι δικό του το λάθος. Αυτός τιμωρείται για κάτι που δεν έχει κάνει, τιμωρείται για κάποιο λάθος τής φύσης. Ίσως ή μητέρα του να μην τρεφόταν φυσιολογικά και το παιδί δεν πήρε τις σωστές χημικές

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

ουσίες. Όμως, άπ' όποια πλευρά κι αν δείτε το θέμα, αυτό που είναι σημαντικό είναι ότι οι ομοφυλόφιλοι μπορούν να βοηθηθούν σωστά μόνο με τη σωστή κατανόηση, την αγάπη και ίσως με τη σωστή ιατρική βοήθεια. Τι είναι αυτό το βιβλίο. Ρώτησε ο Τζάστιν, καθώς τέλειωσε το διάβασμα. Γύρισε το εξώφυλλο και διάβασε. Λόμπσανγκ Ράμπά. Ή φυλή των εκλεκτών. Τι σκέφτεσαι γι' αυτό, έ Τζάς. Ρώτησε ο Ντέννις βιαστικά. Πιστεύεις ότι υπάρχει τίποτε σωστό ή είναι κι αυτός ένας τύπος που ρίχνει δηλητήριο εναντίον μας. Τι πιστεύεις. Έ Τζάς. Ο Τζάστιν έβρεξε το πάνω χείλος του, εκεί που βγαίνει το μουστάκι και απάντησε με κάπως υψωμένη φωνή. Αυτός ο τύπος δεν είναι ένας πρώην μοναχός ή κάτι τέτοιο. Το πιο πιθανό είναι να μη ξέρει τη διαφορά ανάμεσα σ' έναν άντρα και μία γυναίκα.⁴⁵

κάθισαν δίπλα δίπλα πάνω στον καναπέ ξεφυλλίζοντας το βιβλίο. Πολλά από τα υπόλοιπα που γράφει εδώ μέσα είναι σωστά όμως, μουρμούρησε ο Τζάστιν Τάουν. Πώς γίνεται τότε να κάνει τόσο λάθος για μας. Απάντησε ο Ντέννις Ντολλυβόγκα. Τότε του ήρθε στο μυαλό μία εξαιρετικά έξυπνη σκέψη. Το πρόσωπό του άστραψε σαν την Ανατολή και χαμογέλασε. Γιατί δεν του γράφεις εσύ Τζάς για να του πεις ότι πέφτει τελείως έξω. Περιμένε ένα λεπτό, γράφει τη διεύθυνσή του σ' αυτό το βιβλίο. Όχι. Τότε υποθέτω ότι θα φροντίζει για αυτό ο έκδοτης. Ας το κάνουμε Τζάς, έτσι. Και έτσι στο πλήρωμα του χρόνου, όπως συνηθίζουν να λένε στους καθώς πρέπει κύκλους, ο Συγγραφέας Ράμπά έλαβε ένα γράμμα από έναν κύριο που επέμενε ότι ο Συγγραφέας δεν ήξερε τίποτε για τους ομοφυλόφιλους. Ο Συγγραφέας Ράμπά δεν έδωσε την παραμικρή προσοχή σε όσα υπήρχαν για την υγεία του μυαλού του, για τις αισθήσεις του κλπ. Και κάθισε κι έγραψε. Παραδέχομαι ότι ξέρω πολύ λίγα πράγματα για κάθε είδους σεξουαλική δραστηριότητα, αλλά επιμένω ακόμα στην ακρίβεια των παρατηρήσεών μου. Όμως, συνέχιζε το γράμμα, εσείς μου γράψατε τη δική σας γνώμη για την ομοφυλοφιλία κι αν ο έκδοτης μου έχει γερά νεύρα και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

γερή καρδιά θα μου επιτρέψει να τυπώσω το γράμμα σας ή άρθρο σας στο δέκατο τρίτο βιβλίο μου. Δύο κεφάλια βγήκαν μαζί. Τέσσερα μάτια περιτριγύρισαν το γράμμα που μόλις τώρα είχαν πάρει. Τζίι. Έκανε ο Ντέννις Ντολλυβόγκα με έκπληξη. Ο τύπος μας έριξε τη μπάλα πίσω. Τώρα τι θα κάνουμε. Ο Τζάστιν Τάουν ρούφηξε προς τα μέσα το στομάχι του και κράτησε την αναπνοή του. Τι θα κάνουμε. Ρώτησε με τρεμάμενη φωνή. Εσύ θα κάτσεις να γράψεις μία απάντηση, αυτό θα το κάνεις εσύ. Εσύ το άρχισες στο κάτω κάτω. Για λίγη ώρα έπεσε σιωπή ανάμεσα τους. Έπειτα πήγαν κι οι δυο στη δουλειά τους, ενώ στην πραγματικότητα δεν κάνανε τίποτε άλλο όλη την ώρα από το να σκέφτονται σιωπηλά το θέμα. Οι δείκτες του ρολογιού κυλούσαν αργά. Τελικά ήρθε ή ώρα ν' αφήσουν τη δουλειά τους και να γυρίσουν στον καναπέ. 46

Ο Ντέννις έφτασε πρώτος σπίτι και σε λίγο ήρθε κι ο Τζάστιν. Τζάς, μουρμούρησε ο Ντέννις καθώς τέλειωνε με το τελευταίο κομμάτι χάμπουργκερ, Τζάς, εσύ έχεις το μυαλό, εγώ έχω τη δύναμη. Τι θα έλεγες να έγγραφες εσύ κάτι. Τζίι, το σκεφτόμουν όλη τη μέρα και δεν έχω βρει τίποτε. Κι έτσι ο Τζάστιν κάθισε στη γραφομηχανή κι έγγραψε μία απάντηση. Ο Ντέννις τη διάβασε πολύ προσεχτικά. Καταπληκτικό. Φώναξε. Τι σου λείει αυτό. Δίπλωσαν προσεχτικά τις πολυάριθμες σελίδες κι ο Ντέννις πετάχτηκε μέχρι το ταχυδρομείο. Ή ταχυδρομική υπηρεσία του Καναδά δεν θα έπαιρνε ποτέ βραβείο για την ταχύτητά της, κάτι με τις απεργίες, με τους κανονισμούς, τις καθυστερήσεις, τις συνεδριάσεις, αλλά τελικά προτού ή μούχλα επικαλύψει τα χαρτιά, ο Συγγραφέας Ράμπα έλαβε το γράμμα μαζί μ' άλλα εξήντα εννιά. Τελικά έφτασε και σ' αυτό το ιδιαίτερο γράμμα. Σκίζοντας τον φάκελο, έβγαλε τα φύλλα και άρχισε να διαβάζει. Χμμ, είπε στο τέλος (αν βέβαια το χμμ μπορεί να θεωρηθεί μέρος του λόγου). Λοιπόν θα δημοσιεύσω και τα δυο γράμματα, έτσι οι άνθρωποι θα έχουν μπροστά τους ολοκληρωμένη την άποψή μου. Αργότερα ο Συγγραφέας Ράμπα ξαναδιάβασε τα δύο γράμματα. Γυρίζοντας προς τη δεσποινίδα Κλεοπάτρα τη Σιαμέζα παρατήρησε. Λοιπόν, Κλεώ, κατά τη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

γνώμη μου αυτό δικαιώνει απολύτως ο,τι έχω γράψει. Τι λες εσύ. Αλλά ή δεσποινίς Κλεοπάτρα ήταν απασχολημένη μ' άλλα πράγματα, όπως το φαγητό, κι έτσι ο Συγγραφέας αρκέστηκε στο να βάλει στην άκρη τα δυο γράμματα έτοιμα για τον έκδοτη. Νάτα λοιπόν για σάς τώρα να τα διαβάσετε. Αγαπητέ δόκτορα Ράμπά, παραβαίνω έναν κανόνα μου, ας πούμε, στέλνοντάς σας ένα ατέλειωτο κομμάτι. Εννοώ δηλαδή ότι το κομμάτι αυτό είναι οι πρώτες σκέψεις έτσι όπως βγήκαν από το κεφάλι μου. Δεν είναι αυτά ακριβώς που θέλω να πω, αλλά για κάποιο λόγο έχω την ισχυρή εντύπωση ότι πρέπει να σάς το στείλω αμέσως. Όταν δείτε ότι δεν ξέρω ορθογραφία και πολύ λίγα πράγματα από την Αγγλική γραμματική ίσως να πετάξετε το γράμμα μου αηδιασμένος δεν θα σάς κατηγορούσα, ούτε θα ήμουν θυμωμένος.⁴⁷

Δεν τα καταφέρνω να πω πάντοτε σωστά ο,τι θέλω να πω και αν πίστευα ότι έχω χρόνο, θα καθόμουν να το γράψω και να το ξαναγράψω ώσπου να γίνει όσο καλύτερο μπορούσε, αλλά ίσως κι έτσι όπως είναι να μην αποδειχτεί τελείως άχρηστο. Μερικά από τα πράγματα που θέλω πάρα πολύ να σάς πω είναι. Οι περισσότεροι ομοφυλόφιλοι δεν μοιάζουν μ' αυτούς που βλέπετε στο δρόμο, ούτε μοιάζουν μ' αυτούς που περιγράφουν οι γιατροί κι οι ψυχίατροι, γιατί αυτοί έχουν ψυχικά προβλήματα. Επειδή μα αρέσουν οι περιπέτειες έχω γυρίσει εδώ κι εκεί κι έχω δουλέψει σε πόλεις, σε φάρμες κλπ. Κλπ. Έχω γνωρίσει ομοφυλόφιλους άπ' όλα τα στρώματα που είναι τόσο φυσιολογικοί όσο κι ή συνηθισμένη μηλόπιτα ας πούμε. Κι έτσι, μπορεί να είναι πολύ ανδροπρεπές, να σκέφτονται και να ενεργούν σαν άντρες και να μη σκέφτονται και ενεργούν σαν γυναίκες κι ούτε να έχουν όλα αυτά τα θηλυπρεπή χαρακτηριστικά που οι περισσότεροι ετερόφυλοι πιστεύουν ότι έχουν. Θα ήθελα επίσης να τονίσω για τον ομοφυλόφιλο, τι σημαντικό ρόλο θα μπορούσε να παίξει σ' αυτόν τον Κόσμο, αν μόνο τα κατάφερνε να πάψει να νιώθει λύπη για τον εαυτό του. Δεν πιστεύω στο κίνημα των ομοφυλόφιλων, όπου όλοι μαζί κάνουν μεγάλη φασαρία για το τίποτε, εγώ πιστεύω ότι ο καθένας θα πρέπει μόνος

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

του να προχωράει και να κάνει τη δουλειά του καλά με τα εργαλεία που διαθέτει (ταλέντο κλπ.) Θέλω να πω ακόμα ότι ή δική μου περίπτωση προέρχεται από μία πολύ καλή φυσιολογική οικογένεια, καμιά φασαρία, δεν μ' έχει κάνει συναισθηματικά ασταθή. Κανένας δεν ξέρει ή δεν μπορεί να υποπτευθεί ότι είμαι ομοφυλόφιλος, εκτός αν θέλω εγώ να το πω. Δεν ντρέπομαι καθόλου γι' αυτό, αλλά πιστεύω ότι δεν είναι δική του δουλειά, όπως δεν είναι δική τους δουλειά αν είμαι δημοκράτης ή συντηρητικός, Χριστιανός ή σιδηροδρομικός. 48

Ξέρω επίσης ότι είμαι πολύ τυχερός από πολλούς, γιατί όλοι οι άνθρωποι θέλουν να μου ανοίξουν την καρδιά τους κι έτσι έχω μάθει τόσα πολλά πράγματα για τα αισθήματα των ανθρώπων. Αλλά τέλος πάντων, ας πούμε και κάτι άλλο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα κομμάτι αυτού του γράμματός ή όλο αν θέλετε, μπορείτε να το δημοσιεύσετε ή να το αλλάξετε ή να το διορθώσετε ή να άδιαφορήσετε γι' αυτό ανάλογα με το τι τραβάει ή καρδιά σας. Μπορείτε να το πετάξετε στα σκουπίδια σαν κάτι το τελείως άχρηστο. Εγώ δεν θα πειραχτώ. Αν θέλετε ένα όνομα μπορείτε να χρησιμοποιείτε το Τζάστιν κι αν κατά τύχη (εγώ είμαι απογοητευμένος από αυτή) θέλετε να χρησιμοποιήσετε τμήμα του γράμματός ή όλο το γράμμα κι αν πρέπει (συγγνώμη για τα έξοδα) να με συστήσετε σε κάποιον που να θέλει ειλικρινά να συζητήσει μαζί μου είτε υπέρ είτε κατά της άποψής μου, εγώ δεν θα είχα καμιά αντίρρηση στο να γίνει κάτι τέτοιο, αλλά επειδή δεν έχω αριθμό ιδιωτικού κουτιού θα πρέπει να μου δοθεί ή ευκαιρία να αρχίσω την επικοινωνία πρώτος εγώ. Έχω πάντοτε την εντύπωση ότι χωρίς να έχω κάνει εγώ τίποτε, σαν να είναι προμελετημένο, συναντώ ανθρώπους ξαφνικά κι είναι σαν να μ' έχουν βάλει εκεί για να τους βοηθήσω. Το αποτέλεσμα είναι ότι προσφέρω τη βοήθειά μου σε πολλούς ανθρώπους και κανένας από αυτούς δεν ανήκει στη δική μου κατηγορία. Λοιπόν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

υποθέτω ότι τέλειωσα. Θα ήθελα κάποια μέρα να καθίσω να γράψω ένα βιβλίο για τη ζωή μου (όπως ακριβώς θα ήθελαν και χιλιάδες άλλοι), γιατί φαίνεται ότι αυτό θα προκαλούσε πολλούς ανθρώπους να προσπαθήσουν περισσότερο. Ίσως να γίνει αυτό όταν γεράσω. Τώρα είμαι πολύ απασχολημένος προσπαθώντας να φτιάξω μία δουλειά, ένα σπίτι και κάνοντας και διάφορα περίεργα πράγματα που μου αρέσουν (το να καλλιεργώ τον κήπο, για παράδειγμα, είναι ένα από αυτά). Έχουμε ένα μικρό σπίτι στην έξοχή, ή ζωή είναι σκληρή εδώ και πρέπει να δουλεύουμε πολύ. Μακάρι να μπορούσατε να μας επισκεφθείτε, νομίζω ότι θα σάς άρεσε.⁴⁹

Σάς εύχομαι να έρθουν όλα καλύτερα και για σάς και για τα σχέδιά σας. Με εκτίμηση τζαστιν. Ο καθένας θα παραδεχτεί ότι τα χαρακτηριστικά κάθε ατόμου διαφέρουν τόσο πολύ από τα χαρακτηριστικά οποιουδήποτε άλλου, όπως ακριβώς διαφέρουν και τα αστέρια στον ουρανό ή τα βότσαλα στην παραλία. Όλοι συμφωνούν, πιστεύω, ότι αυτό είναι που κάνει τον Κόσμο έτσι όπως είναι, αυτό κάνει τους ανθρώπους να ξεχωρίζουν σε μικρούς και μεγάλους, αυτό σπρώχνει έθνη σε ακμή και παρακμή κι αυτό έλκει ή απομακρύνει δύο πρόσωπα μεταξύ τους. Για να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα, ας υποθέσουμε ότι η λέξη χαρακτηριστικά καλύπτει όλες τις ατομικές διαφορές, τις διαθέσεις, τις δυνάμεις και τις αδυναμίες, τα λάθη και τα χαρίσματα και, γενικά, ότι καλύπτει όλο το σύνολο των γνωρισμάτων που κάνουν ένα άτομο να διαφέρει από κάποιο άλλο. Μερικά από αυτά τα χαρακτηριστικά γεννιούνται μαζί μας, άλλα τα αναπτύσσουμε εμείς είτε επειδή τα είχαμε χρησιμοποιήσει σε προηγούμενες ζωές, είτε επειδή αποφασίσαμε ότι μας χρειάζονται σ' αυτή τη ζωή για να γίνουμε ολοκληρωμένοι άνθρωποι. Έτσι μερικά από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μας αναπτύσσονται μαζί στη διάρκεια τής ζωής μας. Οι κοινωνίες σε διάφορες εποχές και σε διάφορες χώρες θεωρούν ορισμένα χαρακτηριστικά καλά ή κακά, ωφέλιμα ή βλαβερά. Το πιο συνηθισμένο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

είναι οι θεωρήσεις τους αυτές να εξαρτώνται από τις ιδέες και τις ανάγκες που κατέχουν μία κοινωνία. Ωστόσο ας μην ασχοληθούμε με ιδιαίτερες κοινωνίες, αλλά ας μελετήσουμε τις διδασκαλίες όλων των μεγάλων θρησκείων που λένε ότι άνθρωπος έρχεται στη Γη για να διαλέξει ελεύθερα αυτά τα χαρακτηριστικά που μόνος του πιστεύει ότι του χρειάζονται για να τελειοποιηθεί. Αυτό ακριβώς μας κάνει να μπορούμε να βλέπουμε όλους τους ανθρώπους με μεγαλύτερη κατανόηση, μεγαλύτερη ανοχή και μας δείχνει πόσο σημαντική είναι η φράση. **Μην κρίνετε για να μην κριθείτε.** 50

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι η ζωή του κάθε ανθρώπου είναι καθορισμένη, γιατί η ελεύθερη βούλησή του υπερβαίνει την δύναμη των γεννητικών προσωπικών χαρακτηριστικών του, κι έτσι μπορεί να διαλέξει να κάνει χρήση ή κατάχρηση αυτών των χαρακτηριστικών του. Από τον μεγάλο αριθμό των χαρακτηριστικών που κατέχει ο άνθρωπος, εκείνα που έχουν αισθηματική φύση φαίνονται να είναι τα ισχυρότερα. Περιλαμβάνουν εν μέρει τις συμπάθειες και αντιπάθειες του, τις ανάγκες του, τις αγάπες του κλπ. Από αυτά, οι αγάπες του, εκείνες δηλαδή οι αισθηματικές καταστάσεις που προκαλούνται απ' τις αγάπες του ή τα μίσση του και από κείνους που τον περιβάλλουν, παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξή του, σε κάθε φάση της ανάπτυξής του. Για παράδειγμα, μπορεί κάποιος ν' αγαπά την δουλειά του σε τέτοιο βαθμό που μοιραία να παραμεριστούν όλες οι άλλες εμπειρίες της ζωής. Ή μπορεί ν' αγαπά την οικογένειά του σε τέτοιο βαθμό που να θυσιάσει την προσωπική του εξέλιξη για να εξασφαλίσει τις ανάγκες και απαιτήσεις της οικογένειάς του. Ανάλογα, μπορεί κάποιος να μισεί σε τέτοιο βαθμό ώστε ν' αφιερώσει όλες του τις δυνάμεις στο να εξοντώσει εκείνων που μισεί, ξεχνώντας ολότελα όλα όσα είχε προορισμό να πετύχει. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις συναισθηματικές καταστάσεις της αγάπης και του μίσους που προκαλούνται από κάποιο άλλο άτομο. Όταν μάλιστα προστίθεται σ' αυτές το πιο καταστροφικό από

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

όλα τα αισθήματα, ο φόβος, τα πάντα πλέον μπορούν να συμβούν, ή λογική μπορεί να χάσει τη θέση της και να επακολουθήσει τέλεια διάλυση. Για παράδειγμα, όταν κάποιος επίδοξος εραστής ανακαλύπτει πώς ή εκλεκτή του δέχεται το φλέρτ κάποιου άλλου, που φαίνεται μάλιστα να κερδίζει τη μάχη, νιώθει ξαφνικά την αγάπη του γι' αυτήν να φουντώνει και ο φόβος του μήπως την χάσει δυναμώνει την αντιπάθειά του που νιώθει για τον ανταγωνιστή του. Κι αν μάλιστα αφήσει ανεξέλεγκτο τον εαυτό του, τότε μπορεί και να ξεχάσει τον αγώνα του για την κατάκτηση τής αγαπημένης του και να συγκεντρώσει την προσοχή του αποκλειστικά στην εξολόθρευση του αντίζηλου ή με άλλα πιο δραστικά μέτρα. Ή μπορεί να κλειστεί στον εαυτό του και να καταναλώσει 51

όλη την ενέργειά του στο να οικτρίει τον εαυτό του, χωρίς βέβαια να σημαίνει ότι δεν θα στρέψει, υπόγεια, τους φόβους του και το μίσος του ενάντια στον αντίζηλο του. Όλα αυτά θα του απορροφήσουν τις δυνάμεις του κι έτσι ή δουλειά του, ή υγεία του, ή ευτυχία του και γενικά όλη ή πρόοδος του θα κινδυνέψει. Αυτά λοιπόν τα συναισθήματα, ή αγάπη κι ο φόβος και τα αντίστοιχά τους, κατανόηση και μίσος (γιατί κανένας δεν φοβάται κάτι που το έχει κατανοήσει πλήρως) είναι τα πιο δυνατά χαρακτηριστικά του ανθρώπου. Επιπλέον ή μεγαλύτερη δύναμή τους εμφανίζεται στις θρησκευτικές πίστεις, στις πολιτικές ιδέες και στις προσωπικές αγάπες του καθενός. Πολιτισμοί, κυβερνήσεις, πόλεις, χωριά και μικρές ομάδες, όλα καταδυναστεύονται και κυβερνώνται από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται αυτά τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά. Ας στρέψουμε την προσοχή μας τώρα σ' αυτό που είναι το πιο σημαντικό σχεδόν για κάθε ανθρώπινο ον. Την αγάπη του για κάποιο άλλο άτομο και την επίδραση αυτής τής αγάπης πάνω στους άλλους. Ή αγάπη είναι τυφλή δεν υπάρχουν κανόνες για την αγάπη ή αγάπη τα νικάει όλα' να μερικές ζωηρές δηλώσεις... Ο Τζών και ή Μαίρη ερωτεύονται και παντρεύονται παρά τις αντιρρήσεις των οικογενειών τους. Το αποτέλεσμα είναι ότι μπορεί να δημιουργηθεί σε κάθε μέλος και των δυο οικογενειών μία ζωή γεμάτη ανταγωνισμό και ασχήμια. Αλλά ας μην ασχοληθούμε εδώ με ατομικές περιπτώσεις, αλλά με μία παγκόσμια και δραματική διαφορά που

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

επικρατεί σ' όλη την ανθρωπότητα. Ας μιλήσουμε για τη διαφορά ανάμεσα στους ετερόφυλους και στους ομοφυλόφιλους. Ο ετερόφυλος (άντρας ή γυναίκα) γεννιέται σ' έναν Κόσμο που φαίνεται να λειτουργεί από καθαρή ανάγκη με έτεροφυλικό τρόπο. Είναι φανερό ότι αυτός είναι ο φυσιολογικός τρόπος για αναπαραγωγή κλπ. Έτσι ο ετερόφυλος δεν μπορεί να καταλάβει τη λογική ενός ομοφυλόφιλου. Πολλοί πιστεύουν ότι ο ομοφυλόφιλος είναι ένα έκφυλο πρόσωπο ένα πρόσωπο παραδομένο στην ηδονή, που δεν μπορεί να ελέγξει τις επιθυμίες του, άλλοι ότι ο ομοφυλόφιλος είναι ένας άρρωστος άνθρωπος κλπ.52

Έχουν γραφτεί εκατοντάδες βιβλία, γύρω από αυτό το θέμα, κυρίως από ψυχιάτρους που πιστεύουν ότι οι ομοφυλόφιλοι θα έπρεπε να αλλάξουν μυαλά, ή από άλλους γιατρούς που πιστεύουν ότι θα πρέπει κάτι να γίνει ώστε με την κατάλληλη ιατρική βοήθεια οι ομοφυλόφιλοι θα αλλάξουν. Όμως ελάχιστα βιβλία έχουν γραφτεί από ομοφυλόφιλους που προσπαθούν απεγνωσμένα να υπερασπίσουν τους εαυτούς τους και να βγάλουν κάτι από τον πολλές φορές δυστυχημένο τρόπο ζωής τους. Δυστυχώς, επειδή ανάμεσα στους περισσότερους απληροφόρητους ετερόφυλους επικρατούν για τους ομοφυλόφιλους αισθήματα έντονα άσχημα, δεν μπορεί να υπάρξει και κανένας κατάλογος που να αναφέρει ποιος ανήκει και ποιος δεν ανήκει στον Κόσμο των ομοφυλόφιλων αλλά όσοι είναι πληροφορημένοι γύρω άπ' αυτό το θέμα ξέρουν πολύ καλά ότι ο κατάλογος είναι μεγάλος. Όπως κι όλες τις ομάδες των ανθρώπων που υπάρχουν, έτσι και τους ομοφυλόφιλους μπορούμε να τους υποδιαιρέσουμε σε διάφορες κατηγορίες, βασικά εδώ σε τρεις. Η μία περιλαμβάνει τα άτομα εκείνα που περιγράφονται στο βιβλίο μου **φυλή των εκλεκτών**, εκείνα δηλαδή που έγιναν έτσι όπως έγιναν από κάποιο λάθος στη γέννησή τους. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει εκείνα τα άτομα που μετά τη γέννησή τους ήρθαν αντιμέτωπα με ισχυρά συναισθηματικά προβλήματα κι έγιναν ομοφυλόφιλοι για να λύσουν ή να καταπραύνουν αυτά τα προβλήματα. Αυτές οι δύο κατηγορίες είναι που αναφέρονται στα βιβλία των γιατρών και των ψυχιάτρων και οι όποιες είναι πολύ μικρές σε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

αναλογία με την τρίτη και σπουδαιότερη. Σ' αυτήν, την τρίτη, περιλαμβάνονται τα άτομα εκείνα που δεν θα μπορούσαν με κανένα άλλο τρόπο να μάθουν αυτά που πρέπει να μάθουν. Μ' άλλα λόγια, αυτά τα άτομα διαλέγουν να έρθουν και να ζήσουν αυτή τη ζωή τους σαν ομοφυλόφιλοι. Προτού προχωρήσουμε πάρα πέρα, ας μην ξεχνάμε το γεγονός ότι σ' όλον τον Κόσμο υπάρχουν εκατομμύρια ομοφυλόφιλοι. Άντρες και γυναίκες. Μερικές από τις μεγαλύτερες προσωπικότητες της ιστορίας υπήρξαν ομοφυλόφιλοι αλλά ο μέσος άνθρωπος δεν έχει ιδέα ότι τόσοι πολλοί από τους φίλους του, τους ήρωες του και τους ηγέτες του δεν σκέφτονται με τον ίδιο τρόπο που σκέφτεται αυτός. 53

Σ' ορισμένες πόλεις της δύσης το ποσοστό των ομοφυλόφιλων φτάνει ως το δέκα στα εκατό. Μερικοί μάλιστα αναφέρουν και μεγαλύτερους αριθμούς. Στις αγροτικές περιοχές το ποσοστό φαίνεται χαμηλότερο, συνήθως επειδή ο νεαρός ομοφυλόφιλος, αγόρι ή κορίτσι, πρέπει να ψάξει να βρει έναν όμοιο του και, επειδή συνήθως σε μία μικρή κοινότητα ο καθένας ξέρει τα πάντα για τον άλλον, θα πρέπει να έχει κανείς γερά νεύρα για να παραμείνει για πολύ καιρό σε ένα εχθρικό περιβάλλον. Ο μέσος άνθρωπος πιστεύει ότι μπορεί να ξεχωρίσει αμέσως έναν ομοφυλόφιλο όπου κι αν βρεθεί, αλλά αυτό δεν είναι αλήθεια. Κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει ούτε κι από τους ίδιους τους ομοφυλόφιλους. Υπάρχουν χιλιάδες ευτυχισμένοι άντρες και γυναίκες, παντρεμένοι με παιδιά που είναι ομοφυλόφιλοι και μπορούν ή όχι να επιδίδονται σε τέτοιου είδους σεξουαλικές σχέσεις. Επίσης είναι λάθος κι αυτό που λέγεται ότι δηλαδή ένας ομοφυλόφιλος δεν μπορεί να κάνει έρωτα μ' άτομο του άλλου φύλου. (υπάρχουν βέβαια και μερικές εξαιρέσεις στον κανόνα ο ομοφυλόφιλος όμως δεν έχει συνήθως σεξουαλικές σχέσεις με άτομα του άλλου φύλου, επειδή δεν υπάρχει έλξη, δεν υπάρχει ενδιαφέρον. Τα άτομα του άλλου φύλου τα νιώθουν περισσότερο σαν αδέρφια ή σαν φίλους. Υπάρχουν πολλοί λίγοι ομοφυλόφιλοι που δεν έχουν κάνει ποτέ στη ζωή τους έρωτα με άτομα του άλλου φύλου, γιατί φυσικά ο νεαρός ομοφυλόφιλος μεγαλώνοντας έχει να περάσει από πολλές άσχημες καταστάσεις και πρέπει να δεχτεί το γεγονός ότι αυτός ο ίδιος διάλεξε να γίνει αυτό που είναι. Έτσι πολλές φορές νιώθει υποχρεωμένος να αποδείξει στον εαυτό

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

του ότι, αν ήθελε θα μπορούσε να ήταν διαφορετικά τα πράγματα ή ότι είναι φυσιολογικός και φυσικά από φυσική άποψη ή όλη κατάσταση μπορεί να αποδειχτεί ευχάριστη, αλλά, αν δεν υπάρχει συναισθηματική πληρότητα τότε δεν είναι τίποτε παραπάνω από χάσιμο χρόνου, όπως ακριβώς είναι χάσιμο χρόνου να προσπαθείς να παίξεις ποδόσφαιρο αν δεν νιώθεις κανένα ενδιαφέρον για το παιχνίδι. Πολλοί ομοφυλόφιλοι είναι ευαίσθητοι άνθρωποι, συνήθως έχουν ένα ισχυρό αίσθημα ηθικής μέσα τους και δεν πηδάνε από κρεβάτι σε κρεβάτι εκτός αν είναι νέοι κάτι όμως που γίνεται κι από τους ετερόφυλους επίσης.⁵⁴

Ψάχνουν συνέχεια για έναν μόνιμο σύντροφο κι όταν τον βρουν, τότε ο τρόπος ζωής τους δεν διαφέρει από των ετερόφυλων. Γιατί θα μπορούσε κάποιος να διαλέξει να γεννηθεί ομοφυλόφιλος. Γιατί αντίθετα από πολλές άλλες ομάδες ανθρώπων, εδώ μπορεί να διδαχτεί διάφορα πράγματα. Αν κάποιος διάλεγε να γεννηθεί μαύρος σε μία χώρα γεμάτη με λευκούς ή λευκός σε μία χώρα γεμάτη με μαύρους, θα μπορούσε να μάθει πώς νιώθει κανείς, όταν ανήκει σε μία μειονότητα, να μάθει και να νιώσει διάφορα πράγματα, ενώ κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να γίνει αν ανήκει στην πλειοψηφία έτσι επίσης οι ομοφυλόφιλοι μαθαίνουν διάφορα πράγματα, μόνο που τα προβλήματα τα δικά τους είναι άλλης φύσης για παράδειγμα, ένας ομοφυλόφιλος θα μπορούσε να πάει φυλακή μόνο και μόνο επειδή συμπεριφέρθηκε ελεύθερα (σε ορισμένους χώρους), θα μπορούσε να χάσει τη δουλειά του, θα μπορούσε να διωχθεί από μία πόλη και γενικά θα μπορούσε να εμπλακεί σε πολύ δυσάρεστες καταστάσεις, εξαιτίας ενός εξαιρετικά απληροφόρητου έτεροφυλικού κόσμου, που πιστεύει ότι έχει δίκιο, γιατί γι' αυτόν ο ομοφυλόφιλος είναι ένα άτομο που ζει αντίθετα με τους νόμους των ανθρώπων και του Θεού... Εδώ όμως θα πρέπει να σας πω ότι αν ήταν ή θέληση του Θεού αυτό το άτομο να ζήσει έτσι, τότε πώς είναι δυνατόν ή ζωή του να είναι ενάντια με τον νόμο του. Και αντίθετα με ότι πιστεύουν οι περισσότεροι, κανείς δεν μπορεί να κάνει κάποιον άλλο ομοφυλόφιλο αν ο ίδιος δεν το θέλει, όπως ακριβώς κανείς δεν μπορεί να κάνει τον άλλο ετερόφυλο αν από μόνος του δεν έχει τέτοιου είδους έλξεις. Είναι αλήθεια ότι ο καθένας, άντρας ή γυναίκα, μπορεί να δοκιμάσει τα πάντα. Μπορούν ακόμη να πάρουν μέρος σε τέτοιες σχέσεις για ένα μικρό

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

διάστημα, πάρτε για παράδειγμα ανθρώπους του υποκόσμου και πόρνες που κάνουν τα πάντα για χρήματα, μα δεν μιλούμε γι' αυτούς κανείς πατέρας ή μητέρα δεν χρειάζεται ν' ανησυχεί ποτέ μήπως ο γιος ή η κόρη τους αλλάξουν γούστα έχω ζήσει πολλά χρόνια και η ζωή μου είναι ομοφυλόφιλου, 55

μα πέρασα το μεγαλύτερο μέρος της δουλεύοντας με τους νέους ανθρώπους πάνω σ' αυτό ακριβώς το πρόβλημα. Μα θα πούμε περισσότερα γι' αυτό αργότερα. Ποτέ όμως δεν παρατήρησα μία ευτυχισμένη ή μόνιμη αλλαγή τέτοιου είδους. Αν αυτό το μαγικό που τραβά ένα ανθρώπινο ον προς κάποιο άλλο απουσιάζει, τίποτα δεν μπορεί να το κάνει να εμφανιστεί αν γινόταν κάτι τέτοιο, σχεδόν δεν θα υπήρχαν ομοφυλόφιλοι στον Κόσμο, γιατί τα δεινά τους είναι τόσο μαρτυρικά που θα έκαναν ο,οτιδήποτε για να δημιουργήσουν μέσα τους αυτό το μαγικό. Μα σ' όλα αυτά υπάρχει και κάποια ωραία πλευρά. Ο ομοφυλόφιλος μαθαίνει, αναπτύσσει και πραγματοποιεί ορισμένα πράγματα που δεν θα ήταν δυνατόν να τα μάθει διαφορετικά. Γιατί ο μέσος ομοφυλόφιλος, αυτός που αποδέχεται τον εαυτό του, δέχεται και το μεγαλύτερο δώρο, την κατανόηση. Μέσα από τις δικές του εμπειρίες έχει αναπτύξει μία δυνατή ευαισθησία για τα προβλήματα των άλλων, έχει συνήθως ένα δυνατό ηθικό συναίσθημα που του έχει δημιουργηθεί από το ατέλειωτο ψάξιμο τής ψυχής που είναι απαραίτητη να γίνει για να μπορέσει κάποτε ο ίδιος να φτάσει στο σημείο να δεχθεί τον εαυτό του. Ο μέσος ομοφυλόφιλος μπορεί να προσφέρει πολλά πράγματα στον Κόσμο, γιατί έχει κατανοήσει την ανάγκη για ελεύθερους ανθρώπους, την ανάγκη για αλήθεια, την ανάγκη για ένα ξύπνιο μυαλό, έχει αναπτύξει την ικανότητα να ψυχολογεί τους ανθρώπους γρήγορα και με ακρίβεια και είναι σε θέση να προσαρμοστεί σε μία κατάσταση αμέσως. Στο κάτω κάτω όλη του ή ζωή εξαρτάται από αυτή του την ικανότητα τής προσαρμογής. Έτσι, μεγάλοι ηγέτες, πολεμιστές, επιχειρηματίες, γιατροί και άνθρωποι από κάθε κατηγορία

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

έχουν βοηθηθεί από τα χαρίσματα τής ομοφυλοφιλίας. Ο ομοφυλόφιλος έχει συνήθως ένα δυνατό καλλιτεχνικό και αισθητικό χάρισμα, ή αν θέλετε ικανότητα, και για αυτό πολλοί είναι συγγραφείς, μουσικοί, καλλιτέχνες. Συνήθως είναι όλοι συμπαθητικοί άνθρωποι που τρέφουν δυνατά αισθήματα αγάπης για την ανθρωπότητα κι έτσι πολλοί από αυτούς είναι ευεργέτες. Επομένως οι ομοφυλόφιλοι μ' όλα αυτά τα χαρίσματα,56

μπορούν να ταξιδέψουν σ' όλον τον Κόσμο, χωρίς μάλιστα αν επιθυμούν να φανερώσουν το τι είναι, και να προσφέρουν πολλά πράγματα ατούς άλλους, ανεμπόδιστου. Το ίδιο πράγμα θα μπορούσε να κάνει και κάποιος άλλος άνθρωπος, ο όποιος γεννημένος με κάποια φυσική ή πνευματική ιδιοτυπία θα ζούσε απομονωμένος από τους άλλους. Έτσι ο ομοφυλόφιλος μπορεί, αν θέλει, να κάνει πολλά, πολλά πράγματα στην πορεία τής ανάπτυξής του. Θέλω επίσης να σάς πληροφορήσω ότι δεν υπάρχουν ανάμεσα στους ομοφυλόφιλους πολλοί εγκληματίες. Οι άνθρωποι αυτοί είναι υπομονετικοί και δεν έχουν καμιά ροπή προς τη φυσική βία. Είναι εξαιρετικά απίθανο να ακουστεί τίποτε για βιασμούς στον ομοφυλοφιλικό Κόσμο για αποπλάνηση ίσως, αλλά ακόμα και σ' αυτή την περίπτωση, ή αναλογία είναι πολύ μικρή σε σχέση με τον ετερόφυλο Κόσμο. Κι αυτό συμβαίνει κυρίως, επειδή ο ομοφυλόφιλος νιώθει μία μεγάλη ανάγκη να αγαπήσει και να αγαπηθεί κι αυτό δεν μπορεί να βρεθεί ούτε στους βιασμούς ούτε στις ακούσιες αποπλανήσεις. Και πάνω άπ' όλα ο ομοφυλόφιλος δεν είναι αυτός ο διεστραμμένος άνθρωπος που έχουν στο μυαλό τους όλοι αυτοί οι απληροφόρητοι ετερόφυλοι. Όλοι αναρωτιούνται, και δεν μπορούν να καταλάβουν, πώς είναι δυνατόν να μπορεί να αγαπήσει κάποιος έναν εκπρόσωπο του ίδιου φύλου μ' αυτόν. Αλλά ας δούμε το θέμα μ' αυτόν τον τρόπο. Σε μερικές ενσαρκώσεις είναι αναγκαίο ένας άνθρωπος να γεννηθεί γυναίκα για να μάθει ορισμένα πράγματα, ενώ σ' άλλες πρέπει να γεννηθεί άντρας. Αυτό που έχει σημασία είναι το ανθρώπινο όν κι όχι το φυσικό σώμα που καταλαμβάνει. Είναι γεγονός ότι οι φυσικές αισθήσεις συνήθως νιώθουν έλξη για το άλλο φύλο κι έτσι ή ανθρωπότητα δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα μιας ξαφνικής

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

αλλαγής. Όμως, πολύ συχνά, όλοι νιώθουμε μία κάποια έλξη προς εκείνους τους ανθρώπους που ταιριάζουν μαζί μας και οι όποιοι, νιώθουμε, ότι μπορούν να μας προσφέρουν πολλά στο μονοπάτι τής ζωής μας, όπως ακριβώς μπορούμε να τους προσφέρουμε και μεις. Κάτι τέτοιο συμβαίνει με τους ομοφυλόφιλους. Ίσως αν σάς έλεγα μερικά πράγματα για τον εαυτό μου να καταλαβαίνατε καλύτερα αυτό που θέλω να σάς πω.⁵⁷

Γεννήθηκα σε μία μικρή πόλη τής Καλιφόρνια από ιδανικούς γονείς. Είναι αλήθεια ότι είμαστε φτωχοί, αλλά ή καταπληκτική μητέρα μας, πιστή Χριστιανή, ποτέ δεν μας επέτρεψε να σκεφτούμε ή να νιώσουμε ότι είμαστε φτωχοί. Είμαστε λοιπόν πλούσιοι και πολύ τυχεροί, γιατί, στο κάτω κάτω, ποιος άλλος μπορούσε, όταν έβρεχε, να κάνει караβάκια και να τα πετάει στη λίμνη που είχε σχηματιστεί στο πάτωμα του λιβινγκ ρούμ, ενώ παράλληλα να ακούει τη μητέρα του να διηγείται καταπληκτικές ναυτικές ιστορίες. Ποιος άλλος είχε γονείς που μπορούσαν να βγουν έξω ένα απόγευμα με τα εξαρτήματά τους και να γυρίσουν πίσω μέσα σε μία ώρα μαζί με ένα φρέσκο κουνέλι αντί με τα κονσερβοποιημένα φαγητά. Είμαστε τυχερά παιδιά, και τα τρία μας, κι ευτυχισμένα. Μεγαλωμένα σε σχολείο ιεραποστολής (μικτό), ή μητέρα μας ήθελε ένα τουλάχιστον από μας να ακολουθήσει κάποιο θρησκευτικό τάγμα. Όταν έγινα πέντε χρόνων κατάλαβα ότι εγώ κι ο αδερφός μου είχαμε διαφορετικές αντιλήψεις γύρω από την αξία των κοριτσιών. Τα επόμενα χρόνια κατάλαβα ότι τίποτε δεν ήταν πιο ωραίο από το να βρίσκομαι παρέα με αγόρια ή άντρες. Θαύμαζα τη φυσική ομορφιά του αρσενικού και από μικρή ηλικία άρχισα να παρατηρώ με προσοχή τα σώματά τους. Αυτό βέβαια σήμαινε ότι κι εγώ τους ακολουθούσα (εννοώ δηλαδή ότι συμμετείχα στα παιχνίδια τους και στις δραστηριότητές τους). Είχα καταλάβει ότι ο λόγος που εγώ συμπαθούσα τα άλλα αγόρια ήταν διαφορετικός από εκείνων που είχαν αυτά για να με συμπαθούν. Γι' αυτά, εγώ ήμουν ένας φίλος, για μένα τα αγόρια ήταν κάτι το ιδιαίτερο, αλλά ακόμα δεν ήμουν σίγουρος γιατί συνέβαινε αυτό μπορούσα να καταλάβω πολύ καλά τα κορίτσια που τα περιτριγύριζαν, αλλά συνάμα τα λυπόμουν κιόλας γιατί ποτέ δεν θα μπορούσαν να είναι αγόρια και να βρίσκονται ανάμεσά μας. Ποτέ μου δεν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

θέλησα να γίνω κορίτσι. Φυσικά, όταν ήμαστε μικρά πειραματιστήκαμε πράγματα άπ' αυτά που βλέπει κανείς με τα μάτια. Και για μία φορά ακόμα κατάλαβα πόσο διαφορετικός ήμουν, εξαιτίας του αισθήματος που με κατέλαβε. Και ένιωσα πραγματική έκπληξη, όταν έμαθα ότι το άλλο αγόρι στη διάρκεια του πειράματος δεν είχε νιώσει τίποτε.⁵⁸

Για μένα όλα αυτά που είχαν γίνει ήταν τόσο ιερά όσο και η εκκλησία. Αυτό βέβαια με ενόχλησε, γιατί οι αγαπητές μας καλόγριες και η εκκλησία μας είχαν μάθει ότι αυτό που είχαμε κάνει ήταν πολύ, πολύ κακό. Τότε ήταν που είχα προσφέρει προσευχές, κεριά, εργασία και διάφορα άλλα πράγματα με την παράκληση να γίνω κι εγώ όπως κι οι άλλοι. Όχι γιατί αυτό ήταν κάτι που το ήθελα, αλλά όλοι αυτοί οι άνθρωποι μου έλεγαν ότι δεν ήμουν φυσιολογικός... Όχι βέβαια ότι μου το είχαν πει κατάμουτρα, γιατί το ήξερα δεν θα μπορούσα ποτέ να τους έδινα να καταλάβουν πώς πραγματικά ένιωθα. Αλλά είχα ακούσει τόσα πράγματα κι έτσι μπορούσα να καταλάβω κι ήξερα. Στα δεκατρία μου χρόνια πήγα σε ένα μοναστήρι ελπίζοντας ότι θα ευχαριστούσα τη μητέρα μου και θα γινόμουν μοναχός. Όμως το ήξερα ότι αυτό που έκανα δεν ήταν σωστό κι έτσι μέσα σ' ένα χρόνο τα παράτησα. Τότε έπρεπε να κάνω κάτι για να ζήσω, γιατί η οικογένειά μου μου το είχε πει ότι δεν θα μπορούσε να με θρέψει άλλο. Αυτή ήταν η κατάθλιψη. Αυτό βέβαια σήμαινε ότι δεν ήμουν υποχρεωμένος να πάω στο σχολείο, εκτός κι αν ήθελα, γιατί έπρεπε να δουλέψω και φυσικά, αφού ήμουν ένα φυσιολογικό υγιές αγόρι δεν ήθελα να πάω στο κάτω κάτω ποτέ δεν είχα καμιά ιδιαίτερη επίδοση. Έφυγα για την πόλη για να βρω την τύχη μου. Για ένα διάστημα ήθελα να γίνω ναύτης και να ταξιδέψω στις επτά θάλασσες, μπήκα μάλιστα και σε ένα τάνκερ, αλλά η κοινή λογική ή ο φόβος με έσπρωξαν να κατέβω προτού το καράβι σαλπάρει. Έπειτα για ένα διάστημα ήθελα να πάω στην Αριζόνα να πολεμήσω τους ινδιάνους και τους κακούς. Πάντοτε αγαπούσα τα άλογα και είχα έναν δικό μου τρόπο να τα κουμαντάρω, αλλά η σκέψη ότι θα έπρεπε να κυνηγάω ανθρώπους που μπορεί να μου ήταν συμπαθητικοί με απέτρεψε άπ' αυτήν την περιπέτεια. Επειδή μ' άρεσαν οι περιπέτειες, γύριζα από δω κι από και ψάχνοντας για κάποιον που θα μπορούσε να γίνει φίλος μου και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

για καινούργιες εμπειρίες. Όταν έφτασα στα δεκαέξι μου είχα κάνει τρεις σημαντικές ανακαλύψεις. Πρώτον. Ο καθένας που συναντούσα, άντρας, γυναίκα, παιδιά με συμπαθούσε.59

Παράλληλα όλοι με εμπιστεύονταν και μου εξομολογούνταν τα μυστικά τους. Είχα τη θέση του ακροατή και παρηγορούσα σχεδόν όλους όσους είχα γνωρίσει. Αυτό με οδήγησε να κάνω φίλους, μερικοί είναι ακόμα, από όλες τις τάξεις των ανθρώπων, οι φίλοι μου ήταν πλούσιοι, φτωχοί, καθάρματα και ιερείς. Δεύτερον. Έμαθα ότι ήμουν ομοφυλόφιλος. Προσπάθησα να ζήσω μία έτεροφυλική ζωή, αλλά αυτό μου φάνηκε βρώμικο. Ενώ ζώντας με ανθρώπους σαν και μένα ήταν κάτι το Πνευματικό και ο,τι καλύτερο μπορούσα να ζητήσω. Τρίτον. Έμαθα πόσο τυχερός ήμουν και τι μεγάλη υποχρέωση είχα απέναντι στους άλλους, γιατί εγώ ήμουν δυνατός, σίγουρος, φυσιολογικός και οι άλλοι με χρειάζονταν. Αυτό όμως με έφερε αντιμέτωπο με ένα πρόβλημα. Μου δημιουργήθηκαν υποχρεώσεις που δεν ήμουν έτοιμος να τις αντιμετωπίσω, υποχρεώσεις απέναντι στα αισθήματα των άλλων. Έμαθα ότι κι εγώ, όπως κι ο οποιοσδήποτε άλλος, μπορούσα να πληγώσω τους άλλους πάρα πολύ αν δεν ήμουν προσεκτικός. Ανακάλυψα επίσης ότι πολλά αγόρια τής δικής μου ηλικίας ή και πιο μικρά αγωνίζονταν να πείσουν τους εαυτούς τους ότι δεν ήταν ομοφυλόφιλοι και αυτό τα οδηγούσε σε μεγάλο μπέρδεμα. Άλλα γίνονταν εγκληματίες για ν' αποδείξουν ότι είναι άντρες, άλλα τα εγκατέλειπαν όλα και συμπεριφέρονταν σαν κορίτσια κι άλλα βυθίζονταν μέσα σε σκοτάδι απελπισίας. Το ήξερα ότι με κάποιο τρόπο μπορούσα να τα βοηθήσω. Ο μόνος δρόμος που ήξερα ήταν να κάνω όσο το δυνατόν περισσότερους φίλους και να τους αφήσω να ζητήσουν τη βοήθειά μου. Έχοντας κάποια συγγένεια με τις φτωχογειτονιές περνούσα αρκετές ώρες στα φτωχικά στέκια. Αλλά χρειαζόμουν επίσης τη σταθερότητα των πιο πλούσιων κι έτσι περνούσα και μερικές ώρες στις πάνω γειτονιές. Για να ζήσω στράφηκα προς τη φωτογραφία και τις τέχνες, αν και ο,τι δουλειά και να μου έδιναν την έβρισκα συναρπαστική, κυρίως αν δεν την είχα ξανακάνει. Ήρθε ο πόλεμος, πήγα στο ναυτικό κι, όταν απολύθηκα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

δούλεψα, σε κατασκηνώσεις νέων και αναμορφωτήρια, αλλά αυτό δεν μου πρόσφερε την ίδια ευχαρίστηση όση ένιωθα, όταν συναντούσα τυχαία κάποιον που να χρειαζόταν την ανάγκη μου. 60

Πρέπει να σάς πω, ότι πέρασαν από τη ζωή μου περισσότεροι ετερόφυλοι παρά ομοφυλόφιλοι. Ποτέ δεν τους φανέρωσα τα αισθήματά μου, όχι γιατί ντρεπόμουν γι' αυτά, αλλά επειδή έτσι θα έχανα την εμπιστοσύνη τους, αφού δεν θα μπορούσαν να με καταλάβουν. Στις αρχές τής δεκαετίας του 1950 ήμουν τριάντα χρόνων και εδώ και πολύ καιρό σκεφτόμουν ότι θα έπρεπε πια να κάνω κάτι δικό μου ήθελα να πάω στο σχολείο και, επειδή δεν είχα τελειώσει ούτε γυμνάσιο, αποφάσισα να πάω στην Ευρώπη όπου θα μπορούσα να μάθω ο,τι ήθελα χωρίς να αναγκαστώ να πάω στο σχολείο κι ούτε να υποχρεωθώ να ασχοληθώ μ' όλα αυτά τα πράγματα που δεν είχαν σχέση μ' ότι ήθελα να μάθω, αλλά τα επέβαλαν τα δικά μας κολέγια. Έτσι μάζεψα τετρακόσια δολάρια κι έφυγα για την Ευρώπη όπου ανακάλυψα ότι μπορούσα να βρω πολλούς που με χρειάζονταν σαν φίλο, αν και δεν μιλούσα πολύ καλά τη γλώσσα τους. Γυρίζοντας πάλι πίσω στην πατρίδα μου στις αρχές τής δεκαετίας του 1960 πήγα να ζήσω στην περίφημη περιοχή Ασπερυ. Πιστεύω ότι εκεί ήταν που έμαθα τα περισσότερα πράγματα και μάλιστα γρήγορα. Μέσα σε λίγα χρόνια ο τόπος εκείνος είχε μετατραπεί από χώρο που τα νέα παιδιά έρχονταν να βρουν την αλήθεια σε χώρο όπου έρχονταν να κρυφτούν από τη ζωή τα πρώτα χρόνια που έζησα εκεί έμαθα πολλά και ή ηλικία μου και ή πείρα μου βοήθησαν πολύ άλλα άτομα. Είχα ένα μεγάλο διαμέρισμα και το έκανα σπίτι για όλους όσους δεν είχαν. Έτσι γνώρισα όλων των ειδών τους ανθρώπους αυτά τα τρία χρόνια. Τώρα είμαι πενήντα χρόνων και δουλεύω σε ένα διαφορετικό Κόσμο ανθρώπων, αλλά πιστεύω ότι τα αποτελέσματα είναι τα ίδια.

Τζαστιν 61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ο Συγγραφέας καθόταν στο γραφείο του έχοντας ζωγραφισμένο στο πρόσωπό του ένα χαμόγελο αποδοκιμασίας. Στην πραγματικότητα δεν ήταν γραφείο, αλλά ένα τελείως άβολο μεταλλικό κρεβάτι χωρίς καθόλου ελατήρια. Ένα από αυτά τα κατασκευάσματα που πηγαίνουν πάνω ή κάτω άμα πατήσεις ένα κουμπί και, όταν το κρεβάτι βρισκόταν στην ψηλότερη θέση ο ηλεκτρισμός κοβόταν κάπου. Αλλά ήταν το μόνο γραφείο που είχε στη διάθεσή του ο Συγγραφέας. Τώρα βρισκόταν καθισμένος μπροστά απ' αυτό και χαμογελούσε με ευχαρίστηση. Ο κύριος Χάρολντ Ουίλσον, ο πρώην πρωθυπουργός της Αγγλίας, έλεγε ή Καναδική ραδιοφωνία, είχε μόλις τελειώσει το λόγο του γύρω από το θέμα του τύπου. Οι παρατηρήσεις του κατέληγαν στο ότι ο τύπος, όταν δεν μπορεί να ανακαλύψει μία ιστορία, τότε τη διαστρέφει, όταν δεν μπορεί να βρει μία ιστορία, τη φαντάζεται. Ακριβώς. Αυτό ακριβώς φωνάζει εδώ και χρονιά ο Συγγραφέας μία μοναχική φωνή μέσα στη βαρβαρότητα. Ο τύπος, σύμφωνα με τη γνώμη του συγγραφέα είναι ανόητος. Πάντοτε αναρωτιόταν πώς τους έχει κολλήσει ή ιδέα ότι είναι κάτι το ξεχωριστό. Πριν από λίγα χρόνια οι κουτσομπόληδες κέρδιζαν μία βουτιά στη λιμνούλα για τις πάπιες. 62

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Σήμερα αν κάποιος έχει μία κλίση προς τα σκουπίδια γίνεται δημοσιογράφος. Ο Συγγραφέας, έχοντας πικρή εμπειρία από το τι είναι ο τύπος, πίστευε απόλυτα ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι ήταν ή πιο διαβολική δύναμη της Γης και ήταν υπεύθυνοι για πολέμους και απεργίες. Όμως, η αλήθεια για τον τύπο δεν αρέσει και πολύ στους έκδοτες κι έτσι καθώς δεν υπάρχει καμιά αντίρρηση, το κακό προχωράει χωρίς κανέναν έλεγχο. Ο Συγγραφέας καθισμένος πάνω στο γραφείο του που αναφέραμε προηγουμένως άφησε το βλέμμα του να πλανηθεί σε ο,τι τον περιτριγύριζε. Ένα άθλιο τραπέζι κρεβατιού αγορασμένο από εκατοστό ίσως χέρι από κάποιο τοπικό νοσοκομείο, μία διαλυμένη παμπάλαια Γιαπωνέζικη γραφομηχανή κι ένας ακόμα πιο διαλυμένος γέρος Συγγραφέας, γεμάτος ουλές. Κάπου εβδομήντα γράμματα γέμιζαν το κρεβάτι. Ή χοντρό Τάντυ, ή Σιαμέζα γάτα, κυλιόταν ανάμεσά τους πέφτοντας κάθε λίγο ανάσκελα και τινάζοντας χαρούμενα τα πόδια της στον αέρα. Γαρίδες, γαρίδες, μουρμούριζε, γιατί δεν έχουμε γαρίδες, έ. Αυτό θέλω να ξέρω. Ή όμορφη Κλεοπάτρα, ή αδελφή της, καθόταν στο πλευρό του συγγραφέα, με τα χέρια της διπλωμένα κι ένα αινιγματικό χαμόγελο στο πρόσωπο. Αφεντικό. Είπε ξαφνικά, τεντώνοντας το σώμα της και τινάζοντας κάποιο ανύπαρκτο κομματάκι σκόνης απ' την ουρά της. Αφεντικό, γιατί δεν κάθεται στο αναπηρικό σου καροτσάκι να πάμε μία βόλτα στο λιμάνι να δούμε τα πλοία. Είναι σκυθρωπά εδώ μέσα, έ. Ακριβώς έξω το πολωνέζικο Στέφαν Μπάτορυ ετοιμαζόταν να σαλπάρει. Ο γαλάζιος Πέτρος, ή γαλάζια σημαία με το λευκό τετράγωνο στο κέντρο, είχε μόλις υψωθεί στο κατάρτι κι ο κόσμος μαζευόταν τριγύρω, όπως γίνεται πάντα όταν σαλπάρει κάποιο πλοίο. Για αρκετές στιγμές ένιωσε τον πειρασμό ο Συγγραφέας. Ω, γιατί όχι, σκέφτηκε, μα αμέσως μετά ή αρετή θριάμβευσε και πάλι βοηθημένη, βέβαια, από κάτι ξαφνικούς πόνους κι έτσι παρατήρησε. Όχι, Κλεό, πρέπει να δουλέψουμε, πρέπει να βάλουμε μερικές λέξεις στο χαρτί για να πληρώσουμε για τις γαρίδες της Τάντυ. Ή μίς Κλεό

χασμουρήθηκε και πήδηξε ανάλαφρα άπ' το κρεβάτι. 63

Ή μίς Τάντυ χάρηκε μία τελευταία τούμπα και την ακολούθησε. Ο Συγγραφέας άφησε έναν αναστεναγμό τόσο βαθύ που λίγο έλειψε να σκορπιστούν όλα τα γράμματα στο πάτωμα. Άπλωσε το χέρι του κι άρπαξε μία χούφτα. Ένα άπ' αυτά άνοιξε. Πώς τολμάς, βροντοφωνούσε αυτός που είχε γράψει το γράμμα, να λες ότι δεν θα απαντάς στα γράμματα εκτός κι αν σου έχουν εσωκλείσει λεφτά για γραμματόσημα. Δεν ξέρεις ότι οι άνθρωποι σε τιμούν με το να χαλάνε τα λεφτά τους και το χρόνο τους γράφοντάς σου. Έχεις υποχρέωση να απαντήσεις σε όλα τα γράμματα και να δώσεις τις πληροφορίες που σου ζητούν. Τσ, τς. Σκέφτηκε ο Συγγραφέας. Να και κάποιος που θα δεχτεί μία έκπληξη. Ή γραφομηχανή ήταν ένα παλιό, βαρύ μοντέλο, που έφερνε πόνο στα πόδια αν την κρατούσε κάποιος για αρκετό χρονικό διάστημα, αλλά και το παράστημα του συγγραφέα δεν έμοιαζε με το παράστημα τής συλφίδας κι αν και δεν ήταν πια 117 και κάτι κιλά, όπως παλιά, εν τούτοις, παρά το γεγονός ότι δεν ξεπερνούσε τις χίλιες θερμίδες κάθε μέρα, δεν είχε πέσει ποτέ κάτω από 97 κιλά. Να ποιό ήταν το πρόβλημα. Ή τα χέρια του ήταν πολύ κοντά ή το ξύλο που είχε μπροστά του πολύ μεγάλο. Γραμματέας. Όχι, κύριε, όχι κυρία. Δεν υπήρχε γραμματέας και μόνο οι συγγραφείς προφορικών θεμάτων βγάζουν αρκετά ώστε να έχουν και τέτοιες πολυτέλειες. Έτσι ο Συγγραφέας μας, πήρε σκυθρωπά την παλιά γραφομηχανή και την ακούμπησε πάνω στα γόνατά του. Αγαπητή δεσποινίς Μπάγκσμποτομ, χτύπησαν τα πλήκτρα, πήρα το ευγενικό σας γράμμα όχι όμως και με μεγάλη ευχαρίστηση. Μπορώ να εκμεταλλευτώ την ευκαιρία για να σάς τα κάνω λιανά ή για να σάς τα βάλω στο μυαλό, όπως λένε κι οι Αμερικανοί. Τα γράμματα που παίρνω δεσποινίς Μπάγκσμποτομ, όλο και πολλαπλασιάζονται και τα ταχυδρομικά τέλη όλο και μεγαλώνουν. Τώρα, το κόστος σε χρόνο και υλικό αντιστοιχεί με πάνω από τρία δολάρια για κάθε μονοσέλιδο γράμμα. Αντίθετα με τους υπολογισμούς σας, εγώ δεν παίρνω λεφτά για κάθε βιβλίο που πουλιέται. Εγώ παίρνω το επτά ως το δέκα στα εκατό τής κατώτερης τιμής που εμφανίζεται στη χώρα όπου

τυπώνεται το βιβλίο. 64

Ο Συγγραφέας βρυχήθηκε με αποστροφή. Από αυτά τα χρήματα εγώ πρέπει να δώσω στους πρώτους μου έκδοτες πενήντα στα εκατό μη με ρωτάτε το γιατί. Έπειτα έχουν σειρά κι άλλα πράγματα να πληρωθούν, υπάρχει έλλειμμα από τη μετατροπή των χρημάτων, και υπάρχει κι ο φόβος. Έτσι, λοιπόν, δεσποινίς Μπάγκσμποτομ, στην πραγματικότητα δεν ξέρετε τίποτε σωστό γύρω άπ' αυτό το θέμα. Ά ναι, επιπλέον, ένας Συγγραφέας πρέπει να φάει κι αυτός ξέρετε. Η Ράμπά μπήκε μέσα στο δωμάτιο. Ήρθε το ταχυδρομείο, μόνο εξήντα τρία γράμματα σήμερα. Πρέπει κάπου να τα βάλουμε. Όλα αυτά θύμισαν στον βασανισμένο συγγραφέα ένα άλλο γράμμα που είχε βρεθεί μπροστά του. Βούτηξε το χέρι του στον πρώτο σωρό γραμμάτων και στο τέλος τα κατάφερε να βρει ένα φανταχτερό πορτοκαλί χαρτί που είχε τυπωμένα τριγύρω κάτι απίθανα λουλουδάκια. Μάλιστα. Είπε, νάτο. Ξεδιπλώνοντας το άρχισε να διαβάζει. Λες ότι είσαι μοναχός. Πώς γίνεται λοιπόν να υπάρχει και κυρία Ράμπά. Μοναχός, έ. Πώς θα τα καταφέρεις να μου το εξηγήσεις αυτό τώρα. Ο φτωχός Συγγραφέας αναστέναξε πάλι απελπισμένος. Τι παράξενα όντα που είναι οι άνθρωποι. Σκέφτηκε κι ή απάντηση που του ήρθε στο μυαλό είναι καλύτερο να γραφτεί, γιατί ίσως βοηθήσει κανένα. Κυρίες και κύριοι. Έχετε ποτέ ακούσει για μοναστήρι γυναικών όπου υπάρχει αρσενικός παπάς. Έχετε ποτέ ακούσει τίποτε για κοινότητες όπου ο άντρας μπορεί να μένει μαζί με μία γυναίκα ή και με γυναίκες. Οι άνθρωποι αυτοί δεν συνηθίζουν να κάνουν πάντα αυτό που περνάει από το οποιοδήποτε διεστραμμένο μυαλό. Έχετε ακούσει ποτέ (για παράδειγμα) για φυλακές όπου υπάρχει μία νοσοκόμα. Για ελάτε, έχετε ακούσει ποτέ τίποτε για κάποια νυχτερινή νοσοκόμα σε καθαρά αντρικό χώρο. Ελάτε. Ελάτε. Στις καλύτερες κοινότητες οι άντρες κι οι γυναίκες δεν έχουν στο μυαλό τους συνέχεια τη σκέψη να βρεθούν μαζί σε ένα κρεβάτι. Κακίες, κακίες. Τι σκέψεις περνάνε άπ' αυτό το μυαλό των ανθρώπων. Το ίδιο αξιότιμο πρόσωπο συνέχιζε να γράφει το αξιότιμο μέσα σε εισαγωγικά). 65

Και γιατί φοράς αυτή τη γενειάδα, για να κρύψεις το κακοφτιαγμένο στόμα σου ή τίποτε άλλο. Το κοινό θα έμενε έκπληκτο αν ήξερε τι ανοησίες γράφουν ορισμένα άτομα. Να ένα απόκομμα όχι όλο το γράμμα είναι, έτσι όπως το πήρα από κάποιο πολύ περίεργο άτομο. Είναι απόλυτα αληθινό και δεν του έχω κάνει καμία αλλαγή. Αγαπητέ κύριε, πρέπει να απελευθερωθώ, πρέπει να γίνω ελεύθερος να ζήσω τη ζωή μου χωρίς να δέχομαι διαταγές από τους άλλους. Πρέπει να απελευθερωθώ, διαφορετικά ή ψυχή μου θα πεθάνει. Στείλτε μου ένα εκατομμύριο δολάρια μετ' επιστροφής. Υπογραφή υ.σ. Ευχαριστώ εκ των προτέρων. Ο Συγγραφέας, έχοντας κάνει την αντιγραφή από το πρωτότυπο το τριγύρισε πολλές φορές στα χέρια του. Μερικά από τα γράμματα ήταν αστεία. Αναστέναξε πάλι, ίσως να έφταιγε ή έλλειψη οξυγόνου από το μολυσμένο, βρώμικο αέρα τής πόλης, και πέταξε το γράμμα μέσα στο καλάθι των ακρήστων. Φιού. Μπορείς να το ξαναπείς αυτό, μουρμούρισε ή χοντρή Τάντυ, καθώς μπήκε περπατώντας τεμπέλικα μέσα στο δωμάτιο. Αλλά ή ζωή και τα γράμματα συνεχίζονται. Περισσότερα για τους ομοφυλόφιλους. Τι έξαρση. Μερικοί άνθρωποι αντίθετοι με τις ιδέες τους θα τους κατέστρεφαν την ευχαρίστησή τους με τις κοφτερές τους γλώσσες. Αλλά να και λίγα πράγματα από την θηλυκή πλευρά. Το υπόγειο μπαρ στις πιο σκοτεινές περιοχές του Σόχο, στο Λονδίνο, εκεί όπου συναντάς οτιδήποτε, ήταν σχεδόν άδειο. Ο ιδιοκτήτης του μπαρ, με την άσχημη εμφάνιση, καθόταν έχοντας ακουμπισμένη την πλάτη του στον πέρα τοίχο και καθαρίζοντας αδιάφορα τα δόντια του χωρίς να σκέφτεται τίποτε το ιδιαίτερο. Στην άλλη άκρη του μπαρ κάθονταν πάνω στα ψηλά σκαμπό δύο άνθρωποι που συζητούσαν με χαμηλή φωνή για θέματα χαμηλού επιπέδου. Ή Λόττα Μπούλ ήταν το άκρον άωτον τής αρρενωπής γυναίκας και τής έλειπαν μόνο ορισμένα ουσιαστικά όργανα για να μπορεί να θεωρηθεί πλήρης άντρας. Τα μαλλιά της ήταν κομμένα κοντά, σχεδόν στρατιωτικά, και το σκληρό πρόσωπό της θα ταίριαζε καλύτερα σε κάποιον ανώτερο στρατιωτικό στην πρώτη γραμμή τής μάχης. 66

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Τα ρούχα της σίγουρα θα είχαν αγοραστεί από κάποιο κατάστημα που απευθύνεται και για τα δύο φύλα. Ή φωνή της ήταν τόσο χαμηλή όσο και οι φωνές των καραβιών στο αγκυροβόλιο του Τάμεση. Το βλέμμα της, τώρα, έπεφτε με κυριαρχικό τρόπο πάνω στην κοπέλα που βρισκόταν μπροστά της. Ή Ρόζι χίπς ήταν ένα έντονα θηλυκό πλάσμα με το ξανθό κεφαλάκι της τελείως άδειο από σκέψεις. Με τα γαλάζια μάτια και τα κατσαρά μαλλιά μιας πορσελάνινης Κινέζικης κούκλας έδινε την εντύπωση τής πλήρους αθωότητας. Ή Ρόζι χίπς ήταν όλο καμπύλες, το αντίθετο ακριβώς από την Λόττα Μπούλ. Τώρα, ή Ρόζι έπαιζε με το τσιγάρο της που το είχε βάλει σε μία μακριά πίπα, ενώ ή Λόττα μασούσε ένα από κείνα τα μικρά πούρα τα ανοιχτά και από τις δύο πλευρές. Εκείνη τη στιγμή μπήκε στο μπαρ ένας πελάτης κι άφησε το βλέμμα του να περιπλανηθεί για λίγη ώρα τριγύρω. Έχοντας δει τη Ρόζι χίπς άρχισε να προχωράει προς το μέρος της, αλλά ξαφνικά άλλαξε κατεύθυνση, καθώς διέκρινε το βλοσυρό βλέμμα τής Λόττα Μπούλ, και προχώρησε προς τον μπάρμαν που ήταν απασχολημένος με το να γυαλίζει ποτήρια. Παράτα την κούκλα ήσυχη, ψιθύρισε ο μπάρμαν, διαφορετικά δεν θα καλοπεράσεις. Είναι άγρια αυτή ή Λόττα Μπούλ. Τι θα πάρεις. Άντρες. Όλοι το ίδιο έχουν στο μυαλό τους. Μούγκρισε ή Λόττα. Θα σκοτώσω εκείνων που θα με πλησιάσει με λάθος τρόπο. Οι γυναίκες είναι ή προτίμησή μου. Οι γυναίκες. Εσύ είχες ποτέ κανέναν άντρα, Ρόζι. Ή Ρόζι χαμογέλασε και έπειτα ξέσπασε σε γέλια καθώς πέρασαν ορισμένες σκηνές από το μυαλό της. Ας πάμε κάπου αλλού, είπε, εδώ δεν είναι ο κατάλληλος χώρος για συζήτηση. Άδειασαν γρήγορα τα ποτήρια τους και βγήκαν έξω στο δρόμο. Ας πάρουμε ταξί, είπε. Με ένα σύντομο σήκωμα του χεριού της, ή Λόττα Μπούλ τα κατάφερε ώστε σε λίγο βρισκόταν μπροστά τους ένα Λονδρέζικο ταξί. Ο οδηγός τις κοίταξε καθώς έμπαιναν μέσα στο αυτοκίνητο του, έριξε τη σημαία του και ένευσε χωρίς αντίρρηση, όταν ή Λόττα του έδωσε τη διεύθυνση κάποιου δρόμου στο πάντιγκτον, ακριβώς πίσω από το νοσοκομείο. Εκείνη την ώρα ή κυκλοφορία των αυτοκινήτων ήταν πολύ αραιή σχετικά, για το Λονδίνο.67

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Οι υπάλληλοι των γραφείων είχαν πάει στα σπίτια τους, τα μαγαζιά ήταν κλειστά και ήταν ακόμα σχετικά νωρίς για ν' αρχίσει να κυκλοφορεί στους δρόμους το πλήθος για τον κινηματογράφο και το θέατρο. Το ταξί έτρεχε γρήγορα, αποφεύγοντας τα ογκώδη κόκκινα λεωφορεία, προσπερνώντας και τα αυτοκίνητα τής γνωστής πράσινης γραμμής που βιάζονταν να πάνε ή να γυρίσουν από το ταξίδι τους έξω από την πόλη. Το ταξί έστριψε σε μία γωνία και σταμάτησε μαλακά. Ή Λόττα Μπούλ έριξε μία ματιά στο ταξίμετρο και ψαχούλεψε με το χέρι της το πορτοφόλι της προτού πληρώσει. Ευχαριστώ πολύ, κύριε, είπε ο οδηγός του ταξί, καλή διασκέδαση. Και μ' αυτά τα λόγια ο οδηγός ξεκίνησε για την επόμενη κούρσα του. Ή Λόττα Μπούλ άρχισε να περπατάει βαριά στην άκρη του πεζοδρομίου. Ή Ρόζι χίπς την ακολούθησε παραπατώντας σχεδόν πάνω στα πανύψηλα τακούνια της που ανάγκαζαν κάθε τμήμα του σώματός της να ταρακουνιέται, ευτυχώς με τον σωστό τρόπο. Πολυάριθμοι άντρες, όλων των ηλικιών, που βρίσκονταν στο δρόμο, γύριζαν το κεφάλι τους και σφύριζαν επιδοκιμαστικά για τη Ρόζι, ενώ παράλληλα κέρδιζαν μερικές παγωμένες ματιές από τη Λόττα. Το κλειδί γύρισε στην κλειδαριά και με ένα απειροελάχιστο κλικ ή πόρτα άνοιξε. Ή Λόττα ψαχούλεψε τον τοίχο για τον διακόπτη και σε λίγο το χολ λούστηκε στο φως. Μπήκαν και οι δυο μέσα κι ή πόρτα έκλεισε με δύναμη πίσω τους. Α. Ανέπνευσε με ανακούφιση ή Ρόζι, καθώς βούλιαζε πάνω σε μία χαμηλή καρέκλα βγάζοντας ταυτόχρονα τα παπούτσια της. Τα πόδια μου με σκοτώνουν.. Ή Λόττα απομακρύνθηκε προς την κουζίνα και χάθηκε πίσω από την πόρτα του ψυγείου. Ένα ποτό, αυτό χρειάζομαι, τώρα, είμαι ξερή σαν κόκκαλο. Το τσάι ήταν ζεστό, τα γλυκίσματα ευχάριστα. Κάθονταν κι οι δύο πάνω σ' ένα κάθισμα για ερωτευμένους που προερχόταν από τις αντίκες του Λίμπερτυ και μπροστά τους είχαν ένα χαμηλό τραπέζι. Θα μου μιλούσες Ρόζι για τον πρώτο άντρα που γνώρισες είπε ή Λόττα, τεντώνοντας το πόδι της και σπρώχνοντας μακριά το τραπεζάκι. Άρχισε να κουνάει το γυμνό πόδι της πάνω κάτω και τράβηξε τη Ρόζι δίπλα της.68

Ή Ρόζι γέλασε κι είπε. Τελείως ηλίθια κατάσταση πράγματι. Όλα έγιναν πριν από μερικά χρόνια. Τότε δεν ήξερα ακόμα τι διαφορά υπάρχει ανάμεσα σ' ένα αγόρι και σ' ένα κορίτσι. Δεν ήξερα αν υπάρχει διαφορά. Ή μαμά μου ήταν πολύ αυστηρή. Εκείνες τις μέρες λοιπόν συνήθιζα να πηγαίνω στο κατηχητικό ήμουν δεκαέξι ετών περίπου. Ο δάσκαλος ήταν ένας νεαρός, γύρω στα είκοσι. Μου φερόταν φιλικά κι εγώ ήμουν αρκετά χαρούμενη γι' αυτό. Είχε ένα ωραίο μικρό Vauxhall επίσης, κι αυτό μου είχε δημιουργήσει την εντύπωση ότι θα πρέπει να ήταν πλούσιος. Σταμάτησε για ν' ανάψει ένα τσιγάρο και μετά φύσηξε ένα σύννεφο καπνού στον αέρα του δωματίου. Πολλές φορές μετά το μάθημα ήθελε να με πάει ως το σπίτι, αλλά εγώ πάντοτε έλεγα όχι, καθώς ή μαμά μου ήταν πολύ αυστηρή. Έτσι κι αυτός μου πρότεινε να με αφήσει στη γωνία του σπιτιού μου. Δέχτηκα και μπήκα στο αυτοκίνητο. Ήταν όλο πράσινο μέσα, πολύ ωραίο αυτοκίνητο πράγματι. Έ, λοιπόν με πήγε μέχρι το σπίτι μου πολυάριθμες φορές και μία άπ' αυτές σταματήσαμε στο πάρκο ζούσαμε στο Ουάντσογουρθ τότε. Τότε μου είχε φανεί ότι ο άνθρωπος αυτός αντιμετώπιζε προβλήματα με την αναπνοή του, δεν καταλάβαινα τίποτε από αυτά που έλεγε και καθώς τα χέρια του ήταν πολύ απασχολημένα, νόμιζα ότι ήθελε να παλέψουμε τι ανόητη που ήμουν. Αλλά τότε είχε φανεί ένας αστυφύλακας πάνω σ' ένα άλογο και ο τύπος δίπλα μου πήδηξε πάνω σαν φρενιασμένος και φύγαμε κι οι δυο σαν τρομαγμένα λαγουδάκια. Έπαιξε για λίγο με το τσιγάρο της και στο τέλος το έσβησε μέσα στο τασάκι. Για λίγα λεπτά απλώθηκε σιωπή που στο τέλος την έσπασαν τα λόγια τής Λόττα Μπούλ. Λοιπόν. Τι έγινε. Ή Ρόζι άφησε ένα δυνατό αναστεναγμό και μετά συνέχισε. Ή μαμά ήταν τόσο πουριτανή. Δεν υπήρχε κανένας άντρας μέσα στο σπίτι. Ο μπαμπάς είχε σκοτωθεί σε κάποιο δυστύχημα λίγο μετά τη γέννησή μου. Αρσενικούς συγγενείς δεν είχα, ούτε καν αρσενικά ζώακια, τίποτε. Βέβαια στο σχολείο, όλα τα κορίτσια, όπως συνήθως κάναμε την πλάκα μας. 69

Εξερευνούσαμε κάθε δρόμο, όπως συνηθίζουν να λένε και οι πολιτικοί, αλλά μ' αγόρια τίποτε. Συζητούσαμε λίγο γι' αυτά, αλλά όλα όσα λέγονταν ξεπερνούσαν το πεδίο των γνώσεών μου. Ήξερα ότι υπήρχαν Χριστιανοί και Ιουδαίοι και πίστευα ότι ή διαφορά ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια ήταν πάνω κάτω κάτι το ίδιο. Πηγαίνουν σε διαφορετικά σχολεία ή σε διαφορετικές εκκλησίες ή τέλος πάντων κάτι τέτοιο. Σταμάτησε για ν' ανάψει ένα καινούργιο τσιγάρο κι έβηξε λίγο, καθώς τράβηξε ρουφηξιά σε λάθος στιγμή. Ή Λόττα Μπούλ ανασηκώθηκε για να βάλει να πειε λίγο τσάι ακόμα και κατάπие το ζεστό ρόφημα με μία απότομη ρουφηξιά. Ξανακάθισε στην παλιά της θέση και πέρασε τα χέρια της γύρω από τη Ρόζι. Λοιπόν., Ρώτησε, καθώς τα χέρια της πηγαينوέρχονταν σαν να έπαιζε βιολί. Πώς περιμένεις να συνεχίσω να μιλάω, όταν μου κάνεις αυτό. Ρώτησε ή Ρόζι. Περιμένε να τελειώσω πρώτα, αν βέβαια σ' ενδιαφέρει να ακούσεις τι λέω, ή διαφορετικά βάλε πρώτα λίγη μουσική. Ή Λόττα ξανάβαλε τα χέρια της γύρω από τη μέση τής Ρόζι κι είπε. Έ, μην ξαναρχίζεις πάλι τα ίδια σου. Μίλα. Λοιπόν, συνέχισε ή Ρόζι, τον είδα πάλι την επόμενη Κυριακή. Ήταν λίγο φοβισμένος και μόλις με είδε μου ψιθύρισε. Είπες τίποτε στη μητέρα σου. Και φυσικά του είπα όχι, δεν της είπα τίποτε. Φάνηκε ανακουφισμένος και άρχισε να μας διδάσκει τον ορθό λόγο. Έπειτα μας είπε ότι θα ερχόταν να μας μιλήσει κάποιος από τη μπάντα τής ελπίδας, γιατί θα έπρεπε να πάρουμε την απόφαση να μην ξαναβάλουμε στο στόμα μας τοξικές ουσίες. Αυτό για μένα δεν σήμαινε τίποτε, καθώς δεν είχα δοκιμάσει καμιά τοξική ουσία. Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε ένας δυνατός θόρυβος, καθώς δύο αυτοκίνητα που περνούσαν άπ' έξω συγκρούστηκαν. Ή Λόττα Μπούλ πήδηξε πάνω απότομα, ώστε ή κακομοίρα ή Ρόζι βρέθηκε στο πάτωμα. Ή Λόττα έτρεξε στο παράθυρο και κοίταξε να δει τι γίνεται κάτω. Πάνω στο πεζοδρόμιο βρίσκονταν περαστικοί που χάζευαν, οι δύο οδηγοί βρίζονταν μεταξύ τους κι έπειτα ή αστυνομία. 70

Τρίχες. Είπε σκυθρωπά ή Λόττα, τρίχες. Δεν μπορώ ποτέ να τους αντέξω. Αυτοί οι άνθρωποι χαλάνε τα πάντα. Έλα Ρόζι, ας συνεχίσουμε. Ξαναπήραν τις θέσεις τους πάνω στον καναπέ των ερωτευμένων με τόσο κατάλληλο όνομα κι ή Ρόζι συνέχισε. Μετά το κατηχητικό, καθώς γύριζα σπίτι μου, αυτός βρέθηκε μαζί με το αυτοκίνητο του δίπλα μου και μου άνοιξε την πόρτα για να περάσω. Εγώ μπήκα μέσα και το αυτοκίνητο ξεκίνησε. Προχωρήσαμε προς το Πούτνευ και μείναμε καθισμένοι, δίπλα δίπλα, στο αυτοκίνητο, κοντά στο ποτάμι. Φυσικά υπήρχαν τριγύρω πάρα πολλοί άνθρωποι, κι έτσι εμείς καθόμαστε φρόνιμα φρόνιμα και συζητούσαμε. Μου έλεγε ένα σωρό πράγματα από τα όποια δεν καταλάβαινα τίποτε. Μου έλεγε πόσο ανόητη ήμουν που έκανα πάντα αυτά που μου έλεγε ή μάνα μου. Έλα στο Μαίντενχέντ μαζί μου το άλλο Σάββατο μου είπε τελικά, πες στη μητέρα σου πώς θα πας με μία φίλη σου βόλτα. Θα πάμε κάπου που θα είναι όμορφα. Θα περάσουμε ωραία. Εγώ του είπα ότι θα το σκεφτόμουν. Έπειτα με πήγε ως το σπίτι μου, αφού πρώτα κανονίσαμε να συναντηθούμε την παρασκευή μετά το σχολείο μου, όλη την υπόλοιπη βδομάδα ή μητέρα μου ήταν τέλειο τέρας. Τι σου συμβαίνει Ρόζι. Μου έλεγε συνέχεια. Στο σχολείο όλα τα πράγματα πήγαιναν στραβά. Ή φιλενάδα μου, ή Μίλλυ Κόντλε, άρχισε ξαφνικά να μη με χωνεύει ξέρεις αυτά τα συνηθισμένα καμώματα που κάνουν τα κορίτσια και γενικά ή ζωή ήταν απάισια. Τότε ήμουν κι επιμελήτρια και ή διευθύντρια τα έβαζε συνέχεια μαζί μου, γιατί δεν τής ανέφερα διάφορα πράγματα που εγώ βέβαια δεν τα είχα καν προσέξει. Όταν εγώ τής έλεγα ότι δεν είχα δει τίποτε, τότε αυτή μου έλεγε ότι δεν ήμουν φτιαγμένη για επιμελήτρια. Εκείνη ή βδομάδα ήταν πράγματι απάισια. Ή κακομοίρα ή Ρόζι σταμάτησε για λίγο και αναστέναξε στενοχωρημένη, καθώς όλες αυτές οι αναμνήσεις τής ξανάρχονταν στο μυαλό. Θυμάμαι ότι με είχε ρωτήσει τότε ή διευθύντρια μήπως έχω τίποτε προβλήματα ή φασαρίες. Εγώ τότε τής είχα απαντήσει ότι τα προβλήματα που είχα μου τα δημιουργούσε αυτή. 71

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Θυμάμαι ότι το πρόσωπό της είχε γίνει κατακόκκινο κι ότι μου είχε πει ότι θα μιλούσε στη μητέρα μου για τον κακό μου χαρακτήρα. Θεέ μου. Τότε είχα σκεφτεί ότι τα πράγματα ήταν σοβαρά. Ή βδομάδα εκείνη είχε περάσει πολύ αργά, πολύ αργά. Ή Λόττα Μπούλ κούνησε το κεφάλι της με συμπάθεια. Ας πάρουμε ένα ποτό, έ Ρόζι. Ρώτησε τελικά, καθώς σηκώθηκε και προχώρησε προς το μπαρ στη γωνία του δωματίου. Τι θα πεις. Ουίσκι. Τζιν και τόνικ. Βότκα. Όχι, δεν έχω όρεξη για τέτοια σήμερα, δώσε μου μία Γουάτνεϋς, είπε ή Ρόζι. Μία μπύρα είναι ότι πρέπει. Κάθισαν κι οι δυο τους πάλι στον καναπέ των ερωτευμένων, ή Λόττα με ένα ουίσκι με πάγο και ή Ρόζι με τη Γουάτνεϋς. Τζί. Αρχίζεις και μ' ενδιαφέρεις, φώναξε ή Λόττα, θα συνεχίσεις την ιστορία. Έτσι λοιπόν, την παρασκευή το πρωί πριν από το σχολείο, ξανάρχισε ή Ρόζι, ή μαμά πήρε ένα γράμμα από την διευθύντρια το παλιοτόμαρο και καθώς άρχισε να το διαβάζει έγινε κατακόκκινη. Ρόζι φώναξε ή μαμά μου, μόλις τέλειωσε το διάβασμα (το γράμμα θα πρέπει να ήταν πράγματι δυναμίτης.) Ρόζι, κάτσε να έρθεις από το σχολείο τ' απόγευμα και θα τα πούμε μετά. Θα σε σκοτώσω, θα σου ξεκολλήσω το τομάρι σου, παλιό. Παλιό. Συνέχιζε να ουρλιάζει μέχρι που έχασε τα λόγια της. Στο σχολείο τα πράγματα δεν ήταν και τόσο καλά. Όλοι ξεσπούσαν πάνω μου. Σταμάτησε για να πει μία γουλιά από το ποτό της και να φρεσκάρει τη μνήμη της. Αυτός με περίμενε δίπλα στην πόρτα του σχολείου. Θεέ μου. Ήμουν τόσο χαρούμενη μόλις τον είδα. Έτρεξα στο αυτοκίνητο και μπήκα μέσα. Αυτός έβαλε μπρος κι απομακρυνθήκαμε γρήγορα. Σταματήσαμε λίγο πιο κάτω ξέρεις εκείνη τη μικρή πλατεία και κάθισα και του είπα τα βάσανά μου. Κοίτα, μου είπε στο τέλος, γράψε κι εσύ ένα γράμμα στη μητέρα σου και θα βρω εγώ έναν μικρό να τής το πάει. Γράψε της ότι θα μείνεις να περάσεις τη νύχτα με τη φίλη σου τη Μόλλυ Κόντλε. Έσκισα λοιπόν κι εγώ μία σελίδα από το τετράδιο μου κι έγραψα ένα σημείωμα. 72

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Ή Λόττα κούνησε το κεφάλι της παρακολουθώντας με περιέργεια τη συνέχεια. Σε λίγο, αφού πρώτα βρήκε έναν μικρό με ποδήλατο να πάει το σημείωμα, πήραμε τον δρόμο για το Μαίντενχέντ. Στα περίχωρα του υπήρχε μία ωραία περιοχή, ξέρεις με καμπίνες και τέτοια. Έκλεισε ένα δωμάτιο και για τους δυο μας και μετά πήγαμε να φάμε σ' ένα εστιατόριο. Ευτυχώς που δεν καθυστερήσαμε άλλο γιατί είχα ψοφήσει τής πείνας. Μου φώναζε τόσο πολύ το πρωί ή μάνα μου, που δεν είχα καμιά όρεξη να φάω το πρωινό μου. Ήθελα να φύγω όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Ξέρεις, δεν μπορείς να κάτσεις να φας και να έχεις κάποιον πάνω από το κεφάλι σου να ουρλιάζει. Έπειτα ξέρεις και τι κατάσταση επικρατεί στα φαγητά του σχολείου. Τα σχολικά γεύματα είναι κάτι που πρέπει να ξεχαστεί, αν είναι δυνατόν κάτι τέτοιο. Κούνησε το κεφάλι της δεξιά αριστερά, ζαρώνοντας τη μύτη της, μόνο και μόνο για να διώξει αυτή τη σκέψη από το μυαλό της. Ναι, μουρμούρησε ή Λόττα Μπούλ με κάποια πικρία, θάπρεπε να δοκιμάσεις αυτά που δίνουν σε μας στο αναμορφωτήριο. Συνέχισε τώρα όμως. Έτσι λοιπόν εγώ ψοφούσα στην πείνα, ξανάρχισε ή Ρόζι χίπς. Εκείνη τη μέρα είχα φάει όσο δεν έπαιρνε άλλο. Εκείνος μιλούσε συνέχεια, όχι βέβαια ότι εγώ άκουγα τι έλεγε, ήμουν πολύ απασχολημένη με το φαγητό μου. Μου φάνηκε ότι ήθελε να παίξει μαζί μου. Και λοιπόν. Σκέφτηκα. Είναι ακριβώς το ίδιο μ' αυτό που κάνω εγώ με τη Μόλλυ Κόντλε. Και τι πειράζει που είναι διαφορετικός από μένα κατά κάποιο παράξενο τρόπο. Δεν μπορεί ένας Χριστιανός να προσευχηθεί μαζί μ' έναν Ιουδαίο. Θεέ μου τι ανόητη που ήμουν τότε. Έγειρε προς τα πίσω γελώντας με κάποια πικρία για όλα αυτά, ήπια μία γουλιά από το ποτό της και ξανάρχισε τη διήγηση της. Είχα φάει λοιπόν πολύ κι είχα πει πολύ τσάι, έτσι προσπάθησα να βρω των γυναικών, δεν τα κατάφερα κι είπα ότι θα έπρεπε μάλλον να πάμε στο δωμάτιό μας. Περάσαμε από το πάρκινγκ των αυτοκινήτων και βρεθήκαμε στο δωμάτιο που είχαμε νοικιάσει. Είδα την τουαλέτα και του είπα ότι πρέπει να πάω μέσα. 73

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Έ, λοιπόν, έμεινα εκεί μέσα μάλλον αρκετή ώρα, πότε με το ένα πότε με το άλλο, αλλά τελικά τελείωσα, έσβησα το φως και πήγα στην κρεβατοκάμαρα. Σταμάτησε και ξέσπασε σ' ένα σύντομο, σκληρό γέλιο. Ή Λόττα Μπούλ καθόταν δίπλα της με το στόμα της ελαφρά ανοιχτό. Ή Ρόζι ήπια μία γουλιά και ξανάρχισε. Μπήκα μέσα και τον είδα. Θεέ μου, ποτέ άλλοτε δεν είχα πάθει τέτοιο σοκ. Καθόταν μπροστά μου τόσο ντυμένος όσο και την πρώτη μέρα που γεννήθηκε. Αλλά Θεέ μου. Ήταν γεμάτος τρίχες και μπροστά του υπήρχε μία τεράστια προεξοχή. Τότε είχα σκεφτεί ότι θα πρέπει να είχε κάποιο καρκινοειδή όγκο. Αυτός τότε άρχισε να έρχεται προς το μέρος μου κι εγώ γλίστρησα λιπόθυμη στο πάτωμα. Θα πρέπει πέφτοντας να χτύπησα σε καμιά καρέκλα ή τίποτε άλλο, γιατί έμεινα κυριολεκτικά ξερή. Ή Λόττα Μπούλ είχε αρχίσει να αναπνέει γρήγορα και τα μάτια της είχαν πάρει μία αγριεμένη έκφραση. Ή Ρόζι χίπς συνέχισε. Μετά από αρκετή ώρα άρχισα να συνέρχομαι. Μου φάνηκε ότι καθόταν πάνω μου και πηδούσε ένα τεράστιο πράγμα. Θεέ μου, είχα σκεφτεί ξεψυχισμένα. Ένας ελέφαντας κάθεται πάνω μου. Άνοιξα τα μάτια μου κι έβγαλα μία κραυγή τρόμου. Αυτός βρισκόταν από πάνω μου κι εγώ ήμουν τελείως γυμνή. Θεέ μου, πόσο με πονούσε. Έπειτα ξέρεις, πήδηξε όρθιος, έπεσε στα γόνατά του και άρχισε να προσεύχεται. Τότε ακριβώς ακούστηκε θόρυβος από ανθρώπους που έτρεχαν, ένα κλειδί γύρισε στην κλειδαριά και δυο άντρες βρέθηκαν μέσα στο δωμάτιο. Και το μόνο που είχα εγώ για να με περιβάλλει ήταν ή ντροπή. Ή Λόττα Μπούλ έγερσε προς τα πίσω με τα μάτια μισόκλειστα, προσπαθώντας ίσως να αναπαραστήσει τη σκηνή. Ή Ρόζι συνέχισε. Ο ένας από τους άντρες με κοίταξε παντού και είπε. Σ' ακούσαμε που φώναζες δεσποινίς, σε βίαζε. Χωρίς καμιά άλλη λέξη έτρεξαν προς τον δάσκαλο του καθηγητικού κι άρχισαν να τον κτυπούν παντού. Αυτός συνέχιζε να λέει προσευχές. Καλύτερα να φορέσεις τα ρούχα σου, δεσποινίς, είπε ο ένας από τους άντρες, θα φωνάξουμε την αστυνομία. Θεέ μου, σκέφτηκα τότε, τι θα συμβεί τώρα. Φόρεσα γρήγορα τα ρούχα μου και με έκπληξή μου είδα ότι είχα αίμα ανάμεσα στα πόδια μου, αλλά δεν ήξερα τι να κάνω γι' αυτό. 74

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Τι έγινε, ρώτησε ή Λόττα Μπούλ, φώναξαν την αστυνομία. Και βέβαια τη φώναξαν. Απάντησε ή Ρόζι. Ήταν το μόνο πράγμα που βιάστηκαν να κάνουν. Ένα αυτοκίνητο τής αστυνομίας βρισκόταν σε λίγο έξω από το δωμάτιο και πίσω του ήταν ένας τύπος από μία εφημερίδα. Με κοίταξε και έγλειψε τα χείλη του καθώς έβγαζε το σημειωματάριό του. Ένας αστυφύλακας τον σταμάτησε. Άσε την ήσυχη, του είπε, μπορεί να είναι ανήλικη. Έτσι ο τύπος προσηλώθηκε τον δάσκαλο του κατηχητικού που στεκόταν εκεί σαν γυμνή μπανάνα. Οι δύο άντρες δεν τον είχαν αφήσει να ντυθεί ώσπου νάρθει ή αστυνομία. Τώρα μπορούσα να καταλάβω τη διαφορά ανάμεσα σ' έναν άντρα και μία γυναίκα. Έξω στο δρόμο ένας μικρός εφημεριδοπώλης φώναζε. Έκτακτη είδηση. Το έγκλημα του αιώνα. Έκτακτη είδηση. Να τι κάνουν, είπε ή Λόττα Μπούλ, παίρνουν οι δημοσιογράφοι ένα μικρό περιστατικό και το κάνουν τεράστιο. Αλλά τι έγινε έπειτα. Έ λοιπόν, είπε ή Ρόζι, ή αστυνομία άρχισε να ρωτάει ένα σωρό ανοησίες. Πήγα στο δωμάτιο μαζί του με τη θέλησή μου. Τους είπα ναι, αλλά δεν ήξερα τι με ήθελε. Τους είπα ότι δεν ήξερα ποιά είναι ή διαφορά ανάμεσα σ' έναν άντρα και μία γυναίκα. Μόλις το άκουσαν αυτό άρχισαν να γελάνε σαν τρελοί και ο δημοσιογράφος έγραφε σαν μανιασμένος. Ξέρω τώρα, είχα συμπληρώσει κι ακόμα αυτό καταγράφηκε. Ξαφνικά ο δάσκαλος του κατηχητικού έφυγε από τα χέρια τους, έπεσε στα γόνατα κι άρχισε να λέει προσευχές. Έπειτα, Θεέ μου, σηκώθηκε και με κατηγόρησε ότι εγώ τον είχα παρασύρει. Ποτέ άλλοτε δεν είχα νιώσει τόσο ταπεινωμένη. Σε πήγαν στον αστυνομικό σταθμό. Ρώτησε ή Λόττα. Ναι. Με πήγαν. Μπήκα στο αστυνομικό, δίπλα στον οδηγό και στον άλλο αστυνόμο και ο δάσκαλος του κατηχητικού κάθισε πίσω. Ξεκινήσαμε για το αστυνομικό τμήμα του Μαϊντενχεντ. Ο δημοσιογράφος ήταν ακριβώς από πίσω μας. Και μαζί ήταν κι άλλοι έξη τώρα. 75

Στο αστυνομικό τμήμα, με έβαλαν σ' ένα δωμάτιο κι ένας γιατρός και μία

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

αστυνομικά μου έβγαλαν τα ρούχα μου. Μου άνοιξαν τα πόδια Θεέ μου. Πόση ντροπή. Και με εξέτασαν. Ο γιατρός έλεγε για κάτι υγρά, μώλωπες και ή αστυνομικά τα σημείωνε. Έπειτα ο γιατρός μου έβαλε ένα κύλινδρο μέσα μου και μου είπε ότι έπαιρνε δείγμα για να δει αν είχα βιασθεί. Θεέ μου. Τι άλλο νόμιζε ότι μπορούσε να είχε γίνει. Σταμάτησε και πήρε το ποτήρι που ή Λόττα είχε μόλις ξαναγεμίσει. Μετά από μία γερή γουλιά, σαν να ήθελε να ξεπλύνει τις άσχημες αναμνήσεις της, συνέχισε. Μετά από το πέρασμα ωρών και ωρών ένας αστυνόμος και μία αστυνομικά με πήγαν σπίτι, στη μητέρα μου, ή οποία ήταν κατάσπρη κι έτρεμε από την οργή της. Ανέμιζε μία εφημερίδα με τεράστια γράμματα που έγραφε. Κορίτσι του γυμνασίου καταστρέφει έναν έξέχοντα δάσκαλο του κατηχητικού. Ή μάνα μου ήταν έξω φρενών, πραγματικά έξω φρενών. Είπε στους αστυνομικούς να με πάρουν από μπροστά της και να με πάνε όπου θέλουνε, αυτή είχε τελειώσει μαζί μου ή πόρτα έκλεισε κατάμουτρα μας με ένα δυνατό θόρυβο. Οι δύο συνοδοί μου κοιτάχτηκαν μεταξύ τους. Ή γυναίκα με πήρε πίσω στο αυτοκίνητο, ενώ ο άντρας συνέχισε να χτυπάει την πόρτα του σπιτιού μου. Σταμάτησε για λίγο για να ανάψει ένα τσιγάρο και συνέχισε. Τελικά γύρισε πίσω μετά από λίγο κι είπε ότι ή πόρτα του σπιτιού είχε κλείσει ολοκληρωτικά για μένα. Με κοίταξε με κάποια συμπάθεια και μου είπε ότι θα έπρεπε να μ' αφήσουν στον οίκο για τα ιδιότροπα κορίτσια του στρατού σωτηρίας. Εμένα. Έτσι λοιπόν, για να μη σου λέω πολλά λόγια, βρέθηκα να περάσω τη νύχτα μου σ' εκείνο το απαίσιο παλιό κτίριο που κι εσύ το ξέρεις πολύ καλά. Ή Λόττα Μπούλ απάντησε ένα και βέβαια. Με πικρία. Εκεί είναι που έμαθα για τα πουλιά και τις μέλισσες κι ανακάλυψα την πραγματική σημασία των λέξεων. Συνέχισε μου όμως εσύ τα δικά σου. Ή Ρόζι χίπς έμεινε ευχαριστημένη άπ' το ενδιαφέρον που έδειχνε ή Λόττα και συνέχισε την ιστορία της. Εκείνη τη νύχτα έμαθα τα πάντα γύρω από τη ζωή. Τα έμαθα όλα γύρω από το σεξ. Θεέ μου. Μερικά από τα κορίτσια εκεί ήταν τρελά, πραγματικά τρελά. 76

Τι πράγματα έκαναν ή μία στην άλλη. Αλλά τέλος πάντων πέρασε κι εκείνη ή ατέλειωτη νύχτα στην κόλαση και το πρωί, αφού μου έδωσαν πρώτα λίγο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

πρωινό που δεν μπόρεσα να το φάω με πήραν στο δικαστήριο και δεν εννοώ βέβαια το παλάτι του Μπάκιγχαμ. Έμεινε για λίγο σιωπηλή, συγκεντρώνοντας πάλι στο μυαλό της τις πικρές αναμνήσεις κι έπειτα, ανάβοντας ένα καινούργιο τσιγάρο, συνέχισε. Η αστυνομικίνα που ήρθε να με πάρει μου φερόταν σαν να ήμουν κάποιος επικίνδυνος εγκληματίας. Ήταν πολύ σκληρή μαζί μου. Τής είπα ότι εγώ ήμουν το θύμα. Σου άξιζε, ήταν ή απάντησή της. Μετά από αρκετή ώρα με πήγαν μέσα στην αίθουσα του δικαστηρίου ήταν απαίσια. Οι δημοσιογράφοι βρίσκονταν εκεί, ή μητέρα μου καθόταν και με κάρφωνε με τη ματιά της και ο δάσκαλος του κατηχητικού καθόταν στο εδώλιο. Έπρεπε να καθίσω και να τα πω όλα από την αρχή. Μερικοί από τους άντρες ανάσαιναν γρήγορα, όταν με ρώτησαν αν πήγα με τη θέλησή μου. Τους είπα ότι και βέβαια πήγα με τη θέλησή μου, αλλά τότε δεν ήξερα τι ήθελε. Όλοι κρυφογέλασαν. Ώ. Ακόμα και τώρα πονάω όταν το σκέφτομαι. Σταμάτησε και σκούπισε τα μάτια της μ' ένα μικρό κομμάτι δαντέλας. Τελικά, συνέχισε, όλοι είπαν ότι βρισκόμουν σε μία αρκετά μεγάλη ηλικία, πάνω από τα δεκάξι και ή εικόνα ολοκληρώθηκε από έναν δημοσιογράφο, που είχε αναλάβει να γράψει μία ιστορία για το σχολείο μας, που έτρεξε να πει με μεγάλα λόγια ότι με είχε δει να τρέχω προς το αυτοκίνητο και να πηδάω μέσα. Δεν ασκήθηκε καμία, βία, είπε. Κι έτσι άφησαν ελεύθερο τον δάσκαλο του κατηχητικού με τη σύσταση μόνο να φέρεται καλύτερα στο μέλλον. Θεέ μου. Πώς εξαφανίστηκε από την αίθουσα. Σταμάτησε για λίγο, έσβησε το τσιγάρο της και ήπια μία γουλιιά από το ποτό της. Τότε άρχισαν να τα βάζουν μαζί μου, συνέχισε, γι' αυτούς εγώ ήμουν ένα κακό, αχάριστο, διεστραμμένο κορίτσι. Ακόμα και ή κακομοίρα ή χήρα ή μάνα μου που είχε λιώσει τα χέρια της στη βελόνα για να με μεγαλώσει είχε, κατ' αυτούς, τόσο κουραστεί μαζί μου που δεν ήθελε να με δει άλλο. Κι έτσι έπρεπε να κάνει κάτι το δικαστήριο για να σώσει την ψυχή μου. 77

Τότε μία κοινωνική λειτουργός ή κάτι παρόμοιο σηκώθηκε όρθια κι άρχισε να λείει το κομμάτι της. Ο γέρος που εκδίκασε την υπόθεση έπαιξε για λίγο τα γυαλιά του, συμβουλευτήκε κι ένα δυο βιβλία και μετά είπε ότι θα έπρεπε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

να πάω για δύο χρόνια σ' ένα αναμορφωτήριο. 'Η Ρόζι Μπούλ κούνησε το κεφάλι της με άπειρη συμπάθεια. 'Η Ρόζι συνέχισε. Αυτό με έσπασε τελείως. Δεν είχα κάνει τίποτε. Σηκώθηκα πάνω και τους είπα όσο πιο ήρεμα μπορούσα τι είχε γίνει για να ξεκαθαρίσω τα πράγματα. Ο γέρος είπε ότι ήμουν ένα πολύ κακό κορίτσι και πολύ, πολύ αχάριστο. 'Η επόμενη υπόθεση, φώναξε χωρίς να μου δίνει σημασία. Εγώ βρέθηκα μετά από λίγο σ' ένα κελί. Κάποια γριά χήνα μου έφερε ένα σάντουιτς και το έβαλε στα τρεμάμενα χέρια μου και κάποιος άλλος μου έφερε ένα πηχτό υγρό που υποτίθεται ότι ήταν κρύο τσάι. Φυσικά δεν μπορούσα να φάω τίποτε. Τα ίδια έγιναν και με μένα, όταν μ' είχαν πιάσει είτε ή Λόττα, αλλά συνέχισε. 'Η Ρόζι πήρε μία βαθιά αναπνοή και είπε. 'Επειτα ήρθε κάποια γυναίκα και μου είπε ότι δεν μπορούσαν να με πάνε στο σχολείο εκείνη τη μέρα, έτσι θα έπρεπε να περάσω τη νύχτα μου στη φυλακή Χόλλογουαι. Για φαντάσου, εγώ στη Χόλλογουαι, χωρίς να έχω κάνει τίποτε στην πραγματικότητα. Με πήγαν εκεί με μία κλούβα. 'Ηταν φοβερό. Ποτέ άλλοτε δεν έχω νιώσει τόσο μόνη, όσο εκείνη τη βραδιά. Σταμάτησε τρέμοντας και μετά πρόσθεσε απλά. Κι αυτή ήταν ή ζωή μου. 'Η Λόττα Μπούλ μετακίνησε ένα μαξιλάρι κι ένα βιβλίο έπεσε στο πάτωμα μ' ένα μαλακό θόρυβο. 'Απλωσε το μακρύ της χέρι, το έπιασε και το έδωσε στη Ρόζι που κοιτούσε με ενδιαφέρον το εξώφυλλό του. Πολύ καλό βιβλίο, είπε ή Λόττα, για περίμενε μία στιγμή, ξεφύλλισε τις σελίδες του βιβλίου ώσπου έφτασε κάπου. Διάβασε αυτό. Γράφει πολλά πράγματα για τους ομοφυλόφιλους και τις λεσβίες. Θα έπρεπε να το διαβάσεις. Συμφωνώ μαζί του σε πολλά σημεία. 'Η Ρόζι γέλασε με κάποια τρυφερότητα. Νατό διαβάσω. Είπε στο τέλος. 'Έχω διαβάσει όλα του τα βιβλία και ξέρω ότι όλα είναι αλήθεια. 78

Του γράφω κιόλας ξέρεις. 'Η Λόττα Μπούλ γέλασε. 'Έλα τώρα, είπε. Αυτός είναι ένας τέλειος ερημίτης. Πώς είναι δυνατόν να τον ξέρεις εσύ. 'Η Ρόζι χαμογέλασε με ένα περίεργο χαμόγελο κι είπε. Αυτός ο άνθρωπος με έχει βοηθήσει πολύ. Με βοήθησε τη στιγμή που νόμιζα ότι τρελαινόμουν. Να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

πώς τον ξέρω. Έψαξε στην τσάντα της και βρήκε ένα γράμμα. Αυτό είναι δικό του, είπε στη Λόττα καθώς το έδινε. Ή Λόττα το διάβασε και κούνησε στο τέλος το κεφάλι της επιδοκιμαστικά. Πώς είναι. Ρώτησε η Λόττα. Ξέρεις λίγο καθυστερημένος, απάντησε ή Ρόζι. Δεν πίνει, ούτε καπνίζει. Οι γυναίκες γι' αυτόν είναι αφηρημένες ιδέες. Ευτυχώς, γιατί κι αυτός έχει το σεξ απίλ του κρύου ρυζιού τής περασμένης εβδομάδος. Πιστεύει ότι αν οι γυναίκες φρόντιζαν περισσότερο τα παιδιά τους όλα θα ήταν πολύ καλύτερα. Ξέρεις, δεν θα είχαμε των διαφόρων ειδών τους παλιανθρώπους. Ή Λόττα σούφρωσε τα φρύδια της. Όχι γυναίκες έ. Είναι ένας από μας. Ομοφυλόφιλος. Ή Ρόζι έγειρε πίσω και ξέσπασε σε γέλια ώσπου τα μάτια της γέμισαν δάκρυα. Θεέ μου, όχι. Είπε στο τέλος. Τον παρεξήγησες. Τέλος πάντων, πρόσθεσε λυπημένα, ο φτωχός βρίσκεται τώρα καρφωμένος ανάμεσα στο κρεβάτι του και την αναπηρική του καρέκλα. Θάθελα πολύ να τον γνωρίσω είπε ή Λόττα. Δεν υπάρχει τέτοια ελπίδα. Απάντησε ή Ρόζι. Δεν συναντάει άλλους ανθρώπους πια. Κάποιοι ηλίθιοι δημοσιογράφοι μαγείρεψαν μία ιστορία σε βάρος του και παρουσίασαν ο,τι είχε πει και κάνει τελείως διαφορετικά. Τώρα πιστεύει ότι ή πιο κακή δύναμη στον Κόσμο είναι ο τύπος. Και ξέρω ότι ο τύπος είναι ή αιτία που εγώ αναγκάστηκα να πάω σε αναμορφωτήριο, πρόσθεσε λυπημένα. Τέλος πάντων, είπε ή Λόττα Μπούλ, καθώς σηκωνόταν όρθια, φαντάζομαι ότι θα πρέπει να κατηφορίζουμε για το εσπρέσο.⁷⁹

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Η απαλή βροχή έπεφτε προς τα κάτω σαν να βγαίνει άπ' το χέρι κάποιας ευγενικής Θεάς του ελέους που ήθελε να φέρει την αναγέννηση σε μία ξερή περιοχή. Το νερό, τόσο πυκνό όσο και ή ομίχλη, δίσταζε και περιπλανιόταν λίγο σαν να αναρωτιόταν για τον προορισμό του, έπειτα, ακουμπώντας το ξερό έδαφος, άφηνε ένα απαλό σφύριγμα και εξαφανιζόταν μέσα στα βάθη τής Γης. Στο έδαφος, μικρές ριζούλες ανάγالياζαν στο απαλό άγγιγμα του υγρού, ξύπνησαν και ήπιαν με λαχτάρα το ζωποιοό νερό. Και ξαφνικά σαν ν' ακούμπησε πάνω στη Γη κάποιο μαγικό χέρι, εμφανίστηκαν τα πρώτα μικροσκοπικά σημάδια πράσινου. Ένα μικρό επικάλυμμα πράσινου που συνέχεια πάχαινε, καθώς ή βροχή αυξανόταν. Τώρα ή βροχή είχε γίνει καταρρακτώδης. Τεράστιες σταγόνες έπεφταν και ξεσήκωναν μικρά κομματάκια Γης περιβρέχοντας τα μικρά με λάσπη. Κάπου εδώ κι εκεί εμφανίστηκαν τα πρώτα μικρά μπουμπουκάκια. Σ' αυτή την απομονωμένη περιοχή, ή φύση ήταν έτοιμη ν' απαντήσει αμέσως στο πρώτο ίχνος υγρασίας με λίγη βλάστηση. Μικρά έντομα έτρεχαν βιαστικά από φυτό σε φυτό και πηδούσαν από χαλίκι σε χαλίκι. Από ένα κοντινό κοίλωμα του εδάφους ερχόταν ένα περίεργο, απαλό σφύριγμα που το ακολουθούσαν χαρακτηριστικοί 80

Γαργαρισμοί και το κατρακύλισμα από πέτρες. Σε λίγο ακούστηκαν να κατρακυλούν τα πρώτα νερά ενός ποταμού που μετέφερε αφρίζοντας κομμάτια σκληρής Γης, πνιγμένα έντομα και τα υπολείμματα μιας περιοχής που είχε μείνει για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς νερό. Τα σύννεφα κατέβηκαν ακόμα περισσότερο. Οι μουσώνες τής Ινδίας χτυπούσαν τα Ιμαλάια κι έριχναν από ψηλά, από τα μολυβένια σύννεφα, χείμαρρους

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

νερού. Αστραπές έσχισαν τον ουρανό κι ο θόρυβος από τις βροντές ακούστηκε δυο φορές, καθώς τα βουνά έστειλαν την ηχώ πίσω. Κάπου κάπου κάποια αστραπή χτυπούσε κάποια προεξέχουσα κορυφή, την έκανε κομμάτια και την μετέτρεπε σ' ένα σύννεφο σκόνης και βράχων που κατρακυλούσαν πάνω στις απότομες βουνοπλαγιές κι έπεφταν με θόρυβο πάνω στη σβωλιασμένη Γη. Μία μεγάλη πέτρα κατρακύλησε κι έπεσε μ' ένα δυνατό σπλάς μέσα σε μία λιμνούλα, σπάζοντας στο διάβα της τα φυτά και γεμίζοντας με λάσπη τους τριγύρω βράχους. Ο ποταμός, έχοντας πλημμυρίσει, ξεχείλισε από τις όχθες του και ή ροή των παραποτάμων του άλλαξε πορεία. Οι ιτιές ένιωσαν τα νερά ν' ανεβαίνουν ψηλά στον κορμό τους. Τα πουλιά μαζεύτηκαν εγκαταλειμμένα στα πιο ψηλά κλαδιά. Ήταν πολύ βρεγμένα για να πετάξουν και φοβούνταν ότι είχε φτάσει το τέλος του κόσμου. Ή βροχή έπεφτε. Τα έλη έγιναν λίμνες. Οι λίμνες έγιναν εσωτερικές θάλασσες. Οι κεραυνοί βροντούσαν πάνω από τις κοιλάδες, ενώ ή ηχώ τους ακουγόταν χιλιάδες φορές χωρίς να σχηματίζει κανένα νόημα, φτιάχνοντας ένα μείγμα από ήχους που ζάλιζαν το μυαλό. Το φως τής μέρας είχε χαθεί κι ή σκοτεινιά ήταν τόσο μεγάλη όσο και μία αφέγγαρη νύχτα. Ή βροχή συνέχιζε να πέφτει και σου έδινε την εντύπωσή στερεών φύλλων. Τώρα πια δεν διακρινόταν κανένα ποτάμι, καθαρά όλη ή Γη έμοιαζε να έχει σκεπαστεί από νερό. Μία τρομακτική φουρτούνα ξέσπασε και κάλυψε όλη την επιφάνεια του νερού και την έκανε ν' ασπρίσει. Το ουρλιαγμα του αέρα έγινε ακόμα πιο ψηλό και τώρα πια ήταν σαν κάποιο εργαλείο ειδικό για το σπάσιμο των νεύρων που σε έκανε να φέρνεις στο μυαλό σου τα βασανιστήρια των ψυχών. 81

Ακολούθησε μία έντονη λάμψη, σαν να είχε εκραγεί ο Ήλιος, και ο τρομερός θόρυβος, μιας βροντής και ή βροχή σταμάτησε σαν να είχε κλείσει ή βρύση άπ' όπου έτρεχε. Μία ηλιαχτίδα τρύπησε τη σκοτεινιά, νικήθηκε για λίγο, κι έπειτα τα σύννεφα άνοιξαν αφήνοντας το φως τής μέρας να λάμψει πάλι πάνω στον πλημμυρισμένο Κόσμο. Ψηλά, προς την πλευρά των βουνών, που είχε διατηρηθεί κατά κάποιο τρόπο ή σταθερότητα των σχημάτων, σκοτεινοί γκριζοι όγκοι που έμοιαζαν με μεγάλους βράχους

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

σηκώθηκαν ξαφνικά και εμφανίστηκαν μονολιθικά γιάκ με το τρίχωμά τους να κατεβάζει ποταμούς νερού. Τινάχτηκαν νυσταλέα στέλνοντας τριγύρω τους μία περαστική βροχή. Ικανοποιημένα που γλύτωσαν από το νερό, άρχισαν ν' απασχολούνται με το ξηρότερο έδαφος ψάχνοντας για φαγητό. Από κάτω από το αβέβαιο κάλυμμα μιας προεξοχής ενός μεγάλου βράχου ακούγονταν έντονες συζητήσεις. Σιγά σιγά εμφανίστηκε μία ομάδα ανθρώπων που μουρμούριζε βρισιές ενάντια στον αυστηρό καιρό. Βρίζοντας έβγαλαν όλοι τα μουσκεμένα ρούχα τους, τα έστυψαν για να στεγνώσουν και τα ξαναφόρεσαν. Σε λίγο, υψώθηκε κι από τους ανθρώπους και τα άλογα μία απαλή στήλη, ατμού, καθώς στέγνωναν στην ολόενα αυξανόμενη ζέση τής μέρας. Ένας νεαρός αποκόπηκε από την υπόλοιπη ομάδα και άρχισε να τρέχει πέρα δώθε πεδώντας από το ένα στεγνό κομμάτι Γης στο άλλο. Από πίσω του χοροπηδούσε γαυγίζοντας ένα τεράστιο μαντρόσκυλο. Με φωνές και ουρλιαχτά το ζευγάρι του σκύλου και του νέου έσπρωξε τα γιάκ να προχωρήσουν προς την κατεύθυνση των άλλων κι έπειτα, όταν τέλειωσαν μ' αυτό, άρχισαν να μαζεύουν τα αλογάκια που βρίσκονταν όλα μαζί λίγο πιο πέρα. Ένα απότομο μονοπάτι οδηγούσε ανάμεσα από πεσμένους βράχους σ' ένα χώρο ατούς πρόποδες του βουνού. Από κει το μονοπάτι παρέκκλιε και στρεφόταν προς τα πάνω. Συνέχιζε αυτή τη διαδρομή ώσπου έφτανε το ύψος των εννιακοσίων μέτρων περίπου και σταματούσε σε μία προεξοχή βράχου επάνω στην οποία μεγάλωνε κι ένας περίεργος θάμνος ύψους ενός μέτρου περίπου. 82

Πίσω από τον θάμνο υπήρχε ένα άνοιγμα, είσοδος σε μία σχετικά μεγάλη σπηλιά που οδηγούσε σιγά σιγά σε στοές που προέρχονταν από ένα παλιό ηφαίστειο. Εκεί ο προσεχτικός παρατηρητής μπορούσε να διακρίνει ένα στίγμα χρώματος, όχι, δύο στίγματα. Στην είσοδο τής σπηλιάς καθόταν ένας Λάμα κι ο μαθητευόμενος του. Κι οι δύο ήταν στεγνοί και κάθονταν αναπαυτικά κοιτάζοντας την τεράστια κοιλάδα τής Λάσα, παρατηρώντας τα νερά που είχαν πλημμυρίσει την περιοχή. Το απρόσμενο ξέσπασμα των

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

σύννεφων είχε αφήσει τον αέρα ακόμα πιο καθαρό άπ' ότι συνήθως κι ο Λάμα κι ο μαθητευόμενος του ατένιζαν το γνωστό τοπίο. Από πέρα μακριά ή χρυσή κορυφή τής Ποτάλα τους έστελνε εκτυφλωτικές λάμπεις φωτός, καθώς ο Ήλιος αντικαθρεφτιζόταν πάνω της. Ή πρόσφατα βαμμένη πρόσοψη του κτιρίου άστραφτοκοπούσε με την ώχρα και οι σημαίες τής προσευχής τινάζονταν και ξετυλίγονταν στο παγερό αεράκι. Τα κτίρια τής ιατρικής σχολής στο σιδερένιο βουνό φάνταζαν παράξενα φρεσκαρισμένα και καθαρά και τα κτίρια του χωριού Σο λαμπύριζαν στο φως. Φαίνονταν καθαρά ο ναός του ερπετού και ή λίμνη. Οι ιτιές κουνούσαν το κεφάλι τους μέσα στο νερό σαν να έκλειναν μίαν αμίλητη συμφωνία. Αχνές κηλίδες από χρώματα έδειχναν ότι οι μοναχοί κι οι Λάμα είχαν αρχίσει να κάνουν πάλι τις καθημερινές τους ασχολίες. Ένα λεπτό νήμα προσκυνητών ξετυλιγόταν μπροστά στα μάτια τους που ακολουθούσε τον εσωτερικό δρόμο του κύκλου, από τον καθεδρικό ναό τής Λάσα στην Ποτάλα κι αντίστροφα. Ή δυτική πύλη έλαμπε κάτω από τον ήλιο και μπορούσαν να διακρίνουν τους έμπορους να περνάνε ανάμεσα στο πάρκο Κάλινγκ και στο μικρό μοναστήρι που βρίσκεται απέναντι. Πιό κάτω, στους πρόποδες των βουνών, οι έμποροι είχαν καταφέρει να μαζέψουν τα γιάκ τους και ν' ανέβουν στα άλογά τους. Τώρα, με αρκετές φωνές κι ένταση, κατέβαιναν αργά αργά το μονοπάτι που θα τους οδηγούσε στους κάμπους του Θιβέτ και τής Κίνας. Σε λίγο, έπαψαν ν' ακούγονται οι θόρυβοι από τα γιάκ, τα γαυγίσματα των σκύλων και οι φωνές των ανθρώπων ή ειρήνη και ή σιγαλιά σκέπασε τα πάντα. 83

Ο Λάμα κι ο μαθητευόμενος του παρατηρούσαν με προσοχή το σκηνικό που ξετυλιγόταν μπροστά τους. Πέρα μακριά, στ' αριστερά του Σακπόρι, διακρινόταν ο βαρκάρης μέσα στην καλυμμένη με δέρματα βάρκα του. Προσπαθούσε απεγνωσμένα ν' ακουμπήσει με το μακρύ κουπί του τον βυθό του ποταμού για να πάψει να παρασύρεται ή βάρκα του από τον ορμητικό χείμαρρο του ξεχειλισμένου ποταμού. Έσκυψε απεγνωσμένα κάτω και προσπάθησε για μία φορά ακόμα. Ή βάρκα του, γλίστρησε από κάτω του, ταρακουνήθηκε δεξιά κι αριστερά και μετά απομακρύνθηκε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

αφήνοντας τον βαρκάρη να παλεύει μισοπνιγμένος μέσα στα βαθιά νερά. Ή βάρκα συνέχισε να τρέχει πιο γρήγορα τώρα, καθώς ήταν ελαφρότερη και παρασυρόταν από τα γρήγορα νερά και τον άνεμο. Το μακρύ κουπί σταμάτησε την πορεία του καθώς λίγο πιο πέρα, πολύ κοντά, τα νερά γίνονταν ρηχά, ενώ ο βαρκάρης επέπλεε με το πρόσωπό του προς τα κάτω από πίσω. Πάνω ψηλά, τα όρνια έκοβαν βόλτες ψάχνοντας για την τροφή τους, κοιτάζοντας με κοφτερά μάτια για κάθε ανθρώπινο ή άλλο έμψυχο ον που να βρίσκεται σε απόγνωση. Ένα άπ' αυτά βούτηξε δοκιμαστικά προς τον πνιγμένο βαρκάρη και σηκώθηκε προς τα πάνω την τελευταία στιγμή παρατηρώντας προσεχτικά. Βλέποντας ότι δεν υπάρχει κανένα ίχνος κίνησης, το όρνιο βούτηξε πάλι προς τα κάτω και προσγειώθηκε στην πλάτη του νεκρού άντρα. Κοιτάζοντας δεξιά κι αριστερά το όρνιο καθυστέρησε για λίγο κι έπειτα άρχισε τη δουλειά του στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Αύριο, είπε ο Λάμα στον μαθητευόμενο, θα ταξιδέψουμε προς τα κάτω τμήματα και θα επισκεφτούμε τους φίλους μας. Σήμερα θα κάτσουμε να ξεκουραστούμε και να ηρεμήσουμε. Θα είναι μία ευκαιρία να συγκεντρώσουμε τις δυνάμεις μας. Το ταξίδι θα είναι μεγάλο και κουραστικό. Βλέπω ότι υπάρχουν μερικά κομμάτια ξύλου στη βάση αυτών των βράχων. Σηκώθηκε όρθιος και συνέχισε. Πήγαινε λοιπόν να τα μαζέψεις για να ετοιμάσουμε τσάι και τσάμπα. Χαμογέλασε ελαφρά και παρατήρησε. Και μετά θα σου δώσω μερικές βασικές οδηγίες για την ανάπαυση και την αναπνοή. 84

Θα σου μιλήσω και για τα δυο θέματα στα όποια έχεις φοβερές ατέλειες. Προς το παρόν, μάζεψε ξύλα. Μ' αυτά τα λόγια γύρισε και μπήκε στη σπηλιά. Ο μικρός μαθητευόμενος σηκώθηκε όρθιος κι έπιασε το σχοινί που υπήρχε δίπλα. Το πέρασε γύρω από τη μέση του και βρέθηκε ακροβατικά κρεμασμένος στην προσπάθειά του να βρει το μονοπάτι που οδηγούσε στην κοιλάδα. Καθώς ήταν έτοιμος να περάσει πάνω από έναν μεγάλο βράχο σταμάτησε ξαφνικά. Πιο πέρα βρισκόταν ένα τεράστιο πουλί που στέγνωνε τα φτερά του τα μουσκεμένα από την πρόσφατη νεροποντή. Ο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μικρός μαθητευόμενος σταμάτησε και συλλογιστικέ τι θα 'πρεπε να κάνει. Αν περίμενε ώσπου να βάλει το πουλί το κεφάλι του κάτω από ένα φτερό του, θα μπορούσε να περάσει και να το χτυπήσει από πίσω για μεγάλη του έκπληξη. Αλλά αν προχωρούσε προς τα μπροστά πάνω στο στομάχι του, θα μπορούσε να αρπάξει το πουλί από το πόδι. Ή πρώτη ιδέα ήταν προφανώς ή καλύτερη. Προχώρησε προς τα μπροστά κρατώντας την αναπνοή του σιγά σιγά εκατοστό εκατοστό, έφτασε στην άκρη του βράχου. Το πουλί έξυνε, καθάριζε τα πούπουλα του και χτυπούσε τις φτερούγες του. Έπειτα ικανοποιημένο από το αποτέλεσμα, δεν θα μπορούσε να είναι πιο καθαρό, τακτοποιήθηκε άναπαυτικότερα στον βράχο κι έθαψε το κεφάλι του κάτω από ένα φτερό. Μόλις έγινε αυτό, το μικρό αγόρι έτρεξε προς τα μπρος, μπερδεύτηκε πάνω σε μια πεσμένη πέτρα και έπεσε φαρδύς πλατύς κάτω. Το πουλί, πετάχτηκε πάνω ξαφνιασμένο, και αντέδρασε όπως όλα τα πουλιά. Απελευθέρωσε ένα βρωμερό δώρο πάνω στο πρόσωπο του μικρού μαθητευόμενου κι έπειτα υψώθηκε ψηλά στον αέρα. Το μικρό αγόρι ψαχούλεψε απεγνωσμένα τα μάτια του που ξαφνικά είχαν χάσει το φως τους. Από πάνω, από το στόμιο τής σπηλιάς ακούστηκε ένα ελαφρύ γέλιο. Τελικά ο μαθητευόμενος έβγαλε την κολλώδη, μυρωδάτη μάζα από το πρόσωπό του και τα μάτια του κι έτρεξε να βρει μία μικρή πηγή νερού που υπήρχε σε μία ρωγμή ανάμεσα στα βράχια. Εκεί με μεγάλη απροθυμία, βούτηξε το πρόσωπό του στο παγωμένο νερό και καθαρίστηκε κάπως.⁸⁵

Από πάνω ψηλά ακούστηκε ή υπενθύμιση. Μη ξεχάσεις τα ξύλα. Το αγόρι πήδηξε. Τα είχε ξεχάσει τελείως. Γυρίζοντας κατευθύνθηκε προς το δύσβατο μονοπάτι, αλλά ο πειρασμός ήταν πάντοτε το μεγάλο πρόβλημα των μικρών αγοριών. Πάνω σε μία προεξοχή βρισκόταν ένας τεράστιος βράχος. Από κάποιο καπρίτσιο τής φύσης είχε πέσει σε τέτοια θέση ώστε ισορροπούσε ακριβώς. Τώρα κουνιόταν πηγαίνοντας μία μπρος και μία πίσω. Ο μικρός μαθητευόμενος έτρεξε προς τα μπροστά. Βάζοντας τα χέρια του πάνω στην επιφάνειά της την έσπρωξε με δύναμη, ξεκουράστηκε καθώς ή πέτρα γύρισε προς τα πίσω, την έσπρωξε πάλι δυνατά και σιγά

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

σιγά τα κατάφερε και ή αιώρηση τής πέτρας έγινε ακόμα μεγαλύτερη. Τελικά ή πέτρα άρχισε να κουνιέται πολύ πιο πέρα από το κέντρο τής βαρύτητάς της και τελικά κατρακύλησε προς τα κάτω μ' έναν τρομακτικό θόρυβο. Το αγόρι χαμογέλασε με ικανοποίηση κι έτρεξε προς τη σπηλιά. Έχοντας κάνει τον μισό δρόμο τινάχτηκε με τρόμο, καθώς έπιασε ένα αυστηρό τηλεπαθητικό μήνυμα που του έσπασε σχεδόν το κρανίο. Ξύλα. Διέτασσε το μήνυμα, ξύλα. Ξύλα. Ξαναγυρίζοντας προς τα πίσω, πήρε πάλι το μονοπάτι ακούγοντας τη λέξη ξύλα, ξύλα. Να κοπανάνει το μυαλό του. Τελικά τα κατάφερε και μάζεψε μία σημαντική ποσότητα από ξύλα. Ο νεαρός μαθητευόμενος τα έκανε όλα ένα σωρό κι έπειτα πέρασε την άκρη του σχοινιού γύρω από ολόκληρο τον χοντρό σωρό. Την άλλη άκρη του σχοινιού την είχε περασμένη στη μέση του και, τραβώντας και τεντώνοντας, κατάφερε να τα φέρει στο στόμιο τής σπηλιάς. Εκεί βρήκε τον Λάμα να τον περιμένει με κάποια ανυπομονησία και οι δυο μαζί έσπασαν τα ξύλα στο κατάλληλο μήκος για την φωτιά που πολύ γρήγορα είχε δυναμώσει. 'Η στάση σου είναι αξιοθρήνητη, είπε ο Λάμα, και θα πρέπει να κάνουμε κάτι να τη διορθώσουμε, γιατί διαφορετικά θα καταλήξεις κι εσύ σαν αυτούς τους Δυτικούς που έρχονται κι επισκέπτονται την Ινδία. 86

Προτού αρχίσουμε τις ασκήσεις για την αναπνοή, ας σου δείξω μία άσκηση που είναι ή πιο κατάλληλη για τη σημερινή περίσταση. Χαμογελούσε καθώς είπε στο μικρό αγόρι να σηκωθεί όρθιος. Είναι μία άσκηση που είναι θαυμάσια γι' αυτούς που κάθονται πολλές ώρες κι εσύ κάθεσαι πάρα πολύ, συμπλήρωσε. Αυτή ή άσκηση είναι πολύ καλή για την αποβολή του περιττού πάχους. Έχει το πολύ ενδιαφέρον όνομα άσκηση του να κόβεις ξύλα, γιατί έχεις τα ίδια οφέλη που θα είχες αν έκοβες ξύλα. Τώρα, σήκω όρθιος. Αφού βεβαιώθηκε ότι το αγόρι είχε το σώμα του όρθιο, άρχισε. Φαντάσου ότι κόβεις ξύλα, φαντάσου ότι κρατάς ένα πολύ βαρύ τσεκούρι στα χέρια σου, ένα πολύ βαρύ τσεκούρι σαν και κείνα που μόλις τα έφεραν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

οι έμποροι από το Ντάρζιλινγκ. Τώρα στάσου όρθιος, σταθερά κι άνοιξε τα πόδια σου. Έπειτα δέσε τα χέρια σου σαν να κρατούσες τον κορμό από ένα βαρύ τσεκούρι. Φαντάσου ότι το κεφάλι του τσεκουριού βρίσκεται στο έδαφος, έτσι πάρε μία βαθιά αναπνοή και σήκωσε τα χέρια σου και το φανταστικό τσεκούρι πάνω από το κεφάλι σου ωστόσο το σώμα σου να φτάσει το άλλο άκρο και να μη σκύβεις προς τα μπροστά αλλά προς τα πίσω. Θα πρέπει να έχεις στο μυαλό σου ότι κρατάς ένα πολύ βαρύ τσεκούρι, έτσι άφησε τους μυς σου να έχουν αυτή την εντύπωση ότι κρατάς ένα πολύ βαρύ τσεκούρι. Έπειτα μ' αυτό το βαρύ τσεκούρι πάνω από το κεφάλι σου κράτα την αναπνοή σου για λίγο, ύστερα τράβα μία δυνατή αναπνοή από το στόμα και κατέβασε το υποτιθέμενο βαρύ τσεκούρι με μία δυνατή κίνηση σαν να προσπαθούσες να κόψεις έναν, πολύ μεγάλο, κορμό δέντρου. Δεν πρόκειται φυσικά να σταματήσεις μόλις το τσεκούρι και το ξύλο έρθουν σε επαφή, έτσι άφησε τα χέρια σου να κρεμαστούν κάτω ώστε τα κάτω μέρη των χεριών σου να βρίσκονται σε μία γραμμή με τα κάτω μέρη των ποδιών σου. Θα πρέπει τα χέρια σου να είναι τελείως ίσια, όπως και ή σπονδυλική σου στήλη. Θα πρέπει να επαναλάβεις αυτή την άσκηση πολλές φορές άρχισε τώρα αγόρι μου και κάνε ότι σου είπα με δύναμη, τόση δύναμη όση σου χρειάστηκε για να ρίξεις εκείνων τον βράχο. Το νεαρό αγόρι έκανε όλη την άσκηση ώσπου στο τέλος 87

Σταμάτησε λαχανιασμένος και βαρυναστενάζοντας από την προσπάθεια. 'Ω, άγιε Λάμα. Είπε με κομμένη την αναπνοή, σίγουρα κάτι ασκήσεις σαν κι αυτές θα μπορούσαν να σκοτώσουν κάποιον εκτός κι αν έχει τέλεια υγεία. Εγώ είμαι σχεδόν λιπόθυμος. Αγαπητό μου παιδί. Είπε ο Λάμα με κάποιον ερεθισμό. Μία άσκηση σαν κι αυτή δεν μπορεί παρά να κάνει καλό εκτός αν κάποιος υποφέρει από καρδιά ή αν προσπαθήσει να την κάνει μία γυναίκα που να έχει κάποια γυναικεία πάθηση. Αμφιβάλλω αν ή καρδιά σου έχει τίποτε, αλλά από τον τρόπο που ανασαίνεις και λαχανιάζεις θα μπορούσες να θεωρηθείς σαν μία γριά γυναίκα. Έτσι όμως θα είχες περάσει όλες τις γυναικείες ανωμαλίες που σου ανέφερα. Έτσι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

λοιπόν, ξανάρχισε πάλι τις ασκήσεις σου. Ο νεαρός γλίστρησε κάτω και κάθισε πάνω στο έδαφος, παίζοντας με τα δάχτυλα του ποδιού του. Ο Λάμα που καθόταν στην άκρη του βράχου και κοίταζε την κοιλάδα της Λάσα γύρισε ξαφνικά και είπε. Γιατί έχεις μαζευτεί έτσι. Είσαι άρρωστος. Πονάς πουθενά. Ο νεαρός μαθητευόμενος έμεινε για λίγα λεπτά ακίνητος κι έπειτα απάντησε. Άρρωστος. Ποιος. Εγώ άρρωστος. Εγώ. Ο Λάμα προχώρησε με κάποιο θυμό προς το μέρος του μικρού απαντώντας του. Ναι άρρωστος. Εσύ. Κάθεσαι εκεί σαν να είσαι κάποιος γέρος που υποφέρει από κάλους ή τίποτε άλλο στα πόδια σου. Κάθεσαι λες και είσαι καμιά γριά που κρύβεται στη γωνιά της αγοράς για ν' ακούσει τα κουτσομπολιά από τους έμπορους. Σε πονάνε τα πόδια σου. Γονάτισε κάτω και κοίταξε τα πόδια του μικρού. Έπειτα ικανοποιημένος που είδε ότι δεν υπήρχε τίποτε σηκώθηκε πάλι όρθιος. Αγόρι, σήκω όρθιος αμέσως. Διέταξε. Θα σου δείξω έναν τρόπο για να ξεκουράζεις τα πόδια σου. Φαντάζομαι ότι τα κούρασες καθώς προσπαθούσες να τρομάξεις εκείνο το φτωχό πουλί και να ρίξεις εκείνη την πέτρα που σίγουρα δεν σ' ενοχλούσε καθόλου. Έτσι λοιπόν τα κατάφερες και κούρασες τα πόδια σου. Εγώ τώρα θα σου δείξω πώς να τα ξεκουράσεις. Πήρε το αγόρι από τους ώμους και βεβαιώθηκε ότι βρισκόταν όρθιο. 88

Τώρα, του είπε, αυτό θα βοηθήσει την κυκλοφορία του αίματος σου. Θα πρέπει να καθίσεις όρθιος πάνω στο ένα σου πόδι, ας πούμε πρώτα πάνω στο αριστερό. Έπειτα σήκωσε το δεξί σου πόδι λίγο πάνω από το χώμα κι άρχισε να το κουνάς από τον αστράγαλο και κάτω. Πρόσεξε από τον αστράγαλο και κάτω. Τώρα μιλάμε γι' αυτό το τμήμα του ποδιού. Κούνα το. Κράτα το υπόλοιπο πόδι σου ακίνητο και κούνα δυνατά αυτό το κομμάτι. Κούνα το για τρία λεπτά περίπου ωσότου να αρχίσεις να πονάς. Τότε ξανακούμπισε αυτό το πόδι σου κάτω, σήκωσε το άλλο κι άρχισε να το κουνάς κι αυτό για τρία λεπτά. Επανάλαβε από την αρχή αυτή την άσκηση για τρεις φορές. Θα σε βοηθήσει όταν τα πόδια σου είναι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

παγωμένα, όταν έχεις περπατήσει πολύ, όταν έχεις σταθεί όρθιος για πολύ ώρα ή όταν έχεις περάσει αρκετή ώρα κλωτσώντας βράχους. Χαμογέλασε για λίγο και μετά συνέχισε. Πάντοτε να κάνεις τις ασκήσεις με γυμνές τις πατούσες. Ποτέ μη φοράς τα σανδάλια σου αυτές τις στιγμές. Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορείς να κερδίσεις, όταν έρχεσαι σε επαφή κατευθείαν με το έδαφος. Το κακόμοιρο τ' αγόρι μουρμούρησε και είπε τελικά δυνατά. Ω άγιε Λάμα, αισθάνομαι τώρα πολύ περισσότερο κουρασμένος έτσι που κάθομαι όρθιος και κάνω όλα αυτά τα πράγματα. Το σώμα μου πονάει από την κούραση. Δεν μπορώ να ξεκουραστώ για λίγο. Ο Λάμα κρυφογέλασε και είπε. Πέφτεις συνέχεια σε μικρο παγίδες, έτσι δεν είναι. Κουράστηκες κάνοντας όλα αυτά τα πράγματα που δεν θα 'πρεπε να είχες κάνει, έτσι όταν σου δείχνω εγώ τα πράγματα που πρέπει να κάνεις ακούγοντάς με μπορεί και να τα καταφέρεις και να μη κουράζεσαι ακόμα κι όταν κάνεις αυτά που δεν πρέπει. Αλλά ας βγάλουμε την κούραση τώρα από το πάνω μέρος του σώματός σου κάνοντας τη βασική άσκηση που οι φίλοι μας οι Κινέζοι την ονομάζουν χαλάρωση του κορμού. Μα άγιε Λάμα, είπε ο μικρός μαθητευόμενος με κάποια απόγνωση, νομίζω ότι είχαμε πει ότι θα κάναμε αναπνευστικές ασκήσεις και όχι αυτά τα πράγματα. Ο Λάμα κούνησε το κεφάλι του με κατανόηση κι είπε. Αγόρι μου, αυτές οι ασκήσεις είναι το πρελούδιο για τις αναπνευστικές. Τώρα, πρόσεξε με, γιατί αυτήν ειδικά την άσκηση θα ήταν καλύτερα να τη χωρίζαμε σε τέσσερα τμήματα. 89

Είναι σχεδιασμένη για να βοηθήσει το λαιμό σου, έπειτα τους ώμους σου, το κέντρο της πλάτης σου και τελικά ολόκληρο το σώμα σου από το σημείο που ενώνεται με τα πόδια σου ως το σημείο που ενώνεται με το κεφάλι σου. Αρχικά θα σταθείς έτσι. Έσκυψε και άνοιξε τα πόδια του αγοριού ώστε η απόσταση ανάμεσα τους να γίνει κάπου 7 εκ. Να κάθεσαι πάντοτε με τα πόδια σου ελαφρώς ανοιχτά. Τώρα άφησε το κεφάλι σου να πέσει προς τα μπροστά σαν να έχεις χάσει κάθε δύναμη στους μύς σου. Άφησε λοιπόν το κεφάλι σου να πέσει χαλαρά προς τα κάτω και κάνε μ' αυτό αργά έναν κύκλο όπως οι δείκτες του ρολογιού. Τα χέρια σου θα κρέμονται χαλαρά. Την επόμενη φορά που θα αφήσεις το κεφάλι σου να πέσει χαλαρά προς

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

τα κάτω, άφησε και τους ώμους σου να πέσουν σαν να μην έχεις καθόλου μυς, το κεφάλι σου λοιπόν τώρα βρίσκεται κρεμασμένο, οι ώμοι σου έχουν πέσει χαλαρά προς τα μπροστά και τα χέρια σου κρέμονται χαλαρά στο πλάι σου. Τώρα, κάνε με τους ώμους σου την κίνηση που κάνουν οι δείκτες του ρολογιού, αλλά το κεφάλι και τα χέρια σου θα μένουν ακίνητα. Αφού κάνεις αυτή την κίνηση μία φορά κάνε και την αντίθετη της, επίσης μία φορά. Το κακόμοιρο τ' αγόρι, που έμοιαζε με εικόνα προσωποποιημένης μιζέριας, έκανε όλες τις ασκήσεις. Όταν τις τέλειωσε όλες ένιωθε ότι του είχε φύγει από πάνω κάθε ίχνος ζωής αλλά ο Λάμα τον ξανάφερε στην πραγματικότητα λέγοντάς του. Τώρα ρίξε το σώμα σου προς τα μπροστά, το πάνω μέρος του σώματός σου, και κάνε μ' αυτό την κίνηση των δεικτών του ρολογιού. Θα πρέπει να θέσεις σε κίνηση το κάθε μέλος του σώματός σου που βρίσκεται πάνω από τη μέση. Αφού κάνεις αυτή την κίνηση προς τη μία κατεύθυνση, επανέλαβε την προς την άλλη. Το αγόρι στεκόταν εκεί με τα πόδια του μισάνοιχτα και έδειχνε τόσο κουρασμένο ώστε φαινόταν να υπάρχει κίνδυνος να πέσει με τα μούτρα κάτω. Αλλά άρχισε να κάνει αυτήν την άσκηση κουνώντας το κεφάλι και τους ώμους του πρώτα προς τη μία κατεύθυνση και μετά προς την άλλη. Τώρα, είπε ο Λάμα, θα πρέπει ν' ανοίξεις τα πόδια σου λίγο παραπάνω έτσι ώστε ν' ακουμπάς γερά πάνω στο χώμα κι άρχισε να κινείς κυκλικά το κάθε τι που βρίσκεται πάνω από τη μέση 90

Στην αρχή σφίξε το σώμα σου, το πάνω μέρος, έπειτα σκύψε και κάνε ένα μεγάλο κύκλο, όσο μεγαλύτερο μπορείς χωρίς να πέσεις κάτω. Κάνε με το πάνω μέρος του σώματός σου έναν κύκλο παρακολουθώντας τους δείκτες του ρολογιού, έναν κύκλο πολύ μεγάλο. Έπειτα επανέλαβε το ίδιο μόνο που σιγά σιγά οι κύκλοι σου θα γίνονται όλο και μικρότεροι ώσπου στο τέλος να μείνεις τελείως ακίνητος. Έπειτα άρχισε να κάνεις αντίθετους κύκλους αρχίζοντας από τον πιο μικρό και σιγά σιγά μεγαλώνοντας τους ώσπου να φτάσεις στον μεγαλύτερο που μπορείς να κάνεις. Όταν τελειώσεις όλα αυτά, τότε ξανάρχισε την ίδια άσκηση, με το σώμα, από τη αρχή. Όταν τελειώσεις πάλι, τότε επανέλαβε τους κύκλους με τους ώμους σου, έναν κύκλο όπως οι δείκτες του ρολογιού κι έναν άλλον αντίθετο. Τώρα, είπε στο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

τέλος, δεν αισθάνεσαι πραγματικά καλύτερα. Ο νεαρός μαθητευόμενος κοίταξε προσεχτικά τον Λάμα κι είπε. Ναι άγιε Λάμα. Πρέπει να παραδεχτώ ότι αισθάνομαι πολύ καλύτερα τώρα, αλλά είμαι σίγουρος ότι θα αισθάνομαι ακόμα καλύτερα στο τέλος λίγο, γιατί, όπως είπατε και σεις το ταξίδι μας αύριο θα είναι μεγάλο και κουραστικό και φοβάμαι ότι αυτές οι ασκήσεις θα με κουράσουν ανεπανόρθωτα. Ο Λάμα γέλασε και είπε. Καλά λοιπόν δεν θα συνεχίσουμε άλλο, αλλά σε όλο το ταξίδι που θα κάνουμε προς τους κάμπους θα πρέπει να μάθεις κι άλλες ασκήσεις, θα πρέπει να μάθεις για την αναπνοή. Τα ταξίδια μας είναι κάτι περισσότερο από μεταφορά από τον έναν τόπο στον άλλο. Τα ταξίδια μας έχουν σαν σκοπό και τη γνώση. Όσα περισσότερα μαθαίνεις τώρα, τόσα λιγότερα θα χρειαστείς να μάθεις αργότερα. Θα πρέπει να φτάσεις στο σημείο τής γνώσης που όσα περισσότερα γνωρίζεις τόσο λιγότερα σου μένουν ακόμα. Αλλά, δεν πειράζει, τελειώσαμε για σήμερα. Έτσι ο νεαρός μαθητευόμενος ξαφνικά απέκτησε όση ενέργεια του χρειαζόταν για να τρέξει πάνω στο μονοπάτι ψάχνοντας για κάθε είδους περιπέτεια που θα μπορούσε να του παρουσιαστεί. Ο Λάμα ξαναπήρε τη θέση του στην άκρη του γκρεμού κι έμεινε να κοιτάζει την πολυαγαπημένη του κοιλάδα της Λάσα, όπου οι σκιές τής νύχτας κέρδιζαν συνέχεια έδαφος, ενώ ο Ήλιος ήταν έτοιμος να κρυφτεί. 91

Οι σκιές έγιναν ακόμα πιο βαθιές κόκκινες και προχωρούσαν τώρα με μεγαλύτερη ταχύτητα πάνω στο σκοτεινό έδαφος τής κοιλάδας. Ο Δυτικός τοίχος τής οροσειράς ήταν ήδη μαύρος και μόνο εδώ κι εκεί υπήρχαν μερικά αχνά σημάδια φωτός. Φως έλαμψε σε χρυσές ανταύγειες από την Ποτάλα, την κατοικία του Εσώτατου εκείνου. Πίσω από το σιδερένιο βουνό, ο ευτυχισμένος ποταμός έμοιαζε σαν ένα φωτεινότερο μονοπάτι μέσα σε μία σκοτεινή άβυσσο. Σιγά σιγά ο Ήλιος κρύφτηκε τελείως πίσω από τα βουνά και ή σκοτεινιά τής νύχτας απλώθηκε παντού, όπως απλώνονται τα νερά ενός πλημμυρισμένου ποταμού. Ο ανατολικός τοίχος τής οροσειράς βούλιαξε ακόμα περισσότερο στο χρώμα τής νύχτας. Σε λίγο δεν υπήρχε τίποτα άλλο εκτός από τη νύχτα με το αεράκι να φέρνει μέχρι εδώ πάνω κάποια υποψία θυμιάματος και μπαγατιάτικου βουτύρου. Χιλιάδες

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

μέτρα πάνω από τις κορυφές των πιο ψηλών βουνών έπεσε ή τελευταία αναλαμπή του Ήλιου. Μία χρυσαφένια γραμμή διέτρεξε το περίγραμμα τής οροσειράς, παραμένοντας κάπως περισσότερο στα ψηλά σημεία, ωστόσο εξαφανίστηκε μέσα στην παγκόσμια σκοτεινιά. Ή ώρα προχωρούσε. Οι άνθρωποι τής νύχτας άρχισαν τη δουλειά τους. Ένα νυχτοπούλι έκραξε μέσα στη σιγαλιά και τελικά του ήρθε ή απάντηση από κάπου μακριά. Ένας μοναχικός ποντικός στρίγγλισε για λίγο και μετά ακούστηκε κάποια αναταραχή κι ένα ουρλιαχτό πνίγηκε προτού ακόμα αρχίσει. Ή νύχτα προχωρούσε. Τα αστέρια έλαμπαν με όλη τη σκληράδα τους μέσα στον παγωμένο καθαρό αέρα. Λουσμένα μέσα σε χρώματα που δεν τα είχαν δει ποτέ οι άνθρωποι που ζουν σε χαμηλές περιοχές, έμοιαζαν να χορεύουν και να τρεμοσβήνουν σαν να ήταν απασχολημένα σε κάποια μυστηριώδη επιχείρηση τελείως ακατανόητη για τους θνητούς. Σιγά σιγά μία αίθερική ασημένια ακτινοβολία έλαμψε στον ορίζοντα κι εμφανίστηκε με μαγικό τρόπο ένα πανέμορφο Φεγγάρι με τα όρη του και τους κρατήρες του ευδιάκριτα ακόμα και για το γυμνό μάτι. Από πέρα μακριά ήρθε ο θόρυβος που έκανε ένας βράχος καθώς κατρακύλησε ξαφνικά προς τα κάτω 92

και που σε λίγο ακολουθήθηκε από μία τρομαχτική βοή, καθώς άρχισαν να πέφτουν κι άλλοι μεγάλοι βράχοι που είχαν παραμείνει στη θέση τους για δέκα χιλιάδες χρόνια. Όλα αυτά συνοδεύτηκαν από το φοβισμένο κρώξιμο κάποιου πουλιού που βρήκε ξαφνικά ευκαιρία να κάνει συναγεμμό παρασυρμένο από το φόβο του για τη φασαρία. Ή νύχτα προχωρούσε. Το Φεγγάρι ταξίδευε φαντασμαγορικά πάνω στον ουρανό προς τον τοίχο που δημιουργούσε ή οροσειρά. Τα αστέρια χαμήλωσαν ντροπαλά το φως τους καθώς σε λίγο θα ερχόταν το φως μιας καινούργιας μέρας. Ο ουρανός άρχισε σιγά σιγά ν' αποκτάει κάποιο χρώμα. Λωρίδες φωτός έτρεξαν από ορίζοντα προς ορίζοντα αποκτώντας συνέχεια όλο και μεγαλύτερη λάμψη. Τα νυχτοπούλια έκραξαν νυσταγμένα κι άρχισαν ν' αναζητούν τις κρυψώνες τους που βρίσκονταν ασφαλείς μέσα σε μυστικά ρήγματα στις πλαγιές των βουνών. Τα πλάσματα τής νύχτας ετοιμάζονταν να κοιμηθούν για μιαν ακόμη μέρα. Ο νυχτερινός άνεμος σίγησε. Για ένα αρκετά μεγάλο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

διάστημα επικράτησε ησυχία, έπειτα ένα ελαφρό αεράκι κάλυψε τα πάντα ερχόμενο από την αντίθετη κατεύθυνση. Τα πλάσματα τής μέρας ήταν έτοιμα πια να σηκωθούν. Ο μικρός μαθητευόμενος σηκώθηκε όρθιος ξαφνικά, έτριψε τα μάτια του κι έτρεξε έξω. Μία καινούργια μέρα είχε αρχίσει. Ήταν κάτι το πολύ εύκολο να χορτάσεις την πείνα τής νύχτας. Πρωινό, γεύμα, τσάι, δείπνο, όπως και να το ονομάσετε ήταν το ίδιο πράγμα για τους ιερείς του Θιβέτ. Τσάι και τσάμπα. Το πιο άσχημο, το πιο ακατέργαστο τσάι από όλα, ειδικά φτιαγμένο σε τούβλα στην Κίνα. Και τσάμπα. Δεν υπήρχε άλλο φαγητό. Αυτό, το τσάι και το τσάμπα, παρείχαν όλα τα απαραίτητα για τη διατροφή τής υγείας και τής ζωής. Το πρωινό τέλειωσε πολύ γρήγορα. Ο Λάμα γύρισε στον μαθητευόμενο και του είπε. Και ποιό είναι τώρα το επόμενο έργο μας. Ο μαθητευόμενος κοίταξε με ελπίδα προς τα κάτω και είπε. Δεν θα έπρεπε να ξεκουραστούμε λίγο, αξιότιμε Λάμα. Ξέρω που υπάρχει κάπου εδώ κοντά ή φωλιά ενός πουλιού με αυγά. Δεν πάμε να τα παρακολουθήσουμε. Ο Λάμα αναστέναξε κι απάντησε. Όχι, πρέπει πρώτα να σκεφτούμε αυτούς που θα έρθουν εδώ μετά από μας. 93

Θα πρέπει να καθαρίσουμε τη σπηλιά, να φροντίσουμε να τη στρώσουμε με φρέσκια άμμο, να δούμε αν υπάρχουν τα απαραίτητα ξύλα, γιατί οι επόμενοι ταξιδιώτες μπορεί να έχουν μεγάλη ανάγκη από φωτιά κι από ζέστη. Θα πρέπει να θυμηθούμε τι θα μας άρεσε να βρούμε εμείς μέσα στη σπηλιά και να φροντίσουμε να τα ετοιμάσουμε για τους επόμενους. Το αγόρι βγήκε έξω και προχώρησε πάνω στο απότομο μονοπάτι κλωτσώντας βαριεστημένα τις πέτρες που έβρισκε στο διάβα του ωσότου έφτασε και κλώτσησε μία που δεν ήταν ελεύθερη, αλλά βαθιά ριζωμένη μέσα στο χώμα. Για λίγα λεπτά, έμεινε να χοροπηδάει τριγύρω έχοντας το ένα του πόδι σηκωμένο και βγάζοντας άναρθρες κραυγές κρατώντας συνάμα το πληγωμένο του πόδι με τα δυο του χέρια. Αλλά τότε κάτι του τράβηξε την προσοχή. Ένα φτερό που έπεφτε από τον ουρανό. Πάνω στη λαχτάρα του να δει από κοντά αυτό το φτερό του μεγάλου πουλιού, ξέχασε τελείως το πόδι του κι άρχισε να τρέχει από πίσω του. Τελικά ήταν μόνο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

ένα βρώμικο παλιόπραμα που το είχε παρασύρει ο αέρας, έτσι το πέταξε μακριά και συνέχισε το αδιάκοπο πια ταξίδι του για την ανακάλυψη ξύλων. Τελικά, ή σπηλιά σκουπίστηκε με τη βοήθεια ξερών κλαδιών και τοποθετήθηκαν στο εσωτερικό της ξύλα έτοιμα για τους επόμενους ταξιδιώτες. Έπειτα κάθισαν κι οι δυο στην άκρη του βράχου κι ο Λάμα είπε. Θα πρέπει να μάθεις ορισμένα πράγματα γύρω από την αναπνοή. Η αναπνοή σου είναι τόσο θορυβώδης, όσο και το φτερούγισμα ενός όρνιου. Τώρα, πώς πρέπει να καθίσεις για τις αναπνευστικές σου ασκήσεις. Ο μαθητευόμενος νεαρός πήδηξε ξαφνικά όρθιος και προσπάθησε μετά να καθίσει στην πιο παρατραβηγμένη θέση λωτού. Έβαλε τα χέρια του με τις παλάμες προς τα πάνω στα γόνατα του, το πρόσωπο του πήρε μία τελείως πετρωμένη, παγωμένη έκφραση, ενώ συνάμα έκανε και κάτι το περίεργο με τα μάτια του, καθώς προσπαθούσε να σταθεροποιήσει το βλέμμα του σε κάποιο φανταστικό σημείο λίγα εκατοστά πιο πάνω και μπροστά του. Ο Λάμα ξέσπασε σε γέλια και είπε. Όχι, όχι, δεν κάθεται καθόλου σωστά. Η αναπνοή είναι κάτι το φυσικό. Θα πρέπει να βρίσκεσαι, είτε καθισμένος είτε όρθιος, σε πολύ αναπαυτική και βολική θέση.⁹⁴

Πάρα πολλοί άνθρωποι φαίνεται να παραφρονούν, όταν ακούσουν για αναπνευστικές ασκήσεις. Πιστεύουν ότι θα πρέπει να κάτσουν στις πιο απίθανες και αφύσικες θέσεις, ότι ή αναπνοή δεν μπορεί να είναι ευεργετική εκτός κι αν συνοδεύεται από σημαντική κόπωση. Αγόρι μου, συνέχισε, κάθισε όπως σου αρέσει. Μπορείς να σηκωθείς όρθιος αν θέλεις. Αυτό που πρέπει όμως να προσέξεις πρόσεξε είναι να έχεις τη σπονδυλική σου στήλη τελείως όρθια, σε ευθεία γραμμή, όσο μπορείς βέβαια, χωρίς να πάψεις συνάμα να νιώθεις αναπαυτικά. Ο ευκολότερος τρόπος είναι να φανταστείς ότι ή σπονδυλική στήλη είναι ένας στύλος τοποθετημένος μέσα στο έδαφος και ότι το υπόλοιπο σώμα σου βρίσκεται χαλαρά ριγμένο τριγύρω του. Κράτα τη σπονδυλική σου στήλη σε όρθια στάση, δεν θα κουραστείς. Ο Λάμα βρισκόταν ήδη καθισμένος με τη σπονδυλική του στήλη όρθια και τα χέρια του ενωμένα μπροστά του. Κοίταξε τον μικρό μαθητευόμενο και είπε. Χαλάρωσε, χαλάρωσε, πρέπει να χαλαρώσεις. Δεν πρόκειται να περάσεις από βασανιστήρια, δεν πρόκειται να κάνεις το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μοντέλο για καμιά από τις μορφές λίπους που φτιάχνουμε. Θα μάθεις πώς να αναπνέεις σωστά. Χαλάρωσε, κάτσε σε μία φυσιολογική στάση, με τη σπονδυλική σου στήλη όρθια. Κούνησε το κεφάλι του επιδοκιμαστικά, καθώς το αγόρι έπαιρνε μία καλύτερη στάση. Έπειτα είπε. Καλύτερα είναι έτσι, πολύ καλύτερα. Τώρα θα πρέπει ν' αρχίσεις να αναπνέεις αργά. Άφησε τον αέρα να γεμίσει το κάτω τμήμα των πνευμόνων σου, καθώς ή σκοτεινιά της νύχτας σκεπάζει πρώτα το κάτω τμήμα της κοιλάδας μας. Έπειτα άφησε τον αέρα να υψωθεί και να γεμίσει το μέσα και το πάνω τμήμα των πνευμόνων σου. Μπορείς να το νιώσεις, όταν το κάνεις. Μην προσπαθήσεις να το κάνεις απότομα. Σταμάτησε χαμογέλασε και συνέχισε. Όταν οι σκιές της νύχτας χαιρετούν το πέρασμα της μέρας, τότε πρώτα σκεπάζουν το χώμα, έπειτα σηκώνονται, συνέχεια με σταθερότητα, απαλά, χωρίς καμιά αλλαγή στην ταχύτητα, χωρίς κανένα τίναγμα. Έτσι θα πρέπει να αναπνέεις και εσύ. Όπως υψώνονται οι σκιές και ή σκοτεινιά σκεπάζει την κοιλάδα τη νύχτα, έτσι θα πρέπει να σηκωθεί μέσα σου ο αέρας και να γεμίσει τα πνευμόνια σου. 95

Καθώς ο αέρας θα μπαίνει μέσα στα πνευμόνια σου, τέντωσε τα πλευρά σου προς τα έξω. Όταν ή μέρα είναι ζεστή, τότε τα ρούχα σου κολλάνε πάνω σου και εσύ τα τραβάς μακριά από το σώμα σου. Λοιπόν, τράβα τα πλευρά σου προς τα έξω κάπως έτσι και θ' ανακαλύψεις ότι μπορείς να πάρεις μέσα σου περισσότερο αέρα από ο,τι φαντάζεσαι. Σταμάτησε για λίγο για να δει αν το αγόρι ακολουθούσε τις οδηγίες του σωστά και, ικανοποιημένος από αυτό που είδε, συνέχισε. Μπορείς να καταλάβεις την καρδιά σου να χτυπάει. Άφησε λοιπόν τον αέρα να κυλήσει μέσα σου για χρονικό διάστημα τεσσάρων χτύπων της καρδιάς. Θα ανακαλύψεις ότι το σώμα σου τεντώνεται, όταν εισπνέεις και μαζεύει όταν εκπνέεις. Εσύ θα πρέπει να τονίσεις κάπως περισσότερο αυτή τη φυσική έκταση και συστολή. Ο Λάμα μίλησε ξαφνικά απότομα. Όχι, όχι, αγόρι μου. Σίγουρα όχι. Θα πρέπει να έχεις το στόμα σου κλειστό, όταν κάνεις αυτές τις ασκήσεις. Τι προσπαθείς να πιάσεις καμιά μύγα μήπως. Το αγόρι έκλεισε το στόμα του μ' ένα ηχηρό σνάπ και ο Λάμα συνέχισε. Ο όλος σκοπός αυτής της άσκησης είναι να ρουφάς αέρα από τα ρουθούνια σου, να τον

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

αφήνεις να κυκλοφορήσει μέσα στα πνευμόνια σου και μετά να τον ξαναβγάλεις μέσα από τα ρουθούνια σου. Όταν θα θελήσω να σε κάνω να πάρεις αναπνοή από το στόμα σου, θα σου το πω. Αλλά πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να εξασκηθείς γύρω στα δεκαπέντε λεπτά στην αρχή και μετά γύρω στα τριάντα λεπτά, ωσότου γίνεις αρκετά ικανός. Το αγόρι καθόταν και ενέπνεε και ο Λάμα κρατούσε με το χέρι του το σωστό ρυθμό αναπνοής για να βοηθήσει τον μικρό. Τελικά είπε. Εντάξει για σήμερα. Θα πρέπει να ξεκινήσουμε για τις δουλειές μας. Σηκώθηκε όρθιος και τίναξε τη σκόνη από τον χιτώνα του. Το αγόρι σηκώθηκε κι αυτό και μιμήθηκε την πράξη του Λάμα. Κοίταξαν μαζί το εσωτερικό της σπηλιάς για να βεβαιωθούν ότι δεν είχαν ξεχάσει τίποτε κι έπειτα πήραν το μονοπάτι που έβγαζε προς την κοιλάδα. Στο τέρμα του μονοπατιού ο Λάμα τακτοποίησε μερικές πέτρες με τέτοιο τρόπο ώστε να δείχνουν τον δρόμο για τη σπηλιά. 96

Έπειτα γυρίζοντας προς το αγόρι είπε. Πήγαινε και φέρε τα άλογα. Ο μαθητευόμενος προχώρησε μελαγχολικά για να βρει κανένα σημάδι για το που είναι τα μικρά άλογα. Τελικά, σκαρφαλώνοντας πάνω σ' έναν μεγάλο βράχο τα είδε μισό χιλιόμετρο περίπου μακριά. Προσεχτικά άρχισε να πηδάει από βράχο σε βράχο ώσπου έφτασε αρκετά κοντά τους. Τα άλογα κοιτάχτηκαν αρχικά μεταξύ τους και μετά έστρεψαν το βλέμμα τους προς το νεαρό μαθητευόμενο. Καθώς αυτός προχώρησε προς το μέρος τους, άρχισαν κι αυτά να προχωράνε με τον ίδιο ρυθμό προς την άλλη πλευρά. Το αγόρι άλλαξε κατεύθυνση και προσπάθησε να περάσει πρώτο. Τα δυο άλογα περπάτησαν πιο γρήγορα χωρίς κανένα κόπο και τα κατάφεραν να διατηρήσουν την ίδια απόσταση τώρα πια το αγόρι είχε ζεσταθεί αρκετά και άναπνεε με δυσκολία. Τα άλογα το αγόρι ήταν απολύτως σίγουρο είχαν πάρει μία κοροϊδευτική γκριμάτσα στο πρόσωπό τους. Τελικά ο μικρός μαθητευόμενος δεν άντεξε άλλο. Ξαναγύρισε τον Λάμα που καθόταν ακόμα στην ίδια θέση. Ω αξιότιμε Λάμα, είπε καταπιέζοντας το θυμό του, αυτά τα άλογα δεν με αφήνουν να τα πιάσω. Με κοροϊδεύουν. Ο Λάμα κοίταξε το κακόμοιρο το αγόρι και στις άκρες των χειλιών του

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

διαγράφηκε ένα χαμόγελο. Έτσι είναι. Ρώτησε ήρεμα. Ας δούμε λοιπόν αν θα έρθουν κοντά μου. Προχώρησε προς τον ανοιχτό χώρο και χτύπησε τα χέρια του. Τα δυο μικρά άλογα είχαν ξαναρχίσει τη βοσκή, αλλά εκείνη τη στιγμή σήκωσαν τα κεφάλια τους με τα αυτιά τους υψωμένα. Ο Λάμα ξαναχτύπησε τα χέρια του και μετά κάλεσε τα άλογα να έρθουν. Αυτά κοιτάχτηκαν μεταξύ τους και μετά κοίταξαν πάλι τον Λάμα. Κοιτάχτηκαν πάλι μεταξύ τους κι άρχισαν και τα δυο να βηματίζουν προς τον Λάμα. Αυτός προχώρησε προς το μέρος τους, τα χτύπησε χαϊδευτικά κι έβαλε το σάκο του πάνω στην πλάτη του μεγαλύτερου από τα δύο άλογα. Το μικρότερο άλογο κοίταξε τον μαθητευόμενο και απομακρύνθηκε καθώς τον είδε να το πλησιάζει. Τελικά το αγόρι άρχισε να τρέχει για να το πιάσει κι αυτό βηματίζει γύρω γύρω σε κύκλο. Ο Λάμα, κουρασμένος από όλα αυτά, μίλησε απότομα προς το άλογο που αμέσως σταμάτησε και ηρέμησε.⁹⁷

Το αγόρι το πλησίασε, προσέχοντας να μη βρεθεί πολύ κοντά στα πόδια του, και ακούμπησε το σάκο του πάνω στη ράχη του. Ο Λάμα κούνησε το κεφάλι του και ανέβηκε στο άλογο ήρεμος. Το αγόρι έκανε μία φανταστικά μεγάλη βουτιά για να τα καταφέρει να ανεβεί στη ράχη του δικού του, αλλά το άλογο μετακινήθηκε ελαφρά και το αποτέλεσμα ήταν ότι μικρός βρέθηκε, περνώντας πάνω από τη ράχη του, με θόρυβο πάνω στην άμμο. Ο Λάμα μετακινήθηκε προς τα μπροστά μ' ένα στεναγμό απογοήτευσης λέγοντας. Αγαπητέ μου, αγαπητέ μου. Τέλος η καθημερινή μας διασκέδαση τώρα βιαζόμαστε, έσκυψε, πήρε τον μικρό και χωρίς πολλά πολλά τον έβαλε πάνω στη ράχη του άλογου. Έλα. Διέταξε. Χάσαμε αρκετή ώρα. Θα πρέπει να ξεκινήσουμε ή διαφορετικά θα χάσουμε κι άλλη μία μέρα. Τα άλογα, και τα δυο μαζί, προχώρησαν αποφεύγοντας τους βράχους. Ο Λάμα βρισκόταν λίγο πιο μπροστά. Τα αγόρι προσπαθούσε με δυσκολία να κρατηθεί πίσω του. Ποτέ δεν τα είχε καταφέρει να ιππεύσει σωστά, και ποτέ δεν θα τα κατάφερνε, αλλά έκανε ότι περνούσε από το χέρι του. Σ' όλη τη διαδρομή, ο Λάμα καθόταν αναπαυτικά, όρθιος, ακούραστος, χωρίς κανένα πρόβλημα. Το αγόρι, πάνω στο μικρότερο άλογο, έμοιαζε με

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

σακί κριθάρι. Ή διαφορά ανάμεσα σε ένα σακί κριθάρι και στο αγόρι ήταν ότι το δεύτερο πονούσε ολόκληρο κάθε λεπτό που περνούσε. Τελικά, μετά από τρεις ή τέσσερις ώρες ταξιδιού, ο Λάμα σταμάτησε και είπε. Θα ξεκουραστούμε λίγο. Μπορείς να κατέβεις. Ο μικρός μαθητευόμενος έπαψε απλά να κρατιέται πάνω στη ράχη του άλογου και γλίστρησε προς το έδαφος μ ένα κάπως αξιοθρήνητο τρόπο. Το άλογο μετακινήθηκε λίγα μέτρα πιο πέρα.⁹⁸

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Στην άκρη τής κοιλάδας τής Λάσα, όπου τα μονοπάτια των έμπορων αρχίζουν να παίρνουν τον κατήφορο προς τις θερμές πεδιάδες και σιγά σιγά προς την Κίνα, κάθισαν να ξεκουραστούν ο Λάμα και ο μικρός μαθητευόμενος πάνω στη σκληρή Γη. Λίγα μέτρα πιο πέρα περιπλανιόνταν τα άλογα ψάχνοντας για λίγο γρασίδι. Λίγο πιο πέρα ένα μεγάλο πουλί πετούσε σε κύκλους βαριεστημένα. Το μικρό αγόρι παρακολουθούσε με κάποιο ενδιαφέρον. Το πραγματικό του ενδιαφέρον στρεφόταν προς τους πόνους και τα προβλήματα που είχε στο σώμα του κάθε φορά που ανέβαινε σε άλογο. Τώρα καθόταν με το κεφάλι προς τα κάτω γυρίζοντας το κάθε λίγο και λιγάκι για να κοιτάξει το πουλί που πετούσε. Σε λίγο είχε ηρεμήσει και κοιμόταν. Και σε άλλα μέρη του κόσμου υπήρχαν άνθρωποι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

που ξεκουράζονταν. Σ' ένα εργοστάσιο κατασκευής ραδιοφώνων, στον δυτικό Κόσμο, οι εργάτες είχαν ένα από τα πολυάριθμα διαλείμματα τους, που τους βγάζουν από τη μονοτονία τής δουλειάς. Ο Ράστου Νέιλς, ο επιστάτης, ξέσπασε ξαφνικά σε γέλια και πέταξε με περιφρόνηση στο πάτωμα ένα βιβλίο τσέπης. Ο άνθρωπος είναι τρελός, φώναξε. Θεέ μου. Τι βλακείες υπάρχουν μέσα σ' αυτά τα βιβλία. Τι σου συμβαίνει άνθρωπε μου. Ρώτησε ήρεμα ο μικρόσωμος μελαχρινός Ιουδαίος, Ισαντόρ Σάτ, καθώς σταμάτησε να σηκώσει το κατηγορούμενο βιβλίο. Ο Ράστου Νέιλς έφτυσε την περιφρόνησή του και σκούπισε το στόμα του με το πίσω μέρος του χεριού του.⁹⁹

Ά, φώναξε. Ή όλη υπόθεση είναι μία σκέτη ανοησία. Ο Ιβάν Αουστιν, ο οδηγός του φορτηγού, άρπαξε το βιβλίο από τον Ισαντόρ Σάτ και το κοίταξε. **Ή φυλή των εκλεκτών** του Λόμπσανγκ Ράμπα. Ά. Αυτός. Φώναξε με αηδία. Μην τον πιστεύεις, καθόλου. Δεν τον πιστεύεις έτσι. Ρώτησε, όχι κάποιον ιδιαίτερα και συνέχισε. Ο τύπος είναι τρελός, αυτό είναι όλο. Είναι τρελός. Ή Σίρλεν Μαίη ή τηλεφωνήτρια, κοκκίνισε από το θυμό έτσι νομίζεις εσύ. Είπε θυμωμένα. Δεν έχεις και το μυαλό για να μάθεις τίποτα το καλύτερο, πολυλογά. Σήκωσε τους ώμους της και κοίταξε θυμωμένη τον κακομοίρη Ιβάν Αουστιν. Ω, τζί, χαζοτηλέφωνο, φώναξε με αγανάκτηση, ακόμα και εσύ δεν μπορεί να πιστεύεις σε τέτοια, έψαξε για την κατάλληλη λέξη, σκουπίδια, έτσι δεν είναι. Αυτός ο τύπος είναι. Εκείνη τη στιγμή άνοιξε ή πόρτα και μπήκε μέσα μία από τις δακτυλογράφους. Έχετε ξεσηκώσει τον Κόσμο με τις φωνές σας, παρατήρησε, αλλά εγώ ξέρω την αλήθεια γι' αυτά τα βιβλία. Αυτός ο Συγγραφέας κατηγορήθηκε, δικάστηκε και καταδικάστηκε από τον σάπιο τύπο χωρίς ποτέ να έχει την ευκαιρία να υπερασπίσει τον εαυτό του. Αυτός ο τύπος απευθύνεται σε σάς και κάτι τύποι σαν και σάς, κοίταξε τον Ράστου Νέιλς και τον Ιβάν Αουστιν είναι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

τόσο ηλίθιοι να τρώνε το δόλωμα των εφημερίδων. Φιού. Εντάξει κυρία μου, εντάξει, διέκοψε ο Μπίλλ Κολλέκτορ από το λογιστήριο, αλλά για άκου τι γράφει αυτός ο τρελός. Γύρισε μερικές σελίδες, σκούπισε τα γυαλιά του και κοίταξε τριγύρω το ακροατήριό του προτού αρχίσει το διάβασμα από τη φυλή των εκλεκτών του Λόμπσανγκ Ράμπά. Είναι δυνατόν να κατασκευαστεί μία μηχανή που θα βοηθούσε την επικοινωνία με τον Αστρικό Κόσμο. Στην πραγματικότητα έχει γίνει κάτι τέτοιο. Ή φωνή του έσβησε και ακολούθησε σιωπή ενός λεπτού που έσπασε από τα λόγια του Ιβάν Αουστιν. Είδες τι εννοώ. Είναι τρελά ο τύπος θα πρέπει να είχε πάρει ναρκωτικά όταν έγραφε αυτά τα πράγματα. Ο Ερνεστ Τρούμαν, διευθυντής του τμήματος έρευνας δάγκωσε τα χείλη του. 100

Έπειτα σηκώθηκε όρθιος, πήγε στο γραφείο του και γύρισε ύστερα από λίγα λεπτά με ένα περιοδικό ανοιγμένο σε μιαν ορισμένη σελίδα. Θα μπω και εγώ τώρα στη συζήτησή σας, είπε. Ακούστε αυτά τα αποσπάσματα που θα σας διαβάσω από ένα από τα πιο μεγάλα Βρετανικά περιοδικά. Σταμάτησε κι έσκυψε προς τη σελίδα που βρισκόταν μπροστά του. Εκείνη τη στιγμή ή πόρτα άνοιξε πάλι και μπήκε μέσα ο γενικός διευθυντής Ρ. Κρίσπ. Τι συμβαίνει. Ρώτησε απότομα. Μου φαίνεται ότι εσείς πιστεύεται ότι σας πληρώνω για να κάνετε συνεδριάσεις. Σηκωθείτε, διαλυθείτε, πίσω στη δουλειά σας. Γρήγορα ελάτε γρήγορα. Κύριε Κρίσπ, κύριε. Είπε ο Ερνεστ Τρούμαν. Ένα λεπτό κύριε, θα ήθελα να διαβάσω σ' αυτούς τους ανθρώπους και σε σας μερικές παραγράφους. Είναι για το συμφέρον της προόδου τής τεχνικής γνώμης. Είναι και που μπορεί αργότερα ν' ασχοληθούμε κι εμείς μαζί του. Ο Ρ. Κρίσπ το σκέφτηκε για ένα δευτερόλεπτο κι έπειτα πήρε την απόφαση. Εντάξει, είπε. Ξέρω πόσο σοβαρή είναι ή επιθυμία σου να μας μορφώσεις όλους. Φώναξε λοιπόν τη γραμματέα μου, την Αλις Μαίη Κλίνγκ, για να κρατήσει σημειώσεις. Ή γραμματέας έτρεξε να πάρει τη θέση της μαζί με το κορίτσι τής καντίνας, τη Σέρρυ Γουάνις. Καθώς ο Ερνεστ Τρούμαν άρχισε να μιλάει έγινε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

απόλυτη ησυχία. Στο κάτω κάτω πληρώνονταν για να τον ακούσουν κι αυτό ήταν κάτι το πολύ πιο εύκολο από το να συναρμολογούν ραδιόφωνα. Ακούστηκαν διαφωνίες και αμφιβολίες για τον συγγραφέα Ράμπά γιατί τόλμησε να γράψει κάτι που τώρα θεωρείται επιστημονική δυνατότητα, είπε ο Ερνεστ Τρούμαν. Έγινε ο στόχος πολλών κατηγοριών για τις υποδείξεις του και τις ακριβές αναφορές του. Τώρα, ξεφύλλισε το περιοδικό, τώρα, θα σάς διαβάσω ένα άρθρο του περίφημου Βρετανικού ηλεκτρονικού περιοδικού “Wireless World” τεύχος Ιουνίου 1971, στη σελίδα 312, με τον τίτλο ηλεκτρονική επικοινωνία με τους νεκρούς. Θα σάς διαβάσω αποσπάσματα, μα μπορείτε να συμβουλευτείτε το ίδιο το περιοδικό αν θέλετε να διαβάσετε το εκτεταμένο σχετικό άρθρο. Σταμάτησε, έριξε μία ματιά πάνω άπ’ τα Γυαλιά του, σκούπισε τη μύτη του και καθάρισε το λαιμό του.101

Ύστερα άρχισε να διαβάζει. Τα σχόλια του ‘Free Grid’s γύρω από τα διαμορφωμένα κύματα ψ (βλ. Σελ. 212, τεύχος Απριλίου) μου θύμισαν ένα παράξενο περιστατικό που μου είχε συμβεί πριν αρκετά χρόνια και για το οποίο ποτέ δεν μπόρεσα να βρω μία λογική εξήγηση. Ήμουν περίπου δεκατεσσάρων χρονών όταν ανακάλυψα, ψάχνοντας σε μία σοφίτα, ένα παμπάλαιο ραδιόφωνο, έναν τύπο που πιστεύω πώς ήταν γνωστός στην δεκαετία του 1920 σαν “det-2 l.f.”. Καθάρισα αυτό το μουσειακό κομμάτι και, όντας περίεργος ν’ ανακαλύψω τις δυνατότητες λήψης που είχε, συνήθισα στις καλοκαιρινές διακοπές του σχολείου να βάζω το ξυπνητήρι στις 2 και να ψάχνω, χρησιμοποιώντας ακουστικά, για Αμερικανικούς σταθμούς στα βραχεία. Και τώρα φτάνουμε στο περίεργο του θέματος. Δύο ή τρεις φορές σε διάστημα πολλών βδομάδων, κι όταν είχα αφαιρέσει το πηνίο συντονισμού της κεραίας για ν’ αλλάξω συχνότητα (πράγμα που σημαίνει πώς η κεραία εκείνο το διάστημα ήταν αποσυνδεδεμένη) μία βραχνή φωνή έσπαζε τη σιωπή με λίγες λέξεις. Ο ήχος δεν ήταν καθαρός, αλλά αντίθετα τόσο παραμορφωμένος που το νόημά του γινόταν ακατάληπτο. Μόνο λίγες λέξεις ακούγονταν κάθε φορά, παρόλο που θυμάμαι ότι περιμένα ολόκληρη ώρα ελπίζοντας ν’ ακούσω περισσότερα,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

μα χωρίς επιτυχία. Οι περισσότεροι από τους Ευρωπαϊκούς σταθμούς έκλειναν τότε πολύ πριν από την ακρόασή μου και βρισκόμουν σε μεγάλη απόσταση απ' οποιονδήποτε μετασηματιστή μεγάλης ισχύος του δικτύου. Και κανείς ερασιτέχνης δεν λειτουργούσε στην περιοχή μου. Τα είχα σχεδόν ξεχάσει αυτά, για να μου τα θυμίσει πάλι ή υπόθεση του 'Free Grid'. Κι ύστερα, με τον παράξενο τρόπο που συνήθως συμβαίνουν τα πράγματα, έτυχε να διαβάσω ένα καινούργιο βιβλίο με τίτλο "Breakthrough" όποιο και σάς συνιστώ με όλη μου την καρδιά. Ο Συγγραφέας ισχυρίζεται πώς ένα συνηθισμένο κανονικό μαγνητόφωνο αν αφεθεί να λειτουργήσει χωρίς εξωτερική σύνδεση, μπορεί να βρεθεί να αναπαράγει φωνές που ανήκουν σε φωνές νεκρών. Έχουμε δηλαδή εδώ κείμενα πιο ελκυστικά από τον γνωστό Πνευματισμό, που συνοδεύεται πάντα από αποφασισμένους αντιπάλους και οπαδούς.¹⁰²

Αν είστε λοιπόν αντίπαλος του Πνευματισμού και ήδη έχετε αρχίσει να μουρμουρίζετε κι άλλες ανοησίες για δονήσεις και εκτοπλάσματα. Κρατηθείτε και δώστε μου την προσοχή σας για λίγα ακόμα λεπτά. Προσωπικά, αυτή τη στιγμή, στέκομαι αναποφάσιστος. Το μόνο που ξέρω είναι αυτά που έχω διαβάσει. Ο Συγγραφέας, ο δρ. Ρώντιβ, δεν είναι ηλεκτρονικός, μα απ' ο,τι φαίνεται έχει καταγράψει σε μαγνητοταινία κάπου 72.000 απ' αυτές τις φωνές και μία επιλογή τους μάλιστα έχει γυριστεί σε δίσκο που βρίσκεται στο εμπόριο. Μα αυτό που έχει σημασία για μας είναι πώς ο Συγγραφέας ζήτησε και πήρε πλήθος ανεξάρτητες γνώμες από ανθρώπους στους όποιους περιλαμβάνονται ειδικοί φυσικοί επιστήμονες και ηλεκτρονικοί μηχανικοί. Όλοι τους επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι πράγματι εμφανίζονται φωνές στην μαγνητοταινία, παρόλο που δεν εκφράζουν όλοι την πεποίθηση ότι προέρχονται από τους νεκρούς. Κανείς όμως δεν μπορεί να εμφανίσει κάποια θεωρία που να εξηγεί το φαινόμενο σύμφωνα με τους γνωστούς φυσικούς νόμους. Οι ηλεκτρονικοί μηχανικοί παρατήρησαν την αναπαράγωγή των μυστηριωδών φωνών χρησιμοποιώντας τα δικά τους μηχανήματα, εξοπλισμένα μάλιστα με διάφορα κυκλώματα δικής τους επινοήσης που βελτιώνουν τις αρχικές

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

συσκευές του Ρώντιβ. Τελικά, προτάθηκε πώς ή βιντεοταινία ίσως να ήταν κατάλληλο μέσο για καινούργιες έρευνες. Όσο για τα τελικά προϊόντα, αυτά μπορούν να περιγραφούν σαν φωνές διακριτικές μεταξύ τους, που φωνάζουν τα ονόματα μας, που μας λένε πράγματα κατανοητά και λογικά (ή που μερικές φορές μας κάνουν ν' απορούμε. Οι φωνές αυτές δεν προέρχονται από κάποια ακουστική πηγή και τα ονόματά που δίνουν ανήκουν σε ανθρώπους που ξέρουμε ότι έχουν αφήσει αυτή τη Γη. Οι φωνές βρίσκονται σε ταινίες που μπορούν ν' ακουστούν από τον καθένα. Οι φυσικοί δεν μπορούν να εξηγήσουν το φαινόμενο, και στην ίδια θέση βρίσκονται και οι ψυχολόγοι. Επιστημονικά πειράματα έδειξαν σε Faraday cage, για παράδειγμα ότι οι φωνές έχουν την πηγή τους έξω από τον πειραματιστή και δεν υπόκεινται σε αυτοπροβολή ή τηλεπάθεια.¹⁰³

Φιλολόγοι που εξέτασαν το φαινόμενο αποφάνθηκαν ότι παρόλο που είναι ακουστές και κατανοητές, οι φωνές δεν έχουν σχηματιστεί με ακουστικά μέσα. Ή ταχύτητά τους είναι διπλάσια από την ταχύτητα του ανθρώπινου λόγου και έχουν ένα χαρακτηριστικό ρυθμό που παραμένει ο ίδιος στα 72.000 παραδείγματα που εξετάστηκαν. Δική μου υπογράμμιση φαίνεται επίσης οι προτάσεις να είναι τηλεγραφικές στον χαρακτήρα τους και, όταν ο πειραματιστής ξέρει πολλές γλώσσες, οι προτάσεις γίνονται πολύγλωσσες μία λέξη στα Σουηδικά ίσως, ή επόμενη στα Γερμανικά, ή επόμενη στα Αγγλικά κλπ. Όπως και τα μηνύματα που πιστεύεται ότι προέρχονται από συμβατικές ψυχικές πηγές, ή έμφαση των μηνυμάτων φαίνεται να είναι στον προσδιορισμό τής ταυτότητας φίλων και συγγενών που έχουν πεθάνει. Ή ειλικρίνεια του βιβλίου φαίνεται πέρα από κάθε αμφιβολία και οι σχεδόν εκατό σελίδες παραρτημάτων του δίνουν πολλές τεχνικές λεπτομέρειες του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε, καθώς και υποθέσεις αναφορικά με την αιτία του φαινομένου. Θεωρίες που χρησιμοποιούν έννοιες τής σχετικότητας και τής αντυλίας είναι ανάμεσα στις υποθέσεις. Ένα πράγμα είναι βέβαιο, κι' αυτό είναι ότι το πρόβλημα τής προέλευσης των φωνών ζητά διερεύνηση. Ξέρω, όπως κι εσείς άλλωστε, ότι αυτή ή υπόθεση ακούγεται αδύνατη. Πώς μπορεί να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

συλλαμβάνει ήχους ένα κλειστό μικρόφωνο. Μα μην ξεχνάτε πώς στα 1901 ήταν θεωρητικά αδύνατο να διασχίσουν τον Ατλαντικό ωκεανό ραδιοκύματα, γιατί κανείς δεν ήξερε την ύπαρξη της ιονόσφαιρας. Κατά τον ίδιο τρόπο δεν υπάρχει αμφιβολία πώς υπάρχουν ακόμα πολλά πράγματα γύρω απ' τα ηλεκτρονικά που ακόμα παραμένουν άγνωστα. Ο Ερνεστ Τρούμαν έφτασε στο τέλος της ανάγνωσής του. Έκλεισε αργά το περιοδικό, έβγαλε τα γυαλιά του και σκούπισε το μέτωπό του μ' ένα μεγάλο μαντήλι. Αφού το έκανε αυτό και ξανάβαλε τα γυαλιά στη μύτη του, κοίταξε τριγύρω να δει τι εντύπωση είχε κάνει το διάβασμά του. Για λίγα λεπτά τριγύρω του υπήρχαν πετρωμένα πρόσωπα. Ο Ιβάν Αουστιν στεκόταν με το στόμα του ανοιχτό. Ή Αλις Μαίη Κλίνγκ κρεμόταν από το μπράτσο της φίλης της.104

Ο Ράστυ Νέλς άφησε έναν βαθύ αναστεναγμό μα είπε και τη πολύ σπουδαία φράση. Τζί. Τι λες λοιπόν. Ή Ένα Μπρίκ, το κορίτσι που τακτοποιούσε τις λυχνίες χαμογέλασε με το ύφος του ανθρώπου που ξέρει πολλά και είπε στη φίλη της Ιβν Κόβρντ. Λοιπόν, λοιπόν ο Λόμπσανγκ Ράμπά αποδείχτηκε για μία φορά ακόμη ότι έχει δίκιο. Είμαι υπερβολικά χαρούμενη γι' αυτό. Όμως την τελευταία λέξη την είχε ο Ρ. Κρίσπ. Πίσω στη δουλειά σας. Κάνετε το αστείο σας. Πίσω στη δουλειά. Ο χρόνος είναι χρήμα. Έτσι το προσωπικό ξαναγύρισε στη δουλειά του όσο πιο αργά μπορούσε, ενώ συζητούσε το θέμα όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Το διάλειμμα έφτασε στο τέλος του, επίσης, και στην κοιλάδα της Λάσα, όπου ο δρόμος κατηφόριζε προς τους κάμπους και ο Λάμα με τον μαθητευόμενο του σηκώνονταν για να ετοιμαστούν για το υπόλοιπο ταξίδι τους πάνω στα απρόθυμα άλογά τους. Για μία φορά ακόμα τα άλογα τραβήχτηκαν μακριά από το αγόρι και, πράγματι, άρχισαν να το κοροϊδεύουν και να βρίσκονται τόσο μακριά του όσο χρειαζόταν για να μη μπορεί να τα φτάσει, αποφεύγοντας ακόμα και τις πιο παθητικές του προσπάθειες να τ' αρπάξει. Τελικά για μία φορά ακόμα προχώρησε προς τα μπροστά ο Λάμα και τα άλογα ήρθαν προς το μέρος του όσο πιο υπάκουα μπορούσαν. Για μία φορά ακόμα ο Λάμα και ο μαθητευόμενος βρέθηκαν πάνω στη ράχη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

των άλογων και χτυπώντας τα πλευρά τους κατηφόρισαν το μονοπάτι. Ο Λάμα προχωρούσε μπροστά. Πενήντα μέτρα πιο πίσω ερχόταν ο μαθητευόμενος που τώρα τον ευνοούσε ή τύχη καθώς το άλόγο του ήθελε να βρίσκεται κοντά στον φίλο του και γι' αυτό προχωρούσε, διαφορετικά δεν θα προχωρούσε καθόλου, αφού το αγόρι δεν μπορούσε να το ελέγξει. Το ταξίδι συνεχιζόταν ανάμεσα σε πανύψηλους βράχους, ανάμεσα στα χείλη μεγάλων χαραδρών. Σιγά σιγά πλησίασαν στον ευτυχισμένο ποταμό. Στην περιοχή αυτή τον ονόμαζαν ποταμό Yallzangbujiang, (Yarlung Tsangpo) αλλά αφήνοντας το Θιβέτ και κάνοντας μια απότομη στροφή μέσα στα βουνά, ο ποταμός αποκτά το όνομα Βραχμαπούτρα. 105

Ο μεγαλοπρεπής Βραχμαπούτρα μεγαλώνοντας συνέχεια σε όγκο και σε δύναμη φτάνει ως τον κόλπο της Βεγγάλης και είναι ένας από τους κυριότερους ποταμούς της Ινδίας. Για μας εδώ ήταν ένας ευτυχισμένος ποταμός που είχε τρεις πηγές στο Θιβέτ που ενώνονταν στη Λάσα, στην κοιλάδα της Λάσα, και τροφοδοτούνταν από πολλούς πολλούς παραποτάμους. Πολυάριθμες πηγές βρίσκονταν στους πρόποδες του σιδερένιου βουνού και στους πρόποδες της Ποτάλα και σχημάτιζαν τη λίμνη του ναού του ερπετού, τη λιμνούλα των ιτιών και διάφορα έλη και σιγά σιγά χύνονταν στον ευτυχισμένο ποταμό. Τώρα, πάνω στις κατηφορικές πλαγιές, πέρα από την κοιλάδα της Λάσα, ο ποταμός γινόταν ολοένα και πιο πλατύς, πιο ισχυρός. Ο Λάμα και ο μαθητευόμενος συνέχισαν το ταξίδι τους για τρεις μέρες, ίσως και τέσσερις μέρες, ο καθένας χάνει το μέτρημα των ημερών σε μία χώρα που δεν υπάρχουν ρολόγια, που δεν παίζει κανένα σπουδαίο ρόλο ο χρόνος, που το μόνο που υπάρχει για το μέτρημα των ημερών και των μηνών είναι το πέρασμα του Ήλιου και οι φάσεις του φεγγαριού. Κατέβαιναν συνέχεια από τα ψηλά ορεινά οροπέδια προς τους κάμπους όπου τα ροδόδεντρα έφταναν σε τεράστια μεγέθη και τα άνθη τους ήταν μία μάζα από το φως της φωτιάς. Ο κάθε ανθός είχε το μέγεθος ενός καλού λάχανου και τα ίδια τα δέντρα έφταναν ίσως και τα έξη και τα εννιά μέτρα σε ύψος. Εδώ, υπήρχαν, επίσης, και πολλά διάφορα φυτά και

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

δέντρα. Ο αέρας ήταν ζεστός, ομιχλώδης, καυτός, γιατί παγιδευόταν εδώ μέσα σ' ένα πετρώδες χάσμα, σ' ένα βαθύ ρήγμα. Από τη μία πλευρά υπήρχαν οι απότομοι βράχοι κι από την άλλη, από τη δεξιά, ο ορμητικός ποταμός που βρυχόταν και ούρλιαζε καθώς περνούσε μέσα από χαράδρες, για να πέσει κάποτε από ύψος τριάντα μέτρων πάνω από πέτρινους γκρεμούς σε βαθιές λιμνούλες κάτω. Ο Λάμα και ο μαθητευόμενος αναγκάστηκαν πολλές, πολλές φορές να περάσουν και να ξαναπεράσουν και πάλι να περάσουν τον ποταμό πάνω σε αβέβαια στηριγμένες γέφυρες φτιαγμένες από δοκάρια κρεμασμένα από μακριές λωρίδες αναρριχητικών φυτών, λωρίδες τόσο ευκίνητες όσο και το σχοινί, που κρατούσαν όμως και τη δύναμη τού πατρικού ξύλου. 106

Κάθε φορά που γινόταν αυτά έπρεπε να κλείσουν τα μάτια και των δύο άλोगων και μετά να τα οδηγήσουν προσεχτικά πάνω στη γέφυρα, γιατί κανένα άλογο, μικρό ή μεγάλο, δεν περνάει μόνο του μία τέτοια επικίνδυνη κατασκευή όπως ήταν αυτές οι προσωρινές γέφυρες. Ο μαθητευόμενος ταλαντευόταν πάνω σε μία από αυτές τις γέφυρες, τρίβοντας λυπημένα ένα από τα οπίσθια τμήματα του σώματός του. 'Ω αξιότιμε Λάμα, είπε τελικά, με το να βρίσκομαι πάνω σ' ένα άλογο αυτές τις μέρες καταλαβαίνω απολύτως τώρα γιατί οι έμποροι που πηγαίνουν στην Ινδία όταν γυρίζουν έχουν ένα τόσο περίεργο βάδισμα. Τελικά, μετά από τρεις ή τέσσερις μέρες, κι ενώ τους είχε ήδη τελειώσει το κριθάρι και υπέφεραν από τους πόνους τής πείνας, είδαν πέρα μακριά, κουρνιασμένο μέσα στην αγκαλιά μιας κοιλάδας, ένα μικρό μοναστήρι. Από πίσω του κατρακυλούσε από μια απότομη κορυφή ένας καταρράκτης που μετά περνούσε από το πλάι του μοναστηριού και συνέχιζε το ατέλειωτο ταξίδι του για τον κόλπο τής Βεγγάλης. Μπροστά από το μοναστήρι ήταν μαζεμένοι κάπου πενήντα ή εξήντα μοναχοί που κοίταζαν προς τα πάνω σκεπάζοντας με τα χέρια τους τα μάτια τους για να τα προφυλάξουν από τον Ήλιο. Τελικά, καθώς ο ψηλόσωμος Λάμα βρέθηκε μέσα στο πεδίο όρασής τους, χαμόγελα καλωσορίσματος φάνηκαν στα πρόσωπά τους κι ο Ηγούμενος του μοναστηριού προχώρησε προς τα μπροστά με φωνές χαράς. Οι μοναχοί έπιασαν τα μικρά άλογα και βοήθησαν τον Λάμα και τον μαθητευόμενο να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

κατεβούν. Ο νεαρός μαθητευόμενος άρχισε από τη πρώτη στιγμή να κοκορεύεται. Δεν ήταν ένας από τους μαθητευόμενους από την Ποτάλα τής άγιας Λάσα. Δεν ανήκει στην Ελίτ τής Ελίτ. Δεν συνόδευε τον μεγάλο σεβάσμιο Λάμα που θα έδινε οδηγίες σ' αυτό εδώ το μοναστήρι. Έ τότε φυσικά του άξιζε να έχει το μεγαλύτερο σεβασμό, του άξιζε τουλάχιστον να έχει το σεβασμό που απαιτείται να έχει ένας νέος Λάμα. Έτσι λοιπόν κοκορευόταν και περπατούσε με περηφάνια πέρα δώθε όταν ξαφνικά θυμήθηκε ότι πεινούσε. Ο Ηγούμενος μιλούσε με ζωντάνια προς τον Λάμα πού προερχόταν από το υψηλότερο κέντρο των Λαμαϊκών γνώσεων. 107

Τότε όλοι μαζί, ξαφνικά, σαν από κάποια ώθηση, προχώρησαν προς το μοναστήρι όπου τους περίμενε ζεστό τσάι και τσάμπα. Ο νεαρός μαθητευόμενος ήπια μία γερή ρουφηξιά τσάι και τότε σκέφτηκε ότι ο κόσμος έφτασε στο τέλος του. Άρχισε να βήχει, να τραντάζεται και να πετάει τσάι τριγύρω του Ω, άγιο Λάμα. Φώναξε με τρόμο. Βοηθήστε με, παρακαλώ, γρήγορα. Ο Λάμα μετακινήθηκε προς το μέρος του γρήγορα και είπια. Μη φοβάσαι, δεν έπαθες τίποτα. Να θυμάσαι ότι τώρα βρισκόμαστε σε πολύ χαμηλότερο ύψος κι έτσι το ζεστό τσάι είναι ακόμα πιο ζεστό. Όπως προσπάθησα ήδη να σου πω, το σημείο βρασμού του νερού στη Λάσα είναι πιο χαμηλό σε σύγκριση με αυτό που επικρατεί εδώ. Εδώ θα πρέπει να περιμένεις λίγο και να μην πίνεις τόσο γρήγορα. Πιας λίγο πάλι τώρα, ή θερμοκρασία θα πρέπει να έχει πέσει λίγο. Λέγοντας αυτά και χαμογελώντας ξαναγύρισε στη συζήτηση που είχε με τον Ηγούμενο και μερικούς άλλους τοπικούς Λάμα. Ο μαθητευόμενος, νιώθοντας κάπως ανόητος, πήρε κατακόκκινος τη γαβάθα του και ρούφηξε προσεχτικά αυτή τη φορά λίγο τσάι. Ναι, το τσάι ήταν σίγουρα ζεστό, ζεστότερο απ' οτιδήποτε είχε δοκιμάσει ποτέ του, αλλά ήταν και ευχάριστο επίσης. Έπειτα γύρισε την προσοχή του προς το τσάμπα που ήταν επίσης ζεστό, το πρώτο ζεστό τσάμπα που είχε δοκιμάσει ποτέ στη ζωή του. Αλλά ήδη ακούστηκε ο θόρυβος από τις τρομπέτες, ήδη άρχισε να έρχεται ο ήχος από τα κοχύλια. Σύννεφα θυμιάματος άρχισαν να έρχονται από την πόρτα του ναού κι από κάπου κοντινά έρχονταν ο βαθύς ήχος των Λαμαϊκών φωνών

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

καθώς οι μοναχοί και οι Λάμα άρχιζαν την απογευματινή τους λειτουργία στην οποία ετοιμάζονταν τώρα να πάνε κι ο μεγάλος Λάμα με τον μαθητευόμενο. Τη νύχτα επακολούθησε πολύ συζήτηση, συζήτηση για το τι γίνεται στη Λάσα, συζήτηση φερμένη από τους έμπορους από την Ινδία που την είχαν πάρει οι μοναχοί και την είχαν μεταφέρει στους Λάμα και φυσικά ανταλλάχτηκαν πολλές απόψεις ανάμεσα στους Λάμα και τους μαθητευόμενους εκείνου του μικρού μοναστηριού και σε μας. 108

Ακούστηκαν ιστορίες για τις φυτείες τσαγιού στο Ασσαμ, ιστορίες έμπορων από το Μπουτάν και ιστορίες για τους Κινέζους, για τη συμπεριφορά τους, για το πώς αυτοί οι άνθρωποι στα επόμενα χρόνια θα κατακτούσαν όλη την περιοχή. Ή συζήτηση δεν είχε τέλος. Εδώ ο Ήλιος δύει πιο νωρίς και το βαθύ σκοτάδι σκέπασε γρήγορα αυτό το κομμάτι τής κοιλάδας. Τη νύχτα επικρατούσε εδώ πολύ περισσότερος θόρυβος. Υπήρχαν περισσότερα πουλιά, περισσότερα ζώα άπ' ότι στην περιοχή τής Λάσα. Εδώ στον κάμφο ο νεώτερος μαθητευόμενος βρήκε αρκετές δυσκολίες στην αναπνοή, βρήκε τον αέρα πολύ πιο υγρό, πιο πυκνό. Ανακάλυψε ότι πνιγόταν στον αέρα και αφού δεν μπορούσε με κανέναν τρόπο να κοιμηθεί μέσα στο κοινό δωμάτιο για τους μοναχούς, άρχισε να περιτριγυρίζει εδώ κι εκεί. Έξω, στην ύπαιθρο, επικρατούσε ή ευχάριστη μυρουδιά των λουλουδιών. Ζώα φώναζαν και νυχτοπούλια πετούσαν, σκούρες σκιές πάνω σ' έναν σκούρο ουρανό. Στ' αριστερά του ο ευτυχισμένος ποταμός χτυπούσε πάνω στην άκρη ενός βράχου κι έπεφτε προς τα κάτω με άσπρο αφρό και παφλασμό, ξεκολλούσε πέτρες και βότσαλα στη βιασύνη του να κατηφορίσει προς τη θάλασσα. Το μικρό αγόρι κάθισε πάνω σ' έναν βράχο δίπλα στον καταρράκτη και άρχισε να σκέφτεται το παρελθόν και τι του είχε συμβεί. Έφερε στο νου του τη ζωή του στο Σακπόρι, τη ζωή του στην Ποτάλα. Και τώρα αύριο, σκέφτηκε, θα πρέπει να παρακολουθήσει τις ομιλίες του πολυαγαπημένου του Λάμα γύρω από την αναπνοή. Ξαφνικά ή νύχτα έγινε ακόμα πιο σκοτεινή, ο άνεμος πιο παγωμένος και, καθώς ήταν υγρός, ήταν σαν να σε χτυπάει

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

μέσα στα κόκαλα. Βιαστικά το νεαρό αγόρι σηκώθηκε όρθιο κι έτρεξε προς το μοναστήρι για να κοιμηθεί. Το φως τής μέρας έφτανε αργά σ' αυτό το μικρό μοναστήρι το κριμένο μέσα στην κοιλάδα που την περιέβαλαν απ' όλες τις πλευρές πανύψηλοι βράχοι γεμάτοι με υποτροπική βλάστηση γιατί σ' αυτή την κοιλάδα με την κλειστή ατμόσφαιρα οι θερμοκρασίες υψώνονταν απότομα. Οι φωτεινές ακτίνες από τον Ήλιο δεν έφταναν κάτω ως τα μέσα του πρωινού και τις πρώτες ώρες επικρατούσε μία σκοτεινιά, μία ομιχλώδης σκοτεινιά. 109

Πάνω ψηλά στον ουρανό επικρατούσε μία φωτεινότητα, Ή λάμψη τής καινούργιας μέρας. Τ' αστέρια δεν έλαμπαν πια, δεν έρχονταν πια ακτίνες από το Φεγγάρι που είχε χαθεί. Όλα έλαμπαν, αλλά, μέσα σ' αυτή την κοιλάδα, ο νεαρός μαθητευόμενος αισθανόταν καταπιεσμένος, ένιωθε να πνίγεται στον αέρα. Σηκώθηκε και βγήκε έξω από το δωμάτιο στην ύπαιθρο, στο χλωμό φως τής μέρας, όπως το έβλεπε ο ίδιος. Ένα φως που χλώμιαζε από την ομίχλη ή την υγρασία και τονίζόταν από τις αμέτρητες σταγόνες του νερού που όμως εξαιτίας τής σκοτεινιάς δεν ήταν στολισμένες με ουράνια τόξα. Ο νεαρός μαθητευόμενος ένιωθε ότι ήταν μόνος μέσα σ' έναν κοιμισμένο Κόσμο. Σκέφθηκε πόσο τεμπέληδες ήταν όλοι σ' αυτό το μικρό καταφύγιο τής θρησκείας. Περιπλανήθηκε για λίγο για να καθίσει στο τέλος στην άκρη του καταρράκτη. Καθισμένος εκεί αναπόλησε για λίγο ο,τι είχε μάθει στην Ποτάλα και στο Σακπόρι, θυμήθηκε για λίγο ο,τι είχε μάθει για την αναπνοή. Σκέφτηκε πάλι, ότι εκείνη ακριβώς τη μέρα θα μάθαινε ακόμα περισσότερα και τελικά αποφάσισε να κάνει μερικές αναπνευστικές ασκήσεις. Κάθισε με την σπονδυλική του στήλη τεντωμένη και άρχισε να παίρνει βαθιές αναπνοές. Εισέπνεε και εξέπνεε. Έβαλε μεγάλη προσπάθεια στην εκτέλεση των ασκήσεων, πραγματικά μεγάλη. Και ξαφνικά κατάλαβε ότι βρισκόταν έξω από το σώμα του, ένιωθε μία πολύ ιδιόρρυθμη άσκηση το επόμενο πράγμα που κατάλαβε ήταν ότι βρισκόταν ξαπλωμένος πάνω στο χώμα και ο μεγάλος Λάμα ήταν σκυμμένος από πάνω του. Αγόρι μου, είπε ή φωνή του Λάμα, ξέχασες όλα αυτά που σου έχω πει. Εδώ, να θυμάσαι, ότι ο αέρας είναι πιο πυκνός από

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

τον αέρα που έχεις συνηθίσει εσύ. Δεν το ήξερες ότι κάνοντας μ' αυτό τον τρόπο τις ασκήσεις μέθυσες από το πολύ οξυγόνο. Έριξε λίγο κρύο νερό πάνω στο πρόσωπο και το ξυρισμένο κεφάλι του νεαρού μαθητευόμενου κάνοντάς τον να τρεμουλιάσει από τον τρόμο. Τώρα θα 'πρεπε να στεγνώσει τα ρούχα του. Σε προειδοποίησα, είπε ο Λάμα, ότι στην αρχή δεν πρέπει να το παρακάνεις με τη βαθιά αναπνοή. Ακόμα και αν φαίνεται ότι σου κάνει καλό, εσύ μην το παρακάνεις. Εσύ τα έκανες όλα αυτά σε πυκνό αέρα και προσπαθούσες σκληρά σε είδα από το παράθυρο. 110

Τα πνευμόνια σου ξεφούσκωναν σαν να ήταν φυσητήρι. Λοιπόν, τα κατάφερα και ήρθα εγκαίρως διαφορετικά εσύ θα έκανες τη βόλτα σου μέσα στο γκρεμό κι εγώ δεν θα είχα κανέναν μαζί μου για να διασκεδάζει τα άλογα. Ο Λάμα έσκυψε και βοήθησε το αγόρι να σηκωθεί. Περιπάτησαν κι οι δυο ως το μοναστήρι. Το αγόρι ένιωσε απείρως καλύτερα μόλις είδε το ήδη έτοιμο τσάι και τσάμπα. Και ή χαρά του μεγάλωσε ακόμα περισσότερο όταν είδε κάτι άλλα περίεργα πράγματα, κάποιο είδος φρούτων που δεν είχε ξαναδεί. Ω. Είπε σε κάποιο άλλο αγόρι που καθόταν κοντά του. Εμείς στη Λάσα δεν έχουμε τίποτε τέτοιο. Δεν έχουμε τίποτε άλλο εκτός από το τσάι και το τσάμπα, τίποτε άλλο. Το αγόρι του χαμογέλασε και αποκρίθηκε. 'Α, εμείς δεν τα περνάμε και τόσο άσχημα εδώ. Μ' ένοχο ύφος συνέχισε. Οι χωρικοί τα φέρνουν εδώ για να ξεπληρώσουν τις λειτουργίες μας. Πάμε και λέμε μία δυο ευχές και παίρνουμε μερικά φρούτα ή λαχανικά. Είναι μία καλή αλλαγή από το αιώνιο τσάμπα. Εγώ προσωπικά θα προτιμούσα να ζω εδώ παρά στη Λάσα, εδώ οι συνθήκες είναι πολύ καλύτερες. Κάθισαν με σταυρωμένα τα πόδια πάνω στο πάτωμα, μπροστά στα μικρά τραπέζια κι έπειτα παίρνοντας τις γαβάθες τους έβαλαν μέσα τσάι και τσάμπα. Για λίγη ώρα επικρατούσε σιωπή και δεν ακουγόταν τίποτε άλλο εκτός από τη φωνή του αναγνώστη που διάβαζε αποσπάσματα από τα ιερά έργα καθισμένος πάνω σ' ένα ψηλό κάθισμα. Ο αναγνώστης πάντα διάβαζε στη διάρκεια των γευμάτων, γιατί δεν το θεωρούσαν σωστό για τους μοναχούς να δίνουν και μεγάλη προσοχή στο φαγητό τους. Πρόσεχε πώς θα φας αυτά τα φρούτα, μουρμούρισε το αγόρι στον μικρό μαθητευόμενο. Αν φας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

πολλά μετά θ' αναρωτιέσαι τι έπαθες. Ή όλη φασαρία δεν γίνεται τη στιγμή που τα τρωσ αλλά μετά. Ω. Φώναξε ο νεαρός μαθητευόμενος με φανερή απογοήτευση. Πράγματι. Έχω φάει πέντε. Τώρα που το σκέφτομαι, νιώθω ήδη κάπως περίεργα μέσα μου. Το αγόρι που τον είχε προειδοποιήσει γέλασε και άπλωσε το χέρι του για να πάρει ένα ακόμα φρούτο. Τελικά τέλειωσαν όλοι το φαγητό τους και ο αναγνώστης τέλειωσε το μάθημά του. Ο Ηγούμενος σηκώθηκε όρθιος και είπε ότι αυτή τη φορά ο μεγάλος αξιότιμος Λάμα 111

Από τη Λάσα, από τον ιερό τόπο, την Ποτάλα, είχε έρθει ειδικά για να δώσει διαλέξεις γύρω από την αναπνοή και την υγεία και αργότερα όποιος είχε προβλήματα με την υγεία του μπορούσε να έρθει να τα συζητήσει με τον Λάμα από τη Λάσα. Βγήκαν όλοι από το δωμάτιο όπου είχαν γευματίσει και τράβηξαν προς τον κυρίως ναό που υπήρχε περισσότερος χώρος. Ο Λάμα τους είπε να καθίσουν αναπαυτικά. Τα μικρά αγόρια κάθονταν μπροστά, οι νεαροί μοναχοί από πίσω τους και πίσω πίσω κάθονταν σε σειρές ανάλογα με την ηλικία τους οι Λάμα. Στην αρχή για λίγη ώρα ο Λάμα έδωσε μερικές βασικές οδηγίες και έπειτα είπε. Θα πρέπει να τονίσω πάλι ότι δεν είναι ανάγκη να κάθεστε στη θέση του λωτού ή σε κάποια θέση μάλλον όχι αναπαυτική. Θα πρέπει να κάθεστε συνέχεια σε θέσεις που θα είναι για σάς αναπαυτικές και να έχετε τη σπονδυλική σας στήλη όρθια γιατί τότε μόνο θα ωφεληθείτε από τις ασκήσεις αυτές. Να θυμάστε, επίσης, ότι τη διάρκεια τής μέρας θα πρέπει να κάθεστε με τις παλάμες στραμμένες προς τα πάνω γιατί έτσι θα μπορέσετε να απορροφήσετε τις ωφέλιμες επιδράσεις του Ήλιου. Όταν όμως κάνετε αυτές τις ασκήσεις το βράδυ, τότε θα πρέπει να έχετε τις παλάμες στραμμένες προς τα κάτω, γιατί τη νύχτα υπάρχει ή επίδραση του φεγγαριού. Τώρα θα πρέπει να σάς επαναλάβω ότι θα πρέπει να ξέρετε ποιος είναι ο σφυγμός σας. Βάζετε τα δάχτυλά σας πάνω στον αριστερό σας καρπό και μετράτε τον σφυγμό σας, ώστε να μπορέσετε να καθορίσετε για πόση ώρα μπορείτε να κρατήσετε την εισπνοή σας και για πόση την εκπνοή σας. Ο μέσος όρος είναι. Ένας, δύο, τρεις (για την εισπνοή), ένας, δύο, τρεις, τέσσερις (για την εκπνοή). Μετρήστε δυνατά έξι ή εφτά φορές

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

κι έπειτα χαράξτε αυτόν τον χτύπο στο μυαλό σας. Έτσι ώστε να είστε σε θέση, κι όταν ακόμα δεν κρατάτε τον καρπό σας, να νιώθετε τον αριθμό των σφυγμών σας. Αυτό θα σας πάρει μερικές μέρες εξάσκησης κι αφού το κάνετε αυτό, τότε θα δείτε ότι θα είστε σε θέση να βρείτε τον αριθμό των σφυγμών σας από τις δονήσεις μέσα στο σώμα σας. Δεν θα χρειάζεται πια να ψαχουλεύετε τον καρπό σας. Πρώτα απ' όλα θα πρέπει να εισπνέετε, πάντοτε φυσικά με το στόμα κλειστό. 112

Εισπνευστε βαθιά σε χρόνο τεσσάρων σφυγμών. Είναι απόλυτα αναγκαίο να αναπνέετε μαλακά χωρίς κανένα τίναγμα. Οι αρχάριοι έχουν την τάση να παίρνουν πολλές αναπνοές και να μετράνε ως το τέσσερα, αυτό δεν είναι σωστό. Θα πρέπει να αναπνέετε μαλακά όλη τη διάρκεια των τεσσάρων σφυγμών, που τούς μετράτε νοερά. Μόλις φτάσετε στο τέσσερα, τα πνευμόνια σας θα πρέπει να είναι γεμάτα με αέρα. Έπειτα αρχίζετε την εκπνοή που διαρκεί τέσσερις σφυγμούς. Κάντε το αυτό για ένα διάστημα και μετά από μερικές μέρες θα δείτε ότι θα είστε σε θέση να κρατάτε την εισπνοή σας για περισσότερο χρονικό διάστημα από τέσσερις σφυγμούς ίσως να φτάσετε στους έξη ή τους οχτώ. Ποτέ όμως δεν θα πρέπει να πιέζετε τον εαυτό σας, θα πρέπει πάντα να βρίσκεστε μέσα στα όρια των δυνατοτήτων σας. Ο Λάμα κοίταξε προσεχτικά τα μικρά αγόρια, τους μοναχούς και τους Λάμα που βρίσκονταν όλοι καθισμένοι εκεί, όλοι με τις παλάμες τους στραμμένες προς τα πάνω, όλοι αναπνέοντας, ο καθένας με τον ιδιαίτερο ρυθμό του. Ο Λάμα ένευσε ικανοποιημένος και ύψωσε το χέρι του για να τους δείξει ότι έπρεπε να σταματήσουν την άσκηση τώρα. Τώρα, είπε, θα κάνουμε το επόμενο στάδιο αυτής της άσκησης. Θα κάνετε ακριβώς τα ίδια όπως και προηγουμένως, αλλά τώρα μετά από την εισπνοή θα κρατήσετε την αναπνοή σας. Πρώτα απ' όλα λοιπόν, εισπνευστε για χρονικό διάστημα δύο σφυγμών και μετά εκπνεύστε για διάστημα τεσσάρων σφυγμών. Ο σκοπός αυτής της άσκησης είναι ο καθαρισμός του αίματος· βοηθάει επίσης την καλύτερευση της κατάστασης του στομαχιού και του συκωτιού. Όταν γίνεται σωστά βοηθάει το δυνάμωμα του νευρικού συστήματος. Να θυμάστε πάντα ότι η βάση μας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

είναι τέσσερα, δύο, τέσσερα. Αυτό βέβαια είναι ο μέσος όρος, δεν θα πρέπει ποτέ να γίνετε σκλάβος αυτών τωνπραγμάτων. Ο δικός σας μέσος όρος θα μπορούσε να είναι αυτό που είναι το πιο κατάλληλο για σας, χωρίς να σας καταπιέζει. Σταμάτησε και παρατηρούσε τα άτομα στο ναό που έπαιρναν την αναπνοή, την κρατούσαν και μετά την έβγαζαν. Τους κοίταζε που το έκαναν για δέκα, είκοσι εικοσιπέντε φορές. Έπειτα πάλι, κουνώντας το κεφάλι του ικανοποιημένος, σήκωσε το χέρι του.113

Τώρα θα προχωρήσουμε λίγο ακόμα. Έχω δει πολλές φορές, κυρίως ανάμεσα στους νέους, παραδείγματα κακή στάσης. Συνήθως όλοι σας βουλιάζετε σαν σακιά. Αυτό βέβαια βοηθάει στη χειροτέρευση τής υγείας σας. Όταν περπατάτε, θα πρέπει να συντονίζεστε με τους σφυγμούς σας και με την αναπνοή σας. Ας εξασκηθούμε μ' αυτό τον τρόπο. Κατ' αρχήν θα πρέπει να στέκεστε στητοί, ούτε να γέρνετε προς τα μπρος ούτε προς τα πίσω στητοί, ή σπονδυλική σας στήλη ευθεία και τα πόδια σας με δύναμη, όχι χαλαρά. Πρώτα πρώτα βγάλτε από τα πνευμόνια σας όσον αέρα έχετε, εκπνεύστε όσο πιο δυνατά μπορείτε. Έπειτα αρχίστε να περπατάτε και ταυτόχρονα την ίδια στιγμή πάρτε μία βαθιά αναπνοή. Δεν έχει σημασία αν θ' αρχίσετε να περπατάτε με το αριστερό ή το δεξιό πόδι. Αυτό που έχει σημασία είναι να πάρετε μία γερή, βαθιά αναπνοή. Ταυτόχρονα κάντε ένα αργό ρυθμικό βήμα. Θα περπατάτε συγχρονιζόμενοι με τους χτύπους τής καρδιάς σας. Θα εισπνεύσετε για διάστημα τεσσάρων σφυγμών. Στη διάρκεια αυτού του χρόνου θα κάνετε τέσσερα βήματα. Έπειτα θα κάνετε άλλα τέσσερα βήματα που θα αντιστοιχούν σε τέσσερις σφυγμούς, τον χρόνο διάρκειας τής εκπνοής. Κάντε το ίδιο πράγμα έξη φορές, αλλά να θυμάστε ιδιαίτερα ότι ή αναπνοή σας θα πρέπει να είναι απαλή, δεν θα πρέπει να γίνετε κομματιαστά όπως τα βήματά σας. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα κάνετε τέσσερα βήματα σε τέσσερις εισπνοές. Θα πρέπει ν' αναπνέετε όσο το δυνατόν πιο απαλά. Ο ανώτατος Λάμα από την Λάσα έκρυψε ένα χαμόγελο διασκέδασης, καθώς έβλεπε αγόρια, μοναχούς και Λάμα να τριγυρίζουν εδώ κι εκεί προσπαθώντας να κάνουν τις αναπνευστικές ασκήσεις. Ικανοποιημένος όμως, γιατί είδε ότι το έκαναν σωστά, είπε. Τώρα ας θυμηθούμε ότι υπάρχουν πολλά συστήματα αναπνοής και μεις

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

θα πρέπει να αναπνέουμε με κείνο τον τρόπο που θα μας βοηθήσει να εκπληρώσουμε την εργασία μας, γιατί τελικά ή αναπνοή είναι κάτι παραπάνω από το γέμισμα των πνευμόνων με αέρα. Ή σωστή αναπνοή μπορεί να μας ανανεώσει και μπορεί να τονώσει τα όργανά μας. Το αναπνευστικό σύστημα που σάς έδειξα είναι γνωστό σαν το πλήρες αναπνευστικό σύστημα.114

Είναι ένα αναπνευστικό σύστημα που καθαρίζει το αίμα, βοηθάει το στομάχι κι άλλα όργανα. Σάς βοηθάει επίσης να ξεπεράσετε κάποιο κρύωμα. Σταμάτησε και κοίταξε τριγύρω ορισμένους που είχαν συνάχι και συνέχισε. Εδώ στις κάτω περιοχές του θιβέτ, το κρύωμα είναι διαδεδομένο και τίποτε το σημαντικό δεν φαίνεται να έχει γίνει γι' αυτό. Χρησιμοποιώντας το σωστό αναπνευστικό σύστημα που μόλις σάς έδειξα, θα μπορείτε να ξεπερνάτε το κρύωμα. Τώρα θα σάς πω ένα άλλο σύστημα, στο οποίο θα κρατήσετε την αναπνοή σας περισσότερο από το κανονικό. Καθίστε, παρακαλώ, με τη σπονδυλική σας στήλη όρθια, αλλά το υπόλοιπο σώμα σας χαλαρωμένο. Περίμενε για λίγο, ενώ οι ακροατές του έβρισκαν τις θέσεις τους, τακτοποιούσαν τους χιτώνες τους και γύριζαν τις παλάμες τους προς τα πάνω. Έπειτα συνέχισε. Πρώτα απ' όλα θα κάνετε την πλήρη σας αναπνοή, δηλαδή, θα κάνετε αυτό που σάς δίδαξα μόλις τώρα. Έπειτα θα κρατήσετε τον αέρα μέσα σας όσο περισσότερο μπορείτε, χωρίς να τεντώσετε καθόλου το σώμα σας. Μετά θα εκπνεύστε μέσα από το ανοιχτό σας στόμα μάλλον απότομα σαν να ανακαλύψατε ότι ο αέρας έχει πολύ άσχημη γεύση, σαν να θέλατε να τον απομακρύνετε όσο πιο γρήγορα μπορείτε από μέσα σας. Ας αρχίσουμε λοιπόν. Πρώτα εισπνεύστε για χρονικό διάστημα τεσσάρων σφυγμών. Έπειτα κρατείστε την αναπνοή σας όσο περισσότερο μπορείτε χωρίς να νιώσετε άσχημα. Και τέλος βγάζετε τον αέρα από το στόμα σας όσο πιο απότομα μπορείτε. Αν το κάνετε λίγες φορές θα βρείτε ότι ή υγεία σας θα βελτιωθεί σημαντικά. Ο Λάμα στάθηκε παρατηρώντας τους μαθητές του για να βεβαιωθεί πώς έκαναν ο,τι τους έλεγε σωστά. Βλέποντας έναν ηλικιωμένο να έχει αποκτήσει ένα μπλε χρώμα, έτρεξε προς το μέρος του και του είπε. Αδερφέ μου, οι προσπάθειες σου ξεπέρασαν το κανονικό. Όλες αυτές οι ασκήσεις

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

θα πρέπει να γίνονται με φυσικό τρόπο. Δεν πρέπει να υπάρχει τέντωμα του σώματος, δεν πρέπει να υπάρχει κούραση. Ή αναπνοή είναι κάτι το φυσικό κι αν κοπιάζετε ή τεντώνεστε για να αναπνεύσετε τότε δεν πρόκειται να ωφεληθείτε.115

Εσύ, αδερφέ μου, χρησιμοποιείς λάθος ρυθμό. Προσπαθείς να πιέσεις τον εαυτό σου να πάρει περισσότερο αέρα απ' όσο τα πνευμόνια σου μπορούν ν' αντέξουν. Πρόσεχε, κάνε τις ασκήσεις μαλακά, χωρίς τέντωμα και θα νιώσεις πολύ καλύτερα. Έτσι λοιπόν όλο το πρωί τα αγόρια, οι μοναχοί, και οι Λάμα έκαναν τις αναπνευστικές τους ασκήσεις. Τελικά προς μεγάλη ευχαρίστηση του μικρού μαθητευόμενου, τα μαθήματα τέλειωσαν και ήταν ελεύθεροι, αυτός και οι άλλοι, να βγουν έξω στην ύπαιθρο. Ο μεσημβρινός Ήλιος χτυπούσε τώρα δυνατά την πεδιάδα φωτίζοντας τη σκοτεινιά και, δυστυχώς, μεγαλώνοντας τη ζέστη. Έντομα στριφογύριζαν εδώ και εκεί και ο κακόμοιρος ο μικρός μαθητευόμενος πηδούσε δεξιά κι αριστερά, καθώς τα έντομα, στα όποια αυτός δεν ήταν καθόλου συνηθισμένος, έπιτίθονταν στα πιο τρωτά μέρη του σώματός του.116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Λαίδη Σαίντ τζών ντέ τώφ-νώζ, του Χελζπόπιν χάλ, καθόταν μόνη και μεγαλοπρεπής, στην άκρη του τεράστιου τραπέζιου που στόλιζε την τραπεζαρία της. Μ' έκδηλη δυσαρέσκεια έπαιζε με τη λεπτή φέτα τής φρυγανιάς από ριζόψωμο που βρισκόταν μπροστά της. Χαριτωμένα σήκωσε το φλιτζάνι του τσαγιού ως τα καλοσηματισμένα χείλη της, για να το αφήσει απότομα την άλλη στιγμή στον δίσκο και να σηκωθεί πηγαίνοντας βιαστικά στο καταστόλιστο γραφείο της. Διάλεξε ένα φύλλο χαρτιού που έφερε πάνω του το σήμα ενός φημισμένου Νορμανδου προγόνου της (αληθινά το όνομά του ήταν Γκυγιώμ.) Και που παρίστανε ένα φαλακρό κούκο να στέκεται επιθετικά όρθιος (σήμα που του δόθηκε, γιατί ήταν λίγο τρελούτσικος και πάντα εμφανιζόταν χωρίς περούκα στις κοσμικές συγκεντρώσεις). Σ' αυτό το χαρτί λοιπόν άρχισε να γράφει με μία πέννα που είχε κλεφτεί από κάποιον από τους υπηρέτες του δούκα Ουέλινγκτον, που κι αυτός την είχε κλέψει από κάποιο καπηλειό πέρα στην Φλήντ Στρήτ. Ωστε σεις είστε ο Συγγραφέας του τρίτου ματιού, έγραψε, θα ήθελα να σάς δω. Ελάτε να με βρείτε στο κλαμπ μου, μα προσέξτε να φοράτε πολιτισμένα Δυτικά ενδύματα. Έχω να σκεφτώ και την κοινωνική μου θέση... Ο μπέρτυ ε. Κάτχεμ, από τους περιφημότερους χειρουργούς τής Αγγλίας, μέλος στις περισσότερες ακαδημαϊκές Εταιρίες, μέλος σ' αυτή και σ' εκείνη τη λέσχη, αριστοκράτης και υπέρμαχος των προνομίων για τις προνομιούχες τάξεις, κάθισε στο γραφείο του κι έμεινε εκεί κρατώντας το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

πηγούνι του στο τέλος, ύστερα από βαθιά σκέψη, πήρε ένα φύλλο χαρτιού διακριτικά μονογραμμένο και άρχισε.117

Μόλις τέλειωσα την ανάγνωση του τρίτου ματιού, έγραψε, και ξέρω πώς όλα όσα γράφετε είναι αληθινά. Ο γιος μου διαθέτει αξιοσημείωτες απόκρυφες δυνάμεις και γνωρίζω από άλλες πηγές ότι γράφετε την αλήθεια. Θα ήθελα να σάς συναντήσω. Παρακαλώ όμως επιστρέψτε μου αυτό το γράμμα, γιατί οι συνάδελφοί μου σίγουρα θα με περιγελούσαν. Ο πλούσιος Καλιφορνέζος ταινιοπαραγωγός καθόταν στο ανακτορικό του γραφείο περιστοιχισμένος από το γυμνό σχεδόν χαρέμι του. Το Σύλβα Σκρήν ήταν πια μία λέξη που είχε μπει στο κάθε σπίτι. Πριν από χρόνια ο άνθρωπος αυτός είχε φτάσει στην Αμερική από την Ελλάδα, τρέχοντας να ξεφύγει από τις άσχημες περιπέτειες που τον περίμεναν αν έμενε εκεί. Ή αστυνομία τον ζητούσε να τον χώσει μέσα. Έτσι ξεκίνησε για την Αμερική και ξέπεσε στο Σαν Φρανσίσκο με τρύπια παντελόνια και τρύπιες σόλες. Μα και η ψυχή του δεν ήταν σε καλύτερη κατάσταση. Τώρα όμως ο μέγας Σύλβα Σκρήν καθόταν στο γραφείο του και προσπαθούσε να γράψει ένα γράμμα, χωρίς τη βοήθεια της γραμματέως του. Αμήχανα καθόταν παίζοντας την ολόχρυση πέννα του εκείνη με τα διαμάντια και το μεγάλο ρουμπίνι στην κορυφή. Το πρόσωπό του συσπαζόταν, εκείνος ψέλλιζε, ή μάλλον προσπαθούσε να ψελλίσει κάτι με τα κακά αν όχι ανύπαρκτα Αγγλικά του. Στο τέλος, καθώς ή αναμονή άρχισε να γίνεται οδυνηρή, τέντωσε το χέρι του, άρπαξε ένα φανταχτερό φύλλο χαρτιού και άρχισε να γράφει. Το γράμμα που βγήκε στο τέλος απ' τα χέρια του απαιτούσε την παρουσία του συγγραφέα του τρίτου ματιού ώστε ο μέγας Έλληνας Θεός της Σύλβα Σκρήν να μάθει την τύχη του και ίσως ίσως ν' αυξήσει την περιουσία του. Εσώκλεισε τα χρήματα για το αεροπορικό εισιτήριο μετ' επιστροφής. Με τεράστιο πόνο έγραψε ένα τσεκ κι έκλεισε τον φάκελο. Ένα παιδί έτρεξε να ταχυδρομήσει το μήνυμα. Ο Σύλβα Σκρήν έμεινε όμως καταστεναχωρημένος στο γραφείο του. Ένωθε οξείς πόνους εκεί, στη θέση

του βιβλιάριου των επιταγών του.118

Τι έκανα. Φώναξε. Πάνε τα λεφτά μου. Φέρθηκα σαν βλάκας. Δεν πειράζει όμως, τώρα ξαναγίνομαι σοφός. Σήκωσε τη θεόρατη κοιλιά του, έτσι που να υποστηρίζεται άπ' το πανάκριβο γραφείο του, και φώναξε γρήγορα την γραμματέα του. Προς τον συγγραφέα του τρίτου ματιού, ύπαγόρευσε. Έχεις τα χρήματά μου. Δεν σε χρειάζομαι. Χρειάζομαι τα χρήματά μου. Κι αν δεν μου τα γυρίσεις γρήγορα θα πω στις εφημερίδες πώς μου πήρες τα χρήματά μου, γυριστά λοιπόν γρήγορα, έ. Κάποιος υπάλληλος έτρεξε να διαβιβάσει όσο γρηγορότερα γινόταν το μήνυμα προς τον συγγραφέα. Στο τέλος, όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου γιατί τα ταχυδρομεία είναι πολύ αργά ο Σύλβα Σκρήν ο Έλληνας μπορούσε πια να χαϊδέψει με τα ιδρωμένα χέρια του τα λεφτά του που επιστράφηκαν. Στην μακρινή Ουρουγουάη, ο Συγγραφέας πήρε ένα γράμμα από το Σιάτλ, ΗΠΑ. Μαθαίνω πώς θέλεις να επιστρέψεις στην Βόρεια Αμερική, έλεγε το γράμμα που είχε για αποστολέα έναν πολύ πλούσιο Αμερικανό, μα δεν έχεις τα χρήματα για να ταξιδέψεις. Θα σου κάνω λοιπόν μία πολύ καλή πρόταση. Θα πληρώσω τα ναύλα σου ως το Σιάτλ και θα σε κρατήσω κοντά μου για την υπόλοιπη ζωή σου. Θα σου διαθέσω ένα δωμάτιο και θα σε τρέφω. Δεν θα πρέπει να χρειάζεσαι πολλά ρούχα. Σ' αντάλλαγμα θα πρέπει να γράψεις στο όνομά μου όσα έχεις και να μου μεταβιβάσεις όλα τα δικαιώματά σου από τα βιβλία σου. Έτσι θα εμπορευόμαι εγώ τα βιβλία σου και θα κρατώ το ποσό των δικαιωμάτων σου σ' αντάλλαγμα αυτών που θα σου προσφέρω. Ο Συγγραφέας άφησε να του ξεφύγει μα αχαρακτήριστη λέξη κατά αχαρακτήριστο τρόπο γι' αυτό το αχαρακτήριστο πρόσωπο. Ή πόρτα αντήχησε από ένα βροντερό κτύπημα. Ένα κτύπημα που επαναλήφθηκε καθώς ή πόρτα δεν άνοιξε αμέσως. Βιαστικά βήματα ακούστηκαν, και ύστερα ο ήχος τής πόρτας που άνοιγε. Λίγα λεπτά θα κάνω, για. Είπε μία βαριά αλλά βροντερή φωνή. Έρχομαι δει Φον Λάμα. Δεν πρέπει με αφήσεις

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

περάσω, για. Φωνές ακούστηκαν να μπλέκουν και μία στο τέλος να υψώνεται. Μάινε Φράου, λέει να πηγαίνω λέει. 119

Μα σάς λέω ήρθα να δω τον Λάμα. Στην πόρτα σας θα κάτσω μόνη, ουντ περιμένω, για. Πέστε του ή Βιλχεμίνα Χέρμαν είναι εδώ, για. Μεσάνυχτα στο Μόντρεαλ. Πέρα στο νερό τα φώτα από τους ουρανοξύστες του Ντραπώ φαίνονταν ν' αναβοσβήνουν, καθώς τ' αντανακλούσε ή ακυμάτιστη θάλασσα του λιμανιού. Ακίνητα στ' αγκυροβόλια τους τα πλοία περίμεναν γαλήνια τον ερχομό μιας καινούργιας μέρας. Στ' αριστερά, όπου ο όρμος Γούντμιλλ πρόσφερε αγκυροβόλιο στα ρυμουλκά, τα νερά ταραχτήκαν, καθώς μία μικρή βάρκα ταξίδευε να συναντήσει ένα αργοπορημένο εμπορικό. Στην κορυφή ενός πανύψηλου κτίσματος ένας περιστρεφόμενος φάρος έστελνε φωτεινά δάχτυλα να ψάξουν τον νυχτερινό ουρανό. Ένα τζετ σφύριζε στον ουρανό πάνω από την πόλη καθώς ξέφευγε άπ' τους περιορισμούς του διεθνούς αεροδρομίου. Μεσάνυχτα στο Μόντρεαλ. Όλοι στην οικογένεια ταξίδευαν στην αγκαλιά του ύπνου. Ύπνου όμως που ξαφνικά κομματιάστηκε από το επίμονο κουδούνισμα στην εξώπορτα. Γρήγορα ντύθηκαν κι άνοιξαν την πόρτα. Μόνο μεγάλη ανάγκη θα μπορούσε να είχε προκαλέσει ένα τόσο επίμονο κουδούνισμα, τέτοια ώρα σίγουρα. Ο δρ. Ράμπια. Ρώτησε μία βραχνή Γαλλο-καναδική φωνή. Εδώ μένει ο δρ. Ράμπια. Δύο μεγαλόσωμοι άντρες μπήκαν σπρώχνοντας μέσα και στάθηκαν κοιτάζοντας τριγύρω. Αστυνομία, είπε κάποιος στο τέλος. Ποιος είναι αυτός ο δρ. Ράμπια. Τι κάνει. Που βρίσκεται. Ρώτησε ο άλλος. Ερωτήσεις ερωτήσεις ερωτήσεις. Μα ύστερα μία αντίθετη ερώτηση, τι θέλετε. Γιατί ήρθατε εδώ. Οι δυο αστυνομικοί αλληλοκοιτάχτηκαν χωρίς λέξη. Ο ανώτερος από τους δύο, χωρίς καν να ζητήσει την άδεια, πήγε προς το τηλέφωνο και κάλεσε έναν αριθμό. Ακολούθησε μία απίστευτα γρήγορη συνομιλία στη Γαλλοκαναδική μορφή τής Γαλλικής γλώσσας. Στο τέλος έκλεισε το τηλέφωνο και ο ανώτερος αστυνομικός είπε. Έ, μας είπαν να έρθουμε εδώ, μας ειδοποίησαν με τον ασύρματο στο περιπολικό μας. Δεν μας είπαν τον λόγο.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Τώρα ο προϊστάμενος λέει πώς κάποιος από την Αλαμπάμα τηλεφώνησε στο τμήμα και είπε να ειδοποιήσουμε τον δρ. Ράμπτα να επικοινωνήσει γρήγορα μαζί του. Είπε ότι ήταν επείγον. Έπρεπε να γίνει τώρα. Οι δυο αστυνομικοί έμειναν να κοιτάζονται αμήχανοι. 120

Στο τέλος ο ανώτερος πήρε τον λόγο. Πηγαίνουμε εμείς, εσείς τηλεφωνήστε αμέσως, έτσι. Γύρισαν κι έφυγαν απ' το δωμάτιο. Σε λίγο ακούστηκε ο ήχος του αυτοκινήτου τους που ξεκινούσε κι έφευγε στο δρόμο ξεπερνώντας κατά πολύ το νόμιμο όριο ταχύτητας. Και την άλλη στιγμή κτύπησε το τηλέφωνο. Ο προϊστάμενος του αστυνομικού τμήματος, εδώ. Δεν τηλεφωνήσατε ακόμη. Πρόσθεσε πώς ήταν κάτι επείγων, ζήτημα ζωής και θανάτου. Ύστερα έκλεισε το τηλέφωνο και όλα τέλειωσαν. Το γράμμα είχε φτάσει μαζί με άλλα εβδομήντα περίπου. Ο φάκελος είχε ένα γκροτέσκο μοβ χρώμα με απίθανα λουλούδια ολόγυρα. Το χαρτί που έκλεινε μέσα του είχε το ίδιο φρικτό χρώμα, μα τα λουλούδια που κρέμονταν, αρμαθιές ολόκληρες, γύρω στο περιθώριο, το έκαναν ακόμα χειρότερο. Ο Θεός είναι αγάπη. Διακύρυσσε μία σημαία φαρδιά πλατιά στην κορυφή ο Συγγραφέας δεν μπόρεσε να μην πιάσει τη μύτη του απ' τη βρώμα που ανάδινε τούτο το χαρτί. Το άρωμα που είχε χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να προερχόταν από άρωστο κουνάβι που είχε πεθάνει μετά από το φαί, σκέφτηκε. Το γράμμα έλεγε. Είμαι ή Ωντυ Μακάσαρ. Προλέγω το μέλλον και κάνω πολύ καλό. Πέντε δολάρια ή ερώτηση κι ένα μεγαλύτερο ποσοστό για προσφορά αγάπης. Έχω διαβάσει τα βιβλία σας και θέλω να γίνετε οδηγός μου. Θα μου κάνει τεράστιο καλό. Στείλτε μου γρήγορα γράμμα σας που να συμφωνείτε, γιατί θέλω να το χρησιμοποιήσω στη διαφήμισή μου. Ο Ράμπτα κατέληξε έμπορος γκρίνιαζε το γράμμα. Ξέρω πώς είσαι απατεώνας γιατί άνοιξες επιχειρήσεις και κάνεις λεφτά. Ο φτωχός, ταλαιπωρημένος Συγγραφέας ανακάθισε στο κρεβάτι του και προσπάθησε να καταλάβει τι νόημα είχε πάλι αυτό. Ήθελε μήπως να πει πώς όλοι όσοι ασχολούνται με οποιοδήποτε είδος επιχείρησης είναι απατεώνες. Ή τι τέλος πάντων. Ώ, καλά, σκέφτηκε, θα ξεκαθαρίσω τα πράγματα στο επόμενο βιβλίο μου. Κυρίες και κύριοι, παιδιά και κάθε είδους γάτες. Προσέξτε αυτή τη δήλωση, διακήρυξη και διαβεβαίωση. Εγώ,

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

ο Τρίτη Λόμπσανγκ Ράμπά, όπως νομίμως και αποκλειστικά ονομάζομαι, διακηρύσσω τα εξής.121

Δεν έχω συμφέροντα σε επιχειρήσεις. Δεν απασχολούμε σε κανενός είδους επιχείρηση ή εργασία άλλη από την συγγραφική. Δεν υποστηρίζω οποιαδήποτε εταιρία αρωμάτων, αλληλογραφίας ή δεν ξέρω τι. Ορισμένοι χρησιμοποιούν ονόματα, όπως τρίτο μάτι μα εγώ έγραψα ένα βιβλίο με αυτό τον τίτλο, δεν ξεκίνησα καμιά εταιρία αλληλογραφίας. Και μάλιστα μία εταιρία την οποία δεν υποστηρίζω. Κυρίες και κύριοι, παιδιά, κάθε είδους γάτες. Δεν έχω μαθητές, ακολούθους, αντιπροσώπους, αποστόλους, επιχειρηματικά συμφέροντα ή οποιουδήποτε είδους πράκτορες άλλους από τους εκδοτικούς μου πράκτορες. Ούτε έγραψα ποτέ βιβλία που αρνήθηκαν να τα εκδώσουν οι εταιρίες εξαιτίας της απαγορευμένης γνώσης που περιείχαν. Κάποιος μπορεί να προσπαθεί να σάς αποσπάσει τα ωραία λεφτά σας (θα ευχόμουν να μπορούσα να το κάνω εγώ μα έχετε πλέον προειδοποιηθεί από μένα.) Ο Συγγραφέας ανακάθισε κι έφερε στο μυαλό του όλες τις δυσκολίες που έφερνε μαζί της αυτή η λέξη. Συγγραφέας. Δεν πρέπει να χρησιμοποιείς τη λέξη παραλής, έγραφε κάποιος, ακούγεται άσχημα. Δεν πρέπει να γράφεις στο πρώτο πρόσωπο, έγραφε κάποιος άλλος, κάνει τους αναγνώστες σου να ταυτίζονται υπερβολικά με σένα. Κι αυτό είναι κακό. Δεν πρέπει να λες πώς είσαι ο Γέροντας, παραπονιόταν πάλι κάποιος τρίτος. Δεν μ' αρέσει να το διαβάζω αυτό. Κι' έτσι συνέχιζαν ατέλειωτα τα γράμματα. Κι' έτσι ο Συγγραφέας ποιος άλλος έμενε να σκέφτεται το παρελθόν και ν' ανησυχεί, άδικα ίσως, για το μέλλον. Ή υγεία του δεν πήγαινε καλά, το ένα δεν πήγαινε καλά, το άλλο δεν πήγαινε καλά. Ή πόρτα άνοιξε από κάποιο σπρώξιμο και μία όμορφη τριχωτή μορφή πήδηξε ανάλαφρα στο κρεβάτι όπου κειτόταν ο Συγγραφέας ζώντας τις αναμνήσεις του. Γεια σου, αφεντικό. Είπε με την καλύτερη τηλεπαθητική γατίσια φωνή της. Και τι γίνεται με το βιβλίο που υποτίθεται πώς γράφεις. Θεέ μου. Ποτέ δεν θα το τελειώσεις όσο σκέφτεσαι όλους αυτούς τους ανόητους, τους φίλους του

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

καλού καιρού. Ξέχασε τους. Διέταξε αυστηρά. Ή χοντρό-Τάντυ μπήκε στο δωμάτιο και κάθισε σ' ένα Ηλιόλουστο κομμάτι στο πάτωμα. Φαί. Ρώτησε. Είπε κανείς τίποτα για φαί. Ο Συγγραφέας χαμογέλασε και είπε, λοιπόν γάτες μου, πρέπει να τελειώσουμε αυτό το βιβλίο, κι έχουμε ν' απαντήσουμε μερικές άπ' αυτές τις ερωτήσεις που δεν σταματούν να έρχονται. 122

Ερωτήσεις, ερωτήσεις, ερωτήσεις. Ας αρχίσουμε. Τεντώθηκε να πιάσει την γραφομηχανή με το χαλασμένο I και την τράβηξε προς το μέρος του. Λοιπόν, που είναι ή πρώτη ερώτηση. Ή δυσκολία είναι ότι ακριβώς όπως οι άνθρωποι γεννούν ανθρώπους, έτσι και οι ερωτήσεις γεννούν ερωτήσεις. Όσο περισσότερες ερωτήσεις απαντιούνται, τόσο και περισσότερες καινούργιες έρχονται. Εδώ έχουμε τώρα μία ερώτηση που φαίνεται να βασανίζει πολύ Κόσμο. Ή ερώτηση είναι. Τι είναι ο Υπερνούς. Γιατί ο Υπερνούς μου με κάνει να υποφέρω τόσο πολύ. Πώς μπορεί να συμβαίνει να πρέπει να υποφέρω τόσο τη στιγμή που δεν ξέρω, γιατί πρέπει να υποφέρω. Είναι ολότελα παράλογο, καταστρέφει την πίστη μου στη θρησκεία. Καταστρέφει την πίστη μου σ' ένα Θεό. Μπορείτε να μου το εξηγήσετε. Ο Συγγραφέας ξάπλωσε προς τα πίσω κι έμεινε μερικές στιγμές να κοιτά κάποιο περαστικό πλοίο. Κι άλλο ένα καράβι, σκέφτηκε, με Γιαπωνέζικα προϊόντα. Μα έτσι δεν προχωρούσε το βιβλίο, σίγουρα. Διστακτικά λοιπόν ο Συγγραφέας πήρε το βλέμμα του άπ' το λιμάνι κι άρχισε πάλι τη δουλειά. Ναι, φυσικά, μία τέτοια ερώτηση μπορεί ν' απαντηθεί, μα πρέπει πριν άπ' όλα να συμφωνήσουμε γύρω από ορισμένους βασικούς όρους αναφοράς. Είναι απαραίτητο, γιατί σκεφτείτε να προσπαθούσαμε να συζητήσουμε με κάποιο ψάρι που ζει στα βάθη των Ωκεανών γύρω από τις σκέψεις και τις αντιδράσεις των αστροναυτών που βρίσκονται σε τροχιά γύρω από το Φεγγάρι. Πώς θα μπορούσαμε να εξηγήσουμε σ' ένα ψάρι που πάντα ζούσε στα βάθη του Ωκεανού με τι μοιάζει ή ζωή στην επιφάνεια. Πώς θα του εξηγούσαμε τη ζωή στο Λονδίνο, το Μόντρεαλ, το Τόκιο ή ακόμα και στη Νέα Υόρκη, όπου ήδη υπάρχουν πολλά παράξενα ψάρια. Μα, πέρα άπ' αυτά, πώς θα μπορούσαμε να εξηγήσουμε στο θαλάσσιο πλάσμα μας τι συμβαίνει σ' ένα διαστημόπλοιο, όταν κάνει τον γύρο του φεγγαριού. Θα ήταν ασφαλώς κάτι το σχεδόν αδύνατο. Ας κάνουμε λοιπόν μία υπόθεση, ας φανταστούμε κάτι διαφορετικό. 123

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλόγα 1972

Ας φανταστούμε πώς ο Υπερνούς δεν είναι πια Υπερνούς μα ένας απλός εγκέφαλος. Έτσι, έχουμε κάπου στον χώρο ένα πλήθος από εγκεφάλους να αιωρούνται, να υπάρχουν από μόνοι τους. Κάποιος όμως εγκέφαλος αποφασίζει ότι θέλει να γνωρίσει κάτι, αρχίζει να θέλει να έχει εμπειρίες διαφορετικές από κείνες που του προσφέρει ή καθαρή σκέψη. Με το καθαρή εδώ εννοούμε απλώς ότι ή σκέψη είναι κάτι το άυλο, δεν χρησιμοποιείται ή λέξη με την ηθική της έννοια. Αυτός ο συγκεκριμένος εγκέφαλος, λοιπόν, νιώθει τα πρώτα σκιρτήματα τής φιλοδοξίας. Θέλει ν' αποκτήσει γνώσεις, θέλει να δει πώς είναι τα πράγματα στη Γη, είναι ή δέκατη τρίτη φλόγα θερμότερη από την δωδέκατη. Και τι, τέλος πάντων, είναι θερμό, τι είναι φλόγα. Ο εγκέφαλος αποφασίζει ν' ανακαλύψει την αλήθεια αυτών των πραγμάτων κι έτσι βρίσκει ένα σώμα. Ξεχάστε για μία στιγμή πώς αυτός ο εγκέφαλος πρέπει πρώτα να γεννηθεί, και φανταστείτε πώς τοποθετείται σ' ένα κρανίο, σ' ένα γερό κοκάλινο κουτί, στο εσωτερικό του όποιου αιωρείται μέσα σε ένα ειδικό υγρό που τον προφυλάσσει από τυχόν μηχανικά σοκ που τον κρατά υγρό, που τον βοηθά να τρέφεται. Έχουμε, λοιπόν, έτσι τον εγκέφαλο στο κοκάλινο κουτί του. Τώρα, λοιπόν, ο εγκέφαλος αυτός και οποιοσδήποτε εγκέφαλος, δεν έχει καμιά αίσθηση, αν κάποιος χειρουργός δηλαδή θελήσει να εγχειρήσει τον εγκέφαλο, περιορίζεται να αναισθητοποιήσει τοπικά το δέρμα και τη σάρκα που περιβάλλουν το κρανίο και να κάνει μία τομή ολόγυρα στο κρανίο. Κατόπιν χρησιμοποιείται ένα κατάλληλο πριόνι για να κοπεί το κόκκαλο που ύστερα μπορεί ν' ανοίξει προς τα πίσω, σχεδόν όπως ανοίγει προς τα πίσω ή κορυφή ενός καλοβρασμένου αυγού. Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι πόνο αισθάνεται κανείς μόνο στο δέρμα, στη σάρκα και στο κόκκαλο. Ο εγκέφαλος δεν είναι ευαίσθητος στον πόνο. Έτσι όταν ο χειρουργός βγάλει το σκέπασμα, για να μιλήσουμε έτσι, είναι σε θέση να επέμθει στον εγκέφαλο, να τον ανιχνεύσει και να κόψει χωρίς να χρησιμοποιηθεί αναισθητικό. Ο εγκέφαλος μας είναι όπως ο Υπερνούς. Κι εκείνος δεν έχει

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

καμιά αίσθηση. Μας ξαναγυρίζουμε στο παράδειγμα του εγκέφαλου στο κρανίο που ζητά εμπειρίες. Ας θυμόμαστε όμως ότι χρησιμοποιούμε αυτό το παράδειγμα του εγκέφαλου στη θέση του Υπερνούς, που σαν πολυδιάστατο αντικείμενο είναι πολύ δυσκολότερο να κατανοηθεί. 124

Ο εγκέφαλος θέλει να γνωρίσει αισθήσεις. Ο ίδιος ο εγκέφαλος είναι τυφλός, κουφός, ανίκανος να διακρίνει τα αρώματα, ανίκανος να έχει αισθήσεις. Για αυτό φτιάχνουμε διάφορες κούκλες, διάφορα ανδρείκελα. Ένα ζευγάρι κούκλες φτιάχνονται με τη μορφή ματιών, τα μάτια ανοίγουν και ο εγκέφαλος δέχεται εντυπώσεις απ' αυτά. Όπως όλοι ξέρουμε, ένα νεογέννητο δεν είναι σε θέση να καταλάβει τι σημαίνουν οι διάφορες εντυπώσεις. Ένα νεογέννητο είναι πάντα αδέξιο στις κινήσεις του και δεν εκτιμά σωστά τις οπτικές του εντυπώσεις καθώς περνά ο χρόνος, όμως και συσσωρεύονται οι εμπειρίες, ο εγκέφαλος αρχίζει να κατανοεί τις εντυπώσεις που δέχεται από τα μάτια. Μας και αυτό θα μπορούσε να βελτιωθεί. Θέλουμε κάτι περισσότερο από μια απλή εικόνα. Μπορούμε να βλέπουμε ένα αντικείμενο, μα τι άλλη αίσθηση μπορεί να μας χαρίσει. Έχει κανένα άρωμα. Εκπέμπει κανέναν ήχο. Καινούργιες κούκλες κατασκευάζονται με το όνομα αυτιά. Συλλαμβάνουν δονήσεις κατώτερης κατά πολύ συχνότητας από εκείνης των δονήσεων που συλλαμβάνουν τα μάτια. Είναι όμως δονήσεις, όπως δονήσεις είναι και το φως. Τα αυτιά συλλαμβάνουν πάντως αυτές τις δονήσεις που με λίγη εξάσκηση μπορεί να σημαίνουν κάτι για τον εγκέφαλο, μπορεί να σημαίνουν ευχάριστη μουσική, μπορεί να σημαίνουν δυσάρεστη μουσική, μπορεί να σημαίνουν ομιλία, μπορεί να μεταφέρουν κάποιον, μήνυμα, να είναι ένα είδος επικοινωνίας. Και πάλι όμως, με το να βλέπεις και ν' ακούς ένα πράγμα δεν ξέρεις αν μυρίζει ή όχι. Ο καλύτερος τρόπος για να το μάθεις αυτό είναι να κινήσεις κούκλες για να σχηματίσουν ένα οσφρητικό όργανο. Κι έπειτα είναι πλέον σε θέση ο φτωχός Υπερνός, που στο παράδειγμα μας ονομάζουμε εγκέφαλο, να εύχεται μερικές φορές να μην είχε ποτέ αποκτήσει αυτή την αίσθηση, ανάλογα με το τι είδους άρωμα φορά ή γυναίκα που στέκεται δίπλα του. Μας για να,συνεχίσουμε πώς είναι άραγε τα αντικείμενα στην αφή. Το νόημα λέξεων όπως απαλό, σκληρό κλπ. Δεν έχει για μας νόημα, αν δεν έχουμε αυτή την αίσθηση. Έτσι ο Υπερνός, ή στην περίπτωση μας ο εγκέφαλος, φτιάχνει καινούργιες κούκλες. Χέρια,

μπράτσα, δάχτυλα.125

Διαθέτουμε αντίχειρα κι έναν μικρό δείκτη τέτοιους που μας επιτρέπουν να κρατούμε κι ένα μικρό ακόμη αντικείμενο. Διαθέτουμε δάχτυλα με τα όποια μπορούμε να διαπιστώσουμε αν κάποιο αντικείμενο είναι ή όχι συμπιεστό, αν είναι μαλακό ή σκληρό, αν ακόμη είναι κοφτερό ή όχι. Μερικές φορές συμβαίνει κάποιο αντικείμενο να μας πονά. Το αγγίζουμε και μας μεταδίνει κάποια δυσάρεστη αίσθηση. Μπορεί να είναι καυτό, μπορεί να είναι παγωμένο, μπορεί να είναι πολύ κοφτερό ή πολύ τραχύ. Οι αισθήσεις αυτές δημιουργούν πόνο και ο πόνος με τη σειρά του μας προειδοποιεί να προσέχουμε στο μέλλον τέτοια αντικείμενα. Μα γιατί θα πρέπει τα δάχτυλα να τα βάζουν με τους εαυτούς τους ή με κάποιον Θεό για μία τέτοια αίσθηση, όταν εκτελούν αυτό ακριβώς που είναι προορισμός τους να κάνουν, να αισθάνονται. Ένας κτίστης μπορεί να κάνει χοντρούς ρόζους στα χέρια του από τα τούβλα. Ένας χειρουργός μπορεί να αποκτήσει πολύ ευλύγιστα δάχτυλα εξαιτίας της απαραίτητης λεπτότητας στην δουλειά του. Το κτίσιμο θα έβλαπτε τα χέρια του χειρουργού, και ή χειρουργική θα ήταν κατόρθωμα για τον κτίστη, γιατί τα χέρια του θα είχαν γίνει πια τραχιά άπ' τα τούβλα. Κάθε όργανο είναι υποχρεωμένο να πειραματίζεται, να υπομένει. Τα αυτιά μπορεί να υποφέρουν από κάποιο πολύ δυνατό θόρυβο, ή μύτη μπορεί να ταραχτεί από μία ιδιαίτερα δυσάρεστη μυρωδιά, μα όλα τα όργανα είναι σχεδιασμένα ν' αντέχουν τέτοιες δοκιμασίες. Όταν καίγεται κάπου το δάχτυλό μας, ας πούμε, λοιπόν σε λίγο ή πληγή επουλώνεται και ξέρουμε την επόμενη φορά να φυλαχτούμε καλύτερα. Οι εγκέφαλοι μας κατατάσσουν στα αρχεία τους κάθε πληροφορία. Την αποθηκεύουν στα έννεα-δέκατα του Υποσυνείδητου. Το παρασυμπαθητικό νευρικό μας σύστημα θα αντιδράσει ανάλογα με τις πληροφορίες που του παρέχει το υποσυνείδητο για να μας προφυλάξει από οποιοδήποτε κακό. Για παράδειγμα, αν προσπαθήσετε να περπατήσετε στην κορυφή κάποιου πανύψηλου κτιρίου θα αισθανθείτε φόβο, γιατί αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο το υποσυνείδητο ειδοποιεί το παρασυμπαθητικό σύστημα να αναλάβει τα ηνία και να αναγκάσει το

σώμα να πηδήξει προς τα πίσω.126

Αυτά όλα συμβαίνουν στο συνηθισμένο φυσικό επίπεδο. Σκεφτείτε, όμως, σε μία πολύ ανώτερη διάσταση, πόσο είναι ανίκανος ο Υπερνούς να δεχτεί οποιαδήποτε γνώση της Γης χωρίς να χρησιμοποιήσει ανάλογες κούκλες στη Γη. Οι κούκλες αυτές είναι οι άνθρωποι που καίγονται, που κόβονται, που λιποθυμούν, που παθαίνουν κάθε είδους κακό. Όλες οι αισθήσεις και εντυπώσεις ξαναγυρίζουν στον Υπερνού μέσω της Αργυρής Χορδής, με τον ίδιο περίπου τρόπο που μεταδίδονται στον εγκέφαλο με τα νεύρα, τα αισθητικά νεύρα, οι αισθήσεις που δέχονται τα δάχτυλα του ανθρώπινου σώματος. Είμαστε, λοιπόν, απόλυτα δικαιολογημένοι να θεωρούμε τους εαυτούς μας προεκτάσεις ενός Υπερνου, ενός Υπερνού που είναι τόσο πολύ Πνεύμα, τόσο πολύ απομονωμένος και τόσο πολύ εξελιγμένος στην Πνευματική σφαίρα που είναι υποχρεωμένος να εξαρτάται από μας για να συλλάβει εντυπώσεις του τι συμβαίνει στη Γη. Αν κάνουμε κάτι το κακό, τότε αισθανόμαστε, μεταφορικά, σαν να μας μαλώνουν. Δεν είναι κάποιος διαβολικός Θεός που μας καταδιώκει, που μας καταδικάζει και μας βάζει σε πειρασμό. Είναι ή ίδια ή βλακεία μας. Ή ίσως να συμβαίνει όπως, όταν αγγίζει κανείς ένα πράγμα και ανακαλύπτει ότι πονά, κι ύστερα το ξαναγγίζει για να βρει γιατί τον πονά κι έπειτα το ξαναγγίζει για να βρει μήπως ο πόνος μπορεί να ξεπεραστεί ή να θεραπευτεί. Και έπειτα ίσως να το ξαναγγίζει για να δει αν τελικά ξεπέρασε αυτόν το πόνο. Μπορεί να βλέπετε κάποιον πραγματικά καλό άνθρωπο να υποφέρει κι εσείς ο θεατής να νομίζετε πώς είναι άδικο ένας τόσο καλός άνθρωπος να υποφέρει τόσο ή ίσως να νομίζετε ότι ο άνθρωπος αυτός ξεπληρώνει ένα πολύ βαρύ φορτίο κάρμα· ίσως να νομίζετε ότι στην προηγούμενη ζωή του ήταν πραγματικά πολύ κακός. Μα κάνετε λάθος. Πώς ξέρετε ότι αυτός ο άνθρωπος δεν υποφέρει με σκοπό να εξουδετερωθεί ο πόνος και η δυστυχία για κείνους που τον ακολουθούν. Μη νομίζετε πώς με τη δυστυχία κανείς πάντα ξεπληρώνει το κακό του κάρμα. Είναι εξίσου πιθανό να συσσωρεύει καλό κάρμα. Υπάρχει ένας Θεός, ένας καλός και δίκαιος Θεός. Μα φυσικά ο Θεός δεν είναι το ίδιο πράγμα όπως ένας άνθρωπος και είναι άχρηστο να προσπαθούμε να καταλάβουμε τι 127

Είναι ο Θεός, όταν οι περισσότεροι από μας αδυνατούμε να καταλάβουμε τι είναι ο ίδιος μας ο Υπερνούς. Ακριβώς όπως δεν μπορείτε να καταλάβετε τον Υπερνου σας, έτσι δεν μπορείτε να καταλάβετε τον Θεό του Υπερνου σας. Παραθέτω εδώ ένα ερώτημα που ήδη έχει απαντηθεί σε προηγούμενα βιβλία μου, μα που παρ' όλα αυτά εξακολουθεί να διατυπώνεται, με μονότονη κανονικότητα. Πολλοί ζητούν να γνωρίσουν τον οδηγό τους, τον κύριό τους, τον φύλακα άγγελο τους κλπ. Κάποιος μου γράφει λέγοντας. 'Η, εγώ έχω για αρχηγό ένα γέρο Ερυθρόδερμο. Θα ήθελα να μπορούσα να τον δω. Ξέρω πώς είναι γέρος Ερυθρόδερμος γιατί είναι σοφός. Πώς μπορώ να τον δω. Λοιπόν, ας ξεκαθαρίσουμε μία για πάντα αυτό το ζήτημα. Οι άνθρωποι δεν έχουν ούτε κόκκινους Ινδιάνους, ούτε μαύρους Ινδιάνους, ούτε άσπρους Ινδιάνους, ούτε Θιβητιανούς, νεκρούς ή ζωντανούς, για οδηγούς. Δεν θα υπήρχαν άλλωστε, για παράδειγμα, αρκετοί Θιβητιανοί για να τους εξυπηρετήσουν όλους. Είναι σαν όλοι να λένε, ο, ήμουν ή Κλεοπάτρα στην προηγούμενη ζωή μου. Τέτοια πράγματα δεν έχουν καμιά αλήθεια. Στην πραγματικότητα ο υποτιθέμενος οδηγός είναι απλά ο Υπερνούς που αληθινά είναι ο οδηγός μας. Είναι σαν να κάθεστε στο αυτοκίνητο σας. Εσείς είστε ο Υπερνούς του αυτοκινήτου. Πατάτε το γκάζι, κι αν είστε τυχεροί και δεν έχετε από τα καινούργια Αμερικάνικα αυτοκίνητα, εκείνο θα ξεκινήσει. Πατάτε τα φρένα και το αυτοκίνητο σταματά. Αν χειρίζεστε το κατάλληλο όργανο και προσέχετε τι κάνετε δεν θα κτυπήσετε πουθενά. Με τον ίδιο τρόπο ελέγχετε τον εαυτό σας, εσείς και ο Υπερνούς σας. Πολλοί έχουν την εντύπωση πώς όλοι εκείνοι που έφυγαν απ' αυτή τη Γη δεν κάνουν άλλο από το να στρώνονται κατενθουσιασμένοι στον ώμο του καθενός και να τον οδηγούν απ' εκεί για την υπόλοιπη ζωή του, φροντίζοντας να μην πέσει από κανένα γκρεμό λέγοντάς του τι να κάνει κι' όλα τα παρόμοια. Μα σταθείτε μόνο να το σκεφτείτε αυτό με τον εαυτό σας. Έχετε γείτονες, και ίσως τα πάτε καλά μαζί τους ίσως όχι, πάντως κάποτε ας υποθέσουμε πώς φτάνει ή ώρα να ταξιδέψετε στην άλλη άκρη του κόσμου. Αν είστε στην Αγγλία ας πούμε πώς θα ταξιδέψετε στην Αυστραλία, αν είστε στην Βόρειο Αμερική ας πούμε πώς θα ταξιδέψετε στη Σιβηρία. 128

Λοιπόν, κάνετε το ταξίδι σας, και μετά είστε απασχολημένος με την εργασία σας στο νέο τόπο, είστε απασχολημένος με το να κάνετε νέες επαφές. Και τα παρατάτε όλα αυτά για να τηλεφωνήσετε στον κάθε Τόμ, Ντίκ και Χάρρυ και Μαίρυ, Μάρθα ή Ματίλντα. Όχι, δεν το κάνετε, βέβαια, τους έχετε ξεχάσει. Κι' αυτό κάνουν όσοι περνούν στην άλλη ζωή. Εκείνοι που άφησαν τη ζωή σ' αυτή τη Γη δεν κάθονται πια στα σύννεφα παίζοντας τις άρπες τους, ούτε απασχολούνται με το να μαδούν εκεί ψηλά τα φτερά τους κλπ. Κλπ. Αφήνοντας αυτή τη Γη περνούν μία περίοδο ανάρρωσης κι ύστερα απασχολούνται σε κάτι άλλο. Με κάθε ειλικρίνεια σάς λέω δεν τους βρίσκεται χρόνος να γίνουν Πνευματικοί οδηγοί κι άλλες τέτοιες ανοησίες. Πολλές, πολλές φορές οντότητες μη ανθρώπινες μπορούν να διακόπτουν τις σκέψεις κάποιου ανθρώπινου όντος και, υπό ορισμένες συνθήκες, να δίνουν την εντύπωση ότι είναι Πνευματικοί οδηγοί. Ας πάρουμε την περίπτωση αυτών των Πνευματιστικών συγκεντρώσεων. Έχουμε εδώ μία ομάδα ανθρώπων που ελπίζουν να επικοινωνήσουν μ' αυτούς που πια βρίσκονται στην άλλη ζωή. Είναι μία ομάδα ανθρώπων που σκέφτονται με τον ίδιο τρόπο. Δεν είναι απλώς ένα πρόσωπο που κάθεται και σκέφτεται μόνο του χωρίς σκοπό, αλλά είναι ορισμένα άτομα που πηγαίνουν σε έναν καθορισμένο τόπο μ' έναν ορισμένο σκοπό στο μυαλό τους, όλοι τους υποσυνείδητα ξέρουν ότι πρέπει να δοθεί ένα μήνυμα. Έτσι στον Αστρικό Κόσμο υπάρχουν ιπτάμενες μορφές που μπορεί νάναι μορφές σκέψης ή μπορεί νάναι οντότητες που ποτέ δεν υπήρξαν ανθρώπινα όντα κι ούτε ποτέ θα γίνουν. Είναι μόνο μάζες ενεργείας που ανταποκρίνονται σ' ένα ορισμένο ερέθισμα. Αυτές οι οντότητες, οποιαδήποτε κι αν είναι ή καταγωγή τους σίγουρα είναι ανθρώπινη τριγυρίζουν πέρα δώθε κι έλκονται προς την πηγή που τις έλκει. Αν οι άνθρωποι σκέφτονται με μεγάλη δύναμη ότι πρέπει να πάρουν ένα μήνυμα απ' τους νεκρούς, τότε αυτές οι οντότητες θα έλκνουν αυτόματα προς αυτή την ομάδα των ανθρώπων, θα πετάνε δεξιά κι αριστερά, θα δημιουργούν ψευδόποδα που φυσικά είναι χέρια και δάκτυλα φτιαγμένα από ενέργεια και στο τέλος θ' αγγίξουν έναν εγκέφαλο ή ένα κομμάτι εγκεφάλου ή ένα μάγουλο.129

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Το άτομο που θα νιώσει αυτό το άγγιγμα θα είναι σίγουρο ότι έχει έρθει σε επαφή με κάποιο Πνεύμα, γιατί τα ψευδόποδα τα δημιουργημένα από τις οντότητες είναι όμοια με τα ψευδόποδα του εκτοπλάσματος. Αυτές οι οντότητες είναι συχνά κακόβουλες και ή νευρικότητα τους μοιάζει πολύ με την νευρικότητα των πιθήκων. Τριγυρνούν άσκοπα, σαν να πηδούν από εγκέφαλο σ' εγκέφαλο, κι όταν βρεθούν μπρος σε κάποια καλή, πλούσια πληροφορία που ακτινοβολείται από κάποιον εγκέφαλο είναι σε θέση να κάνουν κάποιο ευαίσθητο άτομο, ένα γνήσιο δηλαδή μέντιουμ, να μιλήσει. Δίνουν μ' αυτό τον τρόπο ένα μήνυμα το οποίο τουλάχιστον ένας από τους παρόντες αναγνωρίζει σαν αληθινό, γιατί στην πραγματικότητα είναι παρμένο από τη συνείδησή του. Κανείς όμως από τους παρευρισκόμενους δεν φαίνεται να σκέφτεται πώς κάποια οντότητα ψαρεύει απλώς πληροφορίες άπ' τους εγκεφάλους τους. Και πρέπει αληθινά να ξεκαθαριστεί απόλυτα πώς δεν είναι όλα αυτά τα φαινόμενα γνήσια. Όλοι ξέρουμε τι γίνεται τις αποκρίες, όταν παιδιά ντυμένα με μάσκες και κοστούμια χαλούν τον Κόσμο μασκαρεμένα έτσι που να περνιούνται για άλλο από αυτό που είναι. Έτσι συμπεριφέρονται και αυτές οι Πνευματικές μορφές, αυτές οι οντότητες. Στην πραγματικότητα ή εύφορα τους είναι αληθινά περιορισμένη και το μόνο γνήσιο πάνω τους είναι πώς είναι πραγματικά παράσιτα. Και παίζουν παιχνίδια μ' οποιονδήποτε δείχνει να τα πιστεύει. Υπό ορισμένες συνθήκες μπορεί να γίνει κανείς μάρτυρας φαινομένων που τα πιστεύει για υπερφυσικά. Μπορεί να είναι κανείς βέβαιος πώς αντικρίζει το Πνεύμα τής θείας Φάννου, που, πέφτοντας άπ' τις σκάλες τρία πατώματα, έσπασε το πόδι της και πέθανε μετά από λίγο, και που, νεκρή τώρα, τριγυρνά κοντά του και τον συμβουλεύει γιατί έχει τύψεις για τον τρόπο που του φερόταν όταν ήταν στη Γη. Λοιπόν, τίποτα τέτοιο δεν συμβαίνει πραγματικά. Κάποιος στην πνευματιστική συγκέντρωση μπορεί ασυνείδητα να εξέπεμπε εικόνες τής θείας Φάννου και του σπασμένου ποδιού της, ενώ σκεπτόταν τι δύσκολος χαρακτήρας ήταν στα γεράματά της, ή κακομοίρα. Έτσι, κάποια κακόβουλη οντότητα συντονίστηκε σ' αυτές τις σκέψεις κι άλλαξε λίγο τα πράγματα φροντίζοντας βέβαια να είναι απόλυτα πιστευτά.130

Κι εμφανίζεται λοιπόν ή θεία Φάννυ που ομολογεί πόσο λυπάται για τη φριχτή συμπεριφορά της προς τον αγαπημένο της ανιψιό ή ανιψιά για να προσθέσει στο τέλος πώς θέλει πια από τώρα και για πάντα, ή για περισσότερο από πάντα, να μείνει κοντά του ή της και να τον προστατεύει από τα πάντα. Είναι πραγματικά απίθανο να βλέπει κανείς ανθρώπους που κοροϊδεύουν τους Ερυθρόδερμους, που αντιμετωπίζουν χλευαστικά τους Ινδούς και που μερικές φορές τείνουν να δυσπιστούν για την αυθεντικότητα των Θιβητιανών Λάμα, να νομίζουν, ολότελα αντίθετα άπ' ό τι πίστευαν πριν, πώς όταν αυτοί οι άνθρωποι, οι τόσο παρεξηγημένοι, πεθάνουν, θα βιαστούν να τρέξουν κοντά τους για να καθίσουν στους ώμους τους για να τους συμβουλεύουν και να τους προστατεύουν από τους κινδύνους της ζωής. Λοιπόν, παρά τα όσα πιστεύουν, κάτι άλλο τους συμβουλεύει. Και το μόνο που φιλοξενούν στους ώμους τους, όπως είπαμε πριν, δεν είναι παρά κάποια κακόβουλη οντότητα που υποκρίνεται ότι είναι κάτι άλλο άπ' αυτό που πραγματικά είναι. Όσο για τους φίλους σας στην άλλη πλευρά του κόσμου, πόσο συχνά έρχεστε σ' επαφή μ' αυτούς. Πόσο συχνά εσείς βοηθάτε αυτούς. Πόσο συχνά τους βοηθούσατε, όταν ήταν γείτονές σας. Σκεφτείτε λοιπόν, φεύγει κάποιος άπ' αυτή τη ζωή, κάποιος που δεν ξέρατε καν την ύπαρξή του όσο ζούσε. Γιατί, αλήθεια, νομίζετε πώς αυτός ο άνθρωπος θα αρχίσει ξαφνικά να ενδιαφέρεται για σάς. Γιατί πιστεύετε πώς κάποιος Θιβητιανός Λάμα ή κάποιος Ερυθρόδερμος αρχηγός θα παρατήσει όλα όσα κάνει στην άλλη πλευρά της ζωής για να τρέξει να σάς βοηθήσει για το υπόλοιπο της ζωής σας. Κάποιος μάλιστα που πιθανό είναι να τον χλευάζατε ή, περισσότερο πιθανό, να αγνοούσατε την ύπαρξή του. Πρέπει να είμαστε λογικοί σ' αυτά. Πολλοί πιστεύουν πώς έχουν κάποιο Πνεύμα για οδηγό, γιατί αισθάνονται ανασφαλείς, γιατί αισθάνονται μοναξιά, γιατί είναι σίγουροι πώς δεν μπορούν να τα καταφέρουν χωρίς βοήθεια. Κι έτσι, εν μέρει, εφευρίσκουν τη μορφή κάποιου πατέρα ή μητέρας που θα βρίσκεται πάντα μαζί τους για να τους προστατεύουν από την ίδια τους την ανοησία και την κακή θέληση των άλλων.¹³¹

Ένας λόγος που ενισχύει αυτή την πίστη στους Πνευματικούς οδηγούς είναι και το ότι μερικές φορές ορισμένοι ακούν ή νομίζουν ότι ακούν κάποια μυστηριώδη φωνή να τους μιλά. Μα αυτό που ακούν στην πραγματικότητα είναι ένα είδος τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον ίδιο τους τον Υπερνό. Ένα μήνυμα που μεταδίδεται από την Αργυρή Χορδή. Ενισχύεται από το αίθερικό σώμα και μερικές φορές αναπαράγεται με την μορφή δονήσεων από την Αύρα. Μερικές φορές, επίσης, μπορεί να αισθανθεί κανείς το αίμα του να κτυπά σ' ένα σημείο ανάμεσα στα μάτια του μα ελαφρά πιο πάνω απ' αυτά. Αυτό συμβαίνει όταν γίνεται κάποιου είδους συνομιλία ανάμεσα στο υποσυνείδητο του ατόμου πάνω στη Γη και του Υπερνό και το ένα δέκατο του ατόμου, ή συνείδηση, προσπαθεί να την ακούσει χωρίς να είναι ικανή να το πετύχει, νιώθοντας αντί για τη συνομιλία το κτύπημα του αίματος που είναι το ίδιο σαν ν' ακούει τη φωνή της τηλεφωνήτριας που λέει ότι ο αριθμός μιλά. Είμαστε υποχρεωμένοι να τα καταφέρουμε μόνοι μας, ο καθένας από μας. Είναι λάθος να γινόμαστε μέλη σε αιρέσεις, σε ομάδες και οργανώσεις. Όταν αφήσουμε αυτή τη Γη μόνοι θα επισκεφτούμε την αίθουσα των αναμνήσεων. Και θα μας είναι άχρηστο να κρίνουμε τους εαυτούς μας και τις πράξεις μας λέγοντας στον εαυτό μας, 'Ω, ο γραμματέας της τάδε ένωσης μου είπε πώς δεν έπρεπε να κάνω αυτό κι εκείνο, αλλά κάτι άλλο. Θα είμαστε υποχρεωμένοι να σταθούμε μόνοι, κι αν ο άνθρωπος πρόκειται να εξελιχθεί, πρέπει να μάθει να είναι μόνος. Αν απορροφηθούμε στις διάφορες ομάδες και θεωρίες και αιρέσεις τότε λοιπόν, κάνουμε πολλά βήματα προς τα πίσω γιατί όταν γινόμαστε μέλη σε μία τέτοια οργάνωση περιορίζουμε τον ρυθμό της εξέλιξής μας στον ρυθμό του πιο αργού ατόμου που θα υπάρχει εκεί. Ο άνθρωπος που έχει επίγνωση του εαυτού του, εκείνος που θέλει να συνεχίσει, εκείνος που είναι εξελιγμένος Πνευματικά, προχωρεί μόνος πάντα. Και, επί τροχάδην, θα αναφέρω τούτο, ένα ενδιαφέρον γράμμα που έλαβα δυο μέρες πριν. Έγραφε. Είμαι μέλος στην τάδε οργάνωση για σαράντα τέσσερα τώρα χρόνια, και πρέπει να ομολογήσω πώς όλα αυτά τα χρόνια δεν έμαθα τόσα όσα έμαθα από ένα από τα βιβλία σας.132

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Ο γέρος Συγγραφέας κοίταζε άτι το κρεβάτι του, δίπλα στο παράθυρο, το σχεδόν έρημο λιμάνι του Μόντρεαλ. Τα πλοία δεν έρχονταν πια τόσο συχνά. Είχαν γίνει τόσες πολλές απεργίες, τόσες ληστείες και τόσα άλλα δυσάρεστα που πολλές ναυτικές εταιρίες προτιμούσαν να παρακάμψουν το λιμάνι. Ο γέρος Συγγραφέας άφηνε το βλέμμα του πότε στην πολύ αραιή κυκλοφορία στο ποτάμι και πότε στην πυκνή κυκλοφορία στον δρόμο που έβγαζε στον άνθρωπο και τον Κόσμο του, έναν τόπο που δεν είχε καμιά επιθυμία να επισκεφτεί. Ο Ήλιος έστελνε τη λάμψη του στο δωμάτιο και ή νεαρή γατούλα, ή μίς Κλεοπάτρα, ξεκουραζόταν πιο κει κουλουριασμένη. Στράφηκε προς το μέρος του και χαμογελώντας σαν εκείνη την παραμυθένια γάτα άπ' το τσέτερ ρώτησε. Αφεντικό, γιατί συμβαίνει να μην πιστεύουν οι άνθρωποι πώς τα ζώα μπορούν να μιλήσουν. Βλέπεις, Κλεό, αποκρίθηκε ο Συγγραφέας, οι άνθρωποι θέλουν αποδείξεις για τα πάντα, πρέπει να κρατούν τα πράγματα στα ζεστά τους μικρά χέρια και να τα κομματιάζουν αναλύοντάς τα πριν μπορέσουν να πουν. Λοιπόν, μπορεί κάποτε να δούλευε μα σίγουρα δεν δουλεύει πια. Εσύ κι εγώ όμως ξέρουμε πώς οι γάτες μιλούν, έτσι λοιπόν τι σημασία έχει τι νομίζουν οι άλλοι.133

Ή μίς Κλεοπάτρα στριφογύρισε λίγο το θέμα στο μυαλό της, τέντωσε τ' αυτιά της και καθάρισε με μαεστρία το ένα της πόδι. Αφεντικό, είπε, γιατί δεν συνειδητοποιούν οι άνθρωποι πώς αυτοί είναι που είναι κουτοί. Όλα τα ζώα μιλούν τηλεπαθητικά. Γιατί δεν γίνεται αυτό με τους ανθρώπους.

Τώρα ή απάντηση σ' αυτό είναι κάπως δύσκολη και ο Συγγραφέας φάνηκε διατακτικός. Μα, τής αποκρίθηκε. Κοίταξε, Κλεό, οι άνθρωποι είναι διαφορετικοί στο ότι ποτέ δεν δέχονται κάτι σαν αληθινό από πίστη. Ξέρεις και ξέρω πώς υπάρχει τηλεπάθεια, μα αν οι άλλοι δεν το ξέρουν για κάποιο παράξενο λόγο, τότε δεν υπάρχει τίποτα που να μπορούμε να κάνουμε για να τους πείσουμε. Ή μήπως υπάρχει. Ο Συγγραφέας ξάπλωσε προς τα πίσω και χαμογέλασε μ' αγάπη στη μικρή γατούλα, την τόσο σταθερή του σύντροφο. Ή μίς Κλεοπάτρα τον κοίταξε ίσια στα μάτια και του έστειλε τη σκέψη της. Ώ, μα υπάρχει τρόπος, υπάρχει τρόπος, μόλις διάβαζες γι' αυτόν. Τα φρύδια του συγγραφέα σηκώθηκαν τόσο που για μερικές στιγμές ήταν σαν να είχε ξαναποκτήσει μαλλιά στο κεφάλι του, το φαλακρό τόσα χρόνια. Ύστερα όμως θυμήθηκε εκείνο το βιβλίο που διάβαζε, όπου περιγράφονταν μερικά πειράματα. Το βιβλίο είχε γραφεί από δύο ερευνητές, τον Ρ. Άλλεν και τη Μπέατρις Γκάρντνερ, που δούλευαν στο πανεπιστήμιο τής Νεβάδα. Αυτοί οι δυο, το ζευγάρι των ερευνητών, μελετούσαν όλα τα προβλήματα που σχετίζονταν με τη διδασκαλία ομιλίας στα ζώα και αναρωτιόνταν, γιατί ήταν φαινομενικά αδύνατο να διδαχτούν τα ζώα να μιλούν. Όσο πιο πολύ το σκέφτονταν τόσο πιο μπλεγμένο το έβλεπαν. Φυσικά φαίνεται ότι παράβλεπαν τον πιο φανερό άπ' όλους τους λόγους, το ότι δηλαδή τα ζώα δεν έχουν τους απαραίτητους μηχανισμούς για να μιλήσουν Αγγλικά ή Ισπανικά ή Γαλλικά. Τους είναι βέβαια δυνατό να γρυλίσουν, όπως γρυλίζουν ορισμένοι κακόκεφοι Γερμανοί, μα πάντως δεν έχουμε εδώ να κάνουμε με Γερμανούς, κακόκεφους ή όχι. Οι Γκάρντνερ γιατί είναι παντρεμένοι πλησίασαν από διαφορετική σκοπιά το πρόβλημα. Αντιλήφθηκαν ότι οι Χιμπαντζήδες κατάφεραν να μεταδίδουν μηνύματα ο ένας στον άλλο, κι έτσι γι' αρκετό καιρό μελέτησαν τους χιμπαντζήδες.¹³⁴

Κατέληξαν στο συμπέρασμα πώς οι χιμπαντζήδες επικοινωνούσαν με τρόπο όμοιο με κείνο που χρησιμοποιούν όσοι απτούς ανθρώπους γεννιούνται κουφοί. Οι ερευνητές αυτοί πήραν στο σπίτι τους έναν χιμπαντζή και τον κράτησαν κοντά τους απόλυτα ελεύθερο μέσα στο σπίτι, ενώ του συμπεριφέρονταν όπως θα συμπεριφέρονταν σε οποιοδήποτε άνθρωπο, ή ίσως ακόμη καλύτερα, γιατί πολλοί άνθρωποι δεν φέρονται και τόσο καλά στους συνανθρώπους τους, έτσι δεν είναι. Μα δεν είναι αυτό το θέμα μας. Οι άνθρωποι λοιπόν μεταχειρίζονταν τον χιμπαντζή σαν να ήταν ισότιμο μέλος τής οικογένειας, είχε τα παιχνίδια του, αγάπη και κάτι άλλο έξτρα. Οι άνθρωποι μπροστά στο χιμπαντζή συζητούσαν μόνο με νοήματα. Μετά από πολλούς μήνες το ζώο ήταν σε θέση να μεταδώσει τα μηνύματα της (μάλιστα ήταν ένας θηλυκός χιμπαντζής) χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Δίδαξαν αυτό τον χιμπαντζή κάπου δύο χρόνια, κι έμαθε νοήματα για να δείξει το καπέλο, το παπούτσι και κάθε είδους ρουχισμό, μαζί με πολλές άλλες λέξεις. Ήταν ακόμα ικανή να τους δώσει να καταλάβουν πότε ήθελε κάτι γλυκό ή πότε ήθελε κάτι να πει. Το πείραμα φαίνεται πέτυχε απόλυτα. Οπωσδήποτε, δεν θεωρείται ακόμα τελειωμένο, μα τα ζώα δεν διαθέτουν τις απαραίτητες φωνητικές χορδές για να μπορούν να μιλήσουν σαν άνθρωποι. Ίσως να είχαν δυσκολίες στο συντακτικό ή στην εκλογή των σωστών χρόνων, μα τη στιγμή που οι άνθρωποι δείχνονται πολύ χαζοί για να μπορούν να επικοινωνούν τηλεπαθητικά, τότε χωρίς αμφιβολία τα ζώα είναι σε θέση να συζητούν με νοήματα. Και είναι γεγονός, γεγονός αποδειξιμο, ότι ή μίς Κλεοπάτρα και ή μίς Τανταλίνκα μπορούν να κάνουν γνωστές τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους ακόμη και σε ανθρώπους χωρίς τηλεπαθητικές ικανότητες. Με τον συγγραφέα, φυσικά, υπάρχει τέλεια επικοινωνία. Αυτός και οι Σιαμέζες γάτες είναι ικανοί να επικοινωνούν ίσως με μεγαλύτερη ευκολία απ' ότι δύο μη τηλεπαθητικοί άνθρωποι. Ή Τανταλίνκα μπήκε στο δωμάτιο λέγοντας. Μήπως μιλάτε για φαγητό εσείς οι δύο. 135

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Όχι, Τσάντς, αποκρίθηκε ή μίς Κλεοπάτρα, μιλάμε για την επικοινωνία με τους ανθρώπους, και νομίζω είμαστε πολύ τυχερές που έχουμε το αφεντικό και καταλαβαίνει τις ανάγκες μας και μας γλυτώνει έτσι άπ' το να είμαστε αναγκασμένες να επικοινωνούμε με νοήματα. Ή μίς Κλεό κοίταξε τον συγγραφέα και είπε, θα πρέπει να βγεις και λίγο έξω, ξέρεις, έχεις βδομάδες να το κάνεις. Γιατί δεν κάθεσαι στην καρέκλα σου να βγεις λίγο στο ύπαιθρο. Είναι ήσυχη μέρα, δεν κυκλοφορεί πολύς κόσμος. Ο Συγγραφέας κοίταξε άπ' το παράθυρο. Ο Ήλιος έλαμπε, δεν φυσούσε πολύ, όμως κοιτάζοντας στη γραφομηχανή είδε τα λευκά χαρτιά να τον περιμένουν. Μουρμούρισε κάποια κατάλληλη λέξη για το χαρτί και τη γραφομηχανή και κατέβηκε με δυσκολία άπ' το κρεβάτι. Πήγε προς την ηλεκτροκίνητη αναπηρική του καρέκλα. Είναι κάπως δύσκολο να διασχίζει κανείς ένα στενό διάδρομο, ν' ανοίγει πόρτες και να μπαίνει σε ασανσέρ, όταν χρειάζεται τα χέρια του για να λειτουργεί το ηλεκτροκίνητο καροτσάκι, μα μπορεί να γίνει. Ο Συγγραφέας κατέβηκε έτσι από τον ένατο όροφο στο ισόγειο. Εκεί αποφάσισε να κάνει μία μικρή βόλτα και να κάτσει για λίγο κοντά στο ποτάμι. Προχώρησε στον τιμεντένιο δρόμο, κατέβηκε τη σανίδα που έβγαζε στο χώρο παρκαρίσματος κι ύστερα άλλη μία σανίδα για να βρεθεί στο αρκετά έρημο πεζοδρόμιο. Πίεσε απαλά τον μοχλό προς τα μπρος και το καροτσάκι κινήθηκε με ταχύτητα περιπάτου. Ξαφνικά ακούστηκε το μούγκρισμα τής δυνατής μηχανής ενός αυτοκινήτου που τινάχτηκε δίπλα του, στην αντίθετη μεριά του δρόμου και σταμάτησε, ενώ μία τραχιά φωνή ακούστηκε να λέει. Σταμάτα. Ο Συγγραφέας κοίταξε πίσω έκπληκτος για να δει έναν αρχιφύλακα κι ένα ντετέκτιβ να αφήνουν το περιπολικό τους και νάρχονται προς το μέρος του, ενώ ο οδηγός κρεμόταν μισός άπ' το παράθυρό του. Ω, Θεέ μου. Σκέφτηκε ο Συγγραφέας. Τι έγινε πάλι. Ο αρχιφύλακας και ο ντετέκτιβ έτρεξαν κοντά του και στάθηκαν μπρος στο σταματημένο πια καροτσάκι. Ο αρχιφύλακας τον κοίταξε συνοφρυωμένος με τα χέρια στη μέση. Εσύ είσαι εκείνος ο Συγγραφέας. Ναι, ήταν ή απάντηση.136

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Ο αρχιφύλακας κοίταξε τον ντετέκτιβ κι εκείνος είπε απότομα. Δεν πρέπει να κυκλοφορείτε μόνος. Φαίνεστε σαν να πρόκειται να πεθάνετε από στιγμή σε στιγμή. Ο Συγγραφέας βέβαια δοκίμασε αρκετή έκπληξη με μία τέτοια παρατήρηση, μ' ένα τέτοιο τρόπο, μα αποκρίθηκε ήρεμα. Να πεθάνω. Όλοι θα πεθάνουμε κάποτε. Πηγαίνω μία χαρά. Βρίσκομαι σε ιδιωτικό χώρο, δεν ενοχλώ κανένα. Ο αρχιφύλακας είχε μία ακόμα πιο απειλητική όψη, καθώς αποκρινόταν θυμωμένα. Δεν με νοιάζει πώς πηγαίνεις. Δεν θέλω μόνο να βγαίνεις μόνος βόλτα. Δεν είσαι ασφαλής μόνος. Μου είπαν απ' εκεί πάνω κι' έδειξε το κτίριο πώς λίγος καιρός σου μένει να ζήσεις. Και δεν θέλω να πεθάνεις εδώ στον δρόμο όσο θα έχω εγώ υπηρεσία. Ο Συγγραφέας τάχασε εντελώς με τέτοια συμπεριφορά, του ήταν αδύνατο να την καταλάβει. Βέβαια ήταν άρρωστος, αλλιώςτικα δεν θα πήγαινε με το καροτσάκι, μα να περιμένει κανείς να έχει συνοδεία κάθε φορά που έβγαινε έξω αυτό πια άγγιζε το φανταστικό. Υπήρχαν δουλειές που έπρεπε να γίνουν στο σπίτι, κάθε είδους πράγματα, και ο Συγγραφέας ήθελε να αισθάνεται ανεξάρτητος. Αποκρίθηκε. Μα βρίσκομαι σε ιδιωτικό χώρο. Ο ντετέκτιβ του απάντησε αυτή τη φορά. Δεν μας νοιάζει που βρίσκεστε δείχνετε σαν να πρόκειται να πεθάνετε από στιγμή σε στιγμή. Δεν σκεφτόμαστε εσάς, σκεφτόμαστε τους άλλους γύρω σας. Γυρίστε λοιπόν πίσω κι εγώ θα σάς συνοδεύσω. Μ' αυτά άρπαξε κι έστριψε το καροτσάκι με τέτοια δύναμη που παραλίγο να βρεθεί στο χώμα ο φτωχός Συγγραφέας. Κι αμέσως μετά, μ' ένα άγριο σπρώξιμο, διέταξε. Εμπρός, εμπρός. Περαιστικοί από τον δρόμο έγερναν στα παράθυρα των αυτοκινήτων τους χαμογελώντας στο θέαμα κάποιου που είχε προβλήματα με την αστυνομία ενός ανθρώπου ανάπηρου μα αυτοί φυσικά πήγαιναν εκδρομή, κι όταν πηγαίνει κανείς εκδρομή το κάθε τι του κάνει εντύπωση. Πάντα όμως έκανε εντύπωση στον συγγραφέα πώς όποτε συνέβαινε να βγει έξω με το καροτσάκι του γινόταν στόχος μιας ολόκληρης ορδής χαμογελαστών πιθήκων σε μεγάλα Αμερικάνικα αυτοκίνητα που τον κοίταζαν σαν να ήταν το πιο αστείο θέαμα που μπορούσαν να φανταστούν. Αναρωτιόταν τι το αστείο έβρισκαν βλέποντας έναν γέρο ανάπηρο να προσπαθεί να ζήσει την υπόλοιπη ζωή του χωρίς να γίνεται φορτίο σε κανένα. 137

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Μα καινούργιο δυνατό σπρώξιμο στο καροτσάκι και καινούργια άγρια διαταγή να προχωρήσει τον έκαναν να βάλει σε λειτουργία το μοτέρ και ν' ακολουθήσει αντίστροφα τον δρόμο που πριν λίγο είχε πάρει, με το συνοφρυωμένο ντετέκτιβ να τον ακολουθεί. Στην πόρτα του ασανσέρ ο αστυνομικός σταμάτησε και είπε. Λοιπόν, αν βγεις ξανά μόνος έξω θα έχεις κυρώσεις. Μ' αυτά τα λόγια του γύρισε την πλάτη και βάδισε προς το περιπολικό μουρμουρίζοντας. Ο γεροπαράξενος, δεν το βάζει κάτω. Έτσι ο Γέροντας Συγγραφέας πήρε ξανά το ασανσέρ, ανέβηκε ως τον ένατο όροφο και οδήγησε το καροτσάκι πίσω στο διαμέρισμά του. Μία ακόμα πόρτα είχε κλείσει. Απ' ότι φαινόταν του απαγορευόταν πια να βγει έξω μόνος. Θα έπρεπε νάναι σαν μαϊμού ή σκυλί δεμένος σε αλυσίδα. Ή μίς Κλεό ήρθε προς το μέρος του και πήδηξε στην αγκαλιά του λέγοντας. Ακατονόμαστα όντα αυτοί οι άνθρωποι, ε αφεντικό. Μα έμενε δουλειά να γίνει, ένα βιβλίο περίμενε να γραφτεί και πολλά γράμματα ν' απαντηθούν, έτσι ο Συγγραφέας έριξε ένα νόμισμα με τη φαντασία του για ν' αποφασίσει τι θα κάνει πρώτα. Τα γράμματα κέρδισαν και το πρώτο γράμμα άπ' τον σωρό ήταν ενός νεαρού Βραζιλιάνου, ενός νεαρού με σπάνια σωστή λογική και πολύ, πολύ ισορροπημένες ερωτήσεις. Αυτό είναι το γράμμα του. Το ακολουθεί το γράμμα που στάλθηκε σαν απάντηση. Ρίο ντε τζανέιρο, αγαπητέ δρ. Τ. Λόμπσανγκ Ράμπά, Έχω ήδη διαβάσει όλα τα βιβλία σας και θα ήθελα πάρα πολύ να μελετήσω σκληρά όλα όσα μας περιγράφετε. Όμως μιας και κάθε μαθητής έχει τις ερωτήσεις του, θα ήθελα κι εγώ ν' απαντήσετε στις ερωτήσεις που θα σάς κάνω. Λυπάμαι που δεν γράφω και δεν μιλώ καλά τα Εγγλέζικα, μα ακόμα τα μαθαίνω στο σχολείο και πολλές από τις λέξεις μου τις είδα στο λεξικό. Μα να οι ερωτήσεις μου. Όταν πεθάνω, θα βρω πολλούς ανθρώπους που ήξερα. Θα τους δω όπως τους έβλεπα στη Γη. 138

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Όμως, ποιιά θα είναι ή αληθινή μου όψη αν στον κύκλο τής ύπαρξης ήμουν πολλά διαφορετικά πρόσωπα. Πώς θα μ' έβλεπε κάποια που με γνώριζε σε μία παλαιότερη ζωή μου..... Γιατί ακριβώς τώρα, ένας από τους αρχαίους Θιβητιανούς, όπως εσείς, έρχεται να μας πει τα πάντα γύρω από την Ανατολίτικη σοφία. Γιατί ακριβώς τώρα..... Πώς θα μπορούσα να δω το Ακασικό αρχείο στο Αστρικό επίπεδο..... Ποιά είναι ή καλύτερη θέση για διαλογισμό. Δεν μπορώ να πάρω τη στάση του λωτού και δεν μπορώ να καθίσω με τη σπονδυλική στήλη ίσια. Αν νομίζετε πώς δεν πρέπει ν' απαντηθούν ορισμένες από τις ερωτήσεις μου, μην τις απαντήσετε, καθώς θα τις βρω κατά το διαλογισμό μου το ελπίζω, όπως έχω βρει πολλές απαντήσεις με το να σκέφτομαι μόνος μου. Είστε αληθινά φως στο σκοτάδι και σάς ευχαριστώ για όλα. Ευχαριστώ, δρ. Ράμπά. Φαμπιο Σερρα Αγαπητέ Φάμπιο Σερρα, τι ωραία. Μου στείλατε μερικές ερωτήσεις που αξίζουν ν' απαντηθούν σ' ένα βιβλίο που γράφω τώρα και το όποιο θα έχει τον τίτλο δέκατη τρίτη φλόγα. Καθώς έχω σκοπό να χρησιμοποιήσω τις ερωτήσεις σας σ' αυτό το βιβλίο, θα τις επαναλάβω κι ύστερα θα δίνω την απάντηση. Αρχίζουμε λοιπόν. (1). Όταν πεθάνω, θα βρω πολλούς ανθρώπους που ήξερα. Θα τους δω όπως τους έβλεπα στη Γη. Όμως, ποιιά θα είναι ή αληθινή μου όψη αν στον κύκλο τής ύπαρξης ήμουν πολλά διαφορετικά πρόσωπα. Πώς θα μ' έβλεπε κάποια που με γνώριζε σε μία παλαιότερη ζωή μου. Ποιά είναι ή αληθινή μου όψη. Λοιπόν, ή απάντηση εδώ είναι πώς όταν πεθάνεις πρώτα άπ' όλα αφήνεις αυτή τη Γη και πηγαίνεις στον τόπο που σε πολλές θρησκείες αναφέρεται σαν καθαρτήριο. Το καθαρτήριο δεν είναι παρά ένας τόπος όπου αποβάλλεις ορισμένα πράγματα. Ας πούμε πώς δουλεύεις στον κήπο κι έχεις έτσι λάσπη στο πρόσωπο και στα μαλλιά (αν έχεις μαλλιά). Κάποτε αποφασίζεις να μπεις στο σπίτι και να φας ή ν' ακούσεις ραδιόφωνο. Έτσι τι κάνεις πριν άπ' όλα. 139

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Επισκέπτεσαι το καθαρτήριο. Μ' άλλα λόγια, επισκέπτεσαι ένα χώρο όπου μπορείς να πλύνεις τα χέρια σου, να πλύνεις το πρόσωπό σου και γενικά να καθαριστείς από τη βρώμα και όλα εκείνα που δεν θα πρέπει να βρίσκονται πάνω σου. Πολλές θρησκείες δίνουν μία πολύ τρομακτική εικόνα του καθαρτηρίου. Εγώ προτιμώ να το θεωρώ σαν επουράνιο λουτρό όπου πλένει κανείς το Αστρικό του σώμα, για να μιλήσουμε έτσι, ώστε να εμφανιστεί μπροστά στους συντρόφους του άμεμπτος. Βλέπεις, όταν βρίσκεσαι στον Αστρικό Κόσμο ή Αύρα είναι ορατή σε όλους, και αν έχεις βρώμικα σημάδια εκεί, τότε αυτά φαίνονται στους άλλους. Το καθαρτήριο, λοιπόν, είναι ο τόπος όπου συναντά κανείς τους φίλους του και ποτέ τους εχθρούς, γιατί όταν πηγαίνει κανείς στην άλλη πλευρά μπορεί να συναντήσει μόνο εκείνους με τους όποιους ταιριάζει. Όταν αφήνεις τη Γη, σκέφτεσαι βέβαια τον εαυτό σου, φαντάζεσαι την εμφάνισή σου, όπως ήσουν στη Γη, και με αυτή την όψη φανερώνεσαι στους άλλους στο Αστρικό επίπεδο ακριβώς όπως ήσουν στη Γη. Επειδή εκείνοι που θα συναντήσεις εκεί θέλουν να αναγνωρίζονται, θα έχουν και αυτοί την όψη που ήξερες ότι έχουν στη Γη. Πολλές φορές έχει κανείς την ίδια αίσθηση στη Γη. Βλέπεις κάποιον και είσαι σίγουρος πώς έχει μία ελιά στο αριστερό του μάγουλο, μα κάποιος άλλος λέει, μα όχι, αυτή ή ελιά αφαιρέθηκε πριν ένα χρόνο. Μ' άλλα λόγια, βλέπεις μόνο αυτό που θέλεις να δεις, και στη μορφή και το χρώμα που περιμένεις να τους δεις. Ένα απλό παράδειγμα ας υποθέσουμε πώς είχες ένα φίλο μαύρο, κάποιον δηλαδή, που όταν τον ήξερες στη Γη ήταν μαύρος. Μα ας πούμε ότι στην άλλη πλευρά είναι λευκός. Αν σε πλησίαζε δεν θα τον αναγνώριζες, έτσι δεν είναι. Έτσι παίρνει την εμφάνιση νέγρου. Καθώς εξελίσσεσαι προς τα πάνω αλλάζει και η εμφάνισή σου. Με τον ίδιο τρόπο, ας πούμε ότι έχεις κάποιον αγράμματο άγριο με τριχωτό κορμί και δόντια λεκιασμένα από διάφορα βατόμουρα κλπ. 'αν πάρεις όμως αυτόν τον άγριο και τον ξυρίσεις, τον κουρέψεις και αφού τον πλύνεις ώστε ν' ασπρίσει πολλούς τόνους, του φορέσεις ένα σύγχρονο πολιτισμένο κουστούμι, τότε ασφαλώς θα έχει πολύ διαφορετική όψη. 140

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Λοιπόν, όταν φτάσεις στην άλλη πλευρά και συνεχίσεις την εξέλιξή σου, θ' ανακαλύψεις πώς ή εμφάνισή σου αλλάζει προς το καλύτερο. Όσο για το δεύτερο μέρος τής ερώτησης. Λοιπόν φυσικά, αυτή ή κυρία για την οποία ρωτάς θα σε δει όταν φτάσεις στην άλλη πλευρά με την όψη που θα φαντάζεσαι πώς θα έχεις. Θα σε δει όπως όταν ήσουν στη Γη, κι εσύ θα την δεις όπως ήταν στη Γη. Αλλιώς, για να επαναλάβω αυτό που είπα προηγουμένως δεν θα σε αναγνωρίσει. (2). Πώς ένας αρχαίος Θιβητιανός, όπως εγώ, έφτασα να αποκαλύψω στον δυτικό Κόσμο όλα αυτά. Γιατί έπρεπε να εμφανιστώ ακριβώς αυτή την εποχή. Πρόκειται για μια αρκετά δικαιολογημένη ερώτηση και θα σου απαντήσω. Στο παρελθόν πάρα πολλοί επισκέπτονταν τις Ανατολικές περιοχές του κόσμου, μα οι άνθρωποι τής Δύσης είναι υλιστικά προσανατολισμένοι. Ζουν στο παρόν, ζουν ανάμεσα σε σκέψεις για χρήματα, υλικές κατακτήσεις, δύναμη και κυριαρχία πάνω στους άλλους. Αυτό είναι μέρος του Δυτικού πολιτισμού. Λοιπόν, όταν έρχονται στην Ανατολή και βρίσκουν πώς πολλά από τα πιο αγνά και ανώτερα Πνεύματα τής Ανατολής φιλοξενούνται σε σώματα άρρωστα και φτωχά ή ντυμένα σε κουρέλια, δεν μπορούν να το καταλάβουν. Και παίρνουν τις αρχαίες διδασκαλίες, για να τις παραμορφώσουν, μη έχοντας γεννηθεί σ' αυτόν τον πολιτισμό, σ' αυτή τη γλώσσα, σύμφωνα με αυτά που εκείνοι (οι Δυτικοί) νομίζουν ότι εννοούν. Έτσι συμβαίνει πολλοί μεταφραστές κλπ. Να κάνουν αληθινά μεγάλο κακό στην ανθρωπότητα διατυπώνοντας λαθεμένα κηρύγματα που προέρχονται από παραμόρφωση των αληθινών θρησκευτικών πεποιθήσεων τής Ανατολής. Ή προετοιμασία μου κράτησε πολύ. Μου δόθηκε ή ικανότητα να γράφω και να εκφράζω τη γνώμη μου με σαφήνεια προς οποιονδήποτε αξίζει να μάθει τις απαντήσεις. Υπέφερα περισσότερα απ' ότι υπέφερε ποτέ άνθρωπος, μα αυτό μου έδωσε μεγαλύτερη δύναμη κατανόησης, πλάτυνε την έκταση τής εκφραστικότητας μου και με παρουσίασε πιο προσιτό στα μάτια των Δυτικών. Μου έδωσε ακόμα τη δυνατότητα να διαλέγω και να διαμορφώνω το λόγο μου ώστε να μεταδίδω το αληθινό εσωτερικό νόημα τής Ανατολικής σοφίας στον Δυτικό αναγνώστη.141

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Βρισκόμαστε στην εποχή της Κάλι, στην εποχή της καταστροφής, της αλλαγής, όπου ή ανθρωπότητα αληθινά στέκεται στο σταυροδρόμι, έχοντας ν' αποφασίσει να εξελιχθεί ή να παρακμάζει, έχοντας ν' αποφασίσει αν θα συνεχίσει την ανοδική της πορεία ή αν θα βυθιστεί πίσω στο επίπεδο των πιθήκων. Και σ' αυτή την εποχή, την εποχή της Κάλι, ήρθα για να προσπαθήσω να μεταδώσω λίγη γνώση, κι ίσως να βοηθήσω τον Δυτικό άντρα ή γυναίκα ν' αποφασίσει πώς είναι καλύτερο να μελετήσει και να προσπαθήσει να συνεχίσει να εξελίσσεται προς τα πάνω αντί ν' αφηθεί να βυθιστεί πίσω, στον βούρκο της απελπισίας στην τρίτη σου ερώτηση ζητάς να μάθεις πώς μπορείς να δεις το Ακασικό αρχείο, όταν βρεθείς στο Αστρικό επίπεδο. Σου απαντώ. Όταν φτάσεις στο Αστρικό επίπεδο έχοντας αφήσει πίσω σου αυτή τη ζωή, θα επισκεφτείς, φυσικά την αίθουσα των αναμνήσεων και θα δεις όλα όσα σου έχουν συμβεί, όχι μόνο στην πρόσφατη ζωή σου μα και στις άλλες ζωές που έζησες πριν. Ύστερα θ' αποφασίσεις, πιθανό με την βοήθεια συμβούλων, τι θέλεις να κάνεις για να προωθήσεις την εξέλιξή σου. Μπορεί ν' αποφασίσεις να βοηθάς κι εσύ τους άλλους που έρχονται από τη Γη. Σ' αυτή την περίπτωση, και αν είναι οπωσδήποτε απαραίτητο για την εξέλιξή σου να δεις το Ακασικό αρχείο, τότε θα σου δοθεί ή δύναμη να δεις το αρχείο. Μα πρέπει να σου πω ότι κανείς δεν μπορεί να το δει από απλή περιέργεια και μόνο. Υπάρχουν άνθρωποι σήμερα στη Δύση που ισχυρίζονται πώς για κάποιο ποσό είναι σε θέση να ταξιδέψουν στον Αστρικό Κόσμο και με τη βαλίτσα τους ακόμη, υποθέτω και να συμβουλευτούν το Ακασικό αρχείο, γυρίζοντας ύστερα πίσω με κάθε επιθυμητή πληροφορία. Φυσικά, όλα αυτά είναι ολότελα ψέμα. Δεν συμβουλευονται το Ακασικό αρχείο, κι' αμφιβάλλω ακόμα αν καταφέρνουν να ταξιδέψουν συνειδητά στον Αστρικό Κόσμο. Τα μόνα Πνεύματα που συμβουλευονται, είναι εκείνα που πουλιούνται σε μπουκάλια. Έτσι, επαναλαμβάνω, κανείς δεν μπορεί να συμβουλευτεί το Ακασικό αρχείο για κάποιον άλλο, εκτός κι αν αυτό θα προσφέρει κάτι συγκεκριμένο στην εξέλιξη του αλλού. 142

Ή τέταρτη ερώτησή σου είναι, όπως και οι πρώτες, πολύ λογική, μία που

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

μ' ευχαρίστηση απαντώ γιατί τόσο πολλοί μου την κάνουν, τόσο πολλοί αγνοούν την απάντηση. 'Η ερώτηση σου είναι. Ποιά είναι ή καλύτερη στάση που πρέπει να πάρει κανείς για να διαλογιστεί. Δεν μπορώ να πάρω τη στάση του λωτού και δεν μπορώ να κάτσω με ίσια τη σπονδυλική μου στήλη. Ακριβώς. Αυτό θέλω να καταλάβεις. Όταν αναπνέεις δεν χρειάζεται να πάρεις καμιά ιδιαίτερη στάση, έτσι δεν είναι. Αν θέλεις να διαβάσεις μία εφημερίδα ή κάποιο βιβλίο δεν χρειάζεται να πάρεις καμιά ιδιαίτερη στάση πάλι. Όταν θέλεις να διαβάσεις κάθεσαι σε μία θέση όπου αισθάνεσαι άνετα. Ίσως κάθεται, σε μία πολυθρόνα, ίσως κάθεται στο πάτωμα. Δεν έχει σημασία. Όσο περισσότερο άνετα αισθάνεσαι τόσο περισσότερο απολαμβάνεις το διάβασμά σου, τόσο πιο εύκολα κατανοείς το υλικό που έχεις μπροστά σου. Το ίδιο ισχύει για τον διαλογισμό. Τώρα διάβασε προσεκτικά τα πάρα κάτω... Δεν έχει ούτε την ελάχιστη σημασία το πώς κάθεται. Μπορείς να κάθεται μ' όποιον τρόπο θέλεις. Ξάπλωσε, αν το προτιμάς. Κι αν θέλεις ξάπλωσε κουλουριασμένος. Ο ουσιαστικός σκοπός της αναπνευστικής στάσης είναι να σε απαλλάξει από οποιαδήποτε μυϊκή ένταση. Κι αν θέλεις να διαλογιστείς μ' επιτυχία, πρέπει να είσαι ελεύθερος από κάθε ένταση, από κάθε τι που μπορεί να σε αποσπάσει. Έτσι, οποιαδήποτε θέση σου ταιριάζει ταιριάζει και στον διαλογισμό. Αυτό ήταν. Πήρες τις απαντήσεις σου. Ελπίζω να σε βοηθήσουν. Ο Γέροντας Συγγραφέας έγειρε πίσω γεμάτος με ικανοποίηση μιας δουλειάς που τέλειωσε. Τι τρομακτικό ποσό παρανόησης και λαθεμένης αντίληψης υπάρχει, σκέφτηκε. Ύστερα έσκυψε μπροστά και πήρε ένα άλλο γράμμα, αυτή τη φορά απ' το μακρινό Ιράν. Μία ερώτηση είναι ιδιαίτερα σημαντική εδώ, κι αυτή είναι. Τι νόημα έχει να κοιμάται κανείς στη στάση λωτού. Εκτός από το να νεκρώνει τη σάρκα, τι καλό κάνει. Αυτό πραγματικά είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα. Πραγματικά δεν έχει καμιά σημασία, ούτε στο ελάχιστο, το αν κάθεται κανείς στη στάση του λωτού ή το αν βρίσκεται ξαπλωμένος ανάσκελα. 143

Το μόνο που έχει σημασία είναι να αισθάνεται κανείς άνετα, γιατί στην αντίθετη περίπτωση υπάρχουν κάθε είδους εντάσεις που τον αποσπούν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

από την κατάσταση τής ηρεμίας και του διαλογισμού. Μια, ας κοιτάξουμε πιο λεπτομερειακά το θέμα μας. Στη Δύση οι άνθρωποι κάθονται σε καρέκλες. Όταν πέφτουν να κοιμηθούν αναπαύονται πάνω σε μαλακό στρώμα που έχει ελατήρια ή άλλο υλικό που επιτρέπει τμήματα του σώματος να βυθίζονται μέσα τους, έτσι που (για να γίνω λίγο αγενής αν κάποιος έχει φουσκωτά οπίσθια, να βυθίζονται στο μαλακό στρώμα ή να βουλιάζουν στα ελατήρια κι έτσι το βάρος του σώματος να κατανέμεται πιο συμμετρικά. Το ζήτημα είναι ότι στον Δυτικό Κόσμο οι άνθρωποι έχουν το δικό τους σύστημα, ένα σύστημα που τους ταιριάζει, μέσα στο οποίο γεννιούνται. Έτσι, αν ένας Δυτικός θέλει να καθίσει κάθετα συνήθως σε είδος πλατφόρμας που υποστηρίζεται σε τέσσερα πόδια και μ' ένα ξύλο από πίσω για να μην πέσει από εκεί. Σχεδόν από βρέφος, λοιπόν, συνηθίζει να πιστεύει πώς πρέπει να έχει κάτι που να βαστά την σπονδυλική του στήλη, κι έτσι οι μυς που κανονικά θα κρατούσαν όρθια τη σπονδυλική στήλη ατροφούν και ατονούν. Οι ίδιες συνθήκες επηρεάζουν τα πόδια, τις αρθρώσεις κλπ. Ο Δυτικός έχει συνηθίσει να έχει το πόδι του κρεμασμένο κατά μία ορισμένη γωνία, και λυγισμένο μάλιστα στο γονάτο κατά μία ορισμένη γωνία, και σε οποιαδήποτε άλλη θέση νιώθει, φυσικά, δυσάρεστα. Ας σκεφτούμε τώρα την Ανατολή, και πρώτα την Ιαπωνία. Στην Ιαπωνία, πριν μπει κανείς σ' ένα σπίτι βγάζει τα παπούτσια του και υστέρα προχωρεί σ' ένα δωμάτιο και κάθετα στο πάτωμα. Ο μόνος τρόπος για να καθίσει κανείς άνετα στο πάτωμα είναι να καθίσει σταυροπόδι, και μία παραλλαγή αυτού του τρόπου καθίσματος είναι ή στάση του λωτού. Μέσα από πολλά χρόνια εξέλιξης οι Ιάπωνες ανακάλυψαν πώς αν δέσουν σχεδόν κόμπο τα πόδια τους αισθάνονται άνετα. Στηρίζουν το σώμα τους μ' αυτό τον τρόπο σε στέρεα βάση κι επειδή από βρέφη έχουν συνηθίσει αυτή τη στάση, δεν αισθάνονται καμιά ένταση, καμιά δυσαρέσκεια, κανένα πόνο. Κι ακόμα, αισθάνονται πώς ή σπονδυλική τους 144

Στήλη είναι φυσιολογικά στηριγμένη στην όρθια θέση, κάτι που είναι απαραίτητο γι' αυτή τη στάση. Πάρτε έναν Γιαπωνέζο που ποτέ στη ζωή του δεν αντίκρισε Δυτικά έπιπλα, και βάλτε τον φτωχό να καθίσει σε

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλόγα 1972

κάποια Δυτικού τύπου καρέκλα. Θα αισθανθεί ολότελα δυσάρεστα. Θα νιώσει πόνους σ' όλο το κορμί και μόλις βρει την κατάλληλη ευκαιρία σίγουρα θα γλιστρήσει άπ' την καρέκλα στο πάτωμα και στην στάση που έχει συνηθίσει. Αν πάλι πάρει κανείς ένα δυτικό και τον βάλει σε μία Γιαπωνέζικη κοινότητα έτσι που να είναι αναγκασμένος να κάθεται σταυροπόδι στο πάτωμα, αυτός πάλι θα υποφέρει. Οι αρθρώσεις του δεν έχουν συνηθίσει σ' αυτή την ιδιαίτερη θέση. Έτσι, αρχίζοντας σκέφτεται πώς το σώμα του είναι έτοιμο να διαλυθεί, και όταν έρθει ή ώρα να σηκωθεί ανακαλύπτει πώς δεν μπορεί. Είναι πολύ κωμικό να βλέπει κανείς έναν χοντρό Γερμανό που καθόταν σταυροπόδι να προσπαθεί να σηκωθεί. Συνήθως πέφτει προς τα μπρος και μόλις προλαβαίνει να σωθεί βάζοντας τα χέρια του. Κατόπιν, ύστερα από πολλούς βαθείς αναστεναγμούς, βέβαια, καταφέρνει με κάποιο τρόπο να μαζέψει τα γόνατά του για να φτάσει κάποτε με οδυνηρούς τριγμούς, λαχανιάσματα και βραχνά επιφωνήματα να σταθεί στα πόδια του, πιάνοντας ταυτόχρονα τη μέση του και παίρνοντας το πιο βασανισμένο ύφος του. Στην άπω Ανατολή το να κάθεται κανείς σταυροπόδι είναι κανονική συμπεριφορά τής καθημερινής ζωής. Στη Δύση ο πολιτισμός αναπτύχθηκε από την ανάγκη πλουτισμού και κατοχής πολλών αγαθών. Ο Δυτικός σκέφτεται περισσότερο το σήμερα σκέφτεται περισσότερο τα αγαθά που μπορεί να έχει πάνω στη Γη κι έτσι οτιδήποτε είναι σύμβολο κοινωνικής ανόδου του γίνεται αμέσως επιθυμητό. Τα αρχαία χρόνια οι βασιλιάδες, οι αυτοκράτορες, οι Φαραώ και όλα τα πρόσωπα με κάποια εξουσία παρόμοια κάθονταν σε θρόνους. Έτσι κι ο συνηθισμένος άνθρωπος πήρε μερικά κομμάτια ξύλο, τους έδωσε σχήμα και τα χρησιμοποίησε σαν μικροσκοπικούς θρόνους ή καρέκλες. Η κυρία Σμίθ ήθελε όμως μία καλύτερη καρέκλα από τής κ. Μπράουν κι έτσι έβαλε πάνω στη δική της ένα όμορφο ύφασμα, πάλι όμως ή κ. Τζόουνς ήθελε κάτι καλύτερο.145

Επειδή ήταν τόσο κοκαλιάρια και όλη της τη ζωή καθόταν πάνω σε κόκαλα, παραγέμισε το ύφασμα τής δικής της καρέκλας με μαλλί, φτιάχνοντας έτσι την πρώτη καρέκλα με μαξιλάρι. Στην άπω Ανατολή οι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

άνθρωποι δεν ήταν τόσο προσανατολισμένοι προς το χρήμα και τα αγαθά. Προσπαθούσαν αντίθετα, να σωρεύσουν θησαυρούς στα ουράνια ή στο τοπικό ισοδύναμο αυτής της κατάστασης, και οι άνθρωποι ήταν ευχαριστημένοι με το να κάθονται στο χώμα. Έτσι από τη γέννησή τους συνήθιζαν σ' αυτόν τον τρόπο καθίσματος. Οι αρθρώσεις τους γίνονταν πιο ευλύγιστες και οι μυς τους φτιάχνονταν γι' αυτή τη θέση. Στην Ινδία ο σοφός κάθεται, κάτω από τα δέντρα στη στάση του λωτού. Και είναι υποχρεωμένος να κάθεται έτσι ο φτωχός, γιατί δεν έχει μαζί του καμιά καρέκλα και ούτε ίσως να έχει ποτέ ακούσει γι' αυτή. Οι Δυτικοί έρχονται και βλέπουν κάποιο γέροντα να κάθεται κάτω άπ' ένα δέντρο και νομίζουν πώς είναι κάποιος σοφός κι έτσι συγχέουν την απόκτηση της σοφίας με τη στάση. Ύστερα έρχεται κάποιος ανόητος, που ίσως να είδε κάποια φωτογραφία άπ' την Ινδία ή κάτι παρόμοιο, και κάθεται και γράφει ένα βιβλίο για τη γιόγκα, επειδή άκουσε κάποιο φίλο να μιλά γι' αυτή ή επειδή είδε κάτι ανάλογο στην τηλεόραση (ο Συγγραφέας δεν έχει τηλεόραση. Ποτέ δεν ακολούθησε την πίστη στο χαζοκούτι). Οι διάφοροι συγγραφείς έχουν κάνει αμέτρητο κακό στις αληθινές μεταφυσικές διδασκαλίες. Συγγραφείς χωρίς πραγματική γνώση των πραγμάτων, έχουν αντιγράψει τις εργασίες άλλων, αλλάζοντάς τες λίγο ώστε να μη χρειαστεί να πληρώσουν δικαιώματα στον πρώτο συγγραφέα. Κι ύστερα πάλι, πολλοί συγγραφείς αντιμετωπίζουν με κακία τον κάθε νεοφερμένο στο επάγγελμα που πραγματικά ξέρει τη δουλειά του από προσωπική εμπειρία. Έτσι οι συγγραφείς εκείνοι που αντιγράφουν χωρίς να ξέρουν τι κάνουν ευθύνονται για τις τόσο λανθασμένες ερμηνείες των όρων γιόγκα και των παρόμοιων. Πολλοί άπ' αυτούς τους συγγραφείς νομίζουν πώς γίνονται έξυπνοι με το να βάζουν μπρος άπ' τα ονόματα τους το ανατολίτικο Σρί.

146

Μα κάτι τέτοιο είναι το ίδιο με το να βάλει κάποιος Ανατολίτης το κύριος μπρος άπ' το δικό του όνομα, ζώντας όμως στην Ανατολική κοινότητα. Αν αυτοί οι αυτόδιαφημιζόμενοι συγγραφείς ήξεραν κάτι γι' αυτό δεν θα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

εμφανίζονταν τόσο πολύ ανόητοι με το ν' αντιγράψουν όρους που δεν καταλαβαίνουν. Πολλοί ερμηνευτές και μεταφραστές προσπάθησαν να πάρουν βιβλία τής Άπω Ανατολής και να τα μεταφράσουν στα Αγγλικά ή τα Γαλλικά ή τα Γερμανικά, μα ένα τέτοιο εγχείρημα είναι τρομερά επικίνδυνο αν δεν διαθέτει αυτός που θα το τολμήσει πραγματικά βαθιά γνώση και τής μιας και της άλλης γλώσσας, αλλά και των μεταφυσικών εννοιών. Για παράδειγμα, πολλές έννοιες του Ανατολικού πολιτισμού είναι ακριβώς αυτό έννοιες. Είναι αφηρημένα πράγματα και δεν μπορούν να μεταφραστούν σε συγκεκριμένους όρους αν δεν έχει ζήσει ο μεταφραστής και τους δύο πολιτισμούς. Έτσι ερχόμαστε πίσω στη στάση του λωτού. Η στάση του λωτού είναι απλώς μία στάση καθίσματος με την οποία ένας Ινδός, ένας Γιαπωνέζος ή ένας Θιβετιανός θα αισθανθούν άνετα. Δεν θα αισθάνονταν το ίδιο άνετα σε μία καρέκλα κι έτσι δεν χρησιμοποιούν καρέκλα. Με ανάλογο τρόπο, ένας Δυτικός δεν μπορεί να αισθανθεί το ίδιο άνετα σ' αυτή τη στάση, γιατί γι' αυτόν δεν είναι φυσική. Είναι πολύ γνωστό στους ανθρώπους του τσίρκου πώς αν θέλει κανείς να έχει καλούς ακροβάτες πρέπει να τους εκπαιδεύει από μικρά παιδιά, κυριολεκτικά άπ' τη γέννησή τους. Τα άκρα πρέπει να εκπαιδευθούν ώστε να λυγίζουν περισσότερο από το κανονικό, γιατί ο μέσος Δυτικός έχει οστά που μόνο περιορισμένες κινήσεις μπορούν να κάνουν. Ο Ανατολίτης λέγεται συνήθως πώς έχει διπλές αρθρώσεις. Για να είμαστε περισσότερο ακριβές, πρέπει να πούμε πώς ο Ανατολίτης είναι περισσότερο εκπαιδευμένος στην κίνηση των οστών. Είναι πολύ επικίνδυνο για έναν Δυτικό μέσης ίσως ηλικίας να δοκιμάσει οποιαδήποτε από τις ασκήσεις που για τον Ανατολίτη δεν θα ήταν παρά κάτι το καθημερινό. Είναι πολύ επικίνδυνο για τον Δυτικό να δοκιμάσει να καθίσει στη στάση του λωτού τη στιγμή που οι αρθρώσεις του είναι άκαμπτες.¹⁴⁷

Ο αναγνώστης που έκανε αυτή την ερώτηση άπ' το μακρινό Ιράν έχει και μία άλλη ερώτηση τής σωστής διαβίωσης. Λοιπόν, φυσικά, ο Χό Τάι είναι ένα παράδειγμα από τους χίλιους Βούδα. Στην Άπω Ανατολή υπάρχουν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

έννοιες στη θέση συγκεκριμένων όρων. Οι άνθρωποι δεν λατρεύουν είδωλα, δεν λατρεύουν κάποιο άγαλμα του Βούδα. Οι μορφές ενεργούν απλώς σαν οδηγοί προς ορισμένες γραμμές σκέψης. Για παράδειγμα, ο Χό Τάι είναι ένας αγαθός Γέροντας με χοντρή κοιλιά που κάθεται στη στάση του λωτού. Τώρα, αυτό δεν σημαίνει πώς κι εσείς επίσης πρέπει να κάθεστε στη θέση του λωτού. Σημαίνει μόνο πώς αυτός ο αγαθός Γέροντας με τη χοντρή κοιλιά δεν διέθετε καρέκλα. Μα κι αν ακόμα διέθετε, θα αισθανόταν πραγματικά δυσάρεστα πάνω της. Έτσι κάθισε στη μόνη στάση που ήταν κατάλληλη για την εκπαίδευση και την ανατομία που είχε κάθισε σταυροπόδι ή στη στάση του λωτού. Το Χό Τάι, λοιπόν, δεν είναι παρά μία μορφή από μία ομάδα μορφών, αγαλμάτων, εικόνων ή αναπαραστάσεων των διαφόρων φάσεων της ανθρωπότητας. Μπορεί να πει κανείς ότι το να φτάσει στην κατάσταση της φώτισης είναι κατωρθωτό, αδιάφορο αν είναι βασιλιάς ή κοινός θνητός, αδιάφορο ποιός είναι ή θέση του στη ζωή και πόσα είναι τα πλούτη του. Μπορεί να ζητήσει κανείς τη φώτιση από οποιοδήποτε κοινωνικό στρώμα κι αν προέρχεται. Και ο μόνος τρόπος να προχωρήσει κανείς είναι να φροντίσει τον τρόπο ζωής του. Ζει σύμφωνα με τη μέση οδό. Ζει σύμφωνα με τον κανόνα που λέει **ΌΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΆΛΛΟΥΣ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΣΕ ΜΑΣ ΟΙ ΆΛΛΟΙ.** Αν ναι, τότε βρίσκεται στον δρόμο για τη φώτιση. Αυτά όλα τα σχετικά με τον Βούδα συχνά παρανοούνται, ακριβώς όπως γίνεται με τη γιόγκα, τους γιόγκι, τον λωτό και τόσα άλλα. Βούδας ήταν ο Γκαουτάμα. Γκαουτάμα ήταν το όνομά του. Ίσως θα βοηθούσε αν αναφερόμαστε σε Χριστιανικούς όρους. Ιησούς ήταν ο άνθρωπος και ο Ιησούς ήταν ο Χριστός, εκείνος που είχε το χρίσμα. Μπορεί κανείς να πει για κάποιον ότι είναι σαν τον χριστό, δεν θα έλεγε όμως ότι είναι σαν τον Ιησού. Με τον ίδιο τρόπο, Βούδας 148

Είναι μία κατάσταση, ένας βαθμός, μία θέση, το τελικό αποτέλεσμα. Είναι αυτό στο οποίο είχε την φιλοδοξία να φτάσει ο Γκαουτάμα και στο οποίο εξελίχθηκε. Είναι, ουσιαστικά, ένα επίπεδο εξέλιξης και όλα αυτά τα διάφορα αγαλματίδια που οι απληροφόρητοι ονομάζουν είδωλα δεν είναι

καθόλου τέτοια. Είναι απλές αναπαραστάσεις που σκοπό έχουν να υπενθυμίζουν πώς δεν έχει σημασία αν είσαι αυστηρός (ο γαλήνιος Βούδα) ή εύθυμος (ο Χό Τάι) μπορείς και πάλι να φτάσεις στη φώτιση, αρκεί βέβαια να ζεις σύμφωνα με την αληθινή πίστη που είναι ή μέση οδός, και το **ΚΑΝΕ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΘΑ ΉΘΕΛΕΣ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΣΕ ΕΣΕΝΑ** ο Γέροντας Συγγραφέας έγειρε εξαντλημένος πίσω. Ή υγεία του χειρότερε με σταθερό ρυθμό, όπως άλλωστε μαρτυρούσε και το επεισόδιο με την αστυνομία, που του είχε κλείσει έτσι μία ακόμα πόρτα ελευθερίας στη Γη. Και τώρα είχε κουραστεί να γράφει. Άνοιξε το παλιό ραδιόφωνο του στα βραχέα κι άκουσε ειδήσεις απ' όλο τον Κόσμο, από την Ινδία, από την Κίνα, την Ιαπωνία και τη Ρωσία. Φαινόταν πώς ο καθένας στον Κόσμο επιδιδόταν στην κατασυκοφάντηση του άλλου. Ά. Είπε στην μίς Κλεοπάτρα, τουλάχιστον δεν έχουμε τηλεόραση κι έτσι δεν είμαστε υποχρεωμένοι να παρακολουθούμε όλες αυτές τις φριχτές σκηνές με τα πιστολίδια και τα παρόμοια του δυτικού κόσμου. Αναρωτιέμαι όμως γιατί να μην έχουμε σωστή πληροφόρηση απ' την τηλεόραση στη θέση του σεξ, του σαδισμού και του κάθε λογής εγκλήματος. Ή μίς Κλεοπάτρα έμεινε ατάραχη. Άρχισε με χαριτωμένες κινήσεις να καθαρίζεται και πάλι παρόλο που ήταν πιο καθαρή σχεδόν απ' οποιοδήποτε άνθρωπο. Αφεντικό, είπε κάπως δειλά, αφεντικό, μήπως ξεχνάς κάτι. Ο Γέροντας Συγγραφέας ξαφνιασθηκε και για λίγες στιγμές βυθίστηκε στις σκέψεις του προσπαθώντας να θυμηθεί αυτό που είχε ξεχάσει. Γιατί όμως δεν τον βοηθούσε ή Κλεοπάτρα. Λοιπόν όχι, είπε τέλος, δεν νομίζω να έχω ξεχάσει τίποτα, μα αν νομίζεις ότι έχω δεν έχεις παρά να μου το πεις και θα δούμε τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό. Ή μίς Κλεό σηκώθηκε και ήρθε να πάρει την αγαπημένη της θέση πάνω στο στήθος του συγγραφέα, εκεί απ' όπου μπορούσε να του ψιθυρίζει στ' αυτί.149

Αφεντικό, είπε, έγραψες προηγούμενα σ' αυτό το κεφάλαιο για τα ζώα που μιλούν, και ανάφερεις τους χιμπαντζήδες. Μα μου είπες πριν απ' αυτό πώς δεν πρέπει κανείς ποτέ μα ποτέ ν' αντιγράψει από το βιβλίο κάποιου άλλου χωρίς να δίνει τον πλήρη τίτλο εκείνου του βιβλίου και το όνομα του συγγραφέα. Το ξεχάσες αυτό. Ο φτωχός ταλαιπωρημένος Συγγραφέας θα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

κοκκίνιζε αν αυτό δεν ήταν πια μία αρετή πάνω άπ' τις δυνάμεις του. Περιορίστηκε μόνο να υποκλιθεί προς τη μικρή γάτα και να πει, μάλιστα, Κλεό, έχεις απόλυτο δίκιο. Θα συμπληρώσω τώρα την παράλειψή μου. Αναφέρθηκα λοιπόν στο ζευγάρι των ερευνητών με το όνομα Γκάρντνερ που δίδαξαν σ' ένα χιμπαντζή τη γλώσσα των νοημάτων. Οι πληροφορίες μου πάρθηκαν από τις σελίδες 170 και 171 του βιβλίου με τίτλο. Έβανς & σία, Νέα Υόρκη. Έη μίς Κλεό σηκώθηκε αργά όρθια, χασμουρήθηκε, έκανε στροφή και περπάτησε σ' όλο το μήκος του κρεβατιού κουνώντας την ουρά της για να κουλουριαστεί κοντά στα πόδια του. Έταν φανερά ικανοποιημένη που είχε βοηθήσει να αναγνωριστεί κάτι που έπρεπε να αναγνωριστεί. Κι έτσι ικανοποιημένη αποκοιμήθηκε. Μόνο τ' αυτιά της έπαιζαν και τινάζονταν κάθε λίγο από την ευχαρίστηση που τής έδιναν τα αγνά κι αθώα όνειρά της.150

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Τις ρίζες των θεόρατων βράχων ή γριά γυναίκα καθόταν κι έκλαιγε τη δυστυχία της. Χωρίς σταματημό χτύπαγε το σώμα της ρίχνοντάς το στη σκληρή Γη. Τα μάτια της ήταν κόκκινα και πρησμένα και τα ρυτιδιασμένα της μάγουλα τα χαράκωναν ποτάμια από δάκρυα και σκόνη. Το φως του Ήλιου, σαν από άλλο Κόσμο, έριχνε μακριές μαύρες σκιές μπρος στην είσοδο τής σπηλιάς της, σκιές που έμοιαζαν με σιδερόμπαρρες που φυλάκιζαν την ψυχή της. Πέρα από το στόμιο τής σπηλιάς ο ποταμός Γιαλού κυλούσε ατέλειωτα στον δρόμο του από τα υψίπεδα του Θιβέτ ως κάτω, μέσα από την Ινδία όπου σχηματίζει τον ιερό Γάγγη, στις απέραντες θάλασσες, με κάθε σταγόνα του να μοιάζει με ψυχή που ενώνεται με την αιωνιότητα. Τα νερά του μούγκριζαν κυλώντας ορμητικά ανάμεσα από στενά βραχώδη τείχη και πέφτοντας από γκρεμούς σε βαθιές, πολύ βαθιές λιμνούλες πριν ξεχυθούν κι από εκεί για να συνεχίσουν τον δρόμο τους. Το μονοπάτι ανάμεσα στην απότομη πλαγιά των βράχων και τον ορμητικό χείμαρρο ήταν ομαλό, ισοπεδωμένο από το πέρασμα αμέτρητων ποδιών αιώνες τώρα. Το καφεκόκκινο έδαφος θα θύμιζε σε κάποιον Δυτικό παρατηρητή κομμάτι σοκολάτας, τόσο σκούρο κι απαλό ήταν. Οι μεγάλοι βράχοι που βρίσκονταν σκορπισμένοι γύρω στο μονοπάτι είχαν και αυτοί το ίδιο χρώμα, ένα χρώμα που έχουν οι βράχοι οι πλούσιοι σε ορυκτά.151

Σε μία ήσυχη λιμνούλα, που γέμιζε με νερό από ένα ασθενικό ρυάκι τής πλαγιάς, άστραφταν στο φως κομμάτια χρυσού. Χρυσού άπ' την καρδιά των βουνών. Ο ψηλός άντρας και το μικρό αγόρι ανηφόριζαν αργά το φιδίσιο μονοπάτι, που έμενε συνέχεια κολλημένο στην απότομη πέτρινη πλαγιά. Τα μικρά πόνυ που τους μετέφεραν ήταν κουρασμένα γιατί πολύ χρόνο εκείνη τη μέρα ταξίδευαν από το μικρό μοναστήρι άπ' όπου οι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

ακτίνες του Ήλιου ακόμα και τότε γυάλιζαν πέρα μακριά προς τη Δύση. Ο άντρας, ντυμένος τον κίτρινο χιτώνα του Λάμα, κοίταξε τριγύρω ψάχνοντας για κάποιο κατάλληλο σημείο για κατασκήνωση. Το στόμιο τής σπηλιάς φάνηκε να προβάλλει αδιόρατα ανάμεσα άπ' τα φυλλώματα των ροδόδεντρων. Ο Λάμα έκανε ένα νεύμα και γλίστρησε άπ' το πόνυ. Το πόνυ που ακολουθούσε σταμάτησε πίσω του και ο νεαρός μαθητής, απροετοίμαστος, γλίστρησε πάνω άπ' το κεφάλι του ζώου του. Αφού ξεκρέμασε το σακίδιο του ο Λάμα βάδισε προς το στόμιο του σπηλαίου. Ή γριά γυναίκα, σε μία έκσταση δυστυχίας, στέναζε ενώ το κορμί της τραντάζονταν. Τι σε βασανίζει, γερόντισσα. Ρώτησε ήρεμα ο Λάμα. Μ' ένα στρίγγλισα τρόμου ή γριά γυναίκα πήδηξε όρθια κι ύστερα έπεσε με το πρόσωπο στη Γη αντικρίζοντας τον Λάμα. Προσεκτικά εκείνος έσκυψε και την βοήθησε να σηκωθεί όρθια. Γερόντισσα, είπτε, κάθισε δίπλα μου και πες μου τι σε βασανίζει έτσι. Ίσως να μπορώ να σε βοηθήσω. Ο νεαρός μαθητής μπήκε εκείνη τη στιγμή λαχανιασμένος στο σπήλαιο, κρατώντας μπροστά του τον σάκο του. Μη βλέποντας όμως μία προεξοχή του βράχου μπροστά του, σκόνταψε κι έπεσε με το πρόσωπο στο χώμα. Ή γριά γυναίκα σήκωσε το βλέμμα της και ξέσπασε σ' ένα ξαφνικό γέλιο. Ο Λάμα έκανε νόημα στο αγόρι ν' απομακρυνθεί λέγοντας, θα κατασκηνώσουμε αλλού, φρόντισε τα πόνυ. Γυρίζοντας ύστερα προς τη γυναίκα πρόσθεσε. Τώρα πες μου τι είναι εκείνο που σε βασανίζει, γερόντισσα. Ή γριά γυναίκα ένωσε τα δυο της χέρια και είπτε. 152

Ω, άγιε Λάμα, άκουσε την ιστορία μου και βοήθησε. Μόνο εσύ μπορείς να μου πεις τι να κάνω. Ο Λάμα κάθισε δίπλα της κι ένευσε ενθαρρυντικά λέγοντας. Ναι, γερόντισσα, ίσως να μπορώ να βοηθήσω, μα πρώτα θα πρέπει να μου πεις τις δυσκολίες σου. Όμως δεν είσαι από τη χώρα μας, έτσι δεν είναι. Μήπως είσαι από τη χώρα του τσαγιού. Ή γριά γυναίκα ένευσε ναι κι αποκρίθηκε. Ναι, περάσαμε στο Θιβέτ. Είμαστε σε μία από τις φυτείες τσαγιού, μα δεν μας άρεσε εκεί, μερικοί από τους Δυτικούς μας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

φέρονταν πολύ άσχημα. Έπρεπε να μαζεύουμε υπερβολικές ποσότητες τσαγιού, κι εκείνοι πάντα έλεγαν πώς δεν ήταν καθαρό. Έτσι ήρθαμε εδώ για να ζήσουμε δίπλα στο μονοπάτι. Ο Λάμα τη ρώτησε σκεφτικός. Μα τι είναι εκείνο που σε βασανίζει, πες μου. Ή γριά γυναίκα έδενε κι έλυνε νευρικά τα χέρια της κι έδειχνε να μην ξέρει αν θα έπρεπε να συνεχίσει. Μα ύστερα είπε. Ο άντρας μου και οι δυο μου γιοί ζούσαν εδώ μαζί μου. Τα καταφέρναμε αρκετά καλά βοηθώντας τους έμπορους να περάσουν το ποτάμι λίγο πιο κάτω, γιατί ξέραμε ακριβώς που βρίσκεται το ρηχό πέρασμα και είχαμε έτσι κανονίσει τις πέτρες εκεί που να ευκολύνονται οι έμποροι να τον διασχίσουν χωρίς τον κίνδυνο να πέσουν στο νερό και να παρασυρθούν στον καταρράκτη. Χτες όμως ο άντρας μου και οι δυο μου γιοί σκαρφάλωσαν στην απότομη πλαγιά. Θέλαμε αυγά και τα πουλιά είχαν ψηλά τις φωλιές τους. Εδώ σταμάτησε και ξέσπασε πάλι σε κλάματα. Ο Λάμα έβαλε το χέρι του πάνω στον ώμο της να την παρηγορήσει. Πίεσε με το χέρι του ελαφρά στη βάση του κρανίου. Αμέσως τα κλάματα της σταμάτησαν και ανακάθισε συνεχίζοντας την ιστορία της. Είχαν μαζέψει αρκετά αυγά σε μία μικρή δερμάτινη σακούλα και τα κατέβασαν όταν δεν ξέρω τι συνέβη ακριβώς ο άντρας μου φάνηκε να χάνει το στήριγμά μου, κάποιος βράχος κύλησε από κάτω του, κι έπεσε στο κενό. Κατρακύλησε στην πέτρινη πλαγιά. Σταμάτησε για να κλάψει ξανά, κι ύστερα, τινάζοντας το κεφάλι σαν να ήθελε να διώξει δυσάρεστες αναμνήσεις, συνέχισε την ιστορία της.153

Ο άντρας μου στριφογύρισε καθώς έπεφτε και χτύπησε το κεφάλι του στους βράχους εδώ κάτω. Ο φτωχός, είπε, αυτό ήταν πάντα τ' αδύνατό του σημείο. Ακούστηκε ένα φρικτό τρίξιμο από κόκαλα που σπάζουν, σαν κάποιος γίγαντας να είχε πατήσει ένα δεμάτι ξερόκλαδα. Ο Λάμα κούνησε το κεφάλι του με συμπάθεια και με μία χειρονομία ενθάρρυνε τη γυναίκα να συνεχίσει. Μα και πάνω στην πλαγιά οι γιοί μου ήταν σε μεγάλες δυσκολίες. Ένας προσπάθησε να πιάσει τη σακούλα με τ' αυγά από τα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

χέρια του πατέρα του, μα καθώς τεντώθηκε έχασε κι αυτός την ισορροπία του. Ο δεύτερος γιος προσπάθησε να πιάσει είτε τα αυγά είτε τον αδελφό του δεν ξέρω ποιό κι έπεσε κι αυτός. Πολλές πέτρες και βράχοι ακολούθησαν την πτώση του. Και οι γιοί μου έπεσαν και χτύπησαν στους βράχους εδώ κάτω, δυο απανωτοί γδούποι, δυο πνιχτοί ήχοι και τίποτε άλλο. Ξέσπασε σ' ένα σχεδόν υστερικό γέλιο και πήρε αρκετό χρόνο στον Λάμα για να μπορέσει να τη συνεφέρει. Μετά από αρκετό διάστημα μπόρεσε να συνεχίσει τη διήγηση της. Πώς χτύπησαν. Δεν θα μπορέσω να το βγάλω ποτέ απ' το μυαλό μου. Πρώτα ένας πνιχτός γδούπος, κι ύστερα το τρίξιμο, ο ήχος των κόκαλων που σπάζουν. Κι έτσι έχασα τον άντρα μου και τους δυο μου γιους, ακόμα και τα αυγά έσπασαν όλα. Τώρα δεν ξέρω τι να κάνω. Τα πράγματα είναι τόσο δύσκολα εδώ πάνω. Σταμάτησε, φύσηξε τη μύτη της κι άφησε δυο αναστεναγμούς γεμάτους αγωνία. Ύστερα είπε. Ένας περαστικός έμπορος με βοήθησε να ισιώσω λίγο τα σώματά τους παρόλο που ήταν αρκετά δύσκολο, είχαν γίνει άμορφες μάζες απ' την πτώση, τα σώματά τους δίπλωναν σαν παλιό ύφασμα. Δεν θα είχε μείνει κόκκαλο ανέπαφο σ' ολόκληρο το σώμα τους. Ύστερα, καθώς ο έμπορος κι εγώ στεκόμαστε παράμερα, μία ορδή από αρπακτικά όρνια κατέβηκαν από ψηλά και με φρίκη τα είδαμε να κάθονται στα πτώματα. Σύντομα, πιο γρήγορα απ' ότι φαινόταν δυνατό, δεν είχε μείνει τίποτα παρά τα κόκαλα μόνο, τα θρυμματισμένα κόκαλα του άντρα και των δύο γιων μου. Ο Λάμα έκανε ένα απαλό μασάζ στο πίσω μέρος του 154

Κρανίου της γιατί έδειχνε να παραδίνεται και πάλι στην υστερία. Κρατούσε απαλά στα χέρια του το κεφάλι της και ασκούσε πάνω του ελαφρύ πίεση. Ή γυναίκα τέντωσε το σώμα της και το χρώμα ξαναγύρισε στα μάγουλά της. Μου είπες αρκετά, είπε ο Λάμα, μην επιδεινώνεις την κατάστασή σου. Όχι, άγιε Λάμα, θα ήθελα να τα βγάλω όλα αυτά απ' το μυαλό μου. Άκουσέ με σε παρακαλώ. Πολύ καλά λοιπόν. Πες μου ότι θέλεις κι εγώ θα σ' ακούω, αποκρίθηκε ο Λάμα. Ο έμπορος κι εγώ σταθήκαμε πετρωμένοι στις θέσεις μας όσο καιρό τα όρνια καθάριζαν απ' τις σάρκες τα σπασμένα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

κόκαλα. Κι ύστερα βέβαια, δεν μπορούσαμε ν' αφήσουμε τα οστά σκορπισμένα στο μονοπάτι μαζέψαμε όλα εκείνα τα λείψανα σ' ένα καλάθι και τα ρίξαμε στον ποταμό. Κατρακύλησαν όλα στον καταρράκτη. Τώρα πια δεν έχω άντρα, τώρα δεν έχω πια γιους, δεν έχω τίποτα. Εσείς οι Οιβετιανοί πιστεύετε στην επουράνια χώρα, εμείς στη Νιρβάνα, μα νιώθω τόση θλίψη, τόσο φόβο. Θα ήθελα κι εγώ ν' αφήσω αυτό τον Κόσμο, νιώθω τόσο τρομαγμένη. Ο Λάμα αναστέναξε, κι ύστερα ψιθύρισε με φωνή που μόλις ακουγόταν. Ναι, όλοι θέλουν να ταξιδέψουν στην επουράνια χώρα, μα κανείς δεν θέλει να πεθάνει. Αν μόνο μπορούσαν να θυμούνται οι άνθρωποι πώς παρόλο που προχωρούν μέσα στην κοιλάδα της σκιάς του θανάτου δεν θα πάθουν κανένα κακό αν δεν φοβούνται το κακό. Ύστερα στράφηκε προς τη γριά γυναίκα και είπε. Όμως, γερόντισσα, δεν πρόκειται ν' αφήσεις ακόμη αυτή τη Γη. Τι είναι αυτό που φοβάσαι τόσο. 'Η ζωή. Απάντησε απότομα εκείνη. 'Η ζωή. Γιατί πράγμα να ζήσω. Δεν έχω άντρα για να με κοιτάξει. Πώς θα ζήσω, με τι θα τρέφομαι, τι μπορεί να κάνει μία γριά γυναίκα μόνη σ' αυτή τη χώρα, μία γριά γυναίκα που δεν είναι πια επιθυμητή από τους άντρες. Τι μπορώ να κάνω. Ελπίζω στον θάνατο μα φοβάμαι τον θάνατο. Δεν έχω κανένα, δεν έχω τίποτα. Κι όταν πεθάνω τι θα γίνει τότε. 'Η θρησκεία μου, που είναι διαφορετική από τη δική σας, με διδάσκει πώς όταν ζήσω στην άλλη ζωή, αν πράγματι υπάρχει άλλη ζωή, θα ξανάενωθώ με την οικογένεια μου, θα βρεθούμε και πάλι μαζί.155

Μα πώς μπορεί να γίνει αυτό, αφού αν ζήσω πολλά χρόνια ακόμα θα είναι πια κι εκείνοι πολύ γεροντότεροι, πολύ διαφορετικοί. Είμαι τόσο λυπημένη, φοβάμαι και δεν ξέρω τι φοβάμαι. Φοβάμαι να ζήσω και φοβάμαι να πεθάνω, φοβάμαι το τι θα συναντήσω στην άλλη πλευρά της ζωής. Είναι ή έλλειψη γνώσης αυτό που φοβάμαι. Σαν από ένστικτο άπλωσε το χέρι της κι έπιασε το χέρι του ψηλού Λάμα. Μπορείτε να μου πείτε τι θα συναντήσω μετά τον θάνατο. Ρώτησε με τρεμάμενη φωνή. Μπορείτε να μου πείτε γιατί να μη ριχτώ κι εγώ στον καταρράκτη και να πεθάνω όπως πέθαναν ο άντρας και τα παιδιά μου. Μπορείτε να μου πείτε γιατί να μην το κάνω

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

αυτό, γιατί να μην ενωθώ και πάλι μαζί τους. Είμαστε φτωχοί, είμαστε ταπεινοί άνθρωποι, μα μαζί είμαστε ευτυχισμένοι, ευτυχισμένοι με τον τρόπο μας. Ποτέ δεν είχαμε αρκετή τροφή μα τα καταφέραμε. Και τώρα έμεινα γριά γυναίκα μόνη χωρίς τίποτα. Γιατί, Ω άγιε Λάμα, να μη βάλω τέλος στη δυστυχία μου. Γιατί να μην πάω να βρω την οικογένεια μου. Μπορείτε να μου απαντήσετε, άγιε Λάμα. Έστριψε το παρακλητικό βλέμμα της στον Λάμα. Εκείνος την κοίταξε γεμάτος συμπάθεια και αποκρίθηκε, ναι, γερόντισσα, είναι πολύ πιθανό να μπορέσω να σε βοηθήσω πληροφορώντας σε γι' αυτά. Μα πρώτα, αμφιβάλλω αν έφαγες ή ήπιες τίποτα σήμερα. Έτσι δεν είναι. Εκείνη κούνησε το κεφάλι. Τα μάτια της, κατακόκκινα, έσταζαν δάκρυα, και τα χείλια της έτρεμαν κάτω από την ένταση των κριμένων συναισθημάτων της. Θα πάρουμε πρώτα τσάι και τσάμπα, είπε ο Λάμα, κι αυτό θα σε δυναμώσει αρκετά ώστε να μπορέσουμε μετά να μιλήσουμε, και να σου πω για κείνα τα πράγματα που ξέρω γι' αληθινά. Σηκώθηκε όρθιος και, πηγαίνοντας ως την είσοδο τής μικρής σπηλιάς, φώναξε τον μικρό μαθητή. Μάζεψε κάμποσα ξύλα κι άναψε φωτιά, του είπε. Θα πάρουμε πρώτα τσάι και τσάμπα και μετά εσύ κι εγώ θα μιλήσουμε στην γερόντισσα μέσα. Θα πρέπει να κάνουμε το καθήκον μας και να τής φέρουμε την παρηγοριά τής αληθινής θρησκείας. Ο νεαρός μαθητής περιπλανήθηκε για λίγο ανάμεσα στους μεγάλους βράχους. Δεν έλειπε απ' εδώ το ξύλο κι ευχήθηκε οι συνθήκες να ήταν παρόμοιες πέρα, στην κοιλάδα τής Λάσα, χιλιάδες μέτρα ψηλότερα.156

Περπατούσε εδώ κι εκεί διαλέγοντας τα πιο ξερά ξύλα που μπορούσε να βρει και φτιάχνοντας μ' αυτά ένα δεμάτι. Μόλις λίγο πιο πάνω απ' όπου βρισκόταν, όμως, στην άκρη ενός πολύ μυτερού βράχου, διέκρινε κάτι που κίνησε πολύ το ενδιαφέρον του. Προσεκτικά σκαρφάλωσε κάπου δεκαπέντε μέτρα ως εκεί κι άπλωσε τα χέρια του να πιάσει το παράξενο αντικείμενο, ένα γυαλιστερό πράγμα με μαύρες κλωστές κολλημένες πάνω του. Μόλις όμως το άγγιξε ένιωσε τέτοια φρίκη που τραβήχτηκε προς τα πίσω αρκετά απότομα για να γλιστρήσει προς τα κάτω όλο το ύψος που είχε ανεβεί. Στα χέρια του βρήκε ότι κρατούσε την κορυφή του κρανίου ενός από τα θύματα. Καθώς γλιστρούσε στην πλαγιά έπεσε στα κλαδιά ενός

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

ροδόδεντρου που έκοψε την ορμή του. Έσπασε μάλιστα με το βάρος του και μερικά κλαδιά του, βρίσκοντας έτσι αμέσως τα ξύλα που ήθελε. Αναποδογύρισε το αντικείμενο που κρατούσε ακόμη στο χέρι του, παρά την πτώση του, μαύρα μαλλιά, λίγο δέρμα κι ύστερα το πάνω κόκκαλο ενός κρανίου. Πετώντας κάτω τα ξύλα που κρατούσε πραγματικά κάλπαζε ως την άκρη του ποταμού και τίναξε το λείψανο με δύναμη προς τον καταρράκτη. Βούτηξε επιπόλαια τα χέρια του στο νερό να τα ξεπλύνει και κατόπιν τα τίναξε να στεγνώσουν καθώς έτρεχε πίσω να μαζέψει τα ξύλα του. Σε λίγο γύριζε πίσω στο στόμιο τής σπηλιάς μ' ένα αξιόλογο φορτίο. Εκεί έξω έφτιαξε ένα κομψό σωρό από μικρά κλαδάκια κι ένα μεγαλύτερο από χοντρά ξύλα. Τινάζοντας σπίθες με μία τσακμακόπετρα προσπάθησε ν' ανάψει τα λεπτά ξύλα, που όμως είχαν βραχεί άπ' τα υγρά χέρια του. Στο στόμιο τής σπηλιάς στέκονταν ο Λάμα και ή γριά γυναίκα κοιτάζοντας έξω. Ο Λάμα χαμογέλασε με τις προσπάθειες του μικρού μαθητή του, μα ή γερόντισσα, που το στομάχι της δεν έπαιρνε αναβολή, έτρεξε προς τα ξύλα κάνοντας τς, τς, τς και ξεχνώντας όλες τις λύπες της. Έγινε μέσα σε μία στιγμή ή τέλεια νοικοκυρά που ήταν έτοιμη να δείξει σ' αυτό τον νεαρό πώς πρέπει ν' ανάβεται μία φωτιά. Γρήγορα από τις δικές της λιγοστές προμήθειες πήρε κάμποσα ξερά ξύλα και με την τσακμακόπετρα τα έλουσε μ' ένα χείμαρρο από σπίθες.157

Γονατίζοντας έπειτα κοντά τους άρχισε να φυσά δυνατά, δυνατά, και ακόμα πιο δυνατά, ώσπου ξαφνικά ξεπετάχτηκε μία φλόγα που ξεχύθηκε πεινασμένη πάνω στα υπόλοιπα ξύλα. Λάμποντας από ικανοποίηση έτρεξε πίσω στη σπηλιά να φέρει ένα δοχείο που ήταν γεμάτο νερό. Ο νεαρός μαθητής έμεινε μόνο να την κοιτάζει σκυθρωπός, απορώντας γιατί ν' ανακατεύονται πάντα οι γυναίκες όταν οι άντρες έκαναν κάποια σημαντική δουλειά. Γιατί πάντα έμπαιναν στη μέση οι γυναίκες και, παίρνοντας τους καρπούς τής σκληρής δουλειάς του άντρα, μάζευαν αυτές τις καλές εντυπώσεις, το καλό Κάρμα. Κλώτσησε θυμωμένα μία πέτρα κι ύστερα βάδισε προς τα πάνω, ανάμεσα στους βράχους, πάλι για να μαζέψει κάμποσα ξύλα. Ποιος ξέρει πόσο σπάταλη μπορεί να είναι με

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

τα ξύλα αυτή ή γερόντισσα, σκέφτηκε, καλύτερα να μαζέψω πολλά αυτή τη φορά. Πιό πάνω, κοντά στη βάση ενός πελώριου βράχου που δέσποζε πάνω άπ' τη σπηλιά, βρήκε μία γαβάθα κι ένα μικρό κουτί με φυλαχτό. Δίπλα σ' αυτά ένα μικρό κουρέλι ανέμιζε. Κοιτάζοντας προσεκτικότερα αναγνώρισέ σ' αυτά μία από τις ιερές παγίδες δαιμόνων. Μα καθώς σκέφτηκε πιο προσεκτικά για το θέμα θυμήθηκε πώς μερικές άπ' αυτές είχαν κλαπεί δεν άργησε να θυμηθεί όλη την ιστορία. Α, ναι, σκέφτηκε, ένας από τους τρόπους που έκαναν μερικοί χρήματα ήταν να κλέβουν τέτοιου είδους πράγματα και να τα μεταφέρουν στην Ινδία όπου τα πουλούσαν σαν σουβενίρ στους Δυτικούς. Έχωσε στον χιτώνα του τη γαβάθα, το κουτί του φυλαχτού και το κουρέλι, ξαναπήρε στην αγκαλιά του το μεγάλο δεμάτι τα ξύλα που είχε μαζέψει και ξεκίνησε να γυρίσει πίσω χωρίς να βλέπει που πατούσε. Ή γριά κυρία ήταν και πάλι απασχολημένη με τη φωτιά και, όπως είχε υποθέσει το φτωχό αγόρι, την τροφοδοτούσε με ξύλα σαν να είχε στη διάθεσή της ένα ολόκληρο τάγμα μοναχών να τής φέρνουν ξύλα, αντί για ένα μικρό αγόρι. Απέθεσε το δεμάτι τα ξύλα δίπλα της κρυφά ελπίζοντας να σκοντάψει απάνω του και να πέσει στη φωτιά, να μην είναι πια υποχρεωμένος να τής μαζεύει ξύλα. 158

Ύστερα, αφού γύρισε την πλάτη του στη γυναίκα, πήγε προς τον Λάμα παρουσιάζοντάς του τη γαβάθα, το κουτί του φυλαχτού και το κουρέλι. Είναι δικά μου, είναι δικά μου, ανήκαν στον άντρα μου. Στρίγγλισε ή γριά γυναίκα, πηδώντας τόσο γρήγορα όρθια σαν να πετούσε. Έτρεξε κοντά στο παιδί και αρπάζοντας τα πράγματα από τα χέρια του τα κοίταξε άπληστα. Το μόνο πράγμα που έχω τώρα στον Κόσμο να μου τον θυμίζει. Έτσι λέγοντας έχωσε τα πράγματα μέσα στο φόρεμά της και πήγε πίσω στη φωτιά, με δάκρυα να τρέχουν άπ' τα μάτια της. Ο νεαρός μαθητής κοίταξε λυπημένα τον Λάμα και μουρμούρισε, ας ελπίσουμε να μην τα πετάξει τουλάχιστον μέσα στο τσάμπα. Ποτέ δεν μου άρεσε να βρίσκω ξύλα μες στο τσάμπα μου. Ο Λάμα απομακρύνθηκε και ξαναμπήκε στη σπηλιά για να κρύψει τα γέλια που απειλούσαν να καταστρέψουν τη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

σοβαρότητά του. Σύντομα ο Λάμα, ο μικρός μαθητής και η γριά γυναίκα έτρωγαν ξεχωριστά το τσάμπα κι έπιναν το τσάι τους, γιατί όσοι ανήκαν στα μοναχικά τάγματα του Θιβέτ προτιμούσαν κατά κανόνα να τρώνε μόνοι τους ή μόνο με τη συντροφιά των πολύ στενών συντρόφων τους. Το λιγοστό φαγητό σύντομα τέλειωσε και ο Λάμα, ο μικρός μαθητής και η γερόντισσα καθάρισαν τις γαβάθες τους με την ψιλή άμμο, τις ξέπλυναν στο νερό του ποταμού και τις έβαλαν μέσα στα ρούχα τους. Ο Λάμα έπειτα είπε. Έλα, γερόντισσα, ας καθίσουμε κοντά στη φωτιά κι ας δούμε τι μπορούμε να κάνουμε για να συζητήσουμε και να λύσουμε τα προβλήματά σου. Την οδήγησε πίσω στη φωτιά κι έριξε μία χούφτα ξύλα στην φωτιά που τρεμόσβηνε. Ο νεαρός μαθητής κοιτούσε θλιμμένα, βλέποντας με φρίκη τα ξύλα να τελειώνουν γρήγορα. Ο Λάμα τον κοίταξε χαμογελώντας και είπε. Ναι, θα είναι καλύτερα να φέρεις ένα δύο ακόμα δέματα, θα χρειαστούμε για πολύ τη φωτιά. Εμπρός, πήγαινε. Το αγόρι τους άφησε και πάλι κι άρχισε την περιπλάνησή του αναζητώντας ξύλα ή οτιδήποτε άλλο προσφερόταν. Ο Λάμα και η γριά άρχισαν να μιλούν. Γερόντισσα, είπε ο Λάμα, ή θρησκεία σου και η θρησκεία μου παίρνουν διαφορετικές μορφές, όλες οι θρησκείες όμως στον ίδιο δρόμο οδηγούν. 159

Δεν έχει σημασία τι πιστεύουμε ούτε πώς πιστεύουμε, αρκεί να πιστεύουμε πραγματικά, γιατί μία αληθινή θρησκεία με την διανοητική και Πνευματική πειθαρχία που επιβάλλει στους πιστούς της είναι ή μόνη σωτηρία για το λαό μας και το λαό σου. Σταμάτησε, την κοίταξε για λίγο κι ύστερα συνέχισε. Ώστε είχες σκεφτεί ν' αυτοκτονήσεις, έ. Λοιπόν, πρέπει να ξέρεις πώς αυτό δεν είναι λύση. Αν σκοτωθείς, αν αυτοκτονήσεις, αυξάνεις τα προβλήματά σου, δεν τα λύνεις. Ή γριά γυναίκα σήκωσε το βλέμμα να τον κοιτάξει, γιατί εκείνος ήταν ένας ψηλός άντρας κι εκείνη πολύ μικρόσωμη. Τον κοίταξε με τα χέρια σταυρωμένα. Σφίγγοντας τα χέρια της. Είπε. Ώ, ναι, πες μου. Δεν ξέρω τίποτα, δεν καταλαβαίνω τίποτα, δεν έχω καμιά γνώση για τίποτα. Όμως, ναι, είχα σκεφτεί να σκοτωθώ ρίχνοντας το κορμί μου στον καταρράκτη, αφήνοντας το να διαλυθεί στους βράχους κάτω, όπως συντρίφθηκαν τα κορμιά των δικών μου. Ή αυτοκτονία δεν είναι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

απάντηση, είπε ο Λάμα. Έρθαμε σ' αυτή τη Γη με σκοπό να διδαχθούμε ορισμένα πράγματα, με σκοπό να αναπτύξουμε την αθάνατη ψυχή μας. Έρθαμε σ' αυτή τη Γη για ν' αντιμετωπίσουμε ορισμένες συνθήκες, ίσως τις κακουχίες τής φτώχειας, ίσως τους μεγάλους πειρασμούς που μαστίζουν τους πλούσιους, γιατί δεν πρέπει να νομίζουμε ότι τα πλούτη απαλλάσσουν τον κάτοχό τους από ανησυχίες. Οι πλούσιοι πεθαίνουν όπως κι οι φτωχοί, οι πλούσιοι επίσης αρρωσταίνουν, επίσης υποφέρουν από ανησυχίες και καταδιώξεις και από πολλές άλλες πληγές και προβλήματα άγνωστα στους φτωχούς. Ερχόμαστε εδώ στη Γη και διαλέγουμε τη θέση μας σύμφωνα με το έργο που έχουμε να πετύχουμε, και αν αυτοκτονήσουμε, αν σκοτωθούμε, γινόμαστε σαν κατεστραμμένα σκεύη. Κι αν καταστραφεί ή γαβάθα σου, γερόντισσα, πώς θα τρως. Αν σπάσεις την τσακμακόπετρα σου δεν θα έχεις πια σπίθες ν' ανάψεις φωτιά. Πώς θα επιζήσεις έτσι. Ή γριά γυναίκα έκανε ένα νεύμα σαν να την έβρισκαν απόλυτα σύμφωνη όσα τής έλεγε, κι έτσι ο Λάμα συνέχισε. Ερχόμαστε σ' αυτή τη Γη ξέροντας πριν να έρθουμε ποιά θα είναι τα προβλήματά μας, ξέροντας τι δυσκολίες θα

160

Υποχρεωθούμε ν' αντιμετωπίσουμε, και αν αυτοκτονήσουμε τότε είναι σαν να παρατάμε στη μέση πράγματα που εμείς οι ίδιοι κανονίσαμε για την ίδια μας την εξέλιξη. Όμως, Λάμα, είπε ή γερόντισσα μ' έναν τόνο πραγματικής αγωνίας στη φωνή, μπορεί να ξέρουμε στην άλλη πλευρά τι κανονίζουμε, μα γιατί συμβαίνει να μη ξέρουμε αυτό όσο βρισκόμαστε εδώ στη Γη. Κι αν δεν ξέρουμε γιατί βρισκόμαστε εδώ, τότε πώς μπορούμε να κατηγορηθούμε για το ότι δεν κάνουμε αυτό που έπρεπε. Ο Λάμα τής χαμογέλασε και είπε. Ώ, πόσο συχνά γίνεται αυτή ή ερώτηση. Όλοι ρωτούν τα ίδια. Δεν ξέρουμε συνήθως τι έργο έχουμε να κάνουμε στη Γη γιατί αν πράγματι το ξέραμε τότε θα αφιερώναμε όλες μας τις δυνάμεις στο να το πετύχουμε, αδιάφορο αν αυτό θα προκαλούσε δυσκολίες στους άλλους. Είμαστε υποχρεωμένοι να προχωρήσουμε στο έργο μας βοηθώντας ταυτόχρονα και τους άλλου. Πρέπει πάντα να ζούμε σύμφωνα με τον κανόνα. **ΚΑΝΕ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΘΑ ΉΘΕΛΕΣ ΟΙ ΆΛΛΟΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΓΙΑ Σ'ΕΝΑ**, κι αν στην εγωιστική μας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

βιασύνη να τελειώσουμε κάποιο έργο μας παραβιάσουμε τα δικαιώματα των άλλων, τότε δημιουργούμε και νέα καθήκοντα για τους εαυτούς μας, καθήκοντα εξιλέωσης απέναντι σ' αυτούς που βλάψαμε. Έτσι συμβαίνει να είναι καλύτερο για την πλειοψηφία των ανθρώπων να μην ξέρουν τι έργο έχουν να πετύχουν, να μη το ξέρουν όσο βρίσκονται πάνω στη Γη. Τη συζήτηση διέκοψε μία κραυγή του νεαρού μαθητή. Κοιτάξτε. Κοιτάξτε. Φώναξε. Κοιτάξτε τι βρήκα. Σε λίγο φάνηκε να τους πλησιάζει βιαστικά κρατώντας στα χέρια του μία χρυσή εικόνα. Το βάρος της ήταν σημαντικό και την κρατούσε προσεκτικά, φοβούμενος μήπως πέσει στα πόδια του. Ο Λάμα σηκώθηκε όρθιος, και καθώς το έκανε αυτό έτυχε να πέσει το βλέμμα του στην γερόντισσα. Το πρόσωπό της είχε πάρει ένα χλωμό πρασινωπό χρώμα, το στόμα της έχασκε ορθάνοιχτο και τα μάτια της κοιτούσαν γουρλωμένα. Ήταν μία τέλεια εικόνα τρόμου. Ο Λάμα πήρε την εικόνα απ' το αγόρι. Γυρίζοντας ανάποδα την εικόνα πρόσεξε στη βάση της ένα σημάδι. 'Α. Είπε. Είναι μία από τις εικόνες που είχαν κλαπεί από εκείνο το μικρό μοναστήρι απ' όπου ερχόμαστε. 161

Ληστές μπήκαν στα τείχη του κι αυτό είναι από τα πράγματα που πήραν. Στράφηκε και κοίταξε τη γριά γυναίκα, που έτρεμε από το φόβο της. Βλέπω, γερόντισσα, πώς δεν ήξερες τίποτα γι' αυτό. Βλέπω πώς είχες υποψίες πώς ο άντρας σου και οι δύο γιοί σου έκαναν κάτι που δεν έπρεπε να κάνουν. Βλέπω πώς παρά τις υποψίες σου δεν ήσουν σίγουρη και δεν πήρες καθόλου μέρος στις δουλειές τους. Έτσι λοιπόν μη φοβάσαι. Δεν πρόκειται να τιμωρηθείς για την αμαρτία κάποιου άλλου. Στράφηκε πάλι προς το μικρό αγόρι και είπε. Πρέπει να υπάρχει κι άλλο χρυσάφι, και πολύτιμες πέτρες επίσης. Θα πάμε πίσω στο σημείο που το βρήκες αυτό και θα ψάξουμε τριγύρω μήπως βρούμε τα υπόλοιπα αντικείμενα που λείπουν. Ή γριά γυναίκα κάτι άρχισε να ψελλίζει μπερδεύοντας τα λόγια της, μα στο τέλος κατάφερε να μιλήσει. 'Ω, μεγάλε και αγιε Λάμα, ξέρω πώς ο άντρας μου και οι δυο γιοί μου έκαναν κάτι στη ρίζα εκείνου εκεί του βράχου, κι έδειξε. Δεν ήξερα τι έκαναν, δεν τους ρώτησα, μα τους είδα κάτι να κάνουν εκεί, που είναι κοντά στο σημείο απ' όπου έπεσαν. Ο Λάμα έκανε ένα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

νόημα και ο νεαρός μαθητής περπάτησε μαζί του ως εκεί. Ο νεαρός είπε μα εκεί βρήκα κι αυτό εδώ. Εξείχε ένα κομμάτι από την άμμο κι έτσι το μάζεψα. Μαζί ο Λάμα και ο μαθητής του έπεσαν στα γόνατά τους και με κατάλληλες πέτρες άρχισαν να σκάβουν στο αμμώδες έδαφος. Σύντομα κτύπησαν κάτι σκληρό. Σκαλίζοντας με τα χέρια πλέον την άμμο τριγύρω ανέσυραν ένα μεγάλο δερμάτινο σάκο στον όποιο με ικανοποίηση είδαν ότι βρίσκονταν μικρά χρυσά αγαλματίδια και πολύτιμα πετράδια. Μαζί συνέχισαν να σκάβουν και να κοσκινίζουν στα δάχτυλά τους την άμμο για να βεβαιωθούν πώς δεν είχαν αφήσει τίποτα. Στο τέλος ο Λάμα έμεινε ικανοποιημένος γιατί είχαν ανακαλύψει όλα όσα έλειπαν από το μοναστήρι. Σηκώθηκαν όρθιοι κι επέστρεψαν πίσω στη φωτιά, όπου τους περίμενε ή γερόντισσα. Αύριο, είπε, θα πας αυτά τα αντικείμενα πίσω στο μοναστήρι. Θα σου δώσω ένα γραπτό μήνυμα για τον Ηγούμενο κι εκείνος θα σου δώσει ένα ποσό σαν αμοιβή για την επιστροφή των αντικειμένων.162

Στο σημείωμά μου θα γράψω σαφώς ότι δεν είσαι εσύ ο ένοχος τής κλοπής. Έτσι, με αυτό το ποσό των χρημάτων, θα μπορέσεις να πάρεις το μονοπάτι πίσω στην πρώτη σου πατρίδα, το Ασασαμ, όπου πιθανό να έχεις συγγενείς ή φίλους με τους όποιους να μπορέσεις να ζήσεις. Μα ας συζητήσουμε τώρα τα δικά σου προβλήματα, γιατί πρέπει να προηγούνται από τα πράγματα τής σάρκας. Άγιε Λάμα, είπε ο νεαρός μαθητής, μπορούμε να πάρουμε λίγο τσάι ενώ θα μιλάτε. Όλη αυτή ή σκληρή εργασία και ή έξαψη με δίψασαν. Θα ήθελα να έχω λίγο ακόμα τσάι. Ο Λάμα γέλασε, είπε στο αγόρι να πάει στον ποταμό να φέρει φρέσκο νερό και ναι, θα έφτιαχναν και πάλι τσάι. Γερόντισσα, ρώτησε ο Λάμα, ποιό είναι αυτό το άλλο θέμα που σε βασανίζει τόσο. Έλεγες κάτι για την επανένωσή σου με την οικογένεια σου. Ή γριά γυναίκα κλαψούρισε λίγο άπ' τον φόβο και τη λύπη της, και ύστερα είπε. Άγιε Λάμα, έχασα τον άντρα μου και τα παιδιά μου, κι ακόμα κι αν είναι κλέφτες, εξακολουθούν να είναι άντρας και παιδιά μου, και θα ήθελα να ξέρω αν θα τους ξανασυναντήσω σε μια άλλη ζωή.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Μα φυσικά, είπε ο Λάμα. Μεγάλη παρανόηση προκαλείται, πάντως, από τον τρόπο που σκέφτονται οι άνθρωποι εδώ στη Γη, που νομίζουν πώς τα πράγματα θα είναι πάντα τα ίδια. Στους ανθρώπους δεν αρέσει ή αλλαγή. Δεν τους αρέσει ν' αλλάξει τίποτα. Είναι όμως διαφορετικά στην άλλη ζωή. Εδώ στη Γη είχες ένα σύζυγο και μετά είχες τον πρώτο σου γιο, ένα μωρό. Κατόπιν απέκτησες ένα άλλο μωρό. Τα μωρά μεγάλωσαν, έγιναν έφηβοι κι έπειτα νεαροί άντρες, δεν έμειναν ίδιοι, μεγάλωσαν. Έτσι συνέβη στη Γη γιατί ήρθες στη Γη και ήρθαν στη Γη για να είστε μαζί, όλοι μαζί. Μα ο γιος που είχες στη Γη μπορεί να μην είναι γιος σου στην άλλη ζωή. Έρχεται κανείς στη Γη να ζήσει ένα ρόλο, να πετύχει κάποιο έργο. Σ' αυτή τη ζωή ήρθες σαν γυναίκα, μα στην άλλη πλευρά μπορεί να είσαι άντρας και ο σύζυγός σου μπορεί να είναι γυναίκα. Ή γιὰ γυναίκα κοίταξε σαστισμένη τον Λάμα. 163

Φανερά τής ήταν δύσκολο να το καταλάβει αυτό. Ο Λάμα το πρόσεξε, κι έτσι συνέχισε. Στο Ασσαμ όπου έζησες τα παιδικά σου χρόνια πιθανό να είδες μερικές από κείνες τις παραστάσεις για τη γονιμότητα τής Γης, για την μητέρα φύση. Οι ηθοποιοί εκεί ήταν άνθρωποι που ήξερες, κι όμως, όταν βγήκαν να παίξουν τους ρόλους τους έμοιαζαν με άλλους, ήταν φτιαγμένοι, ντυμένοι για να μοιάζουν με άλλους, για να μοιάζουν με Θεούς και Θεές, και δεν μπορούσες να τους αναγνωρίσεις ποιοί ήταν στην πραγματικότητα.. Πάνω στη μικρή σκηνή έπαιζαν τις μιμικές κινήσεις που ήταν απαραίτητες, μα κάποτε εξαφανίστηκαν από τη σκηνή για να ξαναεμφανιστούν έπειτα από λίγο ανάμεσά σας με την εμφάνιση την καθημερινή τους. Δεν είναι πια οι Θεοί, οι Θεές και οι δαίμονες τής παράστασης, μα είναι αντίθετα άντρες και γυναίκες που ξέρεις καλά, φίλοι σου, γείτονές σου και συγγενείς. Έτσι συμβαίνει κι εδώ κάτω στη Γη. Ζεις ένα ρόλο, είσαι μία ηθοποιός. Εκείνοι που ήρθαν σαν σύζυγος και παιδιά σου ήταν ηθοποιοί. Στο τέλος τής παράστασης, στο τέλος τής ζωής σου, θα γυρίσεις πίσω και θα γίνεις αυτό που ήσουν πριν έρθεις εδώ κάτω σ'

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

αυτό το επίπεδο που αντιπροσωπεύει τη Γη, και οι άνθρωποι που θα συναντήσεις στην άλλη πλευρά θα είναι εκείνοι που αγαπάς γιατί μπορείς να συναντήσεις μόνο εκείνους που θέλεις να συναντήσεις και που θέλουν να σε συναντήσουν. Μπορείς να συναντήσεις μόνο εκείνους που αγαπάς. Δεν θα δεις τους γιους σου σαν μικρά μωρά. Θα τους δεις όπως πραγματικά είναι. Μα και πάλι θα είστε σαν μία οικογένεια γιατί οι άνθρωποι υπάρχουν κατά ομάδες, και τι άλλο είναι μία ομάδα παρά μία οικογένεια.164

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Έτσι έφτασε κάποτε το τέλος τής βδομάδας, όπως άλλωστε έρχεται πάντα. Ο Γέροντας Συγγραφέας άφησε έναν αναστεναγμό ανακούφισης με τη σκέψη πώς δεν θα είχε καινούργια γράμματα εκείνη τη μέρα, γιατί το Σάββατο στο Μόντρεαλ δεν γίνεται παράδοση αλληλογραφίας. Έτσι, ενώ οι καλοπληρωμένοι ταχυδρόμοι ξεκουράζονταν στα εξοχικά τους ή ψάρευαν με τις βάρκες τους, ο γέρος Συγγραφέας έμεινε στο κρεβάτι του να σκέφτεται όλες τις ερωτήσεις που έμεναν ν' απαντηθούν. Να λοιπόν μία ερώτηση που εμφανίζεται σταθερά. Λέει. Για μένα το πιο σημαντικό είναι

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

να ξέρω που πηγαίνω. Όταν γεννιέται κάποιος είναι, λέτε, σαν να γεννά ή γυναίκα το παιδί μα να παραμένει ή αργυρή χορδή ανέπαφη. Λέτε πώς ο Υπερνούς είναι τα εννέα δέκατα του Υποσυνείδητου του ανθρώπου ή, για να το πούμε αλλιώς, ο άνθρωπος στο παρασκήνιο. Εντάξει, αν είναι έτσι αυτά, ας πούμε στον άνθρωπο. Ξεκινά στη ζωή περιορισμένος στο ένα δέκατο, κι έτσι το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του γυρίζει στο σκοτάδι. Ο άνθρωπος πεθαίνει (έκανε πια την δουλειά που ήθελε ο Υπερνούς ή αργυρή χορδή κόβεται και μένει μόνος του. Πως τον ανταμείβει ο Υπερνούς για τις προσπάθειες του. Ωραία λοιπόν, ας ασχοληθούμε με αυτό. 165

Ναι, πρόκειται για μία ερώτηση που μπορεί ν' απαντηθεί. Μα πρέπει να θυμάστε πώς ο Υπερνούς είναι ο αληθινός εαυτός σας, και είναι, όσον αφορά αυτό το χαμηλό επίπεδο της Γης. Ο Υπερνούς θέλει να μάθει πώς είναι τα πράγματα στη Γη, ζητά γρήγορα αισθήσεις, γιατί τα πράγματα στον Κόσμο όπου κανονικά ζει ο Υπερνούς κινούνται με ένα ρυθμό χιλιάδων χρόνων ή περίπου τόσο, μέσα σε μία μέρα. Αυτός είναι ο λόγος που σε έναν από τους Χριστιανικούς ύμνους υπάρχει εκείνο το κομμάτι που μιλά για τα χίλια χρόνια που είναι σαν το ανοιγόκλεισμα του ματιού. Πάντως όμως, ο Υπερνούς μπορεί να παρομοιάστε με τον εγκέφαλο ενός ανθρώπου. Ο Υπερνούς κάνει έναν ή περισσότερους ανθρώπους, να κάνουν ορισμένα πράγματα και να έχουν ορισμένες εμπειρίες, και όλες οι αισθήσεις μεταδίδονται πίσω στον εγκέφαλο Υπερνου, ο οποίος τότε υποφέρει και χαίρεται για λογαριασμό του ανθρώπου από αυτές τις αισθήσεις. Έχουμε δυσκολίες, ξέρετε, γιατί πάνω στη Γη αντιμετωπίζουμε τρεις διαστάσεις και τρισδιάστατους όρους, έτσι πώς μπορούμε να κατανοήσουμε έννοιες που απαιτούν ίσως και εννέα διαστάσεις. Ρωτάτε τι είδους αμοιβή δίνει ο Υπερνούς στον άνθρωπο για όλες τις εμπειρίες που

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

του πρόσφερε, μα υπάρχει μία καλή ερώτηση που θα μπορούσα να σας αντιτείνω. Τι αμοιβή θα δίνατε στα δάχτυλά σας για το ότι έστριψαν ένα πόμολο κι άνοιξαν μία πόρτα για να περάσετε. Τι αμοιβή θα δίνατε στα πόδια σας που σας πήγαν σε κάποιο δωμάτιο του σπιτιού σας ή στο αυτοκίνητο σας ή που σας έσπρωξαν ν' ανεβείτε τις σκάλες. Πώς πληρώνετε τα μάτια σας για τις όμορφες εικόνες που σας στέλνουν. Να θυμάστε αν εσείς είστε ο εγκέφαλος κι εξαρτάστε από τα χέρια και τα πόδια σας, τη μύτη και τα μάτια, όλα αυτά τα όργανα με τη σειρά τους εξαρτούν από σας την ύπαρξή τους. Αν δεν υπήρχατε, τότε ούτε τα χέρια αυτά, ούτε τα μάτια, ούτε η μύτη θα υπήρχαν. Είναι απολύτως μία συνεργατική προσπάθεια. Αν τα δάχτυλά σας άναβαν ένα τσιγάρο, τα ίδια τα δάχτυλα δεν θα χαίρονταν τον καπνό. Πιθανώς κάποιο άλλο τμήμα σας να τον χαίρεται, μα πάντως όταν τα χέρια σας ανάβουν ένα 166

Τσιγάρο τα άλλα όργανα δεν ανταμείβουν αυτά τα χέρια με ευγενικά λόγια ή ακριβά δώρα. Μα ακόμα κι αν εσείς θέλατε να τ' ανταμείψετε, πώς θα το κάνετε. Τι θα μπορούσατε να δώσετε στα χέρια που θα τα ευχαριστούσε και θα ήταν έτσι μία καλή ανταμοιβή. Κι αν ο πραγματικός εσείς είστε ο εγκέφαλος, τότε πώς μπορεί αυτός ο εγκέφαλος, που εξαρτάται από τα χέρια, να λειτουργήσει για να τα ανταμείψει. Θα κάνατε το αριστερό χέρι να δώσει ένα δώρο στο δεξί κι ύστερα το δεξί στο αριστερό ή τίποτα τέτοιο. Να έχετε στο μυαλό σας πάντα πώς τα χέρια εξαρτώνται από το μυαλό για να πάρουν οδηγίες, πώς τα χέρια εξαρτώνται από εσάς. Έτσι δεν υπάρχει ανάγκη αμοιβής γιατί ακριβώς όπως τα χέρια και τα δάχτυλα είναι τμήματα ολόκληρου του σώματος, έτσι κι εσείς είστε απλό τμήμα εκείνου του οργανισμού που αποτελεί επέκταση του Υπερνού. Εδώ στη Γη είμαστε απλά μία επέκταση με τον ίδιο τρόπο που εμείς μπορούμε να τείνουμε το χέρι μας από το παράθυρο και να πιάσουμε πράγματα σ' ένα δωμάτιο που μπορεί να μην βλέπουμε. Αυτό είναι λοιπόν. Δουλεύουμε για τον εαυτό μας. Ότι κάνετε εδώ ωφελεί τον Υπερνό σας και έτσι ωφελεί κι εσάς γιατί είστε το ίδιο πράγμα ή μέρος του. Ο ίδιος αναγνώστης έχει μια άλλη ερώτηση που είναι χρήσιμο ν' απαντηθεί. Αν ο ίδιος άνθρωπος πρέπει να

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μετενσαρκωθεί, επιστρέφει στον ίδιο Υπερνό ή πάει σε κάποιον καινούργιο. Είναι κάποιο είδος μόνιμου τμήματος του Υπερνό. Αποδίδονται στον άνθρωπο ξαφνικά τα υπόλοιπα εννέα δέκατα τής συνείδησης ή τι γίνεται. Ή απάντηση σ' αυτό λοιπόν, ή ερώτηση σας είναι πραγματικά, το ίδιο σώμα ή Πνεύμα, προέρχεται από τον ίδιο Υπερνό. Ας υποθέσουμε πώς κόβεστε στο χέρι. Δεν παίρνετε βέβαια καινούργιο χέρι, έτσι δεν είναι. Το χέρι, ή καλύτερα, το κόψιμο, θεραπεύεται γιατί είναι μέρος σας, γιατί καθοδηγείται να θεραπευτεί από τον εγκέφαλό σας, περνά απ' όλη τη διαδικασία τής επούλωσης τής πληγής. Οι άνθρωποι είναι πλήρεις οντότητες, έτσι που ο Υπερνός να μπορεί να κατευθύνει τις προεκτάσεις αυτές του εαυτού του να έρθουν στη Γη. Αυτές οι προεκτάσεις οι άνθρωποι είναι κάτι σαν τα πλοκάμια του χταποδιού αν κόψει κανείς ένα πλοκάμι, άλλο θα βγει στη θέση του. 167

Θεέ μου. Πόση σύγχυση υπάρχει γύρω απ' αυτή την υπόθεση του Υπερνό. Μα σε κάποιο από τα πρώτα τμήματα αυτού του βιβλίου θα πρέπει να ξεκαθαρίζεται αρκετά το θέμα. Για να έχουμε ίσως λίγο περισσότερο φως ακόμα ας υποθέσουμε τώρα πώς έχουμε μία μεγάλη οντότητα με ιδιότητες που δεν καταλαβαίνουμε προς το παρόν. Ή οντότητα αυτή έχει την ικανότητα να σκέφτεται, άρα, είναι σε θέση να στέλνει προς όποια κατεύθυνση επιθυμεί προεκτάσεις του ψευδόποδα τα ονομάζουν. Έτσι ο Υπερνός μας, ενώ παραμένει σ' ένα μέρος, έχει την ικανότητα να στέλνει προεκτάσεις μακριά από το κυρίως σώμα του, μα ταυτόχρονα συνδεδεμένες με αυτό. Στην άλλη άκρη αυτών των προεκτάσεων υπάρχει ένας κόκκος συνείδησης που μπορεί ν' αντιλαμβάνεται τα πράγματα γύρω του με την αφή, την όραση, την ακοή κλπ, κόκκοι συνείδησης που απλώς λειτουργούν σε διαφορετικές συχνότητες. Το κάθε τι είναι δόνηση. Δεν υπάρχει τίποτε άλλο παρά δονήσεις. Αν νομίζουμε πώς κάποιο αντικείμενο μένει σταθερό, στην πραγματικότητα αυτό δονείται με ιδιαίτερο ρυθμό. Αν ένα πράγμα κινείται, τότε δονείται με γρηγορότερο ρυθμό. Και ακόμα αν κάτι είναι νεκρό, ακόμα και τότε δονείται καθώς το σώμα διασπάται σε διαφορετικές δονήσεις. Έχουμε την αίσθηση ενός πράγματος αδιάφορο αν κινείται ή όχι. Το αγγίζουμε και το αισθανόμαστε γιατί έχει μία ορισμένη συχνότητα που

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

μπορεί να συλληφθεί και να γίνει αντιληπτή από ένα από τα όργανά μας που είναι συντονισμένα σ' αυτόν τον τύπο συχνότητας, που μ' άλλα λόγια, είναι ευαίσθητα στην αίσθηση τής αφής. Ένα άλλο αντικείμενο δονείται πολύ πιο γρήγορα. Δεν μπορούμε να το αγγίξουμε με τα δάχτυλά μας, τ' αυτιά μας όμως συλλαμβάνουν αυτή τη δόνηση και την ονομάζουμε ήχο. Ο ήχος είναι δονήσεις τέτοιου ρυθμού που το κατάλληλο γι' αυτές τις συχνότητες όργανο τις αντιλαμβάνεται σαν πρίμο, μέσο και μπάσο ήχο. Πέρα απ' αυτό υπάρχει μία έκταση συχνοτήτων που είναι πολύ υψηλότερες, που δεν μπορούμε να τις αγγίξουμε, που δεν μπορούμε να τις ακούσουμε, μα ακόμα πιο ευαίσθητα όργανα, τα μάτια, είναι σε θέση να τις συλλαμβάνουν και να τις αναλύουν μέσα στον εγκέφαλο μας σ' ένα ορισμένο σχήμα και παίρνουμε έτσι μία εικόνα του τι είναι αυτό το πράγμα.

168

Κάτι πολύ παρόμοιο συμβαίνει με το ραδιόφωνο. Μπορούμε ν' ακούσουμε εκπομπές στη μπάντα των μεσαίων κυμάτων, που είναι αρκετά βαρείς δονήσεις ή συχνότητες, ή μπορούμε να πάμε στις μπάντες των βραχέων κυμάτων που είναι πολύ γρηγορότερες συχνότητες και που δεν μπορούμε να τις ακούσουμε από ένα ραδιόφωνο μεσαίων κυμάτων. Μπορούμε επίσης να συνεχίσουμε προς τις συχνότητες των FM ή ακόμα και στις υπέρ-υψηλές συχνότητες όπου μπορούμε να έχουμε τηλεοπτικές εικόνες. Ο δέκτης τής τηλεόρασης δεν μπορεί να συλλάβει τα μεσαία ή τα βραχέα κύματα, ακριβώς όπως ένας δέκτης μεσαίων ή βραχέων δεν μπορεί να συλλάβει τις υπέρ-υψηλές συχνότητες τής τηλεόρασης. Έχουμε λοιπόν εδώ ένα καθημερινό παράδειγμα του πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε όργανα που δέχονται δονήσεις μιας ορισμένης περιοχής συχνοτήτων. Με περίπου τον ίδιο τρόπο ο Υπερνούς δημιουργεί κόκκους συνείδησης ψευδόποδα ανθρώπους για να συλλάβουν κάτι το οποίο θέλει να γνωρίσει ο Υπερνούς. Και τώρα κάτι να σάς τρομάξει πριν πέσετε να κοιμηθείτε. Είδαμε πώς οι άνθρωποι φτιάχνουν διαφορετικούς δέκτες για τις διάφορες συχνότητες, για τα μεσαία, τα βραχέα, τα FM κλπ. Ας υποθέσουμε τώρα ότι για τον Υπερνού σας αυτή η Γη είναι στην κατηγορία των μεσαίων μόλις κυμάτων. Τότε βέβαια ο Υπερνούς θα έχει ανάλογα όργανα για τις υψηλότερες συχνότητες, έτσι δεν είναι. Συμβαίνει λοιπόν μερικές φορές ο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

καημένος ο Υπερνούς να μπλέκει τα κυκλώματά του και να δέχεστε εσείς, στους εφιάλτες σας, εντυπώσεις όντων με μάτια μύγας και άλλα. Παρόμοια. Λοιπόν, όλα αυτά τα πράγματα υπάρχουν πραγματικά ξέρετε. Ο Συγγραφέας πήρε ένα άλλο γράμμα στα χέρια του κι ανατρίχιασε. Δεν είχε κανένα καθρέφτη στο δωμάτιο, αν είχε όμως θα έβλεπε τον εαυτό του να χλομιάζει ξαφνικά, να χλομιάζει επικίνδυνα. Και γιατί. Τι λέτε κι εσείς γι' αυτή την ερώτηση.169

Έχω να κάνω την έξης ερώτηση. Αν ένα Πνεύμα μπορεί να πάρει είτε το σώμα ενός άντρα είτε το σώμα μιας γυναίκας ανάλογα με το τι θέλει, γιατί πιστεύουν όλοι πώς ή οντότητα που ήταν ο Δαλάι Λάμα θα ενσαρκώνεται πάντα σαν άντρας. Σίγουρα ακόμα κι αυτή ή οντότητα χρειάζεται μία αλλαγή αν πρόκειται να πάρει σφαιρική γνώση των πραγμάτων κι όχι μονόπλευρη, απ' την αντρική μόνο πλευρά. Και γιατί να μην μπορεί ποτέ μία γυναίκα να ελπίζει για την ανώτατη θέση του Λαμαιοσμού. Γιατί να υπάρχει στο Θιβέτ αυτή ή διάκριση, όπου απ' ότι ξέρω οι άντρες κι οι γυναίκες είναι ίσοι (ή τουλάχιστον ήταν πριν τον ερχομό των Κινέζων Να ακόμα μία περίπτωση όπου μία ερώτηση μπορεί ν' απαντηθεί με μια άλλη ερώτηση. Και να μία ερώτηση που θα βοηθούσε. Σε ποιά στιγμή σ' ολοκλήρη την ιστορία υπήρξε σαν ανώτατος Θεός γυναίκα. Μπορεί κανείς από τους αναγνώστες να βρει μία στιγμή τής ιστορίας που ο ανώτατος Θεός να ενσαρκωνόταν από γυναίκα. Μάλιστα, συμφωνώ, υπήρξαν Θεές, μα ήταν κατώτερες από τους Θεούς. Ο Δαλάι Λάμα, σύμφωνα με την Θιβετιανή πίστη ήταν Θεός επί τής Γης. Κι έτσι δεν αρκούσε να είναι Θεά επί Γης. Ερχόταν με αντρική μορφή γιατί τα πράγματα που είχε να κάνει του επέβαλλαν να έρχεται με αυτή τη μορφή. Πώς όμως ξέρετε ότι ο Υπερνούς του Δαλάι Λάμα δεν είχε άλλου γυναικείες μορφές, μαθαίνοντας άλλα πράγματα. Όπως και πράγματι γινόταν. Όπως πράγματι πολλά

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μαθαίνονταν και από τη γυναικεία πλευρά επίσης. Ο Συγγραφέας αυτός που σάς γράφει τώρα δεν μπορεί να χωνέψει ορισμένα πράγματα. Το ένα είναι ή ηλίθια εκείνη μερίδα του τύπου, και ένα άλλο είναι το λεγόμενο γυναικείο απελευθερωτικό κίνημα. Ο Συγγραφέας πιστεύει απόλυτα ότι οι γυναίκες έχουν στη ζωή μία πολύ σημαντική αποστολή. Την ανατροφή του αυριανού πληθυσμού. Αν οι γυναίκες μόνο σταματούσαν να μιμούνται τους άντρες και σίγουρα προσπαθούν να τους μιμηθούν φορώντας παντελόνια, ξεχνώντας πώς δεν έχουν το κατάλληλο σώμα γι' αυτά τότε ο κόσμος θα πήγαινε καλύτερα. 170

Ο Συγγραφέας πιστεύει πώς οι γυναίκες είναι υπεύθυνες για ένα μεγάλο μέρος των προβλημάτων του κόσμου με το να επιδιώκουν την απελευθέρωση όπως λάθος την ονομάζουν αντί να δέχονται τις ευθύνες που έχουν σαν μητέρες. Οι γυναίκες λένε πώς θέλουν να είναι ίσες, μα μήπως δεν είναι. Ποιό είναι περισσότερο σημαντικό, το άλογο ή ο σκύλος. Είναι διαφορετικά όντα. Οι άντρες και οι γυναίκες είναι διαφορετικά όντα, ένας άντρας ποτέ δεν έφερε στον Κόσμο έναν άλλο άνθρωπο χωρίς την βοήθεια μιας γυναίκας, μία γυναίκα όμως μπορεί να γεννήσει ακόμα και χωρίς τη βοήθεια ενός αρσενικού με την παρθενογένεση. Έτσι, αν το απελευθερωτικό κίνημα θέλει να καυχιέται για κάτι, γιατί να μην καυχιέται γι' αυτό. Τι μεγαλύτερη απόδειξη ισότητας ή ακόμα και ανωτερότητας μπορεί να υπάρξει από το ότι οι γυναίκες έχουν το καθήκον να φέρουν στον Κόσμο και ν' αναθρέψουν τις μελλοντικές φυλές. Η συμμετοχή του αρσενικού σ' αυτό το θέμα παίρνει μόνο λίγα λεπτά, ενώ η γυναίκα έχει το βάρος όλης της ανατροφής τους. Και το πώς θα τα αναθρέψει, το παράδειγμα που θα τους δώσει, καθορίζει και το πώς θα είναι ή αυριανή γενιά. Μα τώρα οι γυναίκες θέλουν να δουλεύουν στα εργοστάσια όπου είναι ελεύθερες να μιλάνε για σκάνδαλα, θέλουν να γίνουν χασάπηδες ή οτιδήποτε άλλο από το να αποδεχτούν τις ευθύνες για τις όποιες είναι τόσο καλά εξοπλισμένες από τη φύση. Όσο για το απελευθερωτικό γυναικείο κίνημα. Νομίζω οι ηγέτες του θα έπρεπε να τιμωρηθούν και σκληρά. Ο

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

αναγνώστης μου συνεχίζει για να ρωτήσει γιατί δεν μπορούν οι γυναίκες στο Θιβέτ να ελπίζουν για το ανώτατο αξίωμα του Λαμαϊσμού. Γιατί οι γυναίκες είναι παράλογα όντα, γιαυτό. Γιατί δεν μπορούν να σκεφτούν καθαρά. Γιατί οι γυναίκες αφήνουν τα αισθήματά τους να παρασύρουν το λογικό τους, γι' αυτό. Αν μόνο μπορούσαν οι γυναίκες να συγκροτούνται περισσότερο, αν μόνο μπορούσαν ν' αποδεχθούν τις ευθύνες τους, τότε ολόκληρος ο κόσμος, το Σύμπαν ολόκληρο, θα ήταν ένα καλύτερος τόπος. Στις γυναίκες έχει ανατεθεί το μεγαλύτερο άπ' όλα τα καθήκοντα. Οι γυναίκες έχουν το καθήκον να δημιουργούν σωστή οικογένεια, να δίνουν παραδείγματα που να μπορούν να καθοδηγήσουν τις επερχόμενες γενεές. Μήπως δεν μπορούν οι γυναίκες να σταθούν στο ύψος αυτού του έργου.

171

Μία άλλη ερώτηση. Ποιό είναι το καλύτερο θυμιάμα που μπορώ να χρησιμοποιήσω. Αυτό είναι κάτι που δεν μπορεί ν' απαντηθεί γιατί είναι το ίδιο σαν να λέμε. Ποιό είναι το καλύτερο φόρεμα να φορέσω. Ποιό είναι το καλύτερο φαγητό. Δεν μπορεί να πει κανείς τι είναι το καλύτερο αν δεν ξέρει πρώτα για ποιό σκοπό προορίζεται. Για να μη δώσω όμως μία ολότελα αρνητική απάντηση, θα τελειώσω με μερικά σύντομα σχόλια. Θα πρέπει να δοκιμάσετε τύπους, διάφορα είδη θυμιαμάτων, και θα πρέπει να αποφασίσετε ποιος είναι για σας ο καλύτερος τύπος όταν είστε γαλήνιος, ή όταν είστε εκνευρισμένος ή ακόμα όταν θέλετε να διαλογιστείτε. Αποφασίστε ποιος είναι για σας ο καλύτερος τύπος σ' αυτές τις περιπτώσεις και φροντίστε ν' αποκτήσετε μία καλή παρακαταθήκη. Τα θυμιάματα πρέπει πάντα ν' αγοράζονται με τη μορφή χοντρών ραβδιών. Τα λεπτά είναι πρακτικά άχρηστα. Είναι σαν να έχετε μία μουσική νότα. Αν είναι λεπτή, οξεία, το μόνο που πετυχαίνει είναι να ενοχλεί, να ερεθίζει, αν όμως ή ίδια νότα είναι σωστή, γεμάτη, μπορεί να φέρει γαλήνη, ηρεμία και σωστές σκέψεις. Έτσι μη μένετε ποτέ με λεπτά ραβδάκια θυμιάματος. Αν χρησιμοποιείτε τέτοια χάνετε τα χρήματά σας. Κι είναι προτιμότερο ν' αγοράζετε τα θυμιάματα με τη μορφή ραβδιών παρά σε σκόνη ή σε μορφή κώνων. Όσο για το που θα τα βρείτε όλα αυτά, έ, αυτό είναι άλλο θέμα. Παρακαλώ όμως να είστε βέβαιοι πώς δεν υπάρχει θυμιάμα Ράμπα. Ο Λόμπσανγκ Ράμπα δεν υποστηρίζει κανένα ιδιαίτερο προμηθευτή, κανένα

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα 13η Φλογα 1972

ιδιαίτερο θυμιάμα. Πολλοί έχουν κάνει θορυβώδεις διαφημίσεις γι' αυτό το προϊόν Ράμπα και το άλλο προϊόν Ράμπα, μα ο Λόμπσανγκ Ράμπα δεν σχετίζεται με καμιά δουλειά οποιουδήποτε είδους. Μερικές φορές αναγνώστες μου ζητούν να τους πληροφορήσω από που μπορούν να πάρουν ένα ορισμένο βιβλίο ή κάποιο ορισμένο αντικείμενο, οπότε τους δίνω κάποιο όνομα και διεύθυνση, μα πάντα πρόκειται για συνηθισμένους έμπορους προμηθευτές με τους όποιους ο Λόμπσανγκ Ράμπα δεν έχει καμιά απολύτως σχέση. Άλλες πάλι εταιρίες διαφημίζουν πώς είναι το τρίτο μάτι ή κάτι άλλο παρόμοιο. 172

Για αυτό και πάλι πρέπει να τονιστεί πώς ο Λόμπσανγκ Ράμπα δεν υποστηρίζει καμιά απ' αυτές τις εταιρίες, δεν προτιμά καμιά και δεν έχει κατ' ανάγκη κανενός είδους επαφές μ' αυτές. Ώ. Είπε ξαφνικά ο Συγγραφέας. Ή μίς Κλεό ανακάθισε με τ' αυτιά της τεντωμένα και τα μάτια ορθάνοιχτα, τέλεια εικόνα επιφυλακής και απορίας. Ο Γέροντας Συγγραφέας τής χαμογέλασε και είπε. Έ, Κλεό, άκου αυτό. Έχουμε εδώ ένα γράμμα από ένα δημοσιογράφο. Είναι ρεπόρτερ στην τάδε και τάδε εφημερίδα, στην τάδε πόλη. Μας γράφει πολύ θυμωμένος, Κλεό, γιατί διάβασε ένα από τα βιβλία του Ράμπα όπου αναφέρονταν σαν δειλοί οι άνθρωποι του τύπου. Νομίζει πώς ο τύπος είναι θεόπνευστος, πώς ο τύπος έχει το δικαίωμα να γράφει οτιδήποτε θέλει για οποιονδήποτε, γιατί επιτελεί ιερό έργο. Ιερό έργο, τ' ακούς αυτό Κλεό. Ρώτησε ο Γέροντας Συγγραφέας. Ο δημοσιογράφος αυτός ζητά από τον Λόμπσανγκ Ράμπα να πει ακριβώς πώς κάνει κακό ο τύπος. Ο τύπος, λέει, κάνει μόνο καλό.

Ο τύπος θα μπορούσε να είναι ένα όργανο τρομακτικής δύναμης για το καλό, μα το ίδιο θα μπορούσε να είναι και ή τηλεόραση. Και τα δύο αυτά όμως στηρίζονται στα κατώτερα ένστικτα κι αισθήματα τής ανθρωπότητας, τον σαδισμό, τη φιληδονία, τις διάφορες προλήψεις και τις λογής λογής αμαρτίες. Το μεγάλο παράπονό μου ενάντια στον τύπο είναι ότι πάντα βιάζεται να τυπώσει οτιδήποτε, χωρίς να είναι σίγουρος ότι είναι πραγματικό. Ο τύπος πιάνει κάποια φήμη κι αμέσως την τυπώνει σαν σίγουρο γεγονός. Και μάλιστα, αν ή φήμη είναι καλή ο τύπος την

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

παραμορφώνει γιατί ο σαδισμός και κάθε τι το γαργαλιστικό φαίνονται να πουλούν περισσότερο από οτιδήποτε καλό. Ο τύπος μιλά πάντα για την ελευθερία του την περίφημη ελευθερία του τύπου μα τι γίνεται με την ελευθερία των ατόμων. Αν ο τύπος πρόκειται ν' αφεθεί ελεύθερος να γράφει οτιδήποτε θέλει να γράψει, τότε και οι άνθρωποι για τους όποιους γράφει πρέπει να δικαιούνται ίσο χώρο στις στήλες των ίδιων εφημερίδων για να υπερασπίζονται τους εαυτούς τους από τα ψέματα που έχει γράψει ο τύπος. 173

Αντί για αυτό, όμως, αν γίνει κάποια απόπειρα απάντησης στις διάφορες καταγγελίες, ο τύπος παίρνει προτάσεις από το κείμενο και φτιάχνει ένα πράγμα τελείως καταδικαστικό, που εμφανίζεται μεν να προέρχεται από τον ενδιαφερόμενο μα που στην πραγματικότητα είναι ένα συνονθύλευμα απόψεων παρμένων τυχαία, ή ίσως όχι τόσο τυχαία. Ίσως μ' εκείνη τη διαβολική πανουργία που μόνο οι δημοσιογράφοι κατέχουν. Πολλοί που δεν είναι σε θέση να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους δέχονται την επίθεση του τύπου. Ο Τσάρλι Τσάπλιν, για παράδειγμα έχει δεχτεί επανειλημμένες και άδικες επιθέσεις. Ο πρίγκηπας Φίλιππος επίσης. Έχει δεχτεί επιθέσεις και δεν έχει μέσα να υπερασπιστεί τη θέση του. Όταν ρωτάμε λοιπόν για την ελευθερία του τύπου πρέπει να ρωτούμε και για την ελευθερία εκείνων που δέχονται τις επιθέσεις του. Ο τύπος προκαλεί πολέμους και φυλετικά μίσση. Ο τύπος δημοσιεύει μόνο εκείνο που κάνει αίσθηση, το υπολογισμένο να προκαλέσει αναταραχή στο κοινό. Χωρίς τον τύπο ίσως να μην υπήρχε πόλεμος στο Βιετνάμ. Ίσως να μη υπήρχε πόλεμος στην Κορέα. Χωρίς τον τύπο να προκαλεί φυλετικά μίσση δεν θα υπήρχαν τόσα προβλήματα ανάμεσα σε διαφορετικές ανθρώπινες φυλές. Και τώρα ή κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα εξαιτίας του τύπου. Ο Γέροντας Συγγραφέας έγειρε πίσω και χαμογέλασε στην μίς Κλεό καθώς έλεγε. Λοιπόν, Κλεό, αναρωτιέμαι αν αυτός ο φρικτός τύπος, εκείνος ο ρεπόρτερ στην εφημερίδα τής πόλης τα κατάλαβε αυτά. Ας το ελπίσουμε. Θα ήταν ένα βήμα προς τη λύτρωση αν

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

άφηνε τη δουλειά του στον τύπο για κάτι καλύτερο. Μας αφήσουμε τον τύπο για ν' ασχοληθούμε με μερικές ακόμα ερωτήσεις. Δεν τελειώνουν ποτέ, έτσι δεν είναι. Κι' αυτό δείχνει πώς υπάρχει μεγάλη ανάγκη να υπάρχει μία πηγή απ' όπου ν' απαντούνται, έστω και μερικές τέτοιες ερωτήσεις. Εδώ έχουμε μερικές ερωτήσεις από την Αγγλία. Τις παραθέτω με τις απαντήσεις.174

Είναι σωστό να θανατώσουμε ένα ζώο όταν υποφέρει και είναι ίσως αθεράπευτα άρρωστο. Ένας Βουδιστής δεν θα πρέπει ποτέ ν' αφαιρεί τη ζωή από τίποτα, μα υπάρχουν ορισμένα πράγματα που είναι ισχυρότερα απ' οποιαδήποτε από τις καθιερωμένες θρησκείες, είτε είναι ο Βουδισμός, είτε Χριστιανισμός, είτε ο Ιουδαϊσμός, ο Ινδουισμός ή οποιαδήποτε άλλη θρησκεία κι αυτό είναι εκείνο που θα μπορούσε να ονομάσει κανείς καθήκον προς τον Υπερνού. Κατά τη γνώμη του συγγραφέα είναι οπωσδήποτε καλύτερο για το ζώο να το θανατώνουμε ανώδυνα, αν σύμφωνα με το σημερινό στάδιο της κτηνιατρικής επιστήμης είναι αθεράπευτο. Αν κάποιος ζώο υποφέρει από μία τέτοια ασθένεια που δεν μπορεί να ανακουφιστεί από την κτηνιατρική επιστήμη τότε είναι καλύτερα ν' αφήνουμε τον κτηνίατρο να το θανατώνει όσο γρηγορότερα και πιο ανώδυνα γίνεται. Αυτό είναι σωστό κι ευγενικό. Ο Συγγραφέας αυτού του βιβλίου είναι αφάνταστα έμπειρος στο θέμα του πόνου αφού υπέφερε περισσότερο απ' όσο δίκαια του αναλογούσε, και θα δεχόταν με ανακούφιση κάποια ανωτέρα δύναμη που θα μπορούσε μόνιμα πια να τον ανακουφίσει απ' τους πόνους. Ή αυτοκτονία είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Ή αυτοκτονία είναι λάθος. Είναι πραγματικά μεγάλο λάθος και κείνοι που την σκέφτονται έχουν διαταραγμένη την ισορροπία του μυαλού τους από τη θλίψη, τον πόνο ή άλλες καταστάσεις που επηρεάζουν την ανθρώπινη κρίση. Ή ευθανασία δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί αυτοκτονία γιατί ή εφαρμογή της εναπόκειται στην κρίση ώριμων μυαλών

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

που δεν σχετίζονται άμεσα με τον άρρωστο και που σαν τέτοιοι διατηρούν την κρίση τους απόρρητη από καταθλιπτικά αισθήματα, από αισθήματα ακατοίκητου ή από πόνους. Ή αυτοκτονία, σύμφωνα με την πίστη του συγγραφέα, είναι οπωσδήποτε λάθος και δεν θα πρέπει να καταφεύγει κανείς εκεί. Αν ένα ζώο είναι άρρωστο, θα πρέπει να το σώσουμε άπ' τη δυστυχία του. Αν ένας άνθρωπος είναι άρρωστος, αθεράπευτα επίσης, κι επίσης προχωρημένης ηλικίας, όπου είναι βάρος στους άλλους, τότε θα έπρεπε να υπάρχει ένα είδος ευθανασίας, για την εφαρμογή της οποίας θα μπορούσε να γίνει μία συζήτηση ανάμεσα σ' εκείνους που δεν σχετίζονται προσωπικά με τον άρρωστο.175

Ή επόμενη ερώτηση σχετίζεται με την παραπάνω γιατί λέει τα εξής. Θα ήταν δυνατό το ζώο που πέθανε να ξαναγυρίσει, να ξαναγεννηθεί όσο ζει ακόμα ο ιδιοκτήτης του. Ή απάντηση είναι, φυσικά. Ναι, αν αυτό θα βοηθούσε το ζώο. Έτσι, αν και αυτό φυσικά είναι ένα καθαρά υποθετικό παράδειγμα και δεν πρέπει να παρθεί στα σοβαρά κάποιο ζώο θανατωθεί πριν να έχει τελειώσει ή δουλειά του στη Γη, τότε είναι πιθανό το ίδιο ζώο να διαλέξει να έρθει πίσω και μάλιστα στην ίδια οικογένεια σαν νεαρό γατάκι ή σκυλάκι, και να ζήσει τον καιρό που είχε να ζήσει μετά την ευθανασία. Συμβαίνει. Μα φυσικά, αν το ζώο βρίσκεται στην άλλη πλευρά της ζωής και αν ο Συγγραφέας μπορεί να κάνει Αστρικό ταξίδι, τότε μπορεί να συναντηθούν και πάλι αν και οι δυο το θέλουν. Ή επόμενη ερώτηση είναι. Ή Αστρική μορφή έχει Αύρα, ή μόνο το φυσικό σώμα έχει Αύρα ή φυσική μορφή, ή βασική μας μορφή εδώ στη Γη, περιβάλλεται από ένα αίθερικό σώμα και μία Αύρα. Και τα δύο δεν είναι παρά αντανάκλασεις της ζωικής μορφής μέσα στο σώμα. Πολλοί άνθρωποι δεν μπορούν να δουν την Αύρα οι πιο πολλοί δεν μπορούν γιατί είναι τόσο συνηθισμένοι σ' αυτή, κατά τον ίδιο τρόπο που οι περισσότεροι άνθρωποι δεν μπορούν να δουν τον αέρα στον όποιο ζουν. Ο,τι καταφέρουν να δουν είναι οι καπνοί άπ' τις βιομηχανίες, που αφθονούν στις μέρες μας. Στον Αστρικό Κόσμο ή Αύρα είναι πολύ περισσότερο λαμπερή γύρω από τις Αστρικές μορφές, και όσο μεγαλύτερος είναι ο βαθμός της εξέλιξης της κάθε Αστρικής μορφής τόσο πιο φωτεινά λάμπει ή Αύρα, τόσο δυνατότερα πάλλεται. Έτσι ή απάντηση είναι ναι, βεβαίως και υπάρχουν Αύρες γύρω άπ' τις Αστρικές

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μορφές. Μα ακριβώς όπως πάνω στη Γη μερικοί δεν μπορούν να δουν την Αύρα, έτσι υπάρχουν και κείνοι στο κατώτερο Αστρικό επίπεδο που δεν μπορούν να τη διακρίνουν. Μα αυτό είναι κάτι που βελτιώνεται, καθώς εξελίσσεται κανείς Πνευματικά. Κάποια αναγνώστρια από την Αγγλία κάνει μερικές πολύ λογικές ερωτήσεις. 176

Φαίνεται να προέρχονται από μία πολύ έξυπνη γυναίκα τ' ακούς αυτό αναγνώστη. Επαινώ μία γυναίκα) θα ήταν επιτρεπτό, λέει ή ερώτηση, να χρησιμοποιήσει κανείς πληροφορίες από το Ακασικό αρχείο για να γράψει την αληθινή ιστορία αρχαίων πολιτισμών και αληθινές βιογραφίες διάσημων προσώπων. Όχι, γιατί κάτι τέτοιο δεν θα γινόταν πιστευτό. Η αρχαία ιστορία μόνο κατά τύχη μοιάζει με την καταγραμμένη ιστορία. Η ιστορία γράφεται, ξαναγράφεται και σβήνεται ανάλογα με τις παραξενιές των διάφορων δικτατόρων κλπ. Ένα αρκετά σύγχρονο παράδειγμα είναι ή ιστορία της Ναζιστικής Γερμανίας. Είναι κοινό μυστικό ότι ή ιστορία αλλάχτηκε λίγο ώστε να εμφανίζεται ο Χίτλερ σαν κάτι διαφορετικό απ' αυτό που ήταν στην πραγματικότητα. Είναι κοινό μυστικό επίσης ότι ή Ρωσική ιστορία αλλάχτηκε για να ταιριάζει στους Κομμουνιστές ηγέτες. Έτσι, αυτό που θέλω να πω είναι ότι αν γράφατε την αλήθεια από το Ακασικό αρχείο θα ανακαλύπτατε πώς κανείς δεν θα σάς πίστευε γιατί ή αληθινή ιστορία διαφέρει κατά πολύ από την επίσημη ιστορία της κάθε χώρας. Όσο για τις βιογραφίες και τα παρόμοια λοιπόν, όταν γράφει κανείς την αλήθεια συχνά βρίσκει δυσκολίες να τα δημοσιεύσει, μα κι αν ακόμα το καταφέρει ακολουθούν συνήθως φρικτές φασαρίες γιατί κάποιος δημοσιογράφος θ' ανακαλύψει κάποια μικρή φήμη, κι αφού φουσήξει δυνατά τη φλόγα της θα καταφέρει να την κάνει σωστό καμίνι και θα κάψει την αλήθεια. Αν ζητάτε την αλήθεια θα πρέπει να περιμένετε τον καιρό που θα ζείτε πια στον Αστρικό Κόσμο. Πάντως, μίς Σ. Κάνετε πολύ ωραίες ερωτήσεις. Θα χρησιμοποιήσω μία ακόμα ερώτησή σας. Λέτε. Είναι πάντα λάθος ή έκτρωση. Απαντώ όχι, είναι συχνά πολύ καλύτερη ή έκτρωση από

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

το να έρθει στον Κόσμο, τον ήδη πολυάνθρωπο, κάποιο φτωχό κακόμοιρο πλάσμα που κανείς δεν θα το θέλει και που θα υποφέρει υπερβολικά χωρίς να έχει φταίξει το ίδιο σε τίποτα. Στο κάτω κάτω, γιατί να πρέπει να τιμωρηθεί αυτό για λίγες στιγμές απροσεξίας των γονιών του. Αν η έκτρωση γίνει νωρίς, τότε δεν θα έχει καταλάβει το σώμα καμιά οντότητα.
177

Όσο για τον αναγνώστη που παραπονείται για τα πάρα πολλά εγώ, για το πρώτο πρόσωπο που χρησιμοποιώ, σίγουρα αν φτάσω στα βιβλία μου μέχρι αυτό το σημείο θα έχω πάψει να είμαι Γέροντας Συγγραφέας και θα γίνω απλός Γέροντας γιατί, σάς βεβαιώνω, δεν είμαι Γερόντισσα. Οπωσδήποτε όμως προσπαθώ στα βιβλία μου να διατηρώ ένα προσωπικό ύφος, γιατί εγώ κι οι αναγνώστες μου είμαστε όλοι φίλοι, έτσι δεν είναι. Δεν είμαστε βαλσαμωμένες πάπιες σε βάρθρα. Κανείς μας δεν πρέπει να βάζει τον εαυτό του σε βάρθρο γιατί ποτέ μία τέτοια βάση δεν είναι σταθερή. Ας δούμε όμως μία ακόμα άπ' τις ερωτήσεις τις σχετικές με τη ψυχή. Λέει τα εξής αν η ψυχή αφήσει το σώμα εκείνου του αρρώστου που έχει γίνει φυτό, γιατί η ιατρική να κρατά στη ζωή όλους τους ανθρώπους φυτά με μηχανικά μέσα. Η προσωπική μου γνώμη είναι πώς δεν πρέπει. Όταν φτάσει κανείς σ' ένα τέτοιο στάδιο που η Πνευματική οντότητα απουσιάζει και η ζωή συντηρείται με καθαρά μηχανικά μέσα, τότε είναι και λάθος, και ανόητο να συνεχίζεται αυτή η κατάσταση. Υπό τέτοιες συνθήκες θα πρέπει να σταματά ή λειτουργία των διαφόρων μηχανών και ν' αφήνεται το σώμα να πεθάνει. Αυτό είναι το ευγενέστερο που μπορεί να γίνει. Ακούει κανείς σήμερα ιστορίες για απόλυτα αθεράπευτα άτομα που περιμένουν τον θάνατο, ενώ κάθε είδους σωλήνες και διαβολικά ηλεκτρονικά μηχανήματα κρατούν το σώμα τους ζωντανό. Λοιπόν, αυτό δεν είναι ζωή· είναι ζωντανός θάνατος. Γιατί να μην αφήσουμε αυτούς τους ανθρώπους να επιστρέψουν στην ουράνια πατρίδα. Με την πληθυσμιακή έκρηξη ασκείται ισχυρή πίεση στα διάφορα είδη άγριων ζώων και στα μέρη όπου κατοικούν θα επιζήσουν αυτά τα ζώα ή θα καταστρέψει για πάντα ο άνθρωπος το

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

περιβάλλον. Πολλά ζώα, πουλιά και ψάρια θα πεθάνουν και τα είδη τους θα εξαφανιστούν για πάντα από τη Γη. Ή ανθρωπότητα είναι αχόρταγη κι αρπαχτική. Την ανθρωπότητα δεν την απασχολεί ή διατήρηση τής άγριας ζωής μα το πώς θα βάλει λίγα ακόμα δολάρια στην τσέπη της.178

Τώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές γίνεται ένα νομοσχέδιο εδώ στην επαρχία του Κεμπέκ το οποίο θα επιτρέπει την υλοτόμηση εκατομμυρίων εκταρίων Γης για να τροφοδοτηθεί ή χαρτοβιομηχανία επειδή από τα προϊόντα της τυπώνονται εφημερίδες, γίνονται τεχνητά δέρματα και πολλά άλλα προϊόντα που για κάποιο λόγο ο άνθρωπος βρίσκει απαραίτητα για την ύπαρξή του. Με το κόψιμο των δένδρων όμως δεν θα υπάρχουν πια ούτε έντομα ούτε πουλιά. Γιατί ούτε χώρος για τις φωλιές τους θα υπάρχει ούτε τροφή, κι έτσι θα πεθάνουν. Τα ζώα επίσης χωρίς τροφή και καταφύγιο θα πεθάνουν. Ο άνθρωπος αυτοκτονεί και καταστρέφει γρήγορα τον Κόσμο του. Με την αφαίρεση των δέντρων θα υπάρξουν νέα θερμικά ρεύματα. Ή ύπαρξη των δέντρων επηρεάζει τα ρεύματα του αέρα κι έφερνε βροχές, έτσι χωρίς τα δέντρα θα υπάρξει κλιματολογική αλλαγή. Το Κεμπέκ, όπου τα δέντρα κόβονται κατά εκατομμύρια, θα μπορούσε να γίνει έρημος σε λίγα χρόνια. Οι ρίζες των δέντρων εισχωρούν στο έδαφος και τα συγκροτούν σε μία στέρεα μάζα. Όταν κοπούν τα δέντρα και φύγουν απ' το χώμα οι ρίζες οι άνεμοι θα το παρασύρουν και θ' αφήσουν στη θέση του ερημωμένες εκτάσεις που θα θυμίζουν τις ερήμους τής Αμερικής. Ή ανθρωπότητα καταστρέφει τον Κόσμο της εξαιτίας τής απληστίας της. Αν οι άνθρωποι μάθαιναν να ζουν περισσότερο φυσικά, χωρίς μερικές απ' αυτές τις συνθετικές ύλες, θα ήταν ευτυχέστεροι. Όπως είναι τα πράγματα τώρα, με όλη την τεχνολογική εξέλιξη, υπάρχει όλο και μεγαλύτερη μόλυνση του αέρα, των υδάτων και τής ψυχής. Και σύντομα θα φτάσουμε στο σημείο χωρίς επιστροφή, όταν ή Γη θα έχει πια απογυμνωθεί και δεν θα είναι πια κατοικήσιμη. Πολλά όντα υέ χώρους ανώτερους απ' αυτή τη Γη, πέρα απ' αυτόν τον Κόσμο, εργάζονται σκληρά

Τ. Λομπσανγκ Ράμπα 13η Φλογα 1972

για να επηρεάσουν την ανθρωπότητα ώστε να σταματήσει αυτή η αλόγιστη καταστροφή, ώστε να δοθεί στη φύση ή ευκαιρία να επαναφέρει την οικολογία σ' εκείνες τις συνθήκες που είναι περισσότερο κατάλληλες για τη συνέχιση της ανθρωπίνης φυλής και την εξέλιξη της.179

Όμως τι είναι αυτό. Ένας μεγάλος σκούρος φάκελος στο εσωτερικό του οποίου υπήρχε ένα διπλωμένο απόκομμα εφημερίδας κι ένα γράμμα. Ο Γέροντας Συγγραφέας έριξε μία ματιά στο απόκομμα και το έβαλε παράμερα γιατί ήταν από γαλλική εφημερία και δεν ήξερε Γαλλικά. Το γράμμα ήταν στ' Αγγλικά. Έλεγε πώς η εφημερίδα είχε ένα άρθρο στο οποίο κάποιος ισχυριζόταν ότι ο Λόμπσανγκ Ράμπα ήταν άρρωστος, είχε αποσυρθεί και κείνος (ο Συγγραφέας του άρθρου) είχε πάρει τη θέση του σαν διάδοχος του Λόμπσανγκ Ράμπα κι αν ήταν αλήθεια αυτό. Πολλοί ισχυρίστηκαν ότι είναι ο Λόμπσανγκ Ράμπα. Πάντως, όσον αφορά το άρθρο αυτής της εφημερίδας, όχι, δεν έχω κανένα διάδοχο. Όχι, δεν έχω ούτε αποστόλους ούτε μαθητές. Δεν έχω κανένα σαν κληρονόμο μου. Όταν πεθάνω κι αφήσω τη Γη θα έχω ήδη τελειώσει όλα όσα προσπάθησα να κάνω και οποιοσδήποτε εμφανιστεί σαν διάδοχός μου, σαν κληρονόμος μου ή σαν αντιπρόσωπός μου θα είναι απατεώνας. Θα το επαναλάβω ακόμα μία φορά με κεφαλαία. Δεν έχω διάδοχους. Δεν υπάρχει κανείς που να έχει οποιουδήποτε είδους εξουσιοδότηση από μέρους μου. Ένα από τα πιο φριχτά πράγματα που συμβαίνουν σ' οποιοδήποτε συγγραφέα που είναι κάπως γνωστός είναι το πλήθος των ανθρώπων που τριγυρνούν ισχυριζόμενοι ότι είναι ο τάδε Συγγραφέας. Για παράδειγμα, δεν έχει περάσει πολύς καιρός που έλαβα ένα γράμμα από μια αεροσυνοδό που έλεγε πόσο χαρούμενη ήταν που με είχε συναντήσει σε μία πρόσφατη πτήση και ρωτούσε να μάθει τι έγινε με τη σειρά των βιβλίων μου με την αφιέρωση που της είχα υποσχεθεί εγώ όμως είμαι περιορισμένος σε μία αναπηρική πολυθρόνα και στο κρεβάτι μου. Όλες οι πτήσεις μου γίνονται στον Αστρικό Κόσμο χωρίς αεροσυνοδούς. Υπάρχουν αρκετές περιστάσεις όπου άνθρωποι εμφανίστηκαν σαν Λόμπσανγκ Ράμπα.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Μερικές φορές μάλιστα προσέβαλαν άλλους ανθρώπους, κι εκείνοι μου έγγραφαν παραπονούμενοι για την συμπεριφορά μου. Λυπηρό Ε. Ίσως αυτού του είδους τα πράγματα να μπορούσαν να σταματήσουν αν ο καθένας 180

Είχε μαζί του αστυνομική ταυτότητα γιατί καιρό τώρα χρεώνονται στο όνομα μου λογαριασμοί και κάθε είδους πράγματα χωρίς να ξέρω το παραμικρό γι' αυτό. Έτσι λοιπόν, σάς προειδοποίησα. Θα πρέπει μάλιστα να ξέρετε ήδη με τι περίπου μοιάζω, αν και μερικές φορές νομίζω ότι εξώφυλλα των βιβλίων μου έχουν ζωγραφιστεί από τυφλό τη νύχτα. Θα ήθελα τώρα, Λόμπσανγκ Ράμπα, τη γνώμη σας για την ψυχοθεραπευτική γενικά. Είναι σωστό για κάποιον άνθρωπο του εικοστού αιώνα να μπλέκεται σε τέτοιου είδους πράγματα. Εννοώ οι γιατροί είναι τόσο εξοπλισμένοι σήμερα, μπορούν να κάνουν σχεδόν τα πάντα, έτσι τι χρειάζεται ή θεραπευτική. Ύστερα πάρτε τον συνηθισμένο σημερινό άνθρωπο. Αν του πείτε ότι μπορείτε να του θεραπεύσετε τον πονοκέφαλο στη στιγμή αντί να τον γεμίσετε με χάπια θα σάς κοιτά παράξενα. Θα σάς πει ότι είστε για το ψυχιατρείο. Έτσι, θα ήθελα να το ακούσω από σας. Είναι σωστό να χρησιμοποιεί κανείς την ψυχοθεραπευτική του ικανότητα.

Όχι, σίγουρα είναι λάθος να χρησιμοποιεί κανείς την λεγόμενη ψυχοθεραπευτική του δύναμη χωρίς να έχει στέρεες ιατρικές γνώσεις. Είναι πιθανόν να υποφέρει κανείς από κάποια πολύ σοβαρή αρρώστια και είναι πολύ πιθανό ο υπνωτισμός να καλύψει τα συμπτώματά της. Παρόλο όμως που μπορεί κανείς να πετύχει αυτή την κάλυψη των συμπτωμάτων, δεν θεραπεύει την ίδια την ασθένεια, κι αν ο ασθενής αρχίσει μετά από καιρό να ξαναγιώθει άρρωστος και επισκεφτεί κανονικό γιατρό, τότε ίσως να είναι πολύ αργά. Όταν έχει προχωρήσει ή ασθένεια, τι μπορεί να κάνει ο φτωχός γιατρός. Αν δεν είχαν καλυφθεί τα συμπτώματα, ήταν πιθανό να μπορούσε ο γιατρός να πετύχει μια ακριβή διάγνωση και θεραπεία. Αν δεν διαθέτει κανείς σωστές ιατρικές γνώσεις και δεν εργάζεται με την βοήθεια κάποιου πτυχιούχου γιατρού δεν θα πρέπει ποτέ μα ποτέ να επιχειρεί

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

τέτοιες θεραπείες γιατί μπορούν ν' αποβούν μοιραίες. Το ίδιο ισχύει και για τη μέθοδο τής ομαδικής προσευχής. Όταν μία ολόκληρη ομάδα ανθρώπων συγκεντρώνονται για να προσευχηθούν για ένα ορισμένο πράγμα, αν δεν έχουν ακριβή γνώση των συνθηκών και περιστάσεων, μπορεί να ενεργοποιήσουν τον νόμο 181

Του αντιστρόφου αποτελέσματος και να προκαλέσουν πολύ χειρότερες καταστάσεις απ' τις προηγούμενες. Έτσι, το καλύτερο που έχει να κάνεις κανείς είναι να μένει μακριά από τέτοια. Θεέ μου, Θεέ μου, ένας ολόκληρος σωρός για το ίδιο πράγμα. Εντάξει λοιπόν, ας τα ξαναπούμε. Η ερώτηση λέει. Όπως λέτε, αν δύο άνθρωποι υποφέρουν από τον ίδιο τύπο αρρώστιας, μπορεί ο ένας να θεραπευτεί στη στιγμή και ο άλλος να μην αντιδράσει καθόλου. Γιατί συμβαίνει αυτό. Η απάντηση είναι, όπως και παραπάνω, ότι είναι κανείς έτσι υπνωτισμένος που τα συμπτώματά του να έχουν καλυφθεί, τότε νομίζει κανείς ότι έχει στιγμιαία θεραπευτεί, ενώ ένας δεύτερος που δεν είναι ευαίσθητος στις υπνωτικές υποβολές δεν θα παρουσιάσει καμιά αλλαγή. Σημειώστε, γράφω υπνωτικές υποβολές γιατί ή ψυχοθεραπευτική, ή θεραπευτική δια τής πίστεως κλπ. Έχουν βασικά υπνωτική φύση. Άλλη ερώτηση. Γιατί συμβαίνει όταν θεραπεύω άλλους να θερμαίνονται τα χέρια μου, ενώ όταν προσπαθώ να θεραπεύσω τον εαυτό μου τα χέρια μου παγώνουν. Απάντηση. Όταν θεραπεύετε, ή προσπαθείτε να θεραπεύσετε κάποιον άλλο του υποβάλετε υπνωτικά την ιδέα ότι καλύτερεύει, μα ταυτόχρονα του μεταδίδεται και περίσσεια Πράνα που έχετε διαθέσιμη, έτσι το περίσσευμα Πράνα από τα χέρια σας είναι ή αιτία που θερμαίνονται. Φυσικά δεν μπορείτε να δώσετε στον εαυτό σας από το δικό σας Πράνα γιατί ήδη το έχετε κι έτσι, στις προσπάθειές σας, ενεργοποιείτε τον νόμο του αντίστροφου αποτελέσματος και ξοδεύετε απλώς την ενέργεια σας. Αυτό εξηγεί και το γιατί κρυώνουν τα χέρια σας. Αυτή ή λεγόμενη ψυχοθεραπευτική δύναμη, είναι βασικά υπνωτιστική ικανότητα, ικανότητα του να μεταδίδεις μία κατάλληλη υποβολή σ' έναν ευαίσθητο δέκτη. Επίσης όμως ή ψυχοθεραπευτική δύναμη συνίσταται στην κατοχή ενός μεγάλου ποσού μιας μορφής αιθερικής ενέργειας που

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

καλούμε Πράνα. Αν έχετε αυτή την ενέργεια μπορείτε, με την προϋπόθεση βέβαια ν' ασχολείσθε μ' αυτά τα πράγματα, να την μεταδώσετε σε κάποιον άλλο. Είναι σαν να έχει κανείς 182

Ακίνητοποιημένο το αυτοκίνητο του τον χειμώνα γιατί έχει πεσμένη μπαταρία. Το αυτοκίνητο δεν θα ξεκινήσει γιατί ή μπαταρία είναι πολύ πεσμένη για να τροφοδοτήσει τη μίζα, έτσι πρέπει να σταματήσει κανείς ένα άλλο αυτοκίνητο και να συνδέσει τη γεμάτη μπαταρία του με την πεσμένη δίκια του. Γίνεται μία ορισμένη ροή ενέργειας και το ακίνητοποιημένο αυτοκίνητο παίρνει ζωή. Αυτό σάς δίνει μία ιδέα για το πώς γίνεται ή μεταβίβαση τής Πράνα. 183

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Φαίνεται ότι έχουμε γίνει διεθνείς. Μας έχουν έρθει ερωτήσεις μέχρι τώρα από την Αφρική, την Ινδία, το Ιράν, την Αγγλία, ας πάρουμε τώρα λοιπόν κάποιο από κάπου εδώ κοντά, από το Κεμπέκ. Ή ερώτηση αφορά τα καθυστερημένα παιδιά. Τι σκοπό έχει ένα παιδί που γεννιέται καθυστερημένο ή ακόμα ανάπηρο ή και τυφλό, το ξέρω ότι τίποτε δεν είναι μάταιο, αλλά δεν μπορώ να καταλάβω ποιος είναι ο λόγος που υπάρχουν τόσα καθυστερημένα παιδιά στην κοινωνία μας. Μπορεί να φανώ μ' αυτά που γράφω βάρβαρος, αλλά πώς είναι δυνατόν να μάθουν τίποτε αυτές οι φτωχές ψυχές. Δεν θα ήταν καλύτερα να πέθαιναν. Απάντηση. Μερικά από αυτά τα καθυστερημένα παιδιά γεννιούνται καθυστερημένα, γιατί προτού έρθουν στη Γη διαλέγουν μόνοι τους αυτοί οι άνθρωποι ότι πρέπει ν' αποκτήσουν αυτό το είδος τής εμπειρίας. Στο κάτω κάτω, πώς μπορείς να ξέρεις τις αισθήσεις ενός καθυστερημένου παιδιού, αν ποτέ σου δεν υπήρξες καθυστερημένος. Και αν ποτέ σου δεν υπήρξες καθυστερημένο παιδί, αν δεν έζησες μία ανάλογη θεραπεία, πώς μπορείς να βοηθήσεις τα καθυστερημένα παιδιά. Αλλά καθυστερημένα παιδιά είναι περιπτώσεις που θα μπορούσαν να βρουν κάποια αντιμετώπιση. Ή καθυστέρηση

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

μπορεί να έχει προκληθεί από μία αδιαφορία στη διάρκεια τής γέννησης ή απλώς από κακή εκπαίδευση από τους μεγάλους γονείς.¹⁸⁴

Αλλά τελικά όλα αυτά τα παιδιά που ανήκουν σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν έχουν σωστή σύνδεση με τον Υπερνου τους κι έτσι τα μηνύματα δεν αναμεταδίδονται σωστά. Ίσως να έπρεπε πολλοί άνθρωποι από αυτόν το Κόσμο να σταλούν σπίτι τους, έτσι όπως στέλνονται τα ζώα, όταν οι περιπτώσεις τους είναι τελείως αθεράπευτες, αλλά αυτό είναι ένα από τα πράγματα που δεν μπορούν να γίνουν ακόμα, γιατί ή κοινή γνώμη δεν το δέχεται. Θεωρητικά το καλύτερο πράγμα που μπορείς να κάνεις σε κάποιον που είναι Πνευματικά καθυστερημένος είναι να τον σκοτώσεις Θεωρητικά. Στην πραγματικότητα δεν θα μπορούσες ποτέ να ξεχωρίσεις ποιοί είναι εκείνοι που το μόνο που κερδίζουν είναι ή πίκρα. Υπάρχει ακόμα και κάτι άλλο. Ο άνθρωπος που δεν θεραπεύεται σήμερα, ακόμα κι ένας οπαδός τής ευθανασίας, μπορεί να θεραπεύεται αύριο ή την επόμενη βδομάδα. Ή επιστήμη προχωρεί. Μία πολύ καλή ερώτηση ή επόμενη, είμαι σίγουρος πώς θα σάς αρέσει. Λέει. Μέχρι ποιό σημείο μπορεί κάποιος να συγχωρεί. Ή Βίβλος λέει. Οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος, αλλά αυτό είναι απάνθρωπο. Ο Ιησούς λέει να συγχωρούμε εβδομήντα φορές το εφτά, αυτό είναι όμως αδύνατο σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα. Πόση ανοχή μπορεί να έχει κάποιος. Ή απάντηση λοιπόν μπορεί να κάνει ορισμένους ηλικιωμένους, και των δύο φίλων, να κοκκινίσουν, αλλά εγώ έχω ένα πολύ σκληρό κανόνα για το πόσο μπορεί ν' αντέξει κάποιος. Ξέρω τη θεωρία γύρω από το γύρνα και από το άλλο σου μάγουλο, αλλά στην πραγματικότητα, ξέρετε, έχουμε μόνο τέσσερα μάγουλα, δυο μπροστά και δύο πίσω. Όταν έχουν χτυπηθεί και τα τέσσερα, τότε έχει έρθει ή δική σας ώρα να χτυπήσετε πολύ δυνατά και να σταματήσετε όλη αυτή την ανοησία μία για πάντα, γιατί με το να υποχωρείτε πάντα και να δέχεστε όλες τις προσβολές, θα δείξετε ότι δεν είστε τίποτε παραπάνω από ένας δειλός κι ανόητος που δεν αξίζει να του δίνουν καμία προσοχή. Θα πρέπει να σκεφτούμε, είμαστε άνθρωποι ή

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

ποντίκια. Αν είμαστε ποντίκια, τότε ας φωνάξουμε όσο τραβάει ή καρδιά μας, αλλά την 185

Κατάλληλη στιγμή ας το βάλουμε και στα πόδια μέσα στο δάσος έξω από το πεδίο βολής. Αν είμαστε άνθρωποι τότε είναι ανόητο να τα δεχόμαστε όλα, όταν ξεπερνούν ένα ορισμένο όριο. Δρ. Ράμπά, αρχίζει το γράμμα, μπορείτε να κοιτάξετε το Ακασικό αρχείο, ξέρετε τι γίνεται. Πέστε μου λοιπόν ποιά είναι ή αλήθεια γύρω από τον Σαίξπηρ. Έγραψε πράγματι αυτός τα βιβλία του ή όχι. Ναι, γι' αυτούς που ξέρουν πώς να πάνε και ξέρουν και πώς να μην προσβάλλουν, τα Ακασικά αρχεία είναι διαθέσιμα για ειδικούς σκοπούς. Δεν έχει καμιά πραγματική σημασία ποιος ήταν ο Σαίξπηρ ή γιατί υπάρχει όλο αυτό το μυστήριο, αλλά ας δώσω μερικά γεγονότα. Το φτωχό αγόρι του αγρότη που αργότερα έγινε γνωστό με το όνομα Σαίξπηρ είχε ένα πολύ μεγάλο προσόν. Είχε μία συχνότητα που ήταν εντελώς ταιριαστή με μία οντότητα που έπρεπε να έρθει στη Γη για να εκπληρώσει ένα ορισμένο έργο. Έτσι το αγόρι που αργότερα έγινε γνωστό με το όνομα Σαίξπηρ παρατηρείτο πολύ προσεχτικά, έτσι όπως παρατηρεί ο προσεχτικός σπορέας το άνθισμα ενός σπάνιου και πολύτιμου φυτού. Την κατάλληλη στιγμή έγιναν διακανονισμοί ώστε ή οντότητα που κατοικούσε το σώμα ενός ανθρώπου που θα γινόταν γνωστός με το όνομα Σαίξπηρ να απελευθερωθεί από τα κουραστικά δεσμά. Δεν τής άρεσε ή φτώχεια, τα βάσανα κι έτσι εύκολα κανονίστηκε ώστε ή οντότητα που έλεγχε τον Σαίξπηρ να φύγει να εγκαταλείψει τον έλεγχο τους και να πάει αλλού. Ή οντότητα που είχε αυτό το ειδικό έργο να κάνει και ή οποία για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα έψαχνε για το κατάλληλο φορέα, (γιατί είναι τελείως άχρηστο για τις μεγάλες οντότητες να χρειάζεται να ξανάρθουν και να ξαναγεννηθούν και να διακινδυνεύσουν να χάσουν μερικές γνώσεις εξαιτίας τής τραυματικής εμπειρίας τής γέννησης, για τον κατάλληλο δέκτη, όταν έφτασε ή ώρα, κατέλαβε το σώμα που μόλις το είχε εγκαταλείψει ο προκάτοχός του. Τώρα, μέσα στο σώμα του φτωχού χωρικού, υπήρχε μία μεγάλη διάνοια, που συναντούσε ορισμένες

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

δυσκολίες στην προσαρμογή μέσα στον καθορισμένο χώρο, στην προσαρμογή στους περιορισμένους λαβύρινθους του εγκεφάλου. 186

Και έτσι ακολούθησε για ένα χρονικό διάστημα μία περίοδος στασιμότητας στη διάρκεια της όποιας δεν έγινε καμιά δημιουργική εργασία. Έπειτα ή γιγαντιαία οντότητα που έλεγχε το σώμα του χωρικού ξεκίνησε για το Λονδίνο, ξεκίνησε για να εξερευνήσει, για να συνηθίσει το καινούργιο σώμα και να ξεπεράσει την αδεξιότητα της. Με το πέρασμα του χρόνου, και καθώς ή οντότητα είχε γνωρίσει αρκετά το σώμα και τον εγκέφαλο του χωρικού, άρχισε να εκπληρώνει το έργο της γράφοντας τα αθάνατα κλασικά έργα. Αλλά φυσικά τα γραφτά δεν συμφωνούσαν καθόλου μ' έναν άνθρωπο που είχε αυτή τη φυσική, φανερή ανατροφή. Κι έτσι, με το πέρασμα των χρόνων, άρχισαν οι αμφιβολίες, οι σκεπτικισμοί και οι τρελές υποθέσεις γύρω από το ποιος ήταν ο Σαίξπηρ και ποιος έγραψε τα έργα του. Ή απάντηση. Ή οντότητα που κατέλαβε το σώμα του Σαίξπηρ έγραψε αυτά τα έργα, γιατί αυτός ήταν ο σκοπός της κι έχοντας, στο τέλος, ολοκληρώσει το έργο της έφυγε αφήνοντας πίσω της αυτό που για πολλούς είναι ένα αίνιγμα, ένα πρόβλημα χωρίς λύση. Κι όμως αν ή ανθρωπότητα άκουγε αυτούς που έχουν παρόμοιες εμπειρίες, θα μπορούσε να επισκεφτεί τα Ακασικά αρχεία και να γνωρίσει κάτι από τα πραγματικά θαύματα ανάμεσα στα όποια ζούμε. Να και μία άλλη ερώτηση που έχει κάποιο ενδιαφέρον. Λέει. Όταν λέτε ότι χρειάζεται υπομονή για να μπορέσει να γίνει ένα Αστρικό ταξίδι, εννοείτε βδομάδες, μήνες ή χρόνια. Ή μήπως ή περίοδος διαφέρει ανάλογα με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, ανάλογα με τον χρόνο εξάσκησης και την κρυμμένη δυνατότητα κάθε ατόμου. Στην πραγματικότητα Αστρικά ταξίδια κάνουμε όλοι μας. Οι περισσότεροι τα κάνουν ασυνείδητα και όταν το πρωί θυμούνται κάπως την εμπειρία που έζησαν κάθονται και την γράφουν σαν όνειρο ή φαντασία. Το Αστρικό ταξίδι, ή μάλλον, ή εκμάθηση του αστρικού ταξιδιού, είναι πάνω κάτω το ίδιο με το να μαθαίνεις να κάνεις ποδήλατο. Φαίνεται πραγματικά αδύνατο ότι θα μπορούσε ο καθένας να μάθει να οδηγεί ποδήλατο, κι όσο για αυτά που έχουν μία ρόδα μόνο. 187

Κι όμως οι άνθρωποι μπορούν να μάθουν να οδηγούν ένα ποδήλατο με μία ή δύο ρόδες. Αν πιστεύετε ότι μπορείτε να περπατήσετε πάνω σ' ένα τεντωμένο ή χαλαρό σχοινί, τότε μπορείτε να το κάνετε. Το ίδιο συμβαίνει και με το Αστρικό ταξίδι. Δεν είναι δυνατόν να καθίσει κανείς και να γράψει μία σειρά με ασκήσεις για το πώς μπορείτε να αρχίσετε το Αστρικό ταξίδι. Πώς θα λέγατε εσείς σε κάποιον τον τρόπο με τον όποιον θα έπρεπε να μάθει ποδήλατο. Πώς θα λέγατε εσείς σε κάποιον τον τρόπο με τον όποιο θα έπρεπε να μάθει να χρησιμοποιεί τα πατίνια. Εκτός βέβαια από το να του πείτε να δέσει ένα μαξιλάρι στα οπίσθια του. Και πάλι πώς θα μπορούσατε να διδάξετε σε κάποιον να αναπνέει ώστε να ζήσει. Ή αναπνοή είναι κάτι το φυσικό, κάτι που το κάνουμε. Δεν έχουμε συνείδηση της αναπνοής μας παρά μόνον όταν συναντήσουμε κάποια δυσκολία. Ούτε και του αστρικού ταξιδιού έχουν συνείδηση οι περισσότεροι, αλλά είναι το ίδιο εύκολο με την αναπνοή ή το οδήγημα ενός ποδηλάτου. Το σπουδαιότερο πράγμα είναι ότι θα πρέπει να αποφασίσετε να μάθετε το Αστρικό ταξίδι συνειδητά. Ή έμφαση βρίσκεται στη λέξη συνειδητά. Δυστυχώς ή λέξη φαντασία έχει ένα πολύ κακό όνομα. Οι άνθρωποι πιστεύουν ότι με το να φαντάζονται κάτι είναι σαν να στρέφονται προς κάτι που δεν υπάρχει. Ίσως θα έπρεπε να χρησιμοποιούμε καλύτερα τη λέξη οραματιστείτε. Έτσι λοιπόν, για ν' αρχίσετε το Αστρικό ταξίδι θα πρέπει να πάτε στο κρεβάτι μόνι σας φυσικά και στο δωμάτιο να βρίσκεστε μόνι σας. Θα πρέπει να ξαπλώσετε σε οποιαδήποτε θέση φαίνεται σε σας αναπαυτική. Αν θα μπορούσατε να σταθείτε κατακόρυφα στηριζόμενοι στο κεφάλι σας και το βρίκατε αυτό αναπαυτικό, τότε θα ήταν εντάξει. Αλλά αν θέλετε να ξαπλώσετε μπρούμυτα, ανάσκελα, στο πλάι, όσο αυτό είναι αναπαυτικό για σας, δεν έχει καμιά άλλη σημασία. Το μόνο που χρειάζεστε είναι μία αναπαυτική στάση. Έτσι λοιπόν ξαπλωμένοι αναπαυτικό, βεβαιωθείτε ότι ή αναπνοή σας είναι πλήρης, δηλαδή αργή και βαθιά κι ακόμα φυσική, ήρεμη, όχι βιασμένη. Μείνετε έτσι ξαπλωμένοι για λίγα λεπτά συγκεντρώνοντας τις σκέψεις σας. 188

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Έπειτα, με το φως κλειστό, οραματιστείτε τον εαυτό σας σαν ένα σώμα μέσα σ' ένα σώμα, οραματιστείτε ότι είστε ένα σώμα που τραβιέται να βγει από το εξωτερικό σώμα που το περιβάλλει, όπως ακριβώς τραβιέται το χέρι που θέλει να βγει από το γάντι που το περιβάλλει. Σχηματίστε μία πνευματική εικόνα του σώματός σας όπως ακριβώς αυτό βρίσκεται ξαπλωμένο πάνω στο κρεβάτι. Φοράτε πυτζάμες. Τότε δείτε κι αυτές, ακόμα και τις ρίγες τους, τα σχέδιά τους ή τα λουλούδια τους. Φοράτε νυχτικό. Δείτε το έτσι ακριβώς όπως είναι. Έχετε γύρω από το λαιμό σας τίποτε χαριτωμένες δαντελίτσες και κορδονάκια. Δείτε τα κι αυτά. Ή είστε μία από αυτές τις ψυχές που κοιμούνται σαν γυμνές μπανάνες. Τότε, δείτε τον εαυτό σας έτσι όπως είναι. Κι έπειτα συνεχίστε με τους οραματισμούς και φανταστείτε (συγγνώμη οραματιστείτε ότι ή Αστρική σας μορφή συμπίπτει απόλυτα με την εξωτερική σας μορφή. Οραματιστείτε αυτό το σώμα να γλιστράει έξω από το σαρκικό σώμα και να υψώνεται ώστε να βρίσκεται μία ή δύο ίντσες πάνω απ' αυτό. Μείνετε εκεί, συγκεντρώστε την προσοχή σας στο να οραματίζεστε πώς θα αισθάνεστε. Αν είστε κορίτσι κι έχετε μακριά μαλλιά (εδώ έκανα λάθος, γιατί και τα αγόρια σήμερα φαίνεται να έχουν μακριά μαλλιά). Τέλος πάντων, αν έχετε μακριά μαλλιά δείτε τα να κρέμονται προς τα κάτω. Αγγίζουν το πρόσωπο του σαρκικού σώματος. Τότε τραβήξτε τα λίγες ίντσες προς τα πάνω ακόμα. Οραματιστείτε αυτό το σώμα σαν κάτι το στερεό. Κοιτάξτε το από πάνω, από τα πλάγια κι από κάτω έτσι ώστε να πάρετε μία πλήρη εικόνα του, μία στερεή εικόνα. Έπειτα αφήστε τον εαυτό σας να αισθανθεί ικανοποίηση. Βρίσκεστε έξω από το σώμα σας. Αισθάνεστε το Αστρικό σας σώμα να κουνιέται πάνω και κάτω ελαφρά. Προσέχετε, γιατί αν κουνιέται πολύ θα νιώσετε ένα τρομερό συναίσθημα πτώσης και θα ξανακλειστέτε πίσω στο σαρκικό σας σώμα μ' ένα τρομερό τίναγμα. Μείνετε ικανοποιημένοι για την ώρα σκεπτόμενοι το σώμα σας, το Αστρικό σας σώμα, να Ίπτανται λίγο πιο πάνω από το Σαρκικό σας. Έπειτα οραματιστείτε σιγά σιγά το Αστρικό σας σώμα να βουλιάζει πίσω στο Σαρκικό, έτσι ακριβώς όπως θα βάζατε τα χέρια σας μέσα σ' ένα γάντι.189

Δοκιμάστε το αυτό για μία ή δυο νύχτες, ωστόσο ο οραματισμός αυτός να μείνει γερά μέσα σας και τότε μπορείτε να προχωρήσετε παρακάτω.

Έχετε βγει έξω από το σώμα σας. Πετάτε πάνω από το Σαρκικό σας σώμα. Σκεφτείτε που θέλετε να πάτε. Θέλετε να δείτε τον δρ. 'Αρμαντ Λέγκ, τον γιατρό που σας έδωσε μία τόσο κακή ιατρική αναφορά ή τίποτε άλλο. Εντάξει λοιπόν, ξέρετε πώς είναι εξωτερικά αυτός ο άνθρωπος. Σκεφτείτε τον, σκεφτείτε ότι ταξιδεύετε, σκεφτείτε ότι φτάνετε. Αν μπορείτε να το κάνετε αυτό έτσι, τότε μπορείτε και να τον γαργαλίσετε στο πίσω μέρος του λαιμού του. Θα τρομάξει τρομερά. Αλλά ίσως δεν είναι και τόσο καλό να σας λέω τέτοιου είδους κόλπα. Θέλετε να σκεφτείτε το κορίτσι σας. Λοιπόν, μπορείτε να πάτε και να δείτε το κορίτσι σας, αν το θέλετε. Αλλά να θυμάστε ότι αν έχετε άσχημες ιδέες στο μυαλό σας γι' αυτό που θέλετε να δείτε, θ' ανακαλύψετε ότι ώσπου να εξασκηθείτε πάρα πολύ θα αναγκάζεστε να καταφεύγετε τρέχοντας στο σώμα σας κατατρομαγμένοι. Να τι συμβαίνει. Βγαίνετε έξω από το σώμα σας και πηγαίνετε να δείτε το κορίτσι σας ή κάποια που θα θέλατε να είναι το κορίτσι σας. Ξέρετε ότι είναι ή ώρα που κάνει το μπάνιο της και θέλετε να δείτε αν έχει καμιά ελιά πάνω στο κουστόμι που φορούσε όταν γεννήθηκε. Πηγαίνετε εκεί και ή Αύρα της αντιλαμβάνεται την παρουσία σας και ειδοποιεί το Υποσυνείδητό της. Ή συνείδησή της μπορεί να αισθάνεται κάπως δυσάρεστα, μπορεί να κοιτάζει συνέχεια πάνω από τον ώμο της και να αναρωτιέται αν είναι δυνατόν ο ιδιοκτήτης να κρυφοκοιτάζει από την κλειδαρότρυπα. Δεν πρόκειται να σας δει, αλλά ή Αύρα της θα σας καταλάβει και το Υποσυνείδητό της θα υψωθεί και θα σας δώσει μία τέτοια λαχτάρα που θα ξεχάσετε ο,τι έχετε δει και θα τρέξετε πίσω στο σώμα σας με το δυνατότερο σοκ που θα μπορούσατε ποτέ να πάθετε. Μόνον όταν οι σκέψεις είναι αγνές μπορείτε να εισδύσετε στην ιδιωτική ζωή κάποιου άλλου και όσο για εκείνους που μου γράφουν και με ρωτάνε πώς μπορούν να δουν τα κορίτσια τους σε μάλλον ακατάλληλες στιγμές ή απάντηση είναι για το δικό σας το καλό να μην επιχειρήσετε τίποτε. 190

Δεν θα περάσετε και τόσο καλά. Εξασκηθείτε με αυτόν το οραματισμό. Είναι κάτι το πραγματικά εύκολο. Όταν μπορείτε να το οραματιστείτε, τότε μπορείτε και να το κάνετε. Έτσι λοιπόν το πόσο χρόνος σας χρειάζεται εξαρτάται από το πόσο γρήγορα θα καταλάβετε την αλήθεια. Η αλήθεια είναι ότι κάνετε Αστρικό ταξίδι, αλλά εξαιτίας του πολιτισμού κλπ, δεν το καταλαβαίνετε, δεν το θυμόσαστε πάντοτε κι όταν το θυμόσαστε, τότε μπορείτε ειλικρινά να οραματιστείτε το Αστρικό ταξίδι. Και όταν οραματιστείτε ειλικρινά το Αστρικό ταξίδι, τότε πιστέψτε με, μπορείτε και να το κάνετε, γιατί είναι κάτι πολύ πιο απλό από το να σηκώνετε την καρέκλα ή ένα βιβλίο. Το Αστρικό ταξίδι είναι κάτι το βασικό, είναι ένα κομμάτι από τα δικαιώματα που έχει κάθε ζωντανό όν, άσχετα με το αν είναι άλογο, πίθηκος, άνθρωπος ή γάτα τα πάντα κάνουν Αστρικό ταξίδι. Αλλά το πόσο γρήγορα θα το κάνετε συνειδητά αυτό εξαρτάται από σας. Όλο και πιο περίεργα πράγματα. Η επόμενη ερώτηση είναι. Λέτε ότι στον Αστρικό Κόσμο το κάθε τι λάμπει, αλλά εγώ τα βλέπω όλα να τρεμουλιάζουν λαμπυριστά. Μήπως συμβαίνει αυτό επειδή φοράω γυαλιά. Όταν βρίσκεστε στον Αστρικό Κόσμο βλέπετε τα πάντα να τρεμουλιάζουν με φως, γιατί είναι γεμάτα από ζωή, από ζωτικότητα. Αν κάνετε το Αστρικό ταξίδι σωστά μπορείτε να δείτε τριγύρω σας μικρές κουκιδίτσες φωτός. Τα βλέπετε όλα σαν να έχουν βρεθεί μέσα σε μία αχτίδα Ήλιου. Χωρίς αμφιβολία θα έχετε βρεθεί σε κανένα σκοτεινό σιδηροδρομικό σταθμό και θα έχει περάσει από το βρώμικο παράθυρο μία ηλιαχτίδα φωτός. Και μέσα σ' αυτή τη λωρίδα με το φως θα έχετε δει να πετάνε μικρά κομματάκια φωτός. Λοιπόν στον Αστρικό Κόσμο όλα είναι κάπως έτσι, βρίσκεστε σ' ένα συνεχές φως και το κάθε τι τρεμουλιάζει από τη ζωτικότητα της ζωής. Είναι το αντίθετο από το να βρίσκεστε στην ομίχλη. Και ακόμα στον Αστρικό Κόσμο δεν παίζει κανένα ρόλο ή άσχημη όραση. Δεν έχει καμιά σημασία αν είστε τυφλός. Στον Αστρικό Κόσμο έχετε όλες σας τις αισθήσεις. Μπορείτε ν' ακούτε, να βλέπετε, να μυρίζετε και να αισθάνεστε. 191

Εκατό στα εκατό αποδοτικότητα. Γιατί λοιπόν να μη δοκιμάσετε το Αστρικό ταξίδι. Είναι φυσικό κι εύκολο. Και τελικά το Αστρικό ταξίδι είναι εντελώς, εντελώς ασφαλές. Δεν μπορείτε να πληγωθείτε και όσο δεν φοβάστε τίποτε δεν μπορεί να σάς συμβεί. Αν φοβάστε το μόνο που θα κάνετε είναι να χάνετε ενέργεια. Δεν υπάρχει τίποτε άλλο εκτός απ' αυτό. Το μόνο είναι ότι αν φοβάστε σπαταλάτε την ενέργεια σας άχρηστα και χαμηλώνετε τόσο τις δονήσεις σας ώστε είναι πια δύσκολο να παραμείνετε στον Αστρικό Κόσμο όπως ακριβώς δεν μπορεί να παραμείνει στον αέρα το αεροπλάνο που χάνει την αρχική του ταχύτητα και βουλιάζει. Δεν θέλετε εσείς να βουλιάξετε έτσι δεν είναι. Εντάξει λοιπόν, μη φοβάστε. Δεν υπάρχει τίποτε που να πρέπει να το φοβάστε. Οι ερωτήσεις λοιπόν έρχονται συνέχεια, δεν έχουν τέλος. Ή γέρικη γραφομηχανή χτυπάει συνέχεια και τα φύλλα πετιούνται δεν πετιούνται στην πραγματικότητα, το κάθε τι περνάει από σκέψη προτού γραφεί, αλλά με λίγη εξάσκηση μπορείς να δακτυλογραφήσεις πολύ γρήγορα. Τελικά οι σελίδες φεύγουν και αυτό σημαίνει ότι όσες περισσότερες σελίδες γράφονται, τόσο λιγότερα ερωτήματα μένουν. Ας απαντήσουμε λοιπόν σε άλλη μία ερώτηση σ' αυτό το κεφάλαιο. Να και μία καλή μας λέτε ότι εδώ στη Γη είμαστε συνειδητοί μόνο κατά το ένα δέκατο, αλλά απ' ότι διαβάζουμε στα βιβλία σας φαίνεται ότι είμαστε συνειδητοί από τα όντα που κατοικούν σε άλλους Πλανήτες. Οι σπορείς της Γης, για παράδειγμα, είτε θα πρέπει να είναι συνειδητοί κατά εκατό στα εκατό είτε θα πρέπει να έχουν πολύ μεγάλη δύναμη πάνω στους Γήινους. Ή μήπως ή δική τους τρισδιάστατη κατάσταση τους επιτρέπει να είναι συνειδητοί σε περισσότερο βαθμό. Οι Πνευματικές τους και τεχνικές τους γνώσεις φαίνονται να είναι πολύ ανώτερες από τις δικές μας και όχι μόνον αυτά αλλά και τα συναισθήματά τους και ή κατανόηση τους. Μπορείτε να μου το εξηγήσετε αυτό παρακαλώ. Μα και βέβαια θα μπορούσα. Πάνω σ' αυτή τη Γη, βρισκόμαστε πάνω σ' ένα από τα ελαχιστότερα κομμάτια σκόνης του Σύμπαντος. Βλέπετε, υπάρχουν κόκκοι άμμου πάνω σε όλες τις ακτές της Γης και θα μπορούσατε στους υπολογισμούς σας 192

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

να βάζατε και την άμμο που υπάρχει στο βυθό τής θάλασσας, γιατί τελικά ο αριθμός των Συμπάντων είναι κάτι που δεν μπορεί να το συλλάβει ο ανθρώπινος νους. Αν συγκεντρωθεί ένα κομμάτι βρωμιάς κάτω από το νύχι σας και πάρετε και την κοιτάξετε μ' ένα μικροσκόπιο θ' ανακαλύψετε ότι αποτελείται από χιλιάδες κομμάτια βρωμιάς. Έπειτα σκεφτείτε και όλα αυτά που καλύπτουν το σώμα σας, σκεφθείτε ότι άσχετα με τον τρόπο που βλέπετε εσείς αυτή τη βρωμιά κατά βάθος αποτελείται από το βασικό μόριο άνθρακος. Έτσι λοιπόν, κομμάτι τής βρωμιάς που βρίσκεται κάτω από ένα νύχι πώς μπορείς να φανταστείς πόσα μόρια πόσοι Κόσμοι υπάρχουν πάνω στο ανθρώπινο σώμα. Κι έχοντας πάρει μια απόφαση για αυτό, τι λες για όλα τα άλλα ανθρώπινα σώματα, τα σώματα των ζώων, τα σώματα εκείνων που ζουν σε άλλους κόσμους κλπ. Πάνω σ' αυτόν τον Κόσμο είμαστε συνειδητοί κατά το ένα δέκατο μόνο, αλλά πάνω σε άλλους Κόσμους τα όντα μπορεί να είναι πολλές φορές περισσότερο συνειδητοί. Αλλά ακόμα κι αν είναι συνειδητοί κατά το ένα εικοστό, ακόμα και τότε θα είναι πολύ πιο έξυπνοι από τους Γήινους. Οι σπορείς τής Γης δεν είναι τρισδιάστατα όντα που ζουν κάπου στο διάστημα έτοιμοι να καταρρίψουν κάποιον αστροναύτη ή κοσμοναύτη που θα τους πλησιάσει. Βρίσκονται επίσης και σε διαφορετική διάσταση και φυσικά οι τεχνικές τους ικανότητες είναι τόσο ανώτερες από των ανθρώπων, ώστε γι' αυτούς οι άνθρωποι είναι σαν βρώμικα μικρόβια που κάθονται πάνω σ' ένα βρώμικο κομμάτι σκόνης. Το μεγάλο πρόβλημα είναι ότι πάνω σ' αυτή τη Γη, εμείς πρέπει να ζήσουμε και ν' ασχοληθούμε με τρισδιάστατες καταστάσεις, έτσι πώς μπορεί να περιγράψει κανείς τι συμβαίνει στις εννιά ή στις περισσότερες διαστάσεις. Έτσι, γι' να απαντήσω στην ερώτηση ναι, πάνω σ' αυτή τη Γη είμαστε συνειδητοί μόνο κατά το ένα δέκατο. Και, ναι, είμαστε κατώτεροι σε συνειδησιακό επίπεδο από τα όντα που κατοικούν σε άλλους ανώτερους Πλανήτες και αν ακόμα αυτά τα όντα τύχαινε να είναι συνειδητά κατά το ένα δέκατο. Ναι, οι σπορείς τής Γης είναι ανώτεροι κατά πολύ στο 193

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Συνειδησιακό επίπεδο και βρίσκονται επίσης σε πολύ περισσότερες διαστάσεις. Έφτασαν στη θέση που είναι τώρα ξεκινώντας από τη δική μας κι όμως υπάρχουν και πάνω από αυτούς άλλα ανώτερα όντα που τους βλέπουνε όπως βλέπουν εμάς οι σπορείς τής Γης. Αλλά αν υιοθετήσουμε τον σωστό νόμο, κι αυτός ο νόμος είναι **ΌΤΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΆΛΛΟΥΣ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΑΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΆΛΛΟΙ ΣΕ ΜΑΣ**, τότε θα μπορέσουμε και μεις ν' ανεβούμε στο στάδιο που βρίσκονται οι σπορείς τής Γης κι ακόμα παραπάνω. Ο καλύτερος τρόπος για να το εξηγήσεις αυτό είναι να πάρεις το σήμα τής ραφ. Μέσα από δοκιμασίες στα αστέρια.194

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Η Ενριέττα Μπούν ήταν σκυθρωπή, καθώς κοιτούσε τη φίλη της. Δεν τον καταλαβαίνω αυτόν τον συγγραφέα. Παραπονέθηκε, να, προσπαθώ να μελετήσω τα βιβλία του και δεν υπάρχει ευρετήριο. Πώς στην ευχή περιμένει να βρει κάποιος αυτό που τον ενδιαφέρει. Να διαβάσει όλα τα βιβλία πάλι. Ή αναπνοή της συνοδευόταν τώρα από μία σειρά μουρμουρητά, καθώς ξεφύλλιζε τις σελίδες ανοιγοκλείνοντας τα βλέφαρά της. Ή φίλη της, Φρέντα Πρίζνερ, χαμογέλασε ευχαριστημένα. Ξέρεις κάτι λοιπόν, απάντησε, εγώ διαβάζω τα βιβλία του για ευχαρίστηση. Και μόνο ή σκέψη τής μελέτης με κάνει να χάνω κάθε ενδιαφέρον κι εγώ θέλω κάτι για να μου ανάβει το ενδιαφέρον. Αναστέναξε και πρόσθεσε. Αλλά εδώ έχεις δίκιο κορίτσι μου, όλα τα βιβλία θα έπρεπε να είχαν ευρετήριο, ώστε να μπορείς ν' αποφεύγεις τελικά αυτό που δεν θέλεις. Ο κακόμοιρος Συγγραφέας μούγκρισε με δυσαρέσκεια καθισμένος πάνω στο σκληρό ασάλινο κρεβάτι. Τι θέλουν επιτέλους οι άνθρωποι. Αναρωτήθηκε. Πρώτα άπ' όλα είναι αμαρτία να χρησιμοποιείς τόσα πολλά εγώ και στο κάτω κάτω δεν δικαιούμαι εγώ να χρησιμοποιώ ένα ή δύο εγώ περισσότερα από τον μέσο όρο. Τώρα όμως οι αναγνώστες ευλογημένοι να είναι όλοι τους θέλουν ένα ευρετήριο. Ο Γέροντας Συγγραφέας ένιωσε τα σφιζίματα του και τους πόνους του να μεγαλώνουν με μόνο την απλή σκέψη. Βαθιά μέσα στην καρδιά των Ηνωμένων Πολιτειών, όπου Πια δεν ακουγόταν το μούγκρισμα των βουβαλιών (τη θέση τους την έχουν πάρει τα Αλκή), μία εξαιρετικά έξυπνη και ταλαντούχα γυναίκα δούλευε σκληρά.195

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Μ' έναν άντρα έλεγε ότι τής έφτανε. Και δύο παιδιά έλεγε ότι είναι πάρα πολλά, καθώς είναι και τα δύο αγόρια που ήθελαν φροντίδα, τα κατάφερνε κι έβρισκε και χρόνο για να γράψει ένα ευρετήριο. Δεν ήταν μόνο ένας κατάλογος, ήταν ένα αληθινό βιβλίο. Έρθε από έναν ταχυδρομικό σάκο. Ένα πακέτο. Τα τρεμουλιαστά χέρια του γέροντα συγγραφέα ξεδίπλωσαν το πακέτο που είχε ήδη ανοιχτεί από τα τελωνεία του Καναδά (ένα πολύ κακό σύστημα). Μέσα μέσα να το μαντέψατε. Υπήρχε ένα ευρετήριο. Η κυρία Μαρία Πιέν είναι μία εξαιρετική γυναίκα, ταλαντούχα και ικανή. Κι όμως κανείς δεν είναι τέλειος, ακόμα κι αυτή έχει ένα ελάττωμα. Το γράψιμο της είναι πολύ μικρό και ο Γέροντας Συγγραφέας γρήγορα αποκοιμήθηκε. Για να διαβαστεί τελικά το γράψιμο τής κυρίας Πιέν χρησιμοποιήθηκε ένας ισχυρός μεγεθυντικός φακός. Η κυρία αυτή δεν ακολούθησε τον σωστό δρόμο. Η φυσική της εργασία θα έπρεπε να ήταν ή συγγραφή βιβλίων πάνω στο κεφάλι μιας καρφίτσας. Σάς ευχαριστώ, κυρία Πιέν, για την πολύ καλή δουλειά σας. Σάς ευχαριστώ, δεσποινίς Σεκέτα Σιαμέζα Πιέν, που τη βοηθήσατε.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

**ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΑΚΟΜΑ ΠΑΤΡΝΕΤΕ ΤΑ ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ ΣΑΝ ΕΝΑ ΔΩΡΟ,
ΕΠΙΣΗΣ.**

Είναι καλύτερα να ανάβεις ένα κερι παρά να καταριέσαι το σκοτάδι

Όσα περισσότερα ξέρεις, τόσα περισσότερα έχεις ακόμα να μάθεις

Ποτέ να μην απαντάτε στην κριτική των άλλων. Με το ν' απαντάτε εξασθενίζετε τη θέση σας

Το κάθε τι που υπάρχει έχει κίνηση μέσα του

Χωρίς τα δύο αντίθετα άκρα, πώς είναι δυνατόν να υπάρξει οτιδήποτε.

Δεν είναι καθόλου κακό να υπάρχουν δύο αντίθετα άκρα. Αυτό απλώς σημαίνει ότι δύο πράγματα έχουν ανάμεσά τους τη μεγαλύτερη δυνατή απόσταση

Το σωστό μονοπάτι βρίσκεται πολύ κοντά, αλλά ή ανθρωπότητα επιμένει να ψάχνει γι' αυτό μακριά

Ή επιτυχία είναι ή αποκορύφωση τής σκληρής δουλειάς και τής σοβαρής προετοιμασίας

Εκατό άντρες μπορούν να φτιάξουν μία κατασκήνωση. Χρειάζεται μία γυναίκα για να φτιαχτεί σπίτι

Ο χρόνος είναι το πιο πολύτιμο πράγμα που μπορεί να Σπαταλήσει ο άνθρωπος

Πληγώνοντας τους άλλους, πληγώνετε τον εαυτό σας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Αν οι άνθρωποι προγραμματίζουν σωστά τις μέρες τους, κι έμεναν πιστοί στο πρόγραμμά τους, τότε θα τους έμενε και αρκετός χρόνος για οτιδήποτε άλλο. Σάς μιλά ή φωνή τής πείρας, γιατί εγώ πάντοτε κάνω αυτά που διδάσκω με επιτυχία

Αν δεν ανεβείτε στο βουνό, δεν μπορείτε να δείτε την κοιλάδα

Να θυμάστε ότι ή χελώνα προσδεύει μόνον όταν τεντώνει προς τα έξω τον λαιμό της

Οι πολύτιμοι λίθοι δεν μπορούν να γυαλιστούν χωρίς τριβή και ο άνθρωπος δεν μπορεί να ολοκληρωθεί χωρίς δοκιμασίες

Ο άνθρωπος θα πρέπει να κρατήσει το στόμα του για πολύ καιρό ανοιχτό, προτού πετάξει προς αυτό μία ψητή πέρδικα

Αν δεν πιστεύετε εσείς στους άλλους, πώς θέλετε να πιστέψουν οι άλλοι σε σας.

Να χωρίζετε τους εχθρούς σας και τότε μπορείτε και να τους κυβερνάτε. Μένοντας εσείς ενωμένος με τον εαυτό σας, μπορείτε να νικήσετε έναν διαιρεμένο εχθρό. Ο εχθρός σας μπορεί να είναι ή αναποφασιστικότητα, ο φόβος και ή αμφιβολία

Οι άνθρωποι άντρες και γυναίκες θα πρέπει να προσπαθήσουν να ζήσουν όλοι μαζί εξασκώντας την έλλειψη εγωισμού, την ανοχή και την υπομονή.

Κάνοντας αγνές σκέψεις, κρατάμε έξω από τον εαυτό μας τις βρώμικες. Δυναμώνουμε αυτό στο οποίο θα επιστρέψουμε αργότερα αφήνοντας το σώμα μας.

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Ο καθένας μπορεί να ζητήσει στις προσευχές του τη δύναμη να βοηθάει τους άλλους, γιατί βοηθώντας τους άλλους, μαθαίνει ο ίδιος, διδάσκοντας τους άλλους, μαθαίνει ο ίδιος, σώζοντας τους άλλους, σώζει τον εαυτό του. Πρέπει πρώτα να δώσουμε για να πάρουμε, πρέπει να δώσουμε ένα κομμάτι από τον εαυτό μας, πρέπει να δίνουμε τη συμπάθειά μας, την ελεημοσύνη μας. Αν δεν είναι κανείς σε θέση να δώσει ένα κομμάτι από τον εαυτό του, τότε δεν είναι σε θέση να πάρει κι αυτός από τους άλλους. Κανένας δεν μπορεί να κερδίσει τη συμπάθεια, αν δεν δείξει πρώτα ο ίδιος συμπάθεια. Κανείς δεν μπορεί να κερδίσει την κατανόηση, αν δεν δείξει πρώτα κατανόηση στα προβλήματα των άλλων.

Να απαντάς στο κακό με καλό και να μη φοβάσαι κανέναν, να μη φοβάσαι τις πράξεις κανενός ανθρώπου. Γιατί απαντώντας εσύ στο κακό με καλό και κάνοντας το καλό συνέχεια, πηγαίνεις προς τα πάνω και ποτέ προς τα κάτω.

Για τον αγνό, όλα τα πράγματα είναι αγνά

Είσαι ο,τι πιστεύεις ότι είσαι. Μπορείς να κάνεις ο,τι Πιστεύεις ότι μπορείς να κάνεις

Μείνε ακίνητος και κατάλαβε ότι εγώ βρίσκομαι μέσα.

Δίνε αυτό που θέλεις να πάρεις

Αυτό που φοβάται ένας άνθρωπος, αυτό καταδιώκει

Φοβόμαστε αυτό που δεν μπορούμε να καταλάβουμε.

Όταν βρεθούμε στην άλλη πλευρά του θανάτου, θα ζήσουμε με αρμονία

Τα λόγια αν δεν γίνετε σαν μικρά παιδιά, δεν θα μπείτε στη βασιλεία των ουρανόων θα έπρεπε να γίνουν. Αν έχετε την πίστη του παιδιού, την

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

αμόλυντη από την απιστία του μεγάλου, τότε μπορείτε να πάτε παντού, ότι ώρα θέλετε

Τα όνειρα είναι παράθυρα σε έναν άλλο κόσμο

Αν λέτε συνέχεια στον εαυτό σας, ότι θα πετύχετε, τότε θα πετύχετε, αλλά θα πετύχετε μόνον αν επιμείνετε σε αυτήν την πίστη σας και δεν αφήσετε την αμφιβολία να σάς καταλάβει (ή αμφιβολία είναι ή Αρνητική πίστη)

Θα πρέπει να καλλιεργούμε συνέχεια την εσωτερική αταραξία, να καλλιεργούμε τον ήρεμο χαρακτήρα.

Ή άποσταγμένη ουσία όσων έχουμε μάθει πάνω στη Γη είναι αυτή που μας κάνει αυτό που θα είμαστε στην επόμενη μας ζωή

Να ρωτάτε τον εαυτό σας. Θα είναι κανένα από αυτά τα ζητήματα, καμιά από αυτές τις λύπες, σημαντικό μετά από πενήντα ή εκατό χρόνια.

Όσο περισσότερο καλό κάνεις στους άλλους, τόσο περισσότερο κερδίζεις εσύ

Αν σκέφτεσαι την ειρήνη, τότε θα την έχεις

Θα πρέπει να βρισκόμαστε σε ειρηνική κατάσταση με τον εαυτό μας, αν θέλουμε να προοδεύσουμε

με εσωτερική γαλήνη και πίστη μπορείτε να επιτύχετε οτιδήποτε

Όπως σκεφτόμαστε σήμερα, έτσι είμαστε αύριο

Αν δείχνετε συμπτώματα άγχους, τότε αυτό σημαίνει ότι δεν έχετε τη σωστή προοπτική

Αν δουλεύετε πάρα πολύ, τότε είστε πολύ απασχολημένοι με το να σκέφτεστε το πόσο σκληρά εργάζεστε και δεν έχετε τον χρόνο να σκεφτείτε τα αποτελέσματα της δουλειάς σας

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλογα 1972

Είναι καλά να θυμάστε ότι σε μία πάλη ανάμεσα στη φαντασία και τη δύναμη θέλησης, νικάει πάντα η Φαντασία

Αν καλλιεργήσετε τη φαντασία σας και μάθετε να την ελέγχετε, τότε θα μπορείτε να έχετε ότι θέλετε.

το μόνο πράγμα που θα πρέπει να φοβάστε είναι ο Φόβος

Αν μάθετε να ελέγχετε τη φαντασία σας οικοδομώντας την πίστη στις ικανότητές σας, τότε θα μπορείτε να επιτύχετε τα πάντα.

Δεν υπάρχει αδύνατον

Είστε όπως σκέφτεστε

Θα πρέπει να συγχωρούμε αυτούς που μας έκαναν κακό και να ζητάμε πάντα τη συγχώρεση εκείνων που εμείς έχουμε βλάψει. Θα πρέπει πάντα να θυμόμαστε ότι ο ασφαλέστερος δρόμος για ένα κάρμα είναι να κάνετε στους άλλους αυτό που θα θέλατε να κάνουν αυτοί σε σας

Στα μάτια του Θεού όλοι οι άνθρωποι είναι ίσου και στα μάτια του Θεού όλα τα πλάσματα είναι ίσα άσχετα αν είναι άλογα ή γάτες κλπ

Θα πρέπει να δείχνουμε συνέχεια μεγάλη φροντίδα, μεγάλη προσοχή, μεγάλη κατανόηση για κείνους που είναι άρρωστοι ή πενθούν ή υποφέρουν, γιατί μπορεί το έργο μας σ' αυτό τον Κόσμο να είναι να Δείχνουμε ενδιαφέρον και κατανόηση Ο άρρωστος άνθρωπος μπορεί να είναι πολύ πιο εξελιγμένος από ότι είστε εσείς και βοηθώντας αυτόν, τότε βοηθάτε και τον εαυτό σας αφάνταστα

Ή αιώνια θλίψη γι' αυτούς που έχουν φύγει τούς προκαλεί πόνο, τους κάνει να μένουν δεμένοι με τη Γη

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Όπως ακριβώς θα πρέπει να φερόμαστε στους άλλους όπως θα θέλαμε να μας φέρονται, έτσι θα πρέπει να δείχνουμε την ελευθερία στους άλλους να πιστεύουν και να λατρεύουν ο,τι πιστεύουν ότι είναι σωστό

Ή αποτυχία σημαίνει ότι δεν ήταν δυνατή ή απόφασή σας να κάνετε αυτό ή το άλλο.

Ο σημερινός ζητιάνος μπορεί να είναι ο αυριανός πρίγκηπας και ο σημερινός πρίγκηπας μπορεί να είναι ο αυριανός ζητιάνος

Δεν πρέπει με κανέναν τρόπο να επιβάλλετε τη γνώμη σας στους άλλους

Αυτοί που μιλάνε λίγο, ακούνε πολύ.

Το μυαλό είναι σαν ένα σφουγγάρι που απορροφά γνώση

Ειρήνη είναι ή απουσία εξωτερικής και εσωτερικής διαμάχης

Αυτός ο κόσμος, αυτή ή ζωή, είναι ο χώρος δοκιμής μας, όπου το Πνεύμα μας καθαρίζεται μαθαίνοντας με κόπους πώς να ελέγχει το ακάθαρμο σάρκινο σώμα μας

Μπορεί να βρεθεί ένας κακός άνθρωπος μέσα σ' ένα μοναστήρι όπως μπορεί να βρεθεί κι ένας άγιος μέσα σε μία φυλακή

Ήρθαμε σ' αυτόν τον Κόσμο για να υποφέρουμε ώστε να εξελιχθεί το Πνεύμα μας. Τα βάσανα μας διδάσκουν, ο πόνος μας διδάσκει και όχι ή ευγένεια και η φροντίδα

Ο φόβος τρώει την ψυχή

Ή ζωή ακολουθεί ένα δύσκολο και πέτρινο μονοπάτι με πολλές παγίδες και λάκκους, όμως αν φυλαχτείτε, τότε μπορείτε να κατακτήσετε την

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

κορυφή

Ή μεγαλύτερη δύναμη στον Κόσμο είναι ή φαντασία

Αφήστε τη συνείδησή σας για οδηγό σας

Ποτέ μην απελπίζεστε, ποτέ μην τα παρατάτε, γιατί το σωστό θα θριαμβεύσει

Δεν μπορείτε να έχετε έναν καλλιεργημένο άνθρωπο, αν αυτός ο άνθρωπος δεν έχει μάθει να πειθαρχεί.

Είναι πολύ λυπηρό το γεγονός ότι μαθαίνουμε μόνο μέσα από τον πόνο και τα βάσανα

Θα πρέπει να υπάρχει αγάπη ανάμεσα στους γονείς, για να γεννηθεί ο καλύτερος τύπος παιδιού

Σχεδόν όλα τα ζευγάρια θα μπορούσαν να ζήσουν ευτυχισμένα αν μάθαιναν να δίνουν και να παίρνουν.

Να μην τσακώνεστε κι ούτε να διαφωνείτε μεταξύ σας, γιατί το παιδί απορροφά τη συμπεριφορά των γονιών. Το παιδί κακών γονιών θα γίνει κακό

Ο δάσκαλος έρχεται πάντοτε όταν ο μαθητής είναι Έτοιμος

Το σιδηρομετάλλευμα μπορεί να πιστεύει ότι έχει παιδευτεί αρκετά μέσα στον φούρνο, αλλά όταν ή σκληρή λεπίδα του καλύτερου ατσαλιού κοιτάζει Προς τα πίσω, ξέρει καλύτερα

Αυτός που ακούει περισσότερο, μαθαίνει περισσότερα

Ή φυλή, ή ράτσα και το χρώμα δεν έχουν καμιά σημασία, όλοι οι άνθρωποι τρέχουν αίμα

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Ή φαντασία είναι ή ισχυρότερη δύναμη πάνω στη Γη.

Δεν είναι σωστό να γυρίζετε πολύ προς τα μπρος τα παλιά, όταν ολόκληρο το μέλλον βρίσκεται μπροστά σας

Είναι καλύτερα να άναπαύεστε με γαλήνιο Πνεύμα, παρά να κάθεστε σαν τον βούδα και να προσεύχεστε θυμωμένος

Είναι λυπηρό το γεγονός ότι οι άνθρωποι καταδικάζουν Αυτό που δεν μπορούν να καταλάβουν

Υπάρχει ένας ορισμένος μυστικιστικός νόμος που λέει ότι δεν μπορείτε να πάρετε εκτός κι αν είστε έτοιμος να δώσετε

Αστε να γίνει φως σημαίνει. Σηκώστε τη ψυχή του ανθρώπου από τη σκοτεινιά ώστε να μπορέσει να Καταλάβει το μεγαλείο του Θεού

Ο θάνατος στη Γη είναι ή γέννηση στον Αστρικό κόσμο απ

Όλα εξαρτώνται από τη στάση σας, από τον τρόπο που Σκέφτεστε, γιατί είστε έτσι όπως σκέπτεστε

Αυτή ή Γη είναι ένα μικρό κομμάτι σκόνης που υπάρχει, στον πραγματικό χρόνο, για ένα άνοιγόμεμα του Ματιού

Ο καθένας πρέπει να γίνει νησί για τον εαυτό του

Ή αυτοκτονία δεν δικαιώνεται ποτέ

Το σώμα σας είναι μόνο ένα όχημα, ένα όχημα με το οποίο ο Υπερνούς έρχεται να πάρει μερικές εμπειρίες από τη Γη. Ο άνθρωπος, όταν εξελιχτεί, μπορεί να κάνει τη λειτουργία του μέσα του, παντού, πάντοτε, χωρίς να χρειάζεται να τον καθοδηγήσουν όπως τα άνοα γιάκ

Όσο περισσότερο είναι ένας άνθρωπος Πνευματικός, Τόσο λιγότερα γήινα πράγματα έχει

Τ. Λομπσανγκ Ραμπά 13η Φλόγα 1972

Αυτός που δεν έχει μάτια είναι τελείως αβοήθητος, εγκαταλειμμένος στη συμπάθεια των άλλων, στη Συμπάθεια του καθετί.

Ο άνθρωπος είναι προσωρινός, ο άνθρωπος είναι ευθραστός. Ή ζωή πάνω στη Γη είναι μία αυταπάτη και ή μεγάλη πραγματικότητα βρίσκεται πίσω από αυτήν

Ή εμφάνιση μπορεί να σε οδηγήσει σε λάθος δρόμο

Οι φήμες ποτέ δεν είναι αξιόπιστες

Μερικοί από μας τα καταφέρνουν μία χαρά στις δυσκολίες και στα βάσανα. Όλα αυτά θα πρέπει να τους ένθαρρύνουν να προσπαθούν περισσότερο και ν' ανεβαίνουν προς τα πάνω, γιατί υπάρχει πάντοτε Χώρος στην κορυφή.

Αυτή είναι μία σκιώδης ζωή. Αν εκπληρώσουμε το έργο μας σ' αυτή τη ζωή, τότε θα πάμε στην αληθινή Ζωή. Το ξέρω αυτό γιατί το έχω δει

Ο χρόνος πάνω στη Γη είναι μία μόνο αστραπή στη Συνείδηση του κοσμικού χρόνου

Μάθετε να υπομένετε την πείνα τώρα, μάθετε να είστε δυνατοί τώρα. Μάθετε τώρα να έχετε πάντοτε μία θετική προσέγγιση κάθε θέματος, γιατί στη διάρκεια της ζωής σας θα γυρίσετε και την πείνα και τα βάσανα. Αυτά θα είναι οι συνεχείς σύντροφοί σας. Υπάρχουν πολλοί που θα σας κάνουν κακό. Πολλοί που θα προσπαθήσουν να σας τραβήξουν στο επίπεδο τους. Μόνο μ' ένα θετικό μυαλό πάντοτε θετικό θα επιβιώσετε και θα νικήσετε όλα αυτά τα προβλήματα και τις συμφορές που θα είναι αδυσώπητα δικές σας. Τώρα είναι ο χρόνος για να μάθετε. Πάντοτε θα σας δοθεί ή ευκαιρία να εξασκήσετε αυτά που έχετε μάθει. Όσο έχετε πίστη, όσο είστε θετικοί, τότε μπορείτε ν' αντέξετε τις χειρότερες επιθέσεις του εχθρού

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

Σε κανέναν άνθρωπο δεν δίνονται περισσότερα από όσα μπορεί να υποφέρει και ο άνθρωπος ο ίδιος διαλέγει τι έργα θα εκτελέσει, ποιος θα είναι ο Σκοπός του

Ένα από τα σπουδαιότερα προβλήματα αυτού του κόσμου είναι ότι πάρα πολλοί άνθρωποι είναι αρνητικοί. Αν οι άνθρωποι σκέφτονταν πάντοτε, θετικά, τότε δεν θα υπήρχαν προβλήματα σ' αυτόν τον Κόσμο. Τώρα οι αρνητικές καταστάσεις είναι κάτι το φυσικό για τους ανθρώπους, αν και χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να γίνει κάποιος αρνητικός.

Ο άνθρωπος πάνω στη Γη είναι μία παράλογη μορφή που προτιμά να πιστεύει εκείνο που δεν είναι, παρά Εκείνο που πράγματι είναι

Μπορεί να βλέπετε κάποιον πραγματικά καλό άνθρωπο να υποφέρει κι εσείς ο θεατής να νομίζετε πώς είναι άδικο ένας τόσο καλός άνθρωπος να υποφέρει τόσο ή ίσως να νομίζετε ότι ο άνθρωπος αυτός ξεπληρώνει ένα πολύ βαρύ φορτίο κάρμα, ίσως να νομίζετε ότι στην προηγούμενη ζωή του ήταν πραγματικά πολύ κακός. Μα κάνετε λάθος. Πώς ξέρετε ότι αυτός ο άνθρωπος δεν υποφέρει με σκοπό να εξουδετερωθεί ο πόνος και η δυστυχία για κείνους που τον ακολουθούν. Μη νομίζετε πώς με τη δυστυχία κανείς πάντα ξεπληρώνει το κακό του κάρμα. Είναι εξίσου πιθανόν να συσσωρεύει καλό κάρμα.

είμαστε υποχρεωμένοι να τα καταφέρουμε μόνοι μας, ο καθένας από μας. Είναι λάθος να γινόμαστε μέλη σε αιρέσεις, σε ομάδες και οργανώσεις. Πρέπει να σταθούμε μόνοι κι αν ο άνθρωπος πρόκειται να Εξελιχθεί, πρέπει να μάθει να είναι μόνος

Βρισκόμαστε στην εποχή της κάλι, στην εποχή της καταστροφής, της αλλαγής, όπου η ανθρωπότητα αληθινά στέκεται στο σταυροδρόμι, έχοντας ν' αποφασίσει αν θα εξελιχθεί ή θα παρακμάσει, έχοντας ν' αποφασίσει αν θα συνεχίσει την ανοδική της πορεία ή αν θα βυθιστεί πίσω στο επίπεδο των πιθήκων. Και σ' αυτή την εποχή, την εποχή της Κάλι, ήρθα για να προσπαθήσω να μεταδώσω λίγη γνώση και ίσως να βοηθήσω τον δυτικό άντρα ή γυναίκα ν' αποφασίσει πώς είναι καλύτερο να μελετήσει και να προσπαθήσει να συνεχίσει προς τα πάνω αντί ν' αφεθεί να βυθιστεί

Τ. Λομπσανγκ Ραμπα 13η Φλογα 1972

πίσω, στον βούρκο τής απελπισίας

Μπορεί να ζητήσει κανείς τη φώτιση από οποιοδήποτε κοινωνικό στρώμα κι αν προέρχεται. Και ο μόνος τρόπος να προχωρήσει κανείς είναι να φροντίσει τον τρόπο ζωής του. Πώς ζει. Ζει σύμφωνα με τη μέση οδό. Ζει σύμφωνα με τον κανόνα που λέει **ΌΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΆΛΛΟΥΣ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΆΛΛΟΙ.** Αν ναι, τότε βρίσκεστε στον δρόμο για τη φώτιση

Ήρθαμε σ' αυτή τη Γη με σκοπό την ανάπτυξη τής Αθάνατης ψυχής μας

Ερχόμαστε σ' αυτή τη γ ξέροντας από πριν ποια θα είναι τα προβλήματά μας, ξέροντας ποια θα είναι τα βάσανά μας και αν αυτοκτονήσουμε τότε φεύγουμε από τις συμφωνίες που κάναμε με τον εαυτό μας Για τη δική μας ανάπτυξη

Το κάθε τι που κάνετε αιδώ ωφελεί τον Υπερνου σας κι έτσι ωφελείστε εσείς, γιατί εσείς και ο Υπερνούς Σας είναι το ίδιο πράγμα

Χωρίς τον τύπο να προκαλεί τόσο φυλετικό μίσος δεν Θα υπήρχαν τόσα προβλήματα ανάμεσα στα διάφορα χρώματα των ανθρώπων

Αν φοβάστε, τότε σπαταλάτε την ενεργεία σας άχρηστα

ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΣΕ ΣΑΣ